

ISSN 0137-8015

BIULETYN

URZĘDU

PATENTOWEGO

Wydawnictwo Urzędu Patentowego
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Nr 12-13 (274-275) Warszawa 1984

Urząd Patentowy PRL — na podstawie art. 33 i art. 78 ustawy z dnia 19 października 1972 r. o wynalazczości (Dz. U. PRL Nr 43, poz. 272) — dokonuje ogłoszenia w „Biuletynie Urzędu Patentowego” o zgłoszonych wynalazkach i wzorach użytkowych. Ogłoszenia o zgłoszeniach drukowane w „Biuletynie” podane są w układzie klasowym według symboli Int. Cl.⁸ i zgodnie z § 26 ust. 4 zarządzenia Prezesa Urzędu Patentowego PRL z dnia 21 XII 1972 r. w sprawie ochrony wynalazków i wzorów użytkowych (MP z 1973 r. nr 1, poz. 4) zawierają następujące dane:

- oznaczenie klasy i podklasy według symboli III edycji międzynarodowej klasyfikacji patentowej, tj. Int. Cl.⁸,
- numer zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego,
- datę zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego,
- datę i kraj uprzedniego pierwszeństwa oraz numer zgłoszenia dokonanego za granicą lub oznaczenie wystawy — jeżeli zastrzeżono pierwszeństwo,
- imię i nazwisko lub nazwę zgłaszającego,
- miejsce zamieszkania lub siedzibę oraz kraj zgłaszającego,
- imię i nazwisko wynalazcy (wynalazców),
- tytuł wynalazku lub wzoru użytkowego,
- skrót opisu wynalazku lub wzoru użytkowego wraz z figurą rysunku najlepiej obrazującą wynalazek lub wzór użytkowy,
- liczbę zastrzeżeń.

Po wykazie zgłoszeń w układzie klasowym według symboli Int. Cl.⁸ podaje się wykaz zgłoszeń opublikowanych w danym numerze w układzie numerowym.

* * *

Ogłoszenia dotyczące zgłoszeń o udzielenie patentów tymczasowych zostały oznaczone literą T za numerem zgłoszenia. Jeżeli po dniu takiego ogłoszenia zostanie złożony wniosek o udzielenie patentu (art. 26, ust. 3 u.o.w). Urząd Patentowy ogłasza o wniosku w „Wiadomościach Urzędu Patentowego”.

Od dnia ogłoszenia o zgłoszeniu wynalazku lub wzoru użytkowego, osoby trzecie mogą:

- 1) zapoznać się ze wskazanym opisem wynalazku lub wzoru użytkowego, zastrzeżeniami patentowymi lub ochronnymi i rysunkami oraz sporządzić z nich odpisy;
- 2) w terminie sześciu miesięcy — nadsyłać do Urzędu Patentowego swoje uwagi co do istnienia przeszkód uniemożliwiających udzielenie patentu (prawa ochronnego).

Odpowiednio uzasadnione pod względem faktycznym (dokumentacja dowodowa) i prawnym uwagi należy nadsyłać w dwóch egzemplarzach pod adresem: Urząd Patentowy PRL — 00-950 Warszawa, skr. poczt. 203, Al. Niepodległości 188.

Informuje się, że odbitki kserograficzne dokumentów wymienionych w pkt. 1 można zamawiać w Urzędzie Patentowym, przy czym w zamówieniu należy:

- a) podać numer „Biuletynu Urzędu Patentowego”, w którym dokonano ogłoszenia o zgłoszeniu oraz numer strony,
- b) wskazać numer zgłoszenia, klasę patentową i tytuł wynalazku lub wzoru użytkowego.

Urząd Patentowy podaje do wiadomości konta w NBP

1. Urząd Patentowy PRL — NBP V O/M w Warszawie
konto: 1052-2583-222 cz. 54 dz. 91 rozdz. 9111 § 77 — opłaty związane z rejestracją i ochroną wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów zdobniczych, znaków towarowych;
opłaty za skargi i odwołania.
2. Urząd Patentowy PRL, Centralny Ośrodek Informacji Patentowej — NBP V O/M w Warszawie
konto: 1052-2583-222 cz. 54 dz. 77 rozdz. 7811
§ 43 — wpłaty z tytułu sprzedaży wydawnictw,
§ 44 — wpłaty za usługi poligraficzne i mikrofilmowe.
3. Urząd Patentowy PRL — NBP V O/M w Warszawie konto: 1052-2583-139-32 — wpłaty za powołanie biegłego.

Egzemplarze pojedyncze można nabywać w Urzędzie Patentowym PRL — Centralny Ośrodek Informacji Patentowej, Al. Niepodległości 188, skr. poczt. 203, 00-950 Warszawa

URZĄD PATENTOWY POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Numer oddano do składu w marcu 1984 r. Ark. wyd. 14,45, ark. druk. 12,75. Pap. druk. sat. kl. IV 60 g, 61×86.

Nakład 2735+25 egz.

Cena 400 zł

INDEKS 35326

BIULETYN URZĘDU PATENTOWEGO

Warszawa, dnia 18.06.1984 r.

Nr 12—13 (274—275) Rok XII

Ogłoszenia o zgłoszonych w Polsce

I. Wynalazkach do opatentowania

II. Wzorach użytkowych do ochrony

I. WYNAŁAZKI

Dział A

PODSTAWOWE POTRZEBY LUDZKIE

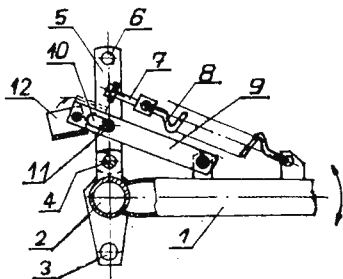
A01B P. 239333 01.12.1982

Przemysłowy Instytut Maszyn Rolniczych, Poznań
Polska (Janusz Kaczmarek).

Trójkąt do zawieszania maszyn rolniczych, zwłaszcza przetrząsaczo-zgrabiarek kołowych na trzypunktowym układzie zawieszenia ciągnika

W rozwiązaniu według wynalazku siły poziome działające na trójkąt są przenoszone tylko przez dolne czopy zawieszenia, a zawiasowe połączenie punktu górnego przenosi tylko siły pionowe.

Trójkąt ma wysięgnik (1) stanowiący całość z poprzeczną belką (2) zaopatrzoną w czopy (3) do zawieszania na dolnych cięglach ciągnika, przy czym wysięgnik (1) jest połączony ze stojakiem (5) za pomocą zawiasu ze sworzniem (4), a stojak (5) ma otwór (6) stanowiący górny punkt łączenia z cięgłem ciągnika. Ponadto stojak (5) ma uchwyt (7) dla sprężyn (8) połączonych z wysięgnikiem (1). Wysięgnik (1) i stojak (5) są połączone łącznikiem (9) z podłużnym otworem (10), przez który jest przetknięty sworzeń (11), przy czym łącznik (9) ma obrotową zapadkę (12) zamocowaną w taki sposób, że w położeniu blokującym opiera się o sworzeń (11). (2 zastrzeżenia)

A01D P. 239304 11.11.1982

Pierwszeństwo: 13.06.1982 — Międzynarodowe
Targi Poznańskie (nr 44/54)

Kombinat Maszyn Rolniczych „Agromet”, Poznańska Fabryka Maszyn Zniwnych, Poznań, Polska (Jerzy Kozierski, Romuald Grzebiela, Henryk Kamiński, Edward Klim, Jerzy Pińczak).

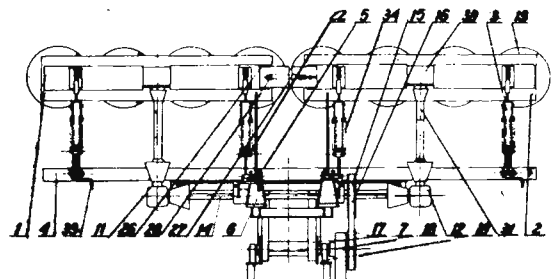
Modułowy przyrząd rotacyjny

Przedmiotem wynalazku jest modułowy przyrząd rotacyjny z górnym przeniesieniem napędu zwłaszcza do koszenia traw i roślin niskokodygowych.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji przyrządu rotacyjnego która umożliwi zwielokrotnienie uzyskiwanej dotychczas maksymalnej szerokości pokosu.

Modułowy przyrząd rotacyjny ma belki tnące (1 i 2), które zawieszono są liniowo obok siebie poprzez układy dźwigniowo-sprężynowe (3) na sztywnym dźwigarze (4). Sztywny dźwigar (4) wyposażony w dwa pionowe wsporniki (5) zakończone hakami (6) zawieszony jest zawiasowo na wsporniku agregującym (7) mającym w swej dolnej części dwa rozstawione ucha w kształcie litery „L” zaś w górnej części dwa wysięgniki zakończone zaczepami. Na sztywnym dźwigarze (4) zamocowane są przekładnie kątowe (11 i 12) napędzające pionowe bębny wirujące (13).

Przekładnie kątowe (11 i 12) połączone są z wałem sprzęgającym (14) zawierającym koło pasowe (15) przekładni pasowej (16). Drugie koło napędzające (17) umieszczone jest na wale (18) ułożyskowanym w ramie (19) podwozia samojezdnego stanowiącego oś obrotu wspornika agregującego (7). Belki tnące (1 i 2) stykają się swymi sąsiadującymi końcami poprzez zderzaki (26 i 27) i połączone są sprężyną naciągową (28). (4 zastrzeżenia)

A01F A23B P. 239223 25.11.1982

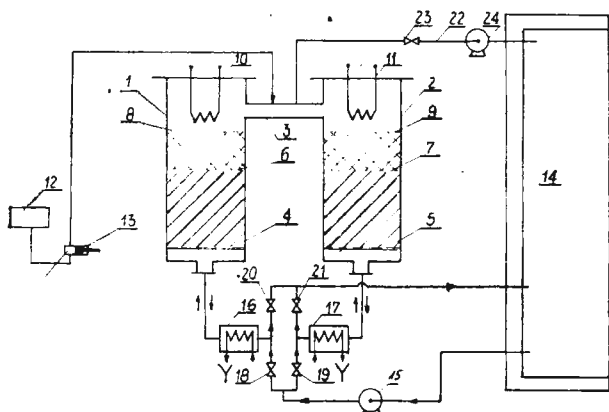
Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia nr P. 236590

Polska Akademia Nauk Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni, Kraków, Polska (Jerzy Wojciechowski).

Urządzenie do katalitycznego obniżenia stężenia tlenu w magazynach płodów ogrodnich i rolnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania rozwiązania umożliwiającego szybkie obniżenie temperatury w układzie reakcji, w przypadku jej gwałtownego wzrostu i utrzymania stałych optymalnych warunków termicznych procesu dla stosowanego złoża katalizatora.

Urządzenie według wynalazku ma układ regulujący optymalną temperaturę reakcji dla danego złoża katalizatora, w którym regulowaną ilość zimnego gazu z komory przechowalniczej, tłoczy się bezpośrednio do układu reakcji, przy czym strumień zimnego gazu zasysany jest z komory (14) przewodem (22) przy otwartym zaworze (23) do kolektora (22) podczas cyklu tłoczenia, względnie dmuchawą (24) przewodem (22) przez zawór (23) do kolektora (3) podczas cyklu ssania. (1 zastrzeżenie)

A01F
A23B

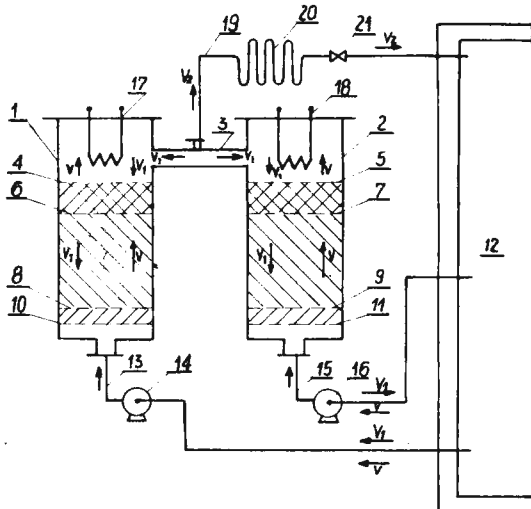
P. 239224

25.11.1982

Polska Akademia Nauk, Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni, Kraków, Polska (Jerzy Wojciechowski, Jerzy Haber, Zygmunt Gozdziejewicz, Edward Lange).

Urządzenie do usuwania etylenu z komór przechowalniczych owoców

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia cechującego się dużą skutecznością działania i niskim poborem energii.

Urządzenie do usuwania etylenu z komór przechowalniczych owoców, na drodze katalitycznego spalania, pracujące przy zamkniętej cyrkulacji gazu przez urządzenie, składa się z dwóch reaktorów (1) i (2) połączonych kolektorem (3), wewnątrz których na perforowanych dennicach znajdują się warstwy katalizatora katalitycznego dopalania etylenu, warstwy nośnika słabo przewodzącego ciepło, na przykład ceramicznego, graniczące z warstwami nośnika dobrze przewodzącego ciepło, na przykład warstwami wiórek metalowych. Kolektor (3) połączony jest przewodem (19) ze spiralną częścią (20) oraz zaworem (21) bezpośrednio z komorą przechowalni (12).

(1 zastrzeżenie)

A01K

P. 236146

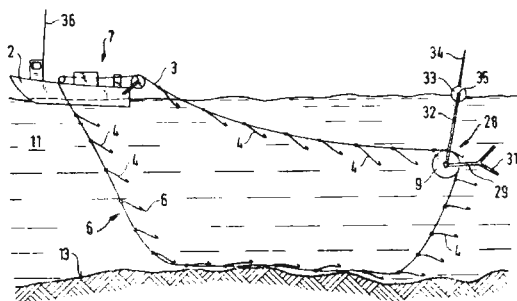
26.04.1982

Ateliers et Chantiers de La Manche, Paryż, Francja (Olivier de la Roche Kerandraon, Paul Regnier).

Urządzenie do łowienia ryb

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej i niezawodnej konstrukcji urządzenia, umożliwiającej wydłużone i równoczesne zanurzenie dużej ilości haczyków rozłożonych na znacznym odcinku morza.

Urządzenie do łowienia ryb mające taką wyposażoną w linę główną zamkniętą w pętlę, do której są zamocowane linki z haczykami oraz miesiony przez łódź zespół napędowy takli, według wynalazku charakteryzuje się tym, że ma również przyrząd podwodny (28), przeznaczony do ciągnięcia przez łódź (2) za pośrednictwem takli. Przyrząd podwodny ma deflektor (31) do hamowania jego posuwania się do przodu i krążek (9) napinający takle. (26 zastrzeżeń)

A01K

P. 236147

26.04.1982

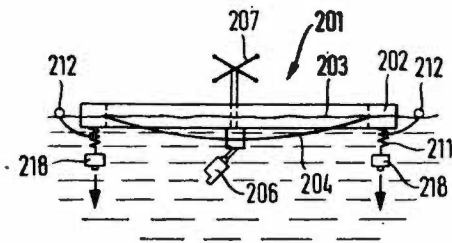
Ateliers et Chantiers de La Manche, Paryż, Francja (Jean Paul Charbonnier, Paul Regnier).

Sposób połowów tuńczyka i podobnych ryb oraz urządzenie do połowów tuńczyka i podobnych ryb

Celem wynalazku jest skrócenie czasu, obniżenie kosztów i zwiększenie skuteczności połowów.

Sposób połowów tuńczyka i podobnych ryb za pomocą sieci otaczającej pewną strefę, którą następnie zamyka się polega na tym, że przed umiejscowieniem sieci w strefie morza umieszcza się tratwę, mającą pewną nieprzezroczystość, a sieć rozmieszcza się po zaobserwowaniu wystarczającego nagromadzenia się ryb pod tratwą.

Urządzenie do połowów tuńczyka i podobnych ryb zawiera tratwę (201) mającą giętki pierścień pływający (202), otaczający sieć (203) mającą wabiki, oraz nieprzezroczystą folię gumową. Cylindryczna sieć (211) jest utrzymywana w stanie zwiniętym pod pierścieniem podczas fazy oczekiwania, w której ryby gromadzą się pod tratwą. Następnie rozwija się sieć (211) i zamyka się jej otwór dolny przez zaciśnięcie sznura. (21 zastrzeżeń)

A01K

P. 239153

22.11.1982

Anna Wójcik, Ryszard Wójcik, Habdżin k/Konstanciną, Polska (Anna Wójcik, Ryszard Wójcik).

Sposób oświetlenia pomieszczeń dla drobiu i urządzenie do stosowania tego sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego oświetlenia pomieszczeń dla drobiu które w optymalny sposób zaspakajaloby potrzeby fizjologiczne drobiu oraz pozytywnie wpływało na przyrost i niosność kur.

Sposób polega na tym, że naturalnym promieniowaniem słonecznym lub pochodzącym ze sztucznych pól elektrycznych oświetla się sufit pomieszczenia i jego boczne partie ścian, powyżej strefy przebywania drobiu, przy czym stosuje się światło o widmie charakteryzującym się falami o długości od 280 do 700 nanometrów, modyfikowanym w ten sposób że fale o długości od 500 do 700 nanometrów mają 1,2—7 krotnie większe natężenie od fal o długości od 280—500 nanometrów.

Urządzenie do stosowania sposobu charakteryzuje się tym, że oprawy lamp sodowych zainstalowanych na ścianie okiennej pomieszczenia oraz jego otwory okienne wyposażone są w odbiysniki kierujące promieniowanie świetlne na sufit i boczne ściany pomieszczenia powyżej strefy przebywania drobiu, przy czym na oprawach źródeł światła i w otworach okiennych zainstalowane są filtry barwne ograniczające barwę fioletową i fioletowo-niebieską światła na korzyść barwy zielonej, żółtej, pomarańczowej oraz czerwonej. (2 zastrzeżenia)

A01K
G01S

P. 244989 T

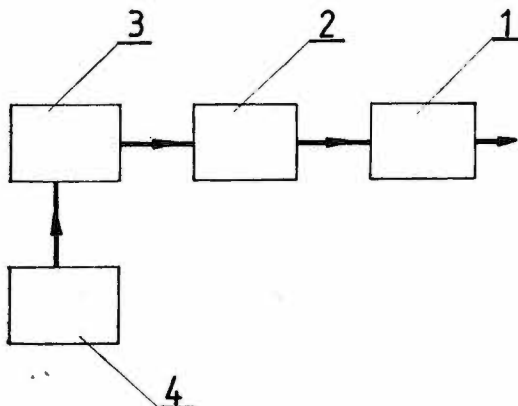
07.12.1983

Uniwersytet Gdański, Gdańsk, Polska (Janusz Kryczkowski).

Urządzenie hydroakustyczne

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia hydroakustycznego przeznaczonego do aktywnego skupiania ryb w przemysłowym procesie połowowym.

Elektroakustyczny przetwornik (1) jest połączony z szerokopasmowym wzmacniaczem (2), sprzężonym i sterowanym przez zespół pamięciowo-synchronizujący (3), który z kolei sprzężony i sterowany jest impulsowo członem zegarowym (4).

Układ jest zabudowany w wodoszczelnej obudowie, wypełnionej medium, korzystnie olejem silikonowym.

Wstęga akustyczna zamyka się w paśmie od 175 do 7000 Hz i ma równomierność rzędu 4 dB. Przetwornik (1) zawiera układ elementów ceramicznych, korzystnie typu BaTiO₃.

Zespół synchronizujący (3) zawiera człon pamięciowy w postaci płytki magnetycznej z dołączonym członem czytającym. (4 zastrzeżenia)

A01N

P. 240661

18.02.1983

Pierwszeństwo: 19.02.1982 — Węgry
(nr nr 517/82; 2415/82)

Budapesti Vegyiművek, Budapest, Węgry.

Sposób i środek do kontrolowanego odżywiania roślin użytkowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie kontrolowanego odżywiania roślin użytkowych oraz intensyfikacji ich upraw.

Środek według wynalazku charakteryzuje się tym, że zawiera w wodnym roztworze lub zawiesinie:

a) w ilości 0,1 do 80% mieszaniny mikroelementów, w postaci kompleksów ich soli, która zawiera co najmniej 5 · 10⁻³% cynku, 5 · 10⁻⁴% boru, 1 · 10⁻³% miedzi, 1 · 10⁻³% magnezu, 1 · 10⁻³% żelaza i 1 · 10⁻¹% subtelnie rozdrobnionej siarki.

b) w ilości 0,01 do 25% kwas 2-chloroetanofosfonowy lub jego estry lub sole oraz

c) w ilości 1,0 do 20% mocznik.

Rośliny traktuje się środkiem w pewnym etapie ich rozwoju, w fazie wegetatywnej, równocześnie lub przed zabiegiem chemicznym podając nawóz azotowy i przeprowadzając zabieg grzybobójczy, jeżeli to jest pożądane zwiększając liczbę roślin w uprawie, podając nawóz azotowy w kilku porcjach i stosując inne zabiegi technologiczne zwiększające skuteczność środka. (10 zastrzeżeń)

A01N

P. 240689

21.02.1983

Pierwszeństwo: 22.02.1982 — W. Brytania
(nr 05080/82)

Wheatley Chemical Company Limited, South Kirby, Pontefract, Wielka Brytania (Selvyn Everest-Todd).

Środek do regulowania wzrostu roślin

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia zapobiegania przedwczesnemu wypuszczaniu pędów przez ziemniaki.

Środek według wynalazku zawierający obojętny nośnik lub rozcieńczalnik oraz czynną substancję, charakteryzuje się tym, że jako czynną substancję zawiera co najmniej jeden podstawiony naftalen, inny niż 1,4- i 1,6-dwumetylonaftalen. (12 zastrzeżeń)

A01N

P. 241177

24.03.1983

Pierwszeństwo: 25.03.1982 — W. Brytania
(nr 08850/82)

Shell Internationale Research Maatschappij B.V., Haga, Holandia.

Kompozycja szkodnikobójcza o powolnym uwalnianiu oraz szkodnikobójczy przybór, jego wytwarzanie i użycie

Kompozycja szkodnikobójcza o powolnym uwalnianiu składa się z jednorodnej mieszaniny a) stałej

polimerycznej substancji wielkocząsteczkowej, b) kontaktowego środka szkodnikobójczego działającego przeciw stawonogom i c) składnika działającego jako nośnik kontaktowego środka szkodnikobójczego, niezgodnego ze stałą polimeryczną substancją wielkocząsteczkową. Powyższa kompozycja szkodnikobójcza znajduje zastosowanie dla bydła i innych zwierząt domowych w formie obroży lub kolczyka.

(16 zastrzeżeń)

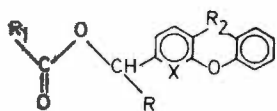
A01N P. 241455 11.04.1983

Pierwszeństwo: 12.04.1982 — St. Zjedn. Am.
(nr 367754)
03.03.1983 — St. Zjedn. Am.
(nr 469898)

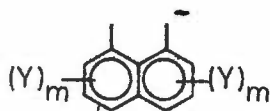
E. I. du Pont de Nemours and Company, Wilmington, St. Zjedn. Ameryki.

Mieszanina szkodnikobójcza

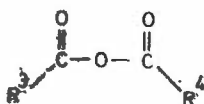
Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania mieszaniny szkodnikobójczej karbaminianów i syntetycznych piretroidów, zmodyfikowanej przez dodatki określonych stabilizatorów zapobiegających racemizacji piretroidu do mniej szkodnikobójczo czynnej postaci, znajdującej zastosowanie jako środek do zwalczania szkodników rolniczych.

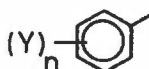
WZOR 1

WZOR 4

WZOR 2

WZOR 5

WZOR 3

Mieszanina szkodnikobójcza insektycydu karbamianowego i rozdzielonego lub częściowo rozdzielonego syntetycznego piretroidu o wzorze 1, w którym R oznacza atom wodoru lub grupę cyjanową, R¹ oznacza ewentualnie podstawioną grupę alkilocyklopropylową, alkenilocyklopropylową lub aryloalkilową, R² oznacza atom wodoru lub fluoru, zaś X oznacza atom węgla lub azotu, charakteryzuje się tym, że zawiera dodatek 1—20% wagowych, w przeliczeniu na wagę karbaminianu, stabilizatora wybranego z grupy, w której skład wchodzi bezwodniki o wzorze 2, w którym R³ i R⁴ niezależnie od siebie oznaczają grupę alkilową zawierającą 1—4 atomy węgla, fenyłową albo fenyłową podstawioną co najmniej jednym atomem chlorowca, niższą grupą alkilową, niższą grupą alkoksylową lub grupą nitrową, względnie R³ i R⁴ razem wzięte oznaczają grupę alkilową zawierającą 2—5 atomów węgla, grupę alkenilową zawierającą 2—4 atomów węgla, grupę o wzorze 3 lub grupę o wzorze 4, w których Y oznacza atom chlorowca; niższą grupę alkilową, niższą grupę alkoksylową lub grupę nitrową, n oznacza liczbę 0, 1 lub 2, zaś m oznacza liczbę 0 lub 1; izocyjaniany o wzorze R⁵—N=C=O, w którym R⁵ oznacza grupę alkilową o 1—5 atomach węgla lub grupę o wzorze 5, w

którym Y oznacza atom chlorowca, niższą grupę alkilową, niższą grupę alkoksylową lub grupę nitrową, zaś n oznacza liczbę 0, 1 lub 2; formaldehyd; ninhydryna; fluoreskamina lub tlenek mezytylu.

(21 zastrzeżeń)

A01N P. 241602 22.04.1983

Pierwszeństwo: 26.04.1982 — RFN (nr P 32 16 301.0)

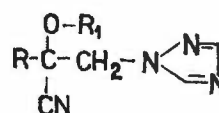
Schering AG, Bergkamen, RFN, Berlin Zachodni.

Środek biobójczy i sposób wytwarzania nowych 1,2,4-triazol-1-ilopropionitryli

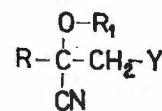
Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania środka biobójczego, zwłaszcza o działaniu grzybobójczym, zawierającego jako substancję czynną nowe 1,2,4-triazol-1-ilopropionitryle.

Środek według wynalazku zawiera jako substancję czynną co najmniej jeden nowy 1,2,4-triazol-1-ilopropionitryl o ogólnym wzorze 1, w którym R oznacza aromatyczny rodnik węglowodorowy ewentualnie jedno- lub wielokrotnie, jednakowo lub różnie podstawiony chlorowcem, rodnikiem alkilowym o 1—4 atomach węgla, grupą alkoksylową o 1—4 atomach węgla, grupę alkilową o 1—4 atomach węgla, grupę trójfluorometylową lub grupę nitrową, a R₁ oznacza rodnik alkilowy o 1—10 atomach węgla, rodnik alkenilowy o 3—8 atomach węgla lub rodnik fenyloalkilowy ewentualnie jedno- lub wielokrotnie, jednakowo lub różnie podstawiony chlorowcem, grupę alkilową o 1—4 atomach węgla, grupę alkoksylową o 1—4 atomach węgla, grupę alkilową o 1—4 atomach węgla, grupę trójfluorometylową lub grupę nitrową, i/lub zawiera sól addycyjną tego związku z kwasem nieorganicznym lub organicznym.

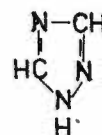
Sposób wytwarzania nowych 1,2,4-triazol-1-ilopropionitryli o wzorze 1, w którym R i R₁ mają wyżej podane znaczenie, oraz ich soli addycyjnych z kwasami nieorganicznymi lub organicznymi, polega na tym, że w obecności rozpuszczalnika i ewentualnie w obecności zasady 1,2,4-triazol o wzorze 5 lub jego związek z metalem alkalicznym poddaje się reakcji ze związkiem o ogólnym wzorze 2, w którym R₁ i R mają wyżej podane znaczenie, a Y oznacza atom chlorowca, albo ewentualnie w bocznym łańcuchu chlorowcowany rodnik alkilosulfonyloksylowy lub arylo-sulfonyloksylowy. (64 zastrzeżenia)

WZOR 1

WZOR 2

WZOR 5

A21B P. 239248 25.11.1982

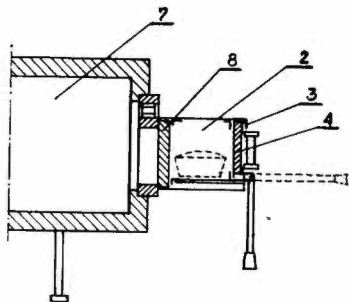
„Społem” CZSS Zakład Badawczy Przemysłu Piętkarskiego w Warszawie Oddział w Bydgoszczy, Byd-

goszcz, Polska (Kazimierz Sadkiewicz, Stefan Zabrowski, Zdzisław Wasielewski).

Służa wsadowa stosowana zwłaszcza do pieców dla próbnych wypieków laboratoryjnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia strat ciepłych komory pieca.

Służa wsadowa składa się z obudowy (3), zasuw przednich (4), zasuw tylnych (8) oraz przegubowych łopat. Zasuw przednie (4) i tylne (8) wyposażone są w uchwyty, zabezpieczające kończyny przed poparzeniem. (1 zastrzeżenie)

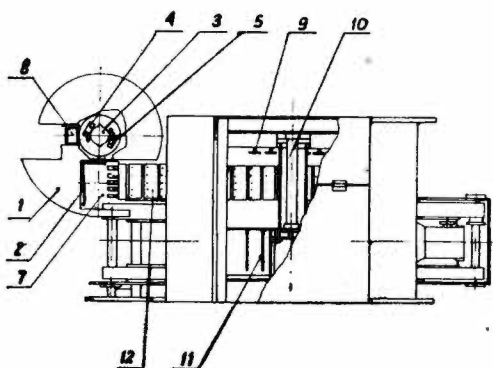
A21C P. 239354 02.12.1982

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn i Urządzeń Przetwórstwa Zwierzęcego-Paszowego „Spomasz”, Bydgoszcz, Polska (Bolesław Tubiszewski).

Urządzenie do załadowywania chleba

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji urządzenia zapewniającej orientację pozycji chleba do pojemnika i zaprogramowanie ilości chleba w pojemniku oraz eliminującą gnienie chleba w pojemniku.

Urządzenie do załadowywania chleba, zwłaszcza trzonowego, do pojemników z tworzywa sztucznego składa się z transportera taśmowego do podawania chleba, zespołu orientującego i wrzutowego oraz transportera do podawania pojemników. Zespół orientujący jest wyposażony w obrótnię (2) zakończoną blachą spadową (7) pochyloną pod $<30^\circ$ do poziomu. Przez blachę spadową (7) przenika transporter pałkowy, który transportuje chleb w pozycji bocznej jak również dokonuje podziału chleba na ilość wstępnie zaprogramowaną. (3 zastrzeżenia)

A22C P. 239207 24.11.1982

Nordischer Maschinenbau Rud. Baader GmbH+CO KG, Lubeka, Republika Federalna Niemiec.

Sposób ogławiania ryb

Celem wynalazku jest zwiększenie uzysku mięsa rybiego dla spożycia przez ludzi.

Sposób polega na tym, że jarzma kostne leżąc przy obu łuskach grzbietowych i tworząc połączenie pomiędzy szkieletem głowy a pasem grzbietowym oddziela się po otworzeniu jam skrzelowych przez przecięcie przesmyku, a następnie głowę odciąga się od tułowia w położeniu odgiętym do grzbietu. (1 zastrzeżenie)

A22C P. 239250 25.11.1982

Instytut Maszyn Spożywczych, Warszawa, Polska (Marek Bramicz, Wiesława Woźniak).

Sposób produkcji marszczonych osłonek białkowych

Celem wynalazku jest uzyskanie optymalnego poziomu wilgotności osłonki białkowej.

Sposób polega na tym, że do osłonki w dowolnym etapie procesu produkcyjnego wprowadza się znanym sposobem, znany środek plastyfikujący i/lub mieszaninę znanych środków hydrofilowych, i/lub mieszaninę pochodnych tych związków, w ilości sumarycznej nie mniejszej niż 28% wagowych, korzystnie od 35 do 45% wagowych na 100% wagowych osłonki. (1 zastrzeżenie)

A23N P. 239364 02.12.1982

C13D

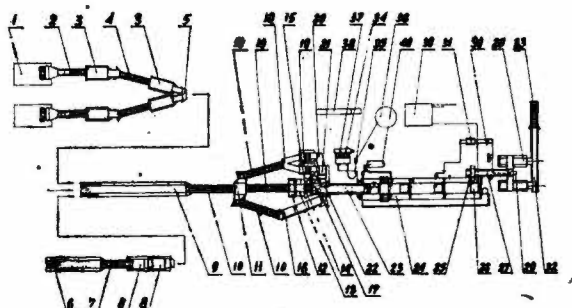
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn dla Przetwórstwa Płodów Rolnych, Pleszew, Polska (Krystyna Karwowska, Stanisław Przybyłowicz, Henryk Ichas, Michał Kuberka, Waldemar Nawrocki, Maria Borkowska, Janusz Berdowski).

Układ do ekstrakcji soków oraz sposób ekstrakcji soków metodą dyfuzji ciągłej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zapewnienia pełnego odzysku soku o dobrej jakości i czystości mikrobiologicznej także z surowców przejrzałych i składowanych.

Układ składa się z myjek bębnowych, krajalnic, drewnic, dyfuzora korytowego, urządzeń transportowych, rozdzielczych i zbiorników, tworzących kompleksowy, uniwersalny ciąg techniczno-technologiczny podzielony na trzy zasadnicze zespoły: zespół przyjęcia, mycia i obróbki wstępnej, mający trzy odgałęzienia dostosowane do obróbki poszczególnych grup surowców, przy czym odgałęzienie dla owoców ziarnkowych i warzyw ma częściowo zróżnicowane elementy składowe, zespół ekstrakcji soku i jego obróbki i zespół obróbki wytlóków. Zespoły te, jak i poszczególne urządzenia, czy grupy urządzeń połączone są systemem przenośników taśmowych (6, 9, 23, 27, 32) i ślimakowych (13) i podnośników szczebelkowych (4, 7, 10, 33).

Sposób ekstrakcji soków według wynalazku polega na tym, że procesowi dyfuzji ciągłej poddaje się owoce ziarnkowe, jagodowe i pestkowe oraz warzywa korzeniowe stosując zróżnicowaną obróbkę wstępną poszczególnych grup surowców: owoce ziarnkowe i warzywa, korzeniowe po przesortowaniu umyciu poddaje się operacji krojenia na plastry o grubości 2-6 mm, korzystnie o powierzchni falistej, owoce jagodowe po

przesortowaniu i umyciu poddaje się operacji blanszowania w temperaturze 80–95°C przez czas 30–60 s przy użyciu pary wodnej, natomiast owoce pestkowe po przesortowaniu i umyciu poddaje się najpierw operacji drelowania dla usunięcia pestek, a następnie rozdrabniania do wielkości cząstek ϕ 5–15 mm. Tak przygotowane surowce poddaje się procesowi ekstrakcji w temperaturze 45° do 70°C przy pomocy wody pasteryzowanej przepływającej w przeciwnym kierunku do ruchu surowca w czasie 1–1,5 godziny. Wyekstrahowany surowiec odwadnia się przez prasowanie, a wyłoki jako jeden z produktów finalnych przekazuje do zagospodarowania. Pozyskany sok jako drugi produkt finalny po oczyszczeniu na sicie przekazywany jest do magazynowania lub dalszej obróbki. Natomiast anomaty będące trzecim produktem finalnym po skondensowaniu i odprowadzeniu systemem rynien kolektorujących schładzane są do temperatury poniżej 20°C i przekazywane do wykorzystania jako składnik dodawany do wyekstrahowanego soku. (10 zastrzeżeń)

A47B P. 243369 T 10.08.1983

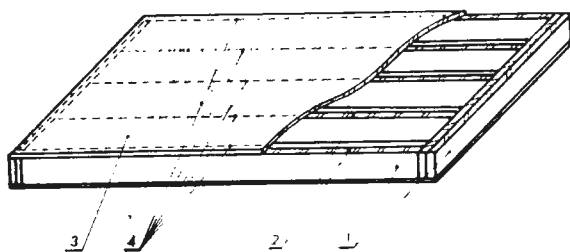
Akademia Rolnicza, Poznań, Polska (Lech Kapica, Adam Bilski).

Sposób wytwarzania ram tapicerskich

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wykonywania ram z materiałów drewnopochodnych o niskich wskaźnikach wytrzymałościowych, przy zachowaniu wymaganych parametrów wytrzymałościowych ramy.

Sposób polega na tym, że ramki w postaci płasko-prasowanych płyt drewnopochodnych ustawia się płaszczynami prasowanymi (1) prostopadle względem płaszczyzny ramy, a następnie na utworzoną konstrukcję szkieletową nakłada się obustronnie formatkę płyty pilśniowej (3) lub innej drewnopochodnej i mocuje się ją z tą konstrukcją nierozłącznie.

(1 zastrzeżenie)

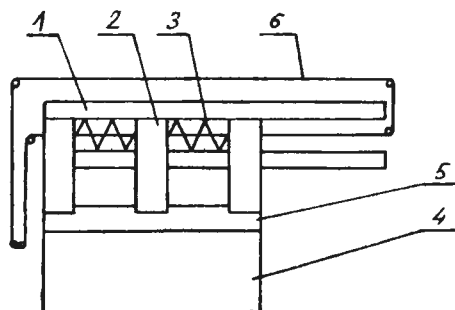

A47H P. 240387 T 02.02.1983

Hanna Młynarska, Warszawa, Polska (Hanna Młynarska).

Urządzenie do zawieszania, układania w fałdy i przesuwania firanek, sztor i zasłon

Urządzenie składa się z prowadnicy (1), w której umieszczone są zaczepy (2). Pomiędzy zaczepami umieszczono elementy sprężyste (3), których oddziaływanie siłowe z zaczepami (2) powoduje, że zachowane

są określone odległości pomiędzy przesuwanymi zaczepami.

Na zaczepach (2) zawieszona jest firanka, sztora lub zasłona (4), której górna krawędź połączona jest z elementem sprężystym (5), którego odkształcenie powoduje, że górna krawędź firanki, sztory lub zasłony przyjmuje kształt linii falistej. Osiągnięcie takiego kształtu jest ułatwione przez odpowiedni dobór kształtu zaczepów (2) i właściwe ograniczenie możliwości ich obrotu względem ich osi pionowej.

(2 zastrzeżenia)

A47L P. 239306 30.11.1982

Zakłady Zmechanizowanego Sprzętu Domowego „Predom-Zelmer”, Rzeszów, Polska (Janusz Zarzycki, Stanisław Bilk, Zenon Pietruszka).

Ssawko-szczotka do odkurzacza

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji ssawko-szczotki pozwalającej użytkownikowi na szybkie dokonanie wyboru pracy przez szczotki lub płytę ssawną.

Ssawko-szczotka składająca się z korpusu (1), który w górnej części po obu stronach otworu ssawnego (2), ma gniazda (3) dla przycisków mechanizmu podnoszenia i opuszczania szczotki oraz oprawy szczotki (14) z listwami szczotkowymi (15, 16) i płyty ssawnej (20) z dwuwójkowym kanałem ssawnym (25, 31), w której kanał (31) jest zamknięty od strony krawędzi bocznych (23), a kanał (25) jest otwarty od jej naroży (27), charakteryzuje się tym, że ma mechanizm podnoszenia i opuszczania szczotki, który stanowią wewnętrzne elementy przycisku lewego i prawego (6, 7) zaopatrzone na swych końcach w otwory (8), w których umieszczony jest łącznik (9) z osadzonymi na nim obrotowo dźwigniami (10), umieszczonymi w gniazdach kształtowych (12), wykonanych w górnej powierzchni (13) oprawy szczotki (14). Ponadto ssawko-szczotka odznacza się tym, że płyta ssawna (20) o kształcie trapezu ma od strony dłuższego boku (22) i bocznych krawędzi (23) dwa występy profilowe (24), a otwarty kanał ssawny (25) o zmiennych wymiarach od strony występów profilowych (24) biegnie po łukach (26) przechodząc w naroża (27), będące wycinkami kół występów (24).

(7 zastrzeżeń)

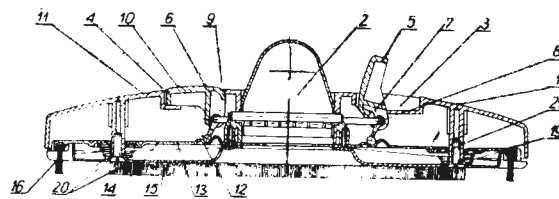

Fig. 1

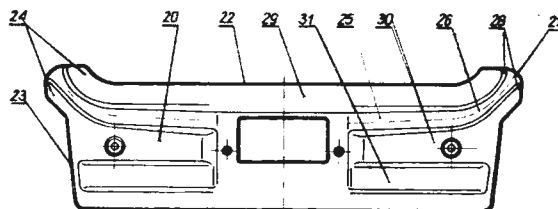

Fig. 3.

A61B P. 239503 14.12.1982

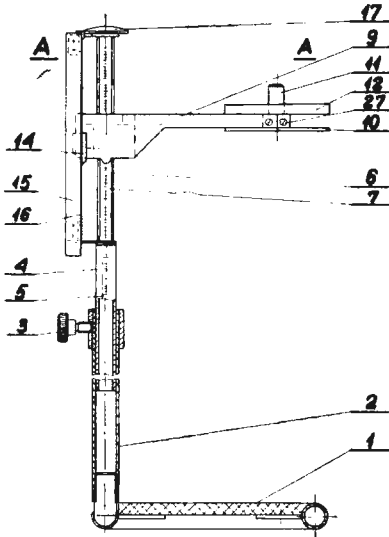
Miejski Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół, Kęty, Polska (Mieczysław Gugulski).

Antygravitacyjny przyrząd do korygowania postawy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji przyrządu umożliwiającej dokonywanie

pomiaru elongacji i korekcji skolioz oraz pomiaru wznostu w pozycji stojącej i siedzącej.

Przyrząd składa się z podstawy (1) ze statywem (2), w którym umieszczona jest suwlinowa kolumna (4) z podziałką (5) wycechowaną w centymetrach. U góry do kolumny (4) zamocowany jest pionowo płaskownik (6) z naniesioną milimetrową podziałką (7), do którego umocowana jest przesuwnie na ruchomych rolkach pozioma belka (9) zaopatrzona w poziomą płytkę (10), bolec (11), blokującą śrubę i wskaźnik (14). Równoległe do płaskownika (6) przymocowany jest kątownik (15) mający naniesioną milimetrową podziałkę (16), umieszczoną na tej samej wysokości jak podziałka (7) na płaskowniku (6). (3 zastrzeżenia)

A61K P. 236330 T 05.05.1982

Akademia Medyczna, Poznań, Polska (Anna Kodym).

Sposób otrzymywania maści aloesowej

Przedmiotem wynalazku jest sposób otrzymywania maści aloesowej, znajdującej zastosowanie w leczeniu zapaleń i uszkodzeń skóry. Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wytwarzania maści aloesowej o zwiększonej trwałości.

Do euceryny w ilości 20—60 części wagowych lub lanoliny bezwodnej w ilości 10—35 części wagowych dodaje się wazelinę białą w ilości 15—60 części wagowych, a następnie parafinę ciekłą w ilości 1—15 części wagowych, po czym do utworzonego w ten sposób podłoża wprowadza się wyciąg suchy ze świeżych liści Aloe arborescens Mill. w ilości 0,5—6 części wagowych zawieszonych w świeżo destylowanej wodzie, w ilości 10—30 części wagowych.

Do alkoholu cetylowego w ilości 1—7 części wagowych dodaje się kwas stearynowy w ilości 3—9 części wagowych, a następnie cetaceum w ilości 3—11 części wagowych, które po stopieniu łączy się z wodnym roztworem laurylosiarczanu sodowego w ilości 0,5—2 części wagowych, w wodzie destylowanej w ilości 5—15 części wagowych, po czym wprowadza się

wyciąg suchy ze świeżych liści Aloe arborescens Mill. w ilości 0,5—5 części wagowych rozpuszczony w mieszaninie glicerolu i wody destylowanej, w której udział glicerolu jest rzędu 15—45 części wagowych, zaś udział wody rzędu do 30 części wagowych.

(2 zastrzeżenia)

A61K P. 240497 09.02.1983

Pierwszeństwo: 10.02.1982 — RFN (nr P 3204551.4)

Boehringer Ingelheim KG, Ingelheim (Rhein, Republika Federalna Niemiec).

Sposób wytwarzania preparatu farmaceutycznego w postaci folii poliakrylanowej

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania preparatu farmaceutycznego w postaci folii poliakrylanowej, polegający na tym, że lateks z kopolimeru estrów metylowych i/lub etylowych kwasu akrylowego i metakrylowego o przeciętnym ciężarze cząsteczkowym około 800 000 wprowadza się razem z leczniczą substancją do organicznego rozpuszczalnika lub mieszaniny rozpuszczalników, przeprowadza w jednorodny roztwór, po czym wylewa dla otrzymania folii i suszy w temperaturze pokojowej, maksymalnie w temperaturze wrzenia rozpuszczalnika lub mieszaniny rozpuszczalników.

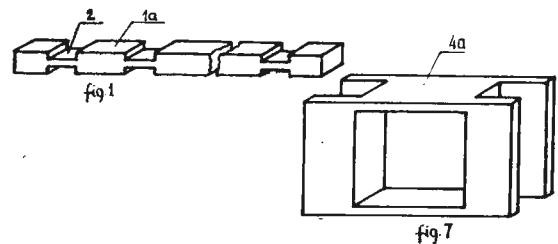
Wytwarzanie folii sposobem według wynalazku przeprowadza się w jednym etapie. (4 zastrzeżenia)

A63H P. 245729 T 13.01.1984

Krystyna Miedzybłocka, Kielce, Polska (Krystyna Miedzybłocka).

Zestaw budowlany do składania domków

Celem wynalazku jest opracowanie zestawu klocków umożliwiających łatwe i trwałe ich łączenie z zachowaniem podobieństwa uzyskanego modelu budowli do jej oryginału.

W skład zestawu budowlanego wchodzi beleczki podstawowe (1a) z obustronnie wykonanymi podcięciami (2) zachodzącymi na siebie przy prostokątnym ich składaniu, elementy pomocnicze z podcięciami (2) na stronie montażowej oraz elementy wykończeniowe (4a). (2 zastrzeżenia)

Dział B
RÓŻNE PROCESY PRZEMYSŁOWE; TRANSPORT

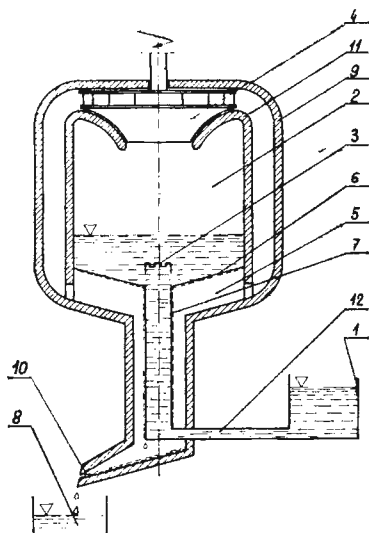
B01D P. 234631 04.01.1982

Zakłady Maszyn Ceramicznych i Kamionki „Ziębice”, Ziębice, Polska (Jerzy Dereń).

Sposób i urządzenie do destylacji cieczy

Sposób polega na tym, że pary wydzielone z wrzącej cieczy w parowniku spręża się za pomocą turbiny, nadając parze temperaturę wyższą od temperatury wrzącej cieczy i parę tą kieruje się na główny wymiennik ciepła, odgradzający sprężoną i skraplającą się parę od wrzącej cieczy. Następnie skroploną parę na głównym wymienniku ciepła odprowadza się po ściankach pomocniczego wymiennika ciepła, wewnątrz którego, w kierunku przeciwnym do ściekającego destylatu, przemieszcza się ciecz przeznaczoną do destylacji, a uzupełniającą ubytki cieczy wrzącej wewnątrz parownika.

Urządzenie według wynalazku ma turbinę (4) usytuowaną w wylocie pary z parownika (2) i napędzaną zewnętrznym silnikiem. Podstawowa powierzchnia styku parownika (2) z wrzącą cieczą jest utworzona z głównego wymiennika (6) ciepła połączonego z pomocniczym wymiennikiem (7) ciepła, który z kolei jest zakończony przewodem (12) łączącym go ze zbiornikiem (1) cieczy przeznaczonej do destylacji. Parownik (2) wraz z turbiną (4) oraz pomocniczym wymiennikiem (7) ciepła są otoczone wspólną, termicznie izolowaną obudową (9) zakończoną wylotem (10) destylatu. (2 zastrzeżenia)

B01D P. 239154 22.11.1982

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska (Roman Lebeda, Jadwiga Skubiszewska, Ewaryst Mendiak, Dobiesław Nazimek).

**Sposób otrzymywania adsorbentów
złożonych krzemionkowo-węglowych
o dowolnej strukturze porowatej**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie otrzymywania adsorbentów złożonych krzemionkowo-węglowych o dowolnej strukturze porowatej przez zweglanie substancji organicznej, fizycznie związanej z powierzchnią żelu.

Istotą sposobu według wynalazku polega na tym, że żel krzemionkowy przed procesem fizycznego wiązania substancji organicznej, modyfikuje się mieszaniną wody i substancji organicznej w stosunku objętościowym 1:5 — 5:1, stosując jako substancję organiczną związki zawierające w cząsteczkach aktywne grupy

funkcyjne, takie zwłaszcza jak alkohole lub kwasy karboksylowe.

Proces wstępnej modyfikacji prowadzi się w temperaturze 150—300°C. Uzyskane sposobem według wynalazku adsorbenty są szczególnie przydatne jako wypełnienia kolumn chromatograficznych.

(1 zastrzeżenie)

B01D P. 239225 25.11.1982

Polska Akademia Nauk, Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni, Kraków, Polska (Jerzy Wojciechowski, Jerzy Haber, Zygmunt Goździewicz, Józef Buško).

**Sposób utylizacji ciepła reakcji
katalitycznego dopalania gazów**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie obniżenia kosztów eksploatacji reaktora katalitycznego.

Sposób polega na upuszczaniu części gorących gazów ze środkowej części złoża katalitycznego względnie, jeżeli złoże katalizatora podzielone jest na dwie warstwy, z przestrzeni pomiędzy warstwami katalizatora i wykorzystaniu gorących gazów w urządzeniach ciepła takich jak kotły parowe, podgrzewacze gorącej wody, suszarki, płce impregnacyjne i inne urządzenia, w których potrzebne są gorące gazy.

(4 zastrzeżenia)

B01D P. 239226 25.11.1982

Polska Akademia Nauk, Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni, Kraków, Polska (Jerzy Wojciechowski, Aleksander Bubak, Józef Buško, Jadwiga Forys, Leszek Michalski, Elżbieta Pietrzyk, Włodzimierz Gajewski).

**Sposób regulowania temperatury
w reaktorach katalitycznego dopalania gazów**

Celem wynalazku było opracowanie niezawodnego sposobu regulowania temperatury w reaktorach katalitycznego dopalania gazów, w których stężenie składników palnych w gazach odlotowych waha się w szerokiej granicy w trakcie trwania procesu. Sposób, w którym reakcja przebiega na stałym złożu katalizatora, ze zmianą kierunku przepływu oczyszczanych gazów, polega na tym, że po osiągnięciu optymalnej temperatury reakcji w złożu katalizatora, reguluje się temperaturę procesu przez częściowy upust gorącego gazu ze środkowej części reaktora, wprowadzając czujnik termometryczny w środkową część aparatu i/lub złożo katalizatora, sprzężony z urządzeniem regulującym. (1 zastrzeżenie)

B01D P. 239256 25.11.1982

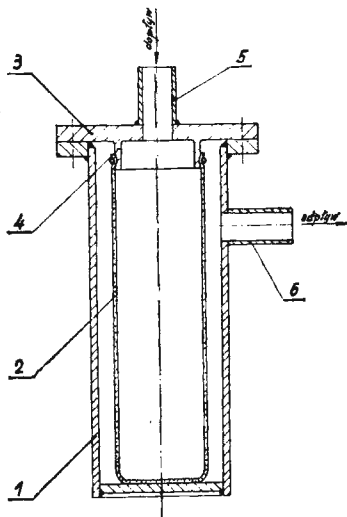
Elektrownia „Łaziska”, Łaziska Górne, Polska (Klemens Ścierski, Gustaw Grechnuta).

Filtr cieczy a zwłaszcza oleju

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania filtru mającego wysoką sprawność działania oraz nie wymagającego obsługi w czasie eksploatacji.

Filtr składa się z pionowego, cylindrycznego, zamkniętego od góry pokrywą (3) zbiornika (1), w którym na obwodowym, wewnętrznym występie (4) pokrywy (3) zamocowana jest tkanina filtracyjna (2) z nowożytnymi włóknami strażackimi z włókien sztucznych bez uszczelnacza o średnicy wewnętrznej zbiornika, złożona u dołu, w postaci worka. Ciecz filtrowana do-

przewodzona przez króciec dopływowy (5) wewnątrz obwodowego występu (4) w pokrywie (3), przepływa od środka przez tkaninę filtracyjną (2) na zewnątrz i jest odprowadzana z części cylindrycznej zbiornika (1) przez króciec odpływowy (6). (1 zastrzeżenie)

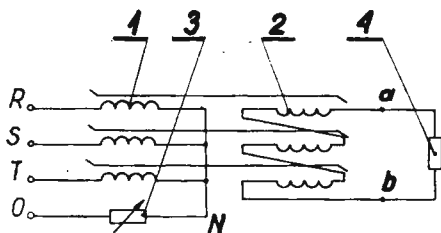

B01D C01B P. 239514 13.12.1982

Politechnika Lubelska, Lublin, Polska (Tadeusz Janowski, Jan Wawaszczak, Jerzy Adamkiewicz, Zygmunt Kalemba).

Wytwornica ozonu

Istotą wynalazku jest wytwornica ozonu, która składa się z trzech jednakowych transformatorów jednofazowych, których uzwojenia pierwotne (1) połączone są w gwiazdę i przyłączone do trójfazowej sieci zasilającej, a punkt neutralny (N) gwiazdy uzwojeń (1) połączony jest przez regulowany rezystor (3) do zacisku zerowego (0) sieci zasilającej, a uzwojenie wtórne (2) połączone jest w otwarty trójkąt i połączone z zaciskami ozonatora (4). Przy wykonaniu uzwojeń łączonych w trójkąt na niskie napięcie pomiędzy zaciski (a, b) uzwojenia wtórnego (2) a zaciski ozonatora (4) przyłączony jest transformator podwyższający. (2 zastrzeżenia)

B01D P. 243482 T 19.08.1983

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Stanisław Suder, Lesław Kędzierski, Jan Rutkowski).

Sposób oczyszczania gazów odlotowych ze związków fluoru i mgły kwasu siarkowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania skutecznego sposobu oczyszczania gazów odlotowych ze związków fluoru, głównie SiF₄ i mgły kwasu siarkowego, mającego zastosowanie zwłaszcza do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery z chemicznych polerowni kryształów w hutach szkła.

Istotą wynalazku polega na tym, że zanieczyszczona gazy odlotowe w kolumnie wypełnionej ze złożem

ruchomym zrasza się zawieszoną mleka wapiennego o stężeniu 1—20% tlenku wapniowego w roztworze, w wyniku czego powstają trudnorozpuszczalne sole fluoru wapniowego i siarczynu wapniowego oraz krzemionka. (1 zastrzeżenie)

B01J P. 241197 25.03.1983

Pierwszeństwo: 27.03.1982 —RFN (nr P 32 11 423.0)

Karrena GmbH, Düsseldorf, Republika Federalna Niemiec.

Sposób miejscowego i rozległego wpływania na reakcje chemiczne i/ albo fizyczne w atmosferze

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania stosunkowo taniego sposobu umożliwiającego systematyczną ochronę zarówno ograniczonych przestrzeni jak również bardzo rozległych obszarów.

Sposób według wynalazku polega na tym, że przez system złożony z kominów i/ albo innych budowli o znanej funkcji kominowej przy wykorzystaniu przepływów termicznych i kinetycznych w atmosferze wprowadza się substancje czynne w takiej ilości i w takim rozdziale przestrzennym do atmosfery, że te substancje czynne razem ze składnikami zawartymi w atmosferze wywierają pożądany każdorazowo wpływ. (12 zastrzeżeń)

B02C P. 242819 T 04.07.1983

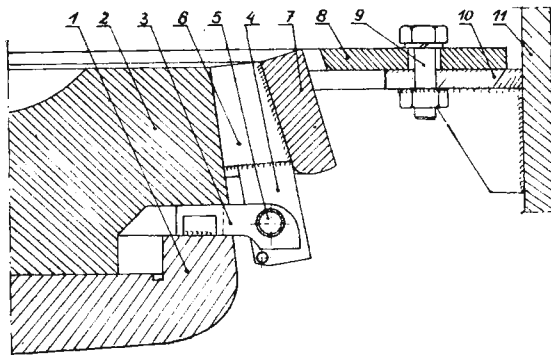
Zakłady Energetyczne Okręgu Wschodniego, Elektrownia „Kozienice”, Świerże Górne; Polska (Adam Skała, Marek Adamczyk, Roman Wenta, Zbigniew Milewski, Bogdan Luśtyk).

Wirujący pierścień przelotowy młyna kulowo-misowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji pierścienia przelotowego, która będzie powodować właściwe ułożenie strugi powietrza nośnego pyłu węglowego.

Pierścień charakteryzuje się tym, że pomiędzy jarzmem młyna (1) a misą kul (2), we wgłębieniu, umiejscowiony jest zacisk pierścienia (3), w którym za pomocą sworznia (5) zamocowany jest wspornik (4), do którego przytwierdzony jest pierścień (7), przy czym pomiędzy pierścieniem, a misą kul usytuowane są kierownice (6).

Minimalną szczelinę pomiędzy pierścieniem (7), a obudową młyna (11) uzyskuje się poprzez zmianę położenia półki (8) na wsporniku (10), zabezpieczonej śrubą (9). (2 zastrzeżenia)

B05B P. 239404 08.12.1982

Debreceni Mezőgazdasági Gepgyártó és Szőlőáttató Vállalat, Debreczyn, Węgry.

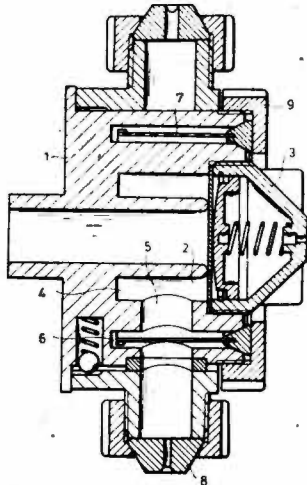
Rewolwerowa głowica rozpylająca

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie przedłużenia okresu między zabiegami czyszczenia filtra.

Istota wynalazku polega na tym, że w korpusie głowicy (1) pomiędzy dyszami (8), a otworem doprowadzającym (2) umieszczony jest pojedynczy, wspólny filtr (7).

Korzystnie filtr (7) stanowi płaszcz cylindryczny, co powoduje, że filtr ma zwiększoną powierzchnię czynną, zatkania filtru występują znacznie rzadziej, a w ten sposób zwiększa się wydajność urządzenia. Rewolwerowa głowica rozpylająca według wynalazku stosowana jest do rozpylania cieczy w rolnictwie.

(4 zastrzeżenia)

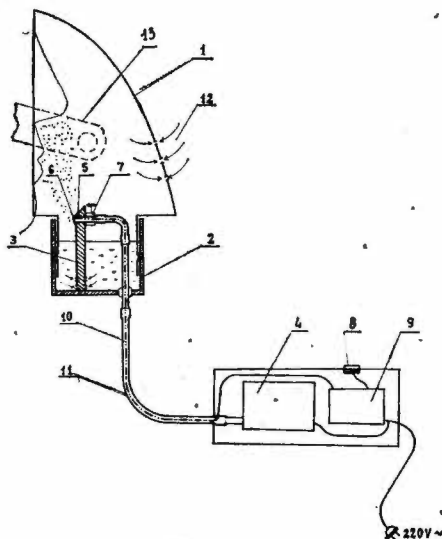

B05B P. 241890 T 10.05.1983

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia nr P-239397
Albina Weidl, Włocławek, Polska (Albina Weidl).

Urządzenie do otrzymywania rozpylonej cieczy o pożądanej temperaturze

Celem wynalazku jest udoskonalenie urządzenia wg zgłoszenia P-239397 polegającego na umożliwieniu otrzymywania rozpylonej cieczy o pożądanej temperaturze.

Rys. 6

Istotą wynalazku jest ogrzewanie tylko tej części masy cieczy, która ma ulec rozpyleniu.

Zostało to zrealizowane poprzez umieszczenie elektrycznego elementu grzejnego (6), zasilanego z zasilacza (9), przy wylocie dyszy (5) umieszczonej w cieple porowatym (3), poprzez które dopływa do dyszy (5) ciecz z naczynia (2), rozpylana powietrzem z kompresora (4).

(6 zastrzeżeń)

B21B P. 243164 T 25.07.1983

Institut Metalurgii Żelaza im. St. Staszica, Gliwice, Polska (Kazimierz Kołodziej, Jerzy Sulik, Tadeusz Wieczorek, Andrzej Kfawczyk, Henryk Dylka).

Sposób wzdłużnego dzielenia wyrobów walcowanych w postaci zdwojonej lub zwielokrotnionej w walcowniach gorących

Przedmiotem wynalazku jest sposób wzdłużnego dzielenia na gorąco bezpośrednio po walcowaniu pasma, którego przekrój poprzeczny jest połączeniem kilku wyrobów gotowych.

Sposób charakteryzuje się tym, że rozdzielenie wzdłuż osi odwalcowanych poszczególnych kształtników a tworzących monolit następuje nie na całej długości pasma, lecz tylko jego części pozostawiając nierozcięty początek oraz koniec lub w niektórych przypadkach tylko początek pasma.

Rozdzielenie według wynalazku przeciwdziała deformacji materiału na długości w procesie dzielenia, eliminuje sierpowatość występującą w trakcie stygnięcia na chłodni pasma o przekroju niesymetrycznym ponadto zezwala na stosowanie metody w walcowniach wyposażonych w chłodnie do odbioru jednożyłowego.

(1 zastrzeżenie)

B21B P. 243379 T 09.08.1983

Biuro Projektów i Kompletacji Dostaw Maszyn i Urządzeń Hutniczych „Hutmaszprojekt-Hapeko”, „Katowice, Polska (Tadeusz Rulik).

Przyrząd do wymiany łączników walcarek

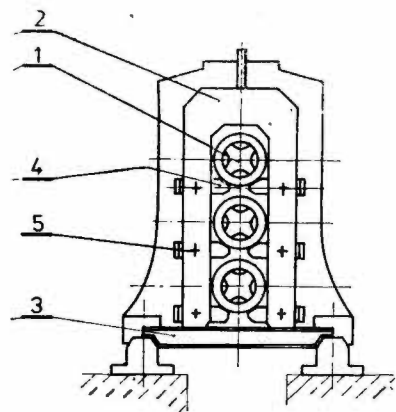
Przedmiotem wynalazku jest przyrząd do wymiany łączników łączących walce robocze w dwóch sąsiadujących ze sobą klatkach walcowniczych w linii walcowniczej.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania przyrządu ułatwiającego wymianę łączników oraz umożliwiającego skrócenie czasu użycia suwnicy.

Przyrząd według wynalazku składa się z kasety (2) otwartej dołem, nakładanej od góry na zabudowany zestaw łączników (1) i ustawionej na poprzeczce (3) spoczywającej na płytach podstawowych walcarek.

Ponadto w kasecie (2) umieszczone są wsporniki (4), które podpierają łączniki.

(1 zastrzeżenie)

B21C P. 239198 24.11.1982

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Wyrobów Metalowych „Polmetal”, Kraków, Polska (Bogdan Gollis, Zygmunt Steininger, Jerzy Binder, Tadeusz Czajkowski, Leopold Mierzejewski, Ryszard Kosin).

Sposób wytwarzania drutu niskowęglowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu wytwarzania drutu stalowego niskowęglowe-

go, zwłaszcza o średnicy 3,0 mm, o zawężonej tolerancji własności wytrzymałościowych z wyeliminowaniem wyżarzania.

Sposób polega na tym, że w pierwszym etapie trawi się walcówkę o średnicy 5,0 mm do 6,5 mm w roztworze kwasu siarkowego, boraksuje i suszy a następnie drut poddaje się wielokrotnemu ciągnięciu na drut o średnicy 4,5 mm.

W drugim etapie produkt z pierwszego etapu jest nagrzewany do temp. ok. 950°C i izotermicznie schładzany w ołowiu w zakresie temp. 480°C—500°C, potem drut jest trawiony w roztworze kwasu siarkowego, boraksowany lub wapniowany i ciągnięty ze zgnoiem 15—40%. (1 zastrzeżenie)

B21C P. 239249 25.11.1982

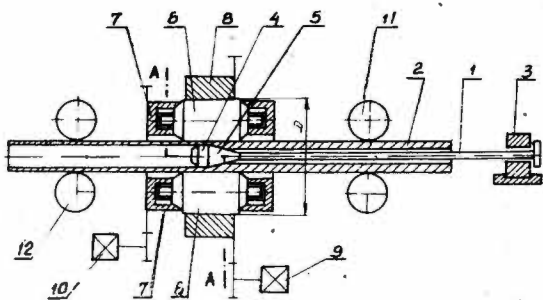
Akademia Górniczo-Hutnicza im. St. Staszica, Kraków, Polska (Władysław Dobrucki, Jerzy Mischke, Andrzej Pietrzykowski).

Sposób zmniejszania grubości ścianki rury i walcarka do zmniejszania grubości ścianki rury

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu oraz skonstruowania walcarki umożliwiających redukcję grubości ścianki rury o dowolnie dużej średnicy, powiększenie dokładności wymiarów i kształtu rury.

Sposób zmniejszania grubości ścianki rury w połączonych procesach walcowania obiegowego i przeciągania lub przeciągania rury polega na tym, że w strefie redukcji grubości ścianki, na powierzchnię wewnętrzną rury wywiera się nacisk powodujący zwiększenie średnicy wewnętrznej zaś na powierzchnię zewnętrzną wywiera się nacisk gwarantujący niezmienną średnicę zewnętrzną rury.

Walcarka do zmniejszania grubości ścianki rury zawiera głowicę (4) poszerzającą osadzoną na trzpieniu (1) oraz walce robocze (6), które w strefie redukcji ścianki rury (2) mają powierzchnię beczki równoległą do osi rury (2). Łożyska walców roboczych (6) są promieniowo-przesuwnie osadzone w wirującej głowicy (7). (2 zastrzeżenia)

B21F A01K P. 239345 03.12.1982

Zakłady Sprzętu Wędkarskiego „Polsping”, Warszawa, Polska (Zbigniew Białousz, Jerzy Czyzewski, Stefan Rusiński, Ryszard Wagner).

Sposób wytwarzania haczyków wędkarskich z drutu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie całkowitego wytwarzania haczyków wędkarskich z drutu w jednym zespole czynności i operacji technologicznych podczas ciągłego lecz na krótko przerywanego przemieszczania drutu w linii zasadniczo prostej.

Sposób wytwarzania haczyków wędkarskich z drutu, zasadniczo przez obróbkę plastyczną drutu na zimno, charakteryzuje się tym, że drut przemieszcza się skokowo swobodnym końcem do przodu, na drodze dla jednego skoku od 10 do 480 średnic drutu, następnie swobodny koniec drutu poddaje się spłaszczeniu, tworząc zaokrągloną w widoku górnym, i za-

ostrzoną, w widoku bocznym, łopatkę o małym kącie ostrym ostrza, po czym odcina się zaokrąglenie łopatki z jednej strony pod ostrym kątem do kierunku przemieszczania drutu tworząc zewnętrzną płaszczyzną ostrza półgrotu, następnie pierwszy raz zagina się swobodny koniec drutu zaokrągloną częścią łopatki do środka i powoduje się spłaszczenie pozostałego zaokrąglenia łopatki formując wewnętrzną płaszczyznę ostrza półgrotu, po czym podcina się wewnętrzną płaszczyznę ostrza półgrotu tworząc żądło haczyka i drugi raz zagina się swobodny koniec drutu formując w ten sposób szyjkę haczyka a po tym następuje odcięcie odcinka drutu na wymaganą długość ramienia haczyka i spłaszczenie zakończenia ramienia haczyka z wytworzeniem łopatki haczyka. (1 zastrzeżenie)

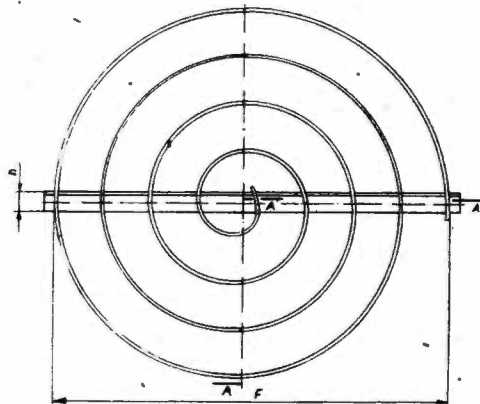
B22D P. 239896 T 29.12.1982

Instytut Odlewnictwa, Kraków, Polska (Jerzy Lis, Andrzej Kajtoch, Stanisław Korcyl, Józef Tokarski).

Sposób zabezpieczania płyt podwlewnicowych oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

Celem wynalazku jest sposób zabezpieczania płyt podwlewnicowych przed erozyjnym działaniem strumienia rozlewanej stali i jej rozpryskami.

Sposób polega na umieszczeniu na centrycznej części powierzchni płyty podwlewnicowej urządzenia, które w miarę podnoszenia się lustra odlewanej stali tworząc wypełnienie ogranicza w czasie zalewania wlewnicy bezpośredni czas kontaktu gorącej stali z płytą podwlewnicową. Urządzenie do stosowania tego sposobu ma kształt spirali wykonanej z wyżarzanej blachy stalowej. (3 zastrzeżenia)

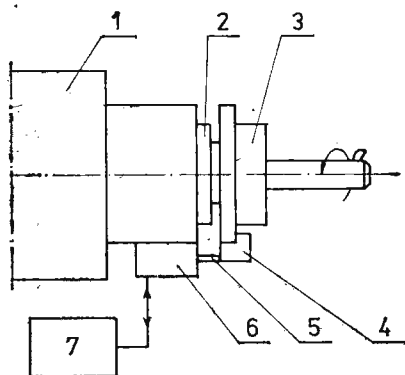
B23B P. 239204 24.11.1982

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Maciej Szafarczyk).

Układ do automatycznej zmiany średnicy obrabianego otworu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmiany średnicy obrabianego otworu na obrabiarkach sterowanych numerycznie, przy dowolnym usytuowaniu elementów zespołów obrabiarki, bez konieczności zmiany położenia narzędzia względem obrabianego otworu.

Układ zawiera co najmniej jeden sterowany zderzak (5), osadzony we wrzecienniku (1) w pobliżu wrzeciona (2), który to zderzak (5) w stanie aktywnym, przy każdym obrocie wrzeciona (2), sprzęgany jest mechanicznie z elementem pośredniczącym (4) narzędzia (3), przekazującym energię mechaniczną do przemieszczenia co najmniej jednego ostrza narzędzia (3) względem osi obrotu wrzeciona (2). Stan aktywny lub spoczynkowy zderzaka (5) ustalony jest za pomocą bloku sterowania (7) połączonego z zespołem (6) zmiany stanu położenia zderzaka (5). (3 zastrzeżenia)

B23C P. 243498 T 18.08.1983

Fabryka Elementów Obrabiarkowych „Ponar-Wadowice”, Wadowice, Polska (Bogdan Poloński).

Przyrząd do gratowania rur

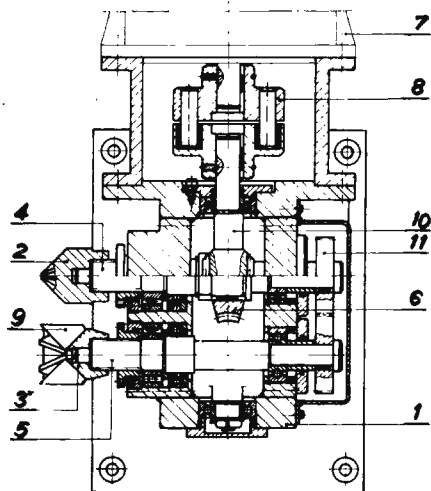
Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do fazowania krawędzi rur.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia umożliwiającego fazowanie zewnętrznej i wewnętrznej krawędzi rury.

W korpusie (1) na dwa wałki (4 i 5) nakręcone są narzędzia skrawające (2 i 3).

Moment obrotowy przekazywany z silnika (7) na ślimak (10) powoduje obrót koła ślimakowego (6) oraz wałka (4). Przekładnia zębata przekazuje ruch obrotowy na wałek (5). Na gwintowych końcówkach wałków (4 i 5) nakręcone są narzędzia skrawające (2 i 3) usytuowane względem siebie równolegle. Narzędzie (3) ma wymienne wkładki nożowe. (9).

(2 zastrzeżenia)

B23G P. 239220 25.11.1982

Przedsiębiorstwo Produkcji Sprzętu Budowlanego „Prokom”, Międzychód, Polska (Wit Celler, Henryk Zaradniak, Ryszard Galiński, Józef Kaczmarek, Józef Kamyszek, Stefan Niedziółka).

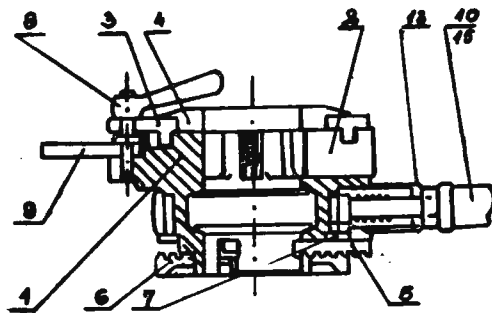
Gwintownica ręczna nastawna do rur

Gwintownica ręczna nastawna do rur przeznaczona jest do nacinania gwintów stożkowych i walcowych na rurach stalowych co, ciepłej i zimnej wody oraz gazu.

W czasie operacji nacinania gwintu całowego korpus z nożami i karzieniami wykonuje ruch obrotowy a posuwisty następuje samoczynnie w wyniku obróty gwintu na rurze.

Gwintownica ręczna nastawna do rur zawiera w korpusie cztery noże (2), zabezpieczone tarczą nastawczą (3) z blokadą mechanizmu zaciskowego jedną nakrętką (8). Trzy kamienie (5) o wyprofilowanych rowkach prowadzących zbliżone do wycinka łuku zabezpieczone są tarczą nastawczą (6).

Rękojeść wkręcona w korpus, jest składana a łączenie za pomocą łącznika. (2 zastrzeżenia)

B23K P. 239148 22.11.1982

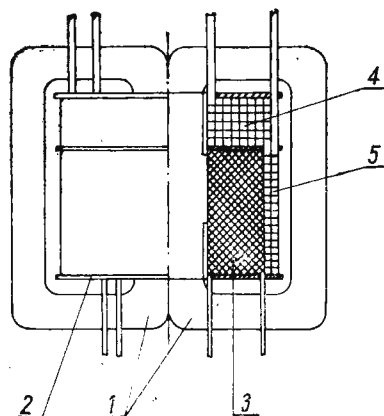
Zakłady Wytwórcze Przyrządów Pomiarowych i Systemów Minikomputerowych im. J. Krasickiego, Warszawa, Polska (Miroslaw Roguski, Jacek Turski, Boguslaw Boguszewski, Stanislaw Seredziuk).

Transformatorowe urządzenie spawalniczo-rozruchowe

Przedmiotem wynalazku jest transformatorowe urządzenie spawalniczo-rozruchowe przeznaczone do dorywczych prac spawalniczych, jak również do rozruchu silników spalinowych oraz do ładowania akumulatorów samochodowych.

Urządzenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że uzwojenia: pierwotne (3) i wtórne (4, 5) nawinięte są na jednym wspólnym dwusekcyjnym каркаsie (2), przy czym część (5) uzwojenia wtórnego wykorzystywana do rozruchu silników spalinowych nawinięta jest na uzwojeniu pierwotnym (3).

(1 zastrzeżenie)

B23K P. 239324 02.12.1982

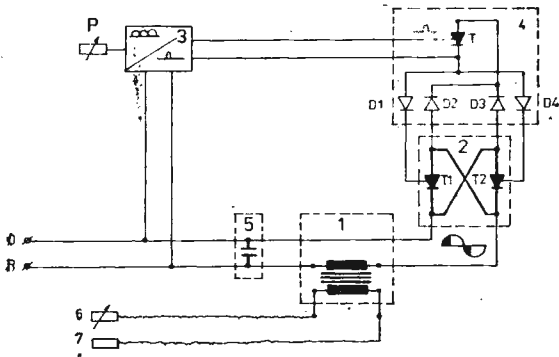
Instytut Mechanizacji Budownictwa Warszawa, Polska (Wiktor Szczęsny, Kazimierz Banyś).

Układ spawarko-zgrzewarki transformatorowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu umożliwiającego uzyskanie płynnej regulacji prądu obciążenia, przeznaczonego do spawania, zgrzewania elektrycznego i lutowania twardego w zależności od potrzeb użytkownika.

W obwód zasilania (OR) włączony jest generator fazowy (3) sterowany potencjometrycznie, którego wyjście połączone jest z układem wykonawczym (4)

złożonym z tyrystora (T) i diod (D₁, D₂, D₃, D₄). Układ wykonawczy steruje łącznikiem tyrystorowym (2) prądu przemiennego. Łącznik tyrystorowy (2) połączony jest poprzez szeregowo włączone uzwojenie pierwotne transformatora spawalniczego (1) z obwodem zasilania (OR). Dodatkowo w obwód zasilania włączony jest równolegle kondensator (5). (2 zastrzeżenia)

B23P P. 239339 01.12.1982

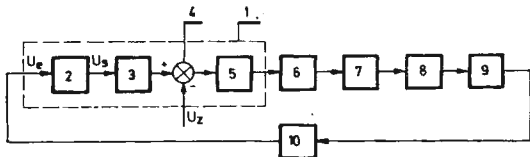
Instytut Obróbki Skrawaniem, Kraków, Polska (Ryszard Czechonowski).

Sposób sterowania posuwem elektrody w obrabiarce elektroerozyjnej i elektroniczny regulator posuwu elektrody w obrabiarce elektroerozyjnej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia precyzji sygnału sterującego charakteryzującego szczelinę pomiędzy elektrodą a materiałem obrabianym i dokładnego przetworzenia go celem łatwego wykorzystania do sterowania napędem elektrody.

Sposób polega na tym, że stosuje się sygnał sterujący, w postaci ograniczonego z obydwóch stron na zadanych poziomach napięcia, proporcjonalnego do występującego w szczelinie pomiędzy elektrodą a materiałem obrabianym, które po zsumowaniu algebraicznym z napięciem zadanym regulacji jest przetwarzane na długość impulsu.

Elektroniczny regulator posuwu elektrody charakteryzuje się tym, że obustronnie ograniczony w ograniczniku napięcia (2) sygnał proporcjonalny do napięcia w szczelinie pomiędzy elektrodą a materiałem obrabianym jest podawany na wejście filtra dolno-przepustowego (3), który go uśrednia, a następnie do sumatora (4), gdzie jest porównywany z napięciem zadanym regulacji i stąd jako uchyb regulacji steruje konwerterem (5) napięcia stałego na długość impulsu realizującym jego zamianę na ciąg impulsów o długości odpowiadającej wartości uchybu regulacji. (2 zastrzeżenia)

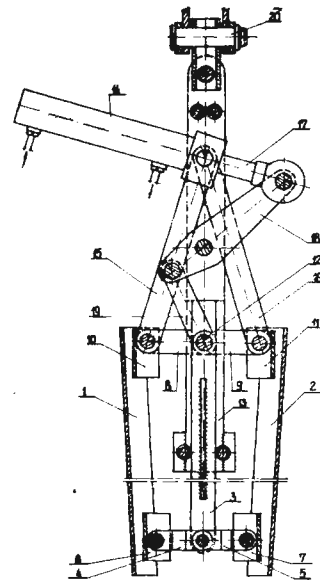
B23P P. 245346 23.12.1983

Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, Ziębice, Polska (Adam Bednarczyk).

Przyrząd do prostowania metalowych pojemników stożkowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie budowy przyrządu umożliwiającego w pełni skuteczne i szybkie prostowanie zdeformowanych pojemników stożkowych i przywrócenie im przydatności eksploatacyjnej.

Przyrząd składa się z hydraulicznego siłownika (14) i urządzenia prostującego, połączonych ze sobą układem dźwigni i łączników. Prostujące urządzenie jest utworzone z dwóch segmentów (1, 2) w kształcie wyinków stożka ściętego, połączonych za pomocą dolnych łączników (4, 5) i górnych łączników (8, 9) z ciągiem (3) złączonym z główną belką (13), w której zamocowany jest wahadłowo hydrauliczny siłownik (14). Segmenty (1, 2) połączone są z główną belką (13) za pomocą czterech płaskich nośnych łączników (15, 16). Ucho tłoczyśka (17) sprzęgnięte jest z dłuższym ramieniem dźwigni (18) zamocowanej w belce (13), której krótsze ramię połączone jest poprzez podający łącznik (19) z centralnym sworzniem (12). Górny koniec belki (3) jest przegubowo połączony z zaczepem (20) przeznaczonym do mocowania w urządzeniu o napędzie liniowo-zwrotnym. Wszystkie połączenia są obrotowe, a centralny sworzniem (12) jest w belce (13) ułożony suwliwie. (1 zastrzeżenie)

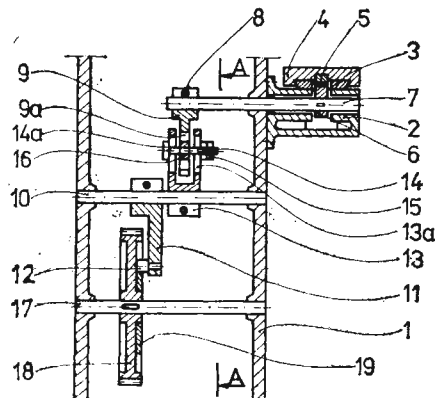
B23Q B23B P. 239246 25.11.1982

Fabryka Automatów Tokarskich „Ponar-Wrocław”, Wrocław, Polska (Julian Zięba, Kazimierz Kosiarz, Krzysztof Młynarz, Marek Kisiel, Jerzy Ptak).

Napęd suportu narzędziowego dla obrabiarek zwłaszcza dla wielowrzecionowych automatów tokarskich

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia konstrukcji układu napędowego suportów bocznych oraz zapewnienia możliwości zmiany położenia sań napędowych względem osi przedmiotowego wrzeciona.

W układzie napędowym suportu główne ramię (9) jest przestawnie umocowane na głównym wale (7), zaś zespół dwuramiennej rolkowej dźwigni zawiera

rolkowe ramię (11) oraz napędowe ramię (13) umocowane przestawnie na pośrednim wale (10), natomiast w co najmniej jednym podłużnym wybraniu (13a) napędowego ramienia (13) umocowany jest przestawny trzpień (14), na którym nasadzony jest kamień (16) usytuowany w podłużnej szczelinie (9a) głównego ramienia (9). (1 zastrzeżenie)

B23Q P. 239291 30.11.1982

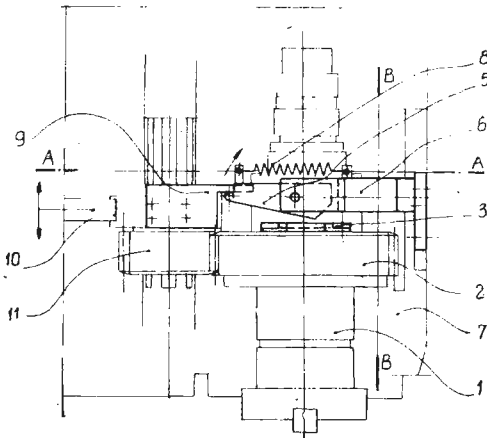
Fabryka Obrabiarek „Mechanicy”, Pruszków, Polska (Leonard Kaźmierczak, Tadeusz Kolecki).

Mechanizm blokady wrzeciona

Przedmiotem wynalazku jest mechanizm blokady wrzeciona pozycjonowanego kątowo w szczególności wrzeciona głowicy wielowrzecionowej obrabiarki.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania mechanizmu cechującego się prostotą konstrukcji i dużą niezawodnością działania.

Mechanizm blokady wrzeciona składa się z istniejącej we wrzecienniku przesuwki (10), do której przymocowana jest dociskowa płytkę (9), która współpracuje z blokującą dźwignią (5) osadzoną obrotowo we wsporniku (6), przy czym dźwignia (5) sprężona jest ze wspornikiem (6) za pomocą sprężyny (8). Ponadto mechanizm wyposażony jest w blokującą płytkę (3) zaopatrzoną w prostopadłościenny rowek zamocowany na kole zębatym (2) osadzonym na blokowanym wrzecionie (1) głowicy. (1 zastrzeżenie)

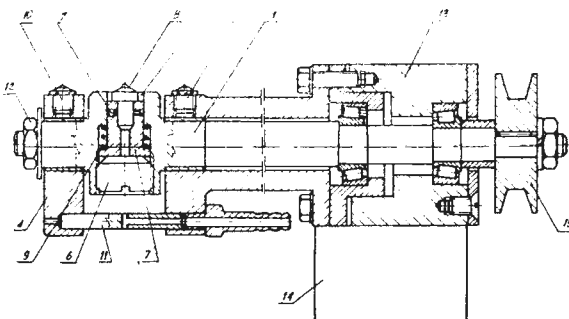

B24B P. 239624 17.12.1982
B23P

Politechnika Rzeszowska im. I. Łukasiewicza, Rzeszów, Polska (Mieczysław Korzyński).

Głowica do nagniatania otworów

Celem wynalazku jest opracowanie prostek konstrukcji głowicy do nagniatania dynamicznego lub

statycznego otworów, przystosowanej do pracy na tokarkach uniwersalnych.

Głowica ma na korpusie (1) nakręconą cylindryczną obudowę, zaopatrzoną w elementy prowadzące tylne (3), połączone rozłącznie z trzonem (13) ułożyskowanym na korpusie (1) i wyposażonym w uchwyt (14). Ponadto na korpus (1) nakręcona jest prowadnica przednia (4) z elementami prowadzącymi (10). Pomiędzy elementami prowadzącymi przednimi (10) i tylnymi (3) w korpusie (1) wykonane jest gniazdo usytuowane prostopadle do osi jego obrotu, w którym umieszczone są: wkręt regulacyjny (6), oprawka (7) z narzędziem nagniatającym (8) i sprężyna odpychająca lub dociskowa (9). (1 zastrzeżenie)

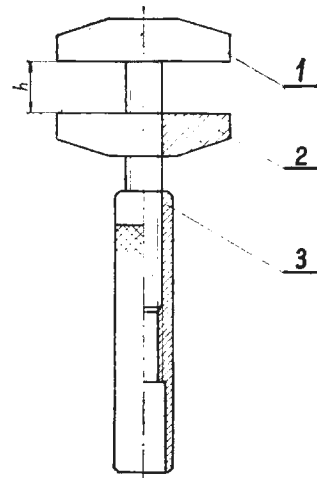
B25B P. 239543 16.12.1982

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy „Elektromontaż”, Warszawa, Polska (Stefan Siemek).

Klucz nastawny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji klucza umożliwiającej dokładne ustawienie rozwartości między szczękami oraz likwidację wzdłużnych luzów.

Klucz nastawny ma stałą szczękę (1) z trzpieniem nagwintowanym na całej długości, na którym osadzona jest nagwintowana szczęka obrotowa (2) oraz nagwintowana tuleja (3). Klucz przeznaczony jest do prac montażowych w szczególności aparatów elektrycznych. (1 zastrzeżenie)

B25B P. 243868 23.09.1983

Marek Kałkusiński, Wojciech Kałkusiński, Warszawa, Polska (Marek Kałkusiński, Wojciech Kałkusiński).

Klucz statywowy

Celem wynalazku jest opracowanie konstrukcji klucza zapewniającej uzyskanie stabilnego układu klucza — element śrubowy, wygodnej i bezpiecznej w obsłudze, zapewniającej odpowiednio duży moment skrecający.

Klucz składa się z pionowego statywu (1) z wycięciami (6), z ząbkującego się na nich przesuwne samoblokującego wspornika (7) oraz przetkniętego przez niego przedłużacza (8), zakończonego z jednej strony typową końcówką zatraskową (10) nasadki klucza (9), z drugiej zaś strony oczkiem (11) z dźwignią (12). Podstawa (3) ma wyprofilowane półobojmy (4) oraz ma połączenie zawiasowe (2) ze statywem (1), pozwalając na zestawienie urządzenia w pozycji roboczej bądź założenie go w pozycję transportową. (2 zastrzeżenia)

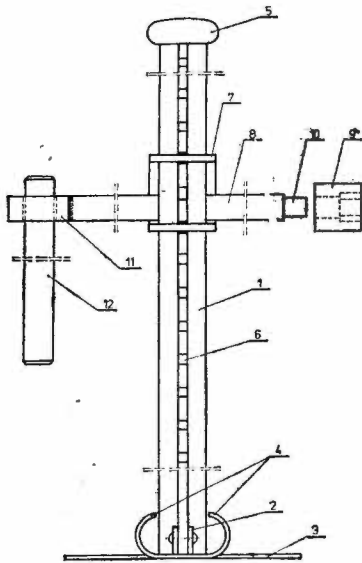
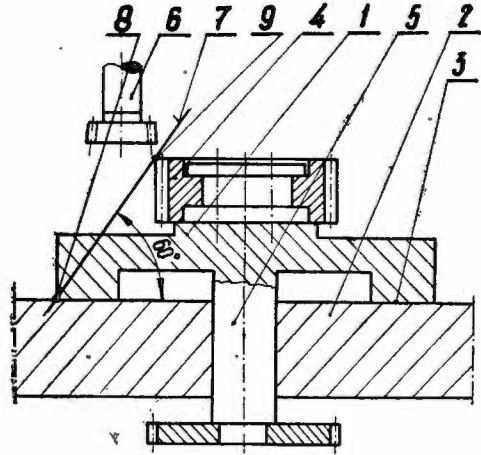

Fig. 1

Stół obrotowy i/lub obrotowo-suwliwy charakteryzuje się tym, że spoczywa na korpusie (2) stykając się z nim tylko jedną płaszczyzną nośną (3) w taki sposób, że linia prosta (7) przeprowadzona przez najdalej na zewnątrz odsunięty punkt styku (8) stołu z korpusem oraz punkt (9) najwyżej położony na zewnętrznej górnej krawędzi przedmiotu obrabianego, tworzy z powierzchnią nośną kąt mniejszy od 60°.
(1 zastrzeżenie)

B25C P. 244110 10.10.1983

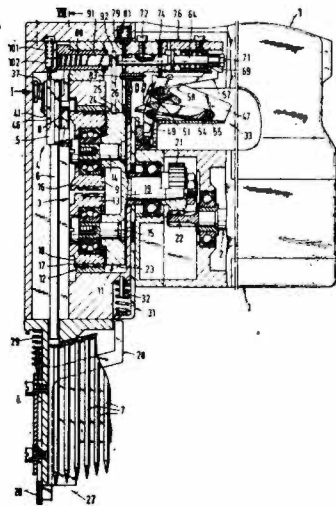
Pierwszeństwo: 11.10.1982 — RFN (nr P 3237616,2)

Hilti Aktiengesellschaft, Schaan Lichtenstein.

Urządzenie do wbijania gwoździ i podobnych elementów mocujących

Celem wynalazku jest opracowanie takiej konstrukcji urządzenia, w której moc silnika byłaby bez strat przekazywana na iglicę.

Urządzenie ma iglicę (4). Skok iglicy dla jednej operacji wbijania powodowany jest przez obrotowy człon napędowy (11). W tym celu człon napędowy (11) zostaje podczas jednego cyklu obrotu sprzężony kształtowo z iglicą (4) poprzez wykonujący ruch wzdłużny zabierak (8) na członie napędowym.
(9 zastrzeżeń)

B25H P. 234332 17.12.1981

Wytwórnia Urzędzeń Komunalnych „WUKO”, Stąporków, Polska, Zakłady Urzędzeń Okrętowych „Hydroster”, Gdańsk, Polska, (Bohdan Sieniawski, Jan Parszczyński, Henryk Stoka).

Stół obrotowy i/lub obrotowo-suwliwy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia konstrukcji stołu oraz eliminacji zależności pracy stołu od zanieczyszczeń i rozszerzalności termicznej.

B26D P. 239214 23.11.1982

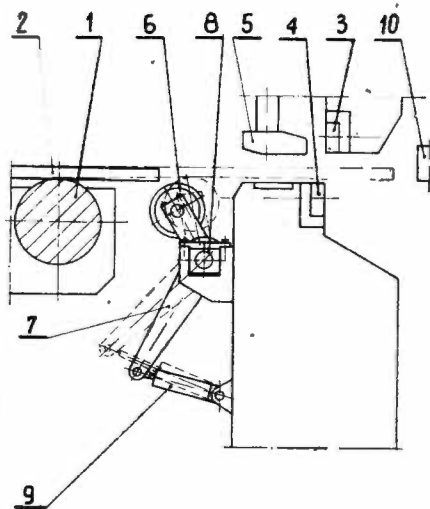
Biuro Projektów i Kompletacji Dostaw Maszyn i Urzędzeń Hutniczych „Hutmaszprojekt”—Hapeko”, Katowice, Polska (Engelbert Poleśny, Józef Groticki).

Urządzenie prowadzące materiał w nożycy

Celem wynalazku jest wydłużenie żywotności nożycy.

Urządzenie, składające się z samotoku, dociskacza i nastawnego zderzaka, według wynalazku wyposażone jest w podnośną rolkę (6) umieszczoną pomiędzy samotokiem (1), a dociskaczem (5) poniżej poziomu pasma ciętego materiału (2).

Rolka (6) osadzona jest na dźwigni (7) umocowanej przegubowo do korpusu nożycy i zaopatrzonej w napędowy mechanizm (9).
(1 zastrzeżenie)

B26D P. 239215 23.11.1982

Biuro Projektów i Kompletacji Dostaw Maszyn i Urzędzeń Hutniczych HUTMASZPROJEKT—HAPEKO, Katowice, Polska (Engelbert Poleśny, Andrzej Polaczek, Alojzy Gruszka).

Mechanizm nastawy górnego noża w nożycy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia trwałości łożyskowania oraz zmniejszenia mocy silnika napędu nastawy noża.

Mechanizm nastawy górnego noża ma przesuwny trzpień (1), na którym zawieszony jest górny suport nożycy. Przesuw trzpienia (1) realizowany jest poprzez nastawną tuleję (2) za pomocą ślimacznicy (4) i ślimaka (3) napędzanego silnikiem.

Według wynalazku ślimacznica (4) osadzona jest w korpusie (5) nożycy na oporowych, barykowych, skośnych łożyskach (6). (1 zastrzeżenie)

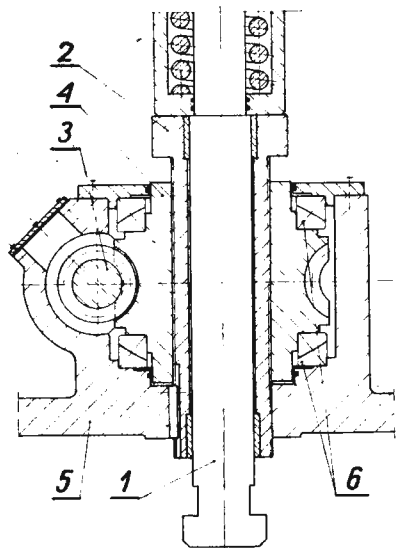

Fig. 1

B27G

P. 239241

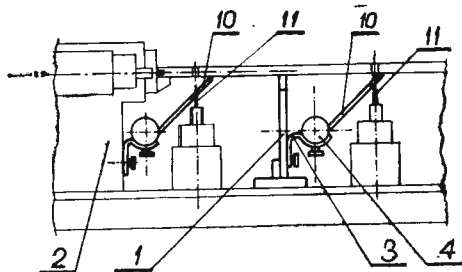
26.11.1982

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Maszynowego Leśnictwa, Wrocław, Polska (Witold Borkowski).

Urządzenie wyciągowe trocin

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania urządzenia wyciągowego trocin wiertarki wielowrzecionowej wielostronnej do drewna.

Urządzenie według wynalazku utworzone jest z ssawy walcowej (4) ze szczeliną wzdłuż tworzącej, osadzonej w jarzmach (3) przytwierdzonych do podpór (1) obrabianych płyt lub korpusów (2) bocznych jednostek wiertarskich z możliwością przesuwania ich w kierunku pionowym i z płyty zsypanej (10) odchylonej o pewien kąt od pionu, której dolna krawędź umieszczona jest w szczelinie nie zasłaniając jej całkowicie i osadzona jest w uchwytych segmentu korytkowego osadzonego wewnątrz ssawy (4) z możliwością częściowego obracania i mocowania w ustalonym położeniu, zaś górna krawędź tej płyty przechodzi poza linię wiertła pionowych (11). Jeden koniec ssawy (4) jest zaślepiony, a drugi połączony jest przewodem rurowym z kolektorem wyciągowym powietrza. (1 zastrzeżenie)

B29C

P. 239491

10.12.1982

Biuro Projektów Przemysłu Tworzyw i Farb „Proerg”, Gliwice, Polska (Jerzy Król, Gerard Bednarczyk, Andrzej Pietryga, Jan Cwikliński, Ireneusz Sowa, Jan Bednarek).

Sposób wytwarzania wyrobów wewnątrz pustych i urządzenie do wytwarzania wyrobów wewnątrz pustych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie maksymalnego skrócenia cyklu formowania przedmiotów wewnątrz pustych i zwiększenia wydajności urządzenia.

Sposób wytwarzania wyrobów, polegający na rozdmuchiwanym wytłaczanym rękawie termoplastycznego, charakteryzuje się tym, że operację rozdmuchiwania rękawa w formie, chłodzenia wyrobu i jego usuwania z formy prowadzi się poza obszarem wytłaczania rękawa przy wychylnym stole roboczym.

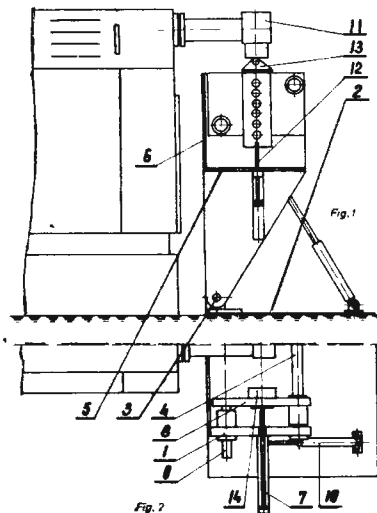

Fig. 2

Urządzenie charakteryzuje się tym, że stół roboczy zespołu formującego, utworzony ze sztywno ze sobą połączonych dwóch płyt stałych (1), płyty środkowej (5) i płyty tylnej (6), zamocowany jest obrotowo na osi (3) w płycie podstawy (2). W stole roboczym osadzone są przesuwne dwie płyty ruchome (8), z zamocowanymi na nich półkami wielogniazdowej formy (14). Wychylenie stołu roboczego z pozycji pionowej realizowane jest przy zastosowaniu siłowników (10). (4 zastrzeżenia)

B29H

P. 239643

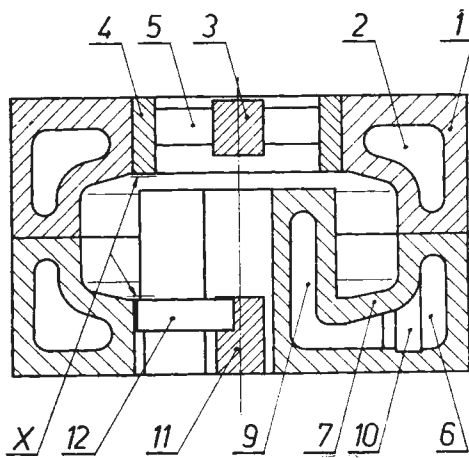
17.12.1982

Poznańskie Zakłady Opon Samochodowych „STO-MIL”, Poznań, Polska (Roman Oczkowski, Zbigniew Lesiński, Tadeusz Kaczkowski).

Forma do wulkanizacji ogumienia pełnego

Celem wynalazku jest opracowanie konstrukcji i formy przeznaczonej do wulkanizacji ogumienia pełnego w indywidualnych prasach.

Forma składa się z dwóch części: górnej i dolnej. Górna część składa się z nakrywy (1), obwodowej komory grzewczej (2) i wyrzutnika górnego zbudowanego z rdzenia (3), pierścienia wypychającego (4) i żeber (5). Elementy dolnej części formy stanowią: zewnętrzną obwodową komora grzejna (6), gniazdo formujące (7) z wycięciami, profilowana komora wycinkowa (9), podpórki (10) i wyrzutnik dolny zbudowany z głowicy (11) i ramion (12). Ponadto pierścien (4) i gniazdo formujące (7) są wyposażone w płaskie powierzchnie (X). (2 zastrzeżenia)

B60G
F41H

P. 245357

23.12.1983

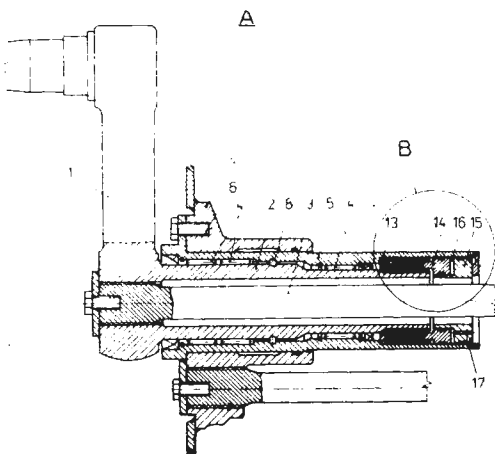
Kombinat Urządzeń Mechanicznych „Bumar-Labędy”, Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Urządzeń Mechanicznych, Gliwice, Polska (Wacław Lachowicz, Bogusław Grzeszczyński, Czesław Ochwat).

Urządzenie blokujące sprężyste zawieszenie układu jezdnego pojazdu, zwłaszcza gąsiennicowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji urządzenia blokującego sprężyste zawieszenie układu jezdnego pojazdu, zwłaszcza gąsiennicowego, w przypadku kiedy działanie resorujące zawieszenia staje się zbędne, na przykład podczas pracy żurawiem bądź masztem antenowym zainstalowanym na pojeździe.

W urządzeniu zestaw pierścieniowych, współśrodkowych, ciernych tarcz sprzęgniętych mechanicznie, ale przesuwnie, na przemieszaniu z wydrążoną osią (2) podłużnego wahacza (1) i tuleją (5) utwierdzoną do korpusu lub ramy (7) pojazdu, jest podparty pierścieniowym tłokiem (14), usytuowanym współosiowo z zestawem ciernych tarcz. Pierścieniowy tłok (14) jest szczelnie i przesuwnie osadzony wewnątrz średnicą w cylindrycznym otworze tulei (5) utwierdzonej do korpusu lub ramy pojazdu. Wewnętrzna średnica pierścieniowy tłok (14) jest szczelnie i przesuwnie nasadzony na prowadnik (15), który jest szczelnie i nieprzesuwnie osadzony większą średnicą w cylindrycznym otworze tulei (5). Przestrzeń robocza (16), zawarta pomiędzy pierścieniowym tłokiem (14), a pierścieniową powierzchnią prowadnika (15), jest połączona kanałem (17) doprowadzającym medium robocze, poprowadzonym w prowadniku (15).

Prowadnik (15) jest sztywnie połączony płytkowym elementem z członem tulei (5). Wynalazek znajduje zastosowanie w pojazdach, co do których zachodzi konieczność szybkiego zablokowania działania resorującego jego zawieszenia. (2 zastrzeżenia)

B60R
A62B

P. 239604

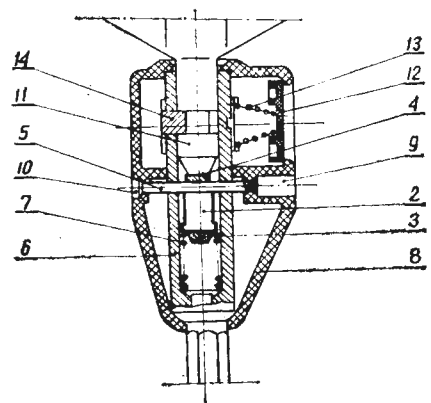
16.12.1982

Zgłoszenie dodatkowe do patentu nr 109931.

Robotnicza Spółdzielnia Pracy „Tryb”, Bydgoszcz, Polska (Aleksy Ordański).

Prowadnica kształtowa, zwłaszcza do klamry samochodowego pasa bezpieczeństwa

Istota wynalazku polega na tym, że prowadnica ma kształt zbliżony do wyprofilowanego walca mającego podłużny otwór (2) wzdłuż osi pionowej, w którym swobodnie umieszczony jest element łączny (5) obudowy klamry (8) stanowiący ogranicznik przesuwu prowadnicy kształtowej, mającej podstawę wyprofilowaną korzystnie w kształcie ściętego stożka (3) do osadzenia sprężyny (7). Zaletą tego rozwiązania jest ograniczenie wysuwania prowadnicy kształtowej poprzez element łączny, umożliwiające swobodne wciskanie trzpienia zaczepu pasa. (1 zastrzeżenie)

B61D
E21F

P. 239423

09.12.1982

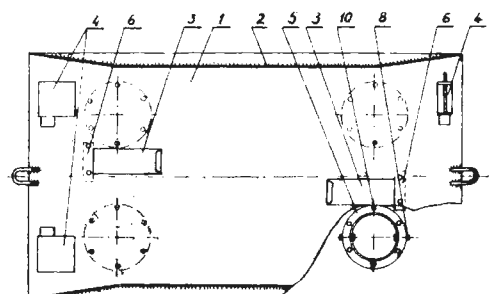
Kopalnia Węgla Kamiennego „Jowisz”, Będzin, Polska (Leszek Piśkorsczyk, Manian Herman, Henryk Twardokęs, Jerzy Marczyński, Zygfryd Przybyłek).

Platforma transportowa

Przedmiotem wynalazku jest platforma transportowa, zwłaszcza do transportu sekcji górniczej obudowy zmechanizowanej w całości.

Platforma transportowa składa się z nośnej płyty (1) mającej na górnej powierzchni przymocowane boczne ograniczniki (2) oraz uchwyty (4) do mocowania sekcji obudowy. W nośnej płycie (1) są wykonane prostokątne otwory (3), w pobliżu których do powierzchni dolnej nośnej płyty (1) są umocowane zderzaki (6) do współpracy z łapaczami na pochyłych odcinkach drogi transportowej.

Do powierzchni dolnej nośnej płyty (1) są zamocowane za pomocą śrub (10) cztery pierścienie (5), w których niezależnie są zamocowane obrotowo zawieszona ze wspornikami, z ułożyskowanymi kołami tocznymi: W pierścieniach (5) są osadzone śruby (8) ograniczające obrót zawieszona ze wspornikami.

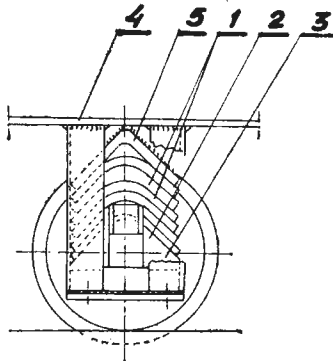
¹ Platforma umożliwia transport sekcji obudowy zmechanizowanej w całości po drogach transportowych kopalni oraz swobodne pokonywanie krzywizn torów o promieniu mniejszym niż 4 metry z zachowaniem stabilności ładunku. (3 zastrzeżenia)

B61F P. 239305 30.11.1982

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Kazimierz Furmanik, Adam Owiński, Adam Siedlar, Józef Knyć, Kazimierz Kulig, Kazimierz Mercik).

Zawieszenie wozu kopalnianego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skutecznego tłumienia drgań wozu kopalnianego w czasie jazdy. Zawieszenie wozu kopalnianego zawiera elementy gumowe (1) usytuowane pomiędzy ścianami trapezowej nadbudowy (2) korpusu maźnicy (3) i nadwoziem (4) wozu kopalnianego. Powierzchnia górna trapezowej nadbudowy (2) ma zarys łukowy, zaś elementami gumowymi (1) jest pakiet prostokątnych płytek gumowych, osadzony w kształcie odwróconej litery V pomiędzy trapezową nadbudową (2) i połączonym z nadwoziem (4) wozu kopalnianego dwuspadowym daszkiem (5). (1 zastrzeżenie)

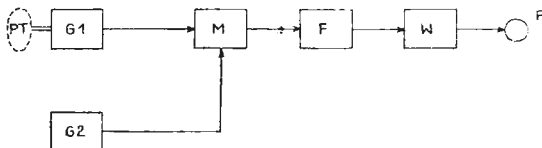

B61L P. 239338 01.12.1982

Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki, Kraków, Polska (Mieczysław Baryluk, Bogdan Rokita, Andrzej Maciejewski, Andrzej Białoń, Ignacy Wiater).

Układ połączeń do kontroli zajętości rozjazdów i odcinków toru kolejowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu połączeń do kontroli zajętości rozjazdów i odcinków toru kolejowego, który zapewnia niezależność pracy obwodu torowego od zmian parametrów podtorza.

Układ ma dwa generatory, generator zewnętrzny (G₁) oraz generator wewnętrzny (G₂), których wyjścia połączone są z wejściami mieszacza (M). Wyjście mieszacza (M) połączone jest z wejściem filtra (F), którego wyjście połączone jest z wejściem wzmacniacza (W) sterującego przekaźnikiem (P). Wejście generatora zewnętrznego (G₁) połączone jest z pętlą torową (PT) obejmującą rozjazd lub odcinek toru kolejowego. (1 zastrzeżenie)

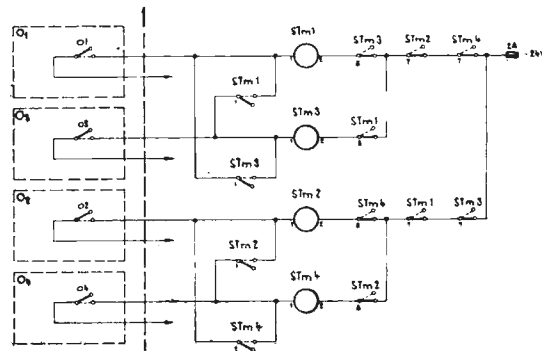
B61L P. 239518 13.12.1982

Biuro Projektów i Realizacji Inwestycji Kopalnictwa Surowców Chemicznych „Bipropok”, Chorzów, Polska (Krzysztof Kiersnowski, Ludwik Zajac).

Urządzenie do samoczynnego sterowania sygnalizacją świetlną na skrzyżowaniu torów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie automatyzacji sygnalizacji świetlnej przy wjeździe pojazdu szynowego na określony odcinek toru oraz wyjeździe z tego odcinka.

Urządzenie ma obwód wzbudzenia przekaźnika sygnałowego (STm1) tarczy manewrowej danego kierunku połączony poprzez zestyki bierne przekaźników sygnałowych (STm2, STm3, STm4) tarcz manewrowych pozostałych kierunków z zestykiem biernym przekaźnika odbiornika danego kierunku (O1), ponadto przekaźnik tarczy manewrowej danego kierunku (STm1) połączony jest poprzez własny czynny zestyk (STm1/1) z zestykiem biernym odbiornika przeciwnego kierunku (O3). (1 zastrzeżenie)

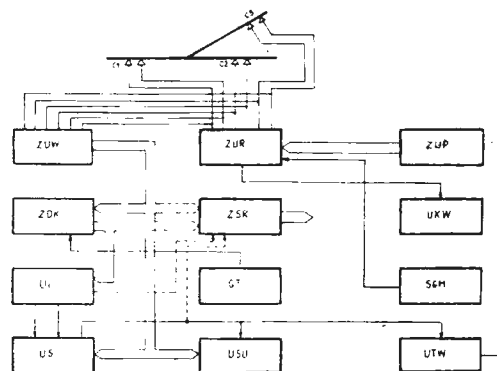
B61L P. 239577 15.12.1982

Zakłady Wytwórcze Urządzeń Sygnalizacyjnych, Katowice, Polska (Stanisław Gruczyński, Zygmunt Rajkowski, Andrzej Gogolewski, Włodzimierz Wojda, Jerzy Jakimowicz, Mirosława Dąbrowa-Bajon, Andrzej Madej).

Licznikowy układ kontroli zajętości odcinków torowych dla górek rozrządowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu działającego w sposób niezależny od parametrów toru.

W układzie czujniki szynowe podwójne (C1), (C2) i (C3) połączone są z zespołem układów wejściowych (ZUW) i zespołem układów regulacyjnych (ZUR). Zespół (ZUR) połączony jest z zespołem układów podmagnebowania czujników (ZUP), z sinusoidalnym generatorem mocy (SGM) i układem kontroli wyregulowania czujników (UKW). Z kolei zespół (ZUW) połączony jest z układem sumującym (US), układem sygnalizacji optycznej (USO) i zespołem detek-

cji kierunku (ZDK). Z zespołem (ZDK) połączony jest generator taktujący (GT) i układ licznikowy (UL), połączony również z układem (US). Układ sumujący (US) połączony jest ponadto z układem (USO) i układem translacji wyjściowej (UTW). (2 zastrzeżenia)

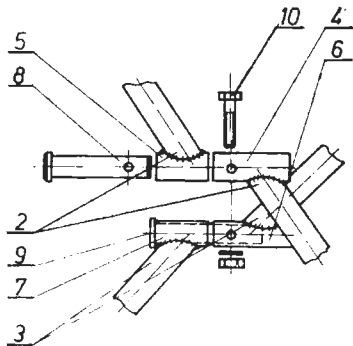
B62B P. 239629 17.12.1982
A61G

Zakład Doświadczalny Regionalnego Związku Spółdzielni Inwalidów, Łódź, Polska (Bogdan Domejko, Arkadiusz Kosik).

Mechanizm składania wózka inwalidzkiego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania mechanizmu składania wózka inwalidzkiego, umożliwiającego komfort jazdy, zwłaszcza po nierównościach.

Mechanizm ma połączone z ramą wózka dwie pary ruchomych skośnych drążków (2, 3), przedzielonych w połowie wysokości dwoma parami rozdzielczych tulei (4, 5) i (6, 7) poziomych, ściśniętych wzdłużnie za pomocą sworzni (8, 9). Poprzez otwory w tulei (4) i sworzniu (8) oraz poprzez takie same otwory w tulei (6) i sworzniu (9) przechodzi łącząca śruba (10). (1 zastrzeżenie)

B62D P. 239189 22.11.1982

Huta Stalowa Wola — Kombinat Przemysłowy w Stalowej Woli, Fabryka Maszyn w Janowie Lubelskim, Janów Lubelski (Krzysztof Jaskowiak, Marian Sołtys).

Składana, jednoosiowa przyczepa campingowa

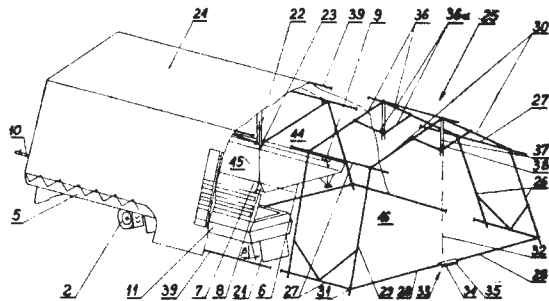
Celem wynalazku jest opracowanie przyczepy campingowej, która mogłaby być holowana przez samochody małolitrażowe oraz zapewniałaby szybkie i sprawne rozkładanie jej do stanu mieszkalnego bez konieczności stosowania specjalnych urządzeń pomocniczych.

Przyczepa o nadwoziu w postaci skrzyni, która ma podstawę (5) i pokrywę (6), połączone zawiasami, jest wyposażona w stelaż wsporczy (22) typu parasolowego, na który nakładany jest namiot (24) oraz w przystawkę kuchenną (11) przylegającą ściśle do tylnej otwartej powierzchni skrzyni. Przystawka (11) spoczywa na części ruchomej zawiasu łamanego, którego część stała jest mocowana do podwozia przyczepy.

Przyczepa campingowa jest wyposażona w dodatkowo, składany stelaż (25) ustawiany na ziemi w dowolnej odległości od tyłu skrzyni, na który naciągana jest druga połowa namiotu (24), dzięki czemu wnętrze namiotu składa się z dwóch części sypialnych (44, 45), w których miejscem do leżenia jest otwarta skrzynia, czyli odpowiednio pokrywa i podstawa (5), oraz z części mieszkalnej (46), znajdującej się w obrębie stelaża (25).

Stelaż zewnętrzny (25) składa się z połączonych elementami wzdłużnymi (27) ram poprzecznych (26), z których każda zawiera co najmniej sześć elementów podłużnych (28, 29, 30), połączonych w węzłach przegubami. Między szczytowymi elementami podłużnymi

(30) każdej ramy (26) znajduje się przegubowy układ czterech ramion (36), z których dwa są przesuwnie połączone z prowadnicą pionową (37) wyposażoną w zatrzask (38) ustalający i usztywniający każdą ramę (26) po jej rozłożeniu. (7 zastrzeżeń)

B63B P. 239365 02.12.1982
B66D

Toruńskie Zakłady Urządzeń Okrętowych „Towimor”, Toruń, Polska (Ryszard Łyczewek, Jan Skubiński, Wojciech Wierzchowski).

Wciągarzka cumownicza

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania wciągarzki cumowniczej o uproszczonej konstrukcji przekładni, zapewniającej optymalne wskaźniki pracochłonności wykonania i ciężaru, przy jednoczesnym podwyższeniu jej sprawności mechanicznej.

Wciągarzka cumownicza charakteryzuje się tym, że ma na wale (4) czterobiegowego silnika elektrycznego (2) osadzone spoczynkowo centralne koło zębate (5) oraz obrotowo koło zębate (6) o uzębieniu wewnętrznym, zaopatrzone w zabierak (7) i segment koła stożkowego (8). Centralne koło zębate (5) połączone jest kołami satelitarnymi (9) poprzez jarzmo (10) z kołem zębatym (11), ułożyskowanym wspornikowo, przekazującym napęd na bęben linowy (17). Segment koła stożkowego (8) zazębiony jest z kołem stożkowym (22) osadzonym na wałku (23) sterownika uciągu (21), sterującego silnik elektryczny (2) zaopatrzonego w zwalniając elektromagnetyczny (3). (2 zastrzeżenia)

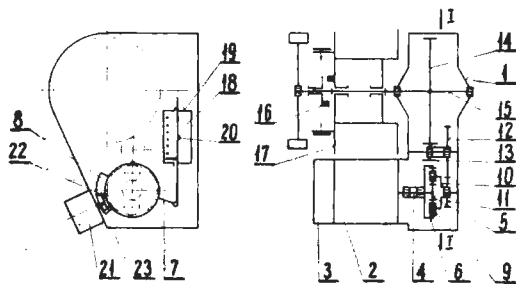

Fig 2

Fig 1

B63B P. 240447 T 04.02.1983

Morski Instytut Rybacki, Gdynia, Polska (Henryk Borucki).

Sposób i układ do dynamicznego wyrównywania przedmiotów holowanych w wodzie

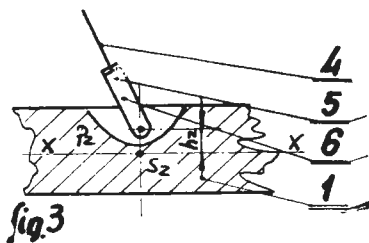
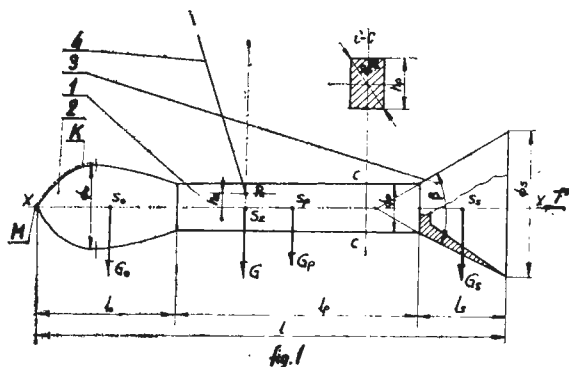
Celem wynalazku jest uniknięcie trudności w holowaniu przedmiotów na poziomej linii holowniczej. Sposób charakteryzuje się tym, że holowany pod wodą przedmiot o kształcie symetrycznym lub prawie symetrycznym względem jego podłużnej głównej osi zaopatruje się od strony natarcia strug wody w odejmowaną przednią opływkę i od strony spływu strug wody w odejmowalny, tylny stabilizator.

Układ realizujący sposób charakteryzuje się tym, że składa się z przedmiotu holowanego w wodzie (1), mającego kształt w przekroju poprzecznym symetryczny lub prawie symetryczny, opisany na średnicy (Φp) będącej maksymalną jego średnicą i mający wysokość przekroju (hp) wpisaną w okrąg o średnicy (Φp) oraz smukłość $\lambda p = \frac{hp}{\Phi p}$. Do przedmiotu (1) jest przytwierdzona rozłącznie, w przedniej części opływka (2), zwłaszcza kropłokształtna, oraz w tylnej części, podobnie rozłącznie, stabilizator (3), zwłaszcza stożkokształtny. Tak zestawiony układ jest osadzony w pionowej płaszczyźnie symetrii, w miejscu przecięcia się pionowej linii przechodzącej przez środek ciężkości (Sz) układu z poziomą linią równoległą do podłużnej osi symetrii głównej ($X-X$) układu, powyżej tego środka ciężkości, w odległości (hz) utrzymywanej w granicach ($hz = (0,05 \pm 0,3)$) (hp), lecz najkorzystniej wynoszącej ($hz = 0,1$) (hp). Jest to zrealizowane za pośrednictwem strzemienna (6) umocowanego poprzez krętełlik (5) do pionowej liny holowniczej (4). Opływka (2) ma na powierzchni natarcia (K) zarys korzystnie elipsydy obrotowej, spłaszczoną dla utworzenia wierzchołka (M) i maksymalną średnicę (Φo) utrzymywaną w zależności ($\Phi o = (1,1 \div 1,3)$) (Φp), przy smukłości λ o utrzymywanej w zależności $2 \leq \lambda o \leq 3$.

Ciężar (G_o) opływki (2) wynosi najkorzystniej (G_p) $1,5 \frac{G_p}{\lambda p}$, gdzie (G_p) ciężar przedmiotu (1). Stabilizator (3) ma ciężar (G_s) utrzymywany w granicach ($G_s \leq 0,1$) (G_p), kąt wierzchołkowy wynoszący najkorzystniej 60° , oraz średnicę zewnętrzną (Φs) opisaną przez zależność

$$(\Phi s) = 1,25 (\Phi p)^4 \sqrt{\frac{\delta}{2,5} + \frac{1}{\lambda p}}$$

gdzie δ (g/cm^3) jest empirycznie wyznaczonym ciężarem jednostkowym materiału przedmiotu holowanego w wodzie (1). (4 zastrzeżenia)

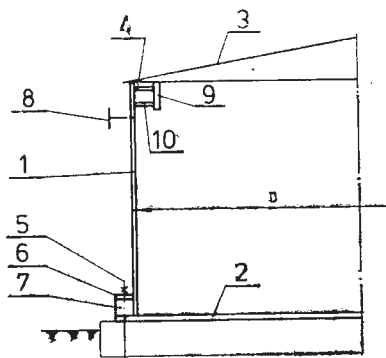
B65D P. 239218 24.11.1982

Biuro Studiów, Projektów i Realizacji Inwestycji Przemysłu Chemicznego „Biprokwas”, Gliwice, Polska (Zbigniew Kacprzak, Wiktor Strupiński).

Zbiornik cieczy odporny na oddziaływania sejsmiczne do 9° dwunastostopniowej skali MCS

Zbiornik wyposażony jest w wieniec wzmacniający (4) o wskaźniku wytrzymałości na zginanie w kierunku osi zbiornika, wyrażonym w cm^3 , o wielkości od

0,3 do 2 D, gdzie D jest średnicą zewnętrzną zbiornika wyrażoną w cm, w króciec przelewowy (8), umieszczony poniżej górnej krawędzi płaszcza (1) zbiornika w odległości od 0,005 do 0,05 D oraz w pierścieniu wzmacniający dolny (5) o szerokości wynoszącej od 0,004 do 0,02 D i grubości wynoszącej od 0,0005 do 0,003 D, odległy od dna (2) zbiornika o wielkość od 0,5 do 1,5 szerokości pierścienia (5). (7 zastrzeżeń)

B65D P. 239431 08.12.1982
B67B

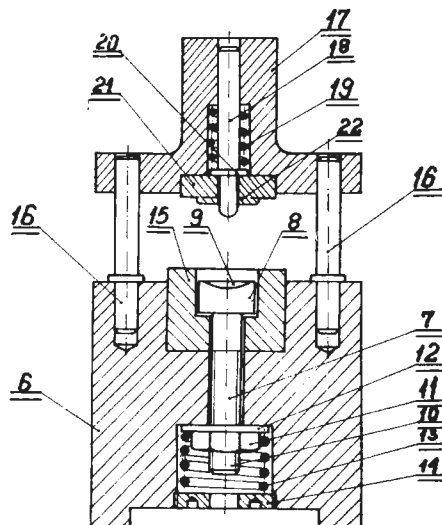
Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”, Kolno, Polska (Kazimierz Herman).

Sposób regeneracji kapsli do zamykania butelek i urządzenia do regeneracji kapsli tym sposobem

Sposób polega na tym, że kapsle używane poddaje się prostowaniu przy pomocy tłoczniaka a następnie wyprostowane kapsle zebrane w pojemniku siatkowym zamurza się na okres około 3 minut w dwuprocentowym, wodnym roztworze sody kaustycznej o temperaturze 40 do 50°C, celem ich odkażenia.

Po odkażeniu kapsli płucze się w wodzie o temperaturze 80°C w ciągu około 8 minut.

Urządzenie wykonane w postaci tłoczniaka, charakteryzuje się tym, że ma korpus (6), dostosowany do mocowania w kapslarce lub na stole prasowy, który ma zamocowany suwliwie w otworze trzpień (7) zakończony u góry łbem (8), mającym zagłębienie (9) dostosowane do wypukłej powierzchni prostowanego kapsla, zaś na dole częścią gwintowaną (10), na której przy pomocy nakrętki (1) umocowano podkładkę (12), podpartą sprężyną (13), ściśniętą korkiem (14). Łeb sworzni (8) umieszczony jest suwliwie w cylindrycznym elemencie (15). W górnej części tłoczniaka osadzonej suwliwie na trzpieniach (16) jest umieszczony w poosiowym, wielostopniowym otworze, przestworny trzpień (18), dociśnięty przez sprężynę (19) kołnierzem (20) do elementu (28), wtłoczonego od dołu do górnej części tłoczniaka. (2 zastrzeżenia)

B65G
B60P

P. 239128

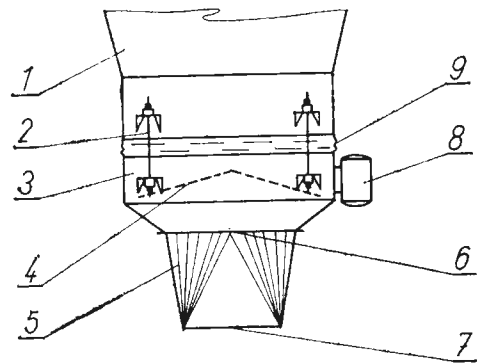
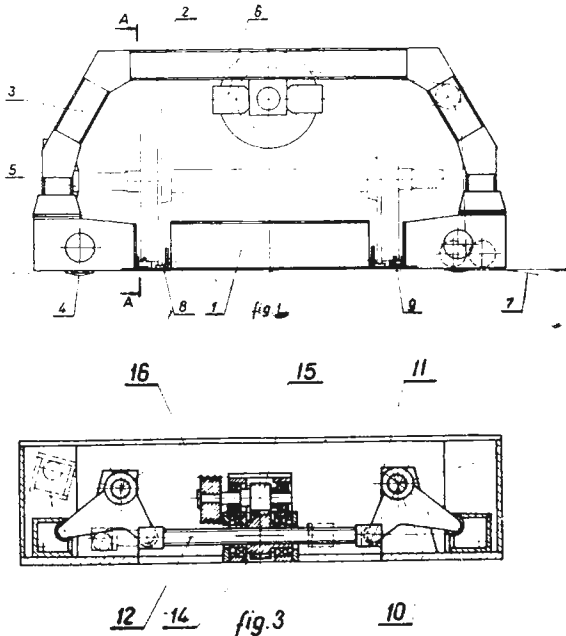
18.11.1982

Przedsiębiorstwo Projektowania i Dostaw Przemysłu Obrabiarek i Narzędzi „Ponar-Bipron”, Oddział w Zabrze, Zabrze, Polska (Jerzy Dębicki, Emil Dudek, Antoni Mazurek).

Wózek do transportu zestawów kołowych taboru kolejowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia do naziemnego transportu zestawów kołowych taboru kolejowego.

Urządzenie składa się z czołowej ramy (3), do której zamocowano szynowe koła (4), mechanizm napędu jazdy (5), mechanizm do zatrzymywania i podawania zestawów (1), który ma dwie wzajemnie połączone dwustronnie przechylne prowadnice (8), kół zestawu (2) z usytuowanymi obok nich parami jednostronnie uchylonych odbojników (9) oraz dwie dwuramienne dźwignie (10), do przechylania prowadnic (8), przy czym dźwignie te uruchamiane są przez śrubę (12) osadzoną w nakrętce (14) napędzanej dwukierunkowo za pośrednictwem przekładni zębatej (15) i pasowej (16) przez wchodzący w skład mechanizmu silnik. Urządzenie zasilane jest przewodem, który nawija się na bęben kablowy (6). (1 zastrzeżenie)

B65G
E21F

P. 239460

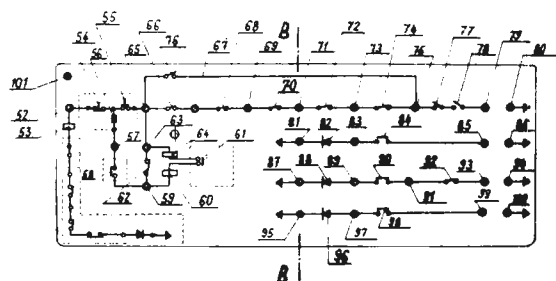
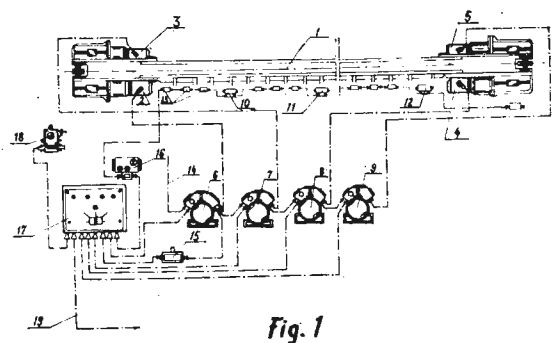
08.12.1982

Kopalnia Węgla Kamiennego „Gottwald”, Katowice, Polska (Jan Lubner, Andrzej Waligórski, Robert Swierkot, Józef Knapik).

Wyposażenie elektryczne przenośnika, zwłaszcza zgrzeblowego przenośnika ścianowego i sposób badania sprawności obwodów sterowania przenośnika za pomocą tego wyposażenia

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie szybkiej i bezpiecznej lokalizacji uszkodzeń obwodów sterowania przenośnika pod napięciem, przy pracującym przenośniku.

Wyposażenie elektryczne charakteryzuje się tym, że ma skrzynię łączeniowo-sterowniczą (17) skupiającą obwody iskrobezpieczne, połączoną z krańcowym sygnalizatorem technologicznym (16), urządzeniem sygnalizacji ostrzegawczej (18), lewymi komorami przyłączowymi kopalnianych wyłączników stycznikowych (6, 7, 8 i 9) i skrzynią łączeniowo-sterowniczą przenośnika podścianowego, przy czym skrzynia łączeniowo-sterownicza (17) wyposażona jest w listwy zaciskowe obwodów sterowania poszczególnych urządzeń wyposażenia elektrycznego, które połączone są z płytką pomiarową. Na płytce pomiarowej powielone są punkty łączeniowe obwodów sterowania poszczególnych urządzeń elektrycznych z tym, że gniazda jednostykowe (52, 57, 59, 63, 65, 67, 69, 71, 73, 75, 79 i 80) stanowią wyposażenie obwodów sterowania kopalnia-

B65G

P. 239221

25.11.1982

Institut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Andrzej Mickiewicz, Andrzej Włodarski, Janusz Wojak).

Dno aktywne do odbioru materiałów ziarnistych z silosów, zwłaszcza do zasilania przenośników taśmowych i ślimakowych

Celem wynalazku jest zapewnienie płaskiego kształtu warstwy materiału ziarnistego na przenośniku taśmowym.

Dno aktywne według wynalazku charakteryzuje się tym, że ma króciec formujący (5) w kształcie pryzmy, której podstawa w miejscu połączenia z korpusem (3) ma przekrój kołowy, a druga podstawa stanowiąca otwór wylotowy (7) ma przekrój wydłużony, korzystnie przekrój prostokątny. Otwór wylotowy (7) króćca formującego (5) umieszczony jest poza poziomą osią symetrii korpusu (3), przy czym rzut poziomy otworu wylotowego (7) znajduje się poza obrysem poziomego korpusu (3). (3 zastrzeżenia)

nego wyłącznika stycznikowego (6), gniazda jednostykowe (81, 83, 85 i 86) — obwodów sterowania kopalnianego wyłącznika stycznikowego (7), gniazda jednostykowe (87, 89, 91, 93 i 94) — kopalnianego wyłącznika stycznikowego (8), a gniazda jednostykowe (95, 97, 99 i 100) — kopalnianego wyłącznika stycznikowego (9).

Sposób według wynalazku polega na tym, że dogodnie wtyk wskaźnika kontrolnego przy włączonym napięciu wkłada się w poszczególne gniazda jednostykowe płytki pomiarowej, i w przypadku stwierdzenia uszkodzenia dany obwód naprawia się lub mostkuje, albo w celu sprawdzenia stopnia uszkodzenia na płycie pomiarowej dokonuje się — między poszczególnymi gniazdami jednostykowymi przy wyłączonym napięciu — pomiaru oporności poszczególnych zespołów obwodów sterowania.

Wyposażenie elektryczne przenośnika przeznaczone jest do pracy w trudnych warunkach eksploatacyjnych w górnictwie węglowym o znacznym zagrożeniu gazowym. (9 zastrzeżeń)

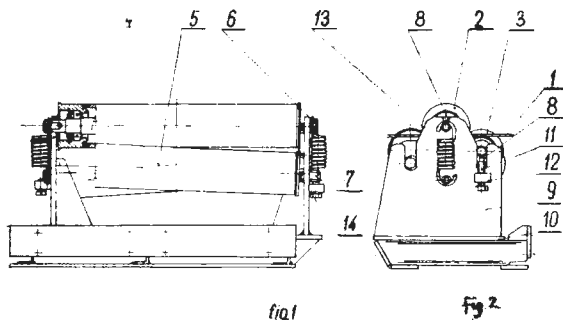
B65H P. 239609 16.12.1982
B66B

Fabryka Maszyn Górniczych im. Marcelego Nowotki „NIWKA”, Sosnowiec, Polska (Juliusz Sabaturski, Stanisław Kostka, Czesław Kwiatkowski, Janina Budna, Aleksander Dyrda, Adam Basista).

Urządzenie do układania nawijanej liny, zwłaszcza na gładkim bębnie górniczego kołowrotu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania urządzenia, które zapewniałoby właściwe prowadzenie stalowej liny i prawidłowe układanie się jej zwojów na bębnie kołowrotu w warunkach dołowych kopalni.

Urządzenie utworzone jest przez układ rolek kierujących linę (1), w którym jedna górna rolka (2) walcowa oraz dwie dolne rolki (3) walcowe w przybliżeniu równe długości czynnej bębna kołowrotu na ostatniej warstwie liny (1), osadzone są obrotowo na osiach (4 i 5). Czopy (6 i 7) osi (4 i 5) umiejscowione są w wycięciach (8) wsporników (9). Rzuty dolnych osi (5) na pionową płaszczyznę II prostopadłą do podstawy (10) krzyżują się tworząc kąty wierzchołkowe $\alpha \approx 5^\circ$. Położenie górnej rolki (2) ustalone jest sprężynami (13), a jeden z czopów (7) każdej z dolnej osi (5) podniesiony jest na śrubach (11). (3 zastrzeżenia)

B66B P. 239180 22.11.1982

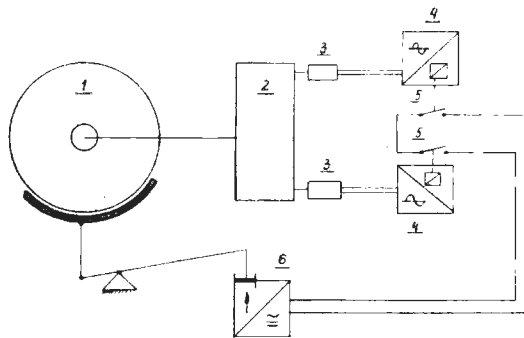
Kopalnia Węgla Kamiennego „Generał Zawadzki”, Dąbrowa Górnicza, Polska (Stefan Noszczyk, Stanisław Ciszynski, Jerzy Tomaszewski, Bolesław Orzeł, Rajnhold Sołowski).

Urządzenie do kontroli transmisji zespołu programującego typu SK maszyn wyciągowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia kontrolującego transmisję zespołu progra-

mującego typu SK z ruchem maszyny wyciągowej. Urządzenie zbudowane jest z dwóch elementów elektronicznych (4) z dwoma przekaźnikami i stykami (5), wykrywających zmiany amplitudy napięcia w nadajnikach selsynowych (3).

Podczas ruchu maszyny wyciągowej (1), przy prawidłowej pracy transmisji zespołu programującego typu SK (2), w nadajnikach selsynowych (3) zmienia się amplituda napięcia, co wykrywane jest w elementach elektronicznych (4), których styki wykonawcze (5) włączone są szeregowo do układu kontrolującego prawidłowy ruch maszyny wyciągowej (1). (1 zastrzeżenie)

B66B P. 241969 13.05.1983

Pierwszeństwo: 14.05.1982 — (nr P 3218187.6)

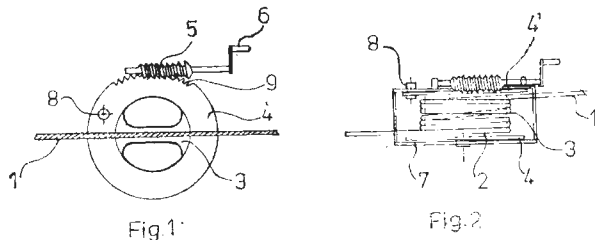
Blohm + Voss AG, Hamburg, Republika Federalna Niemiec.

Urządzenie do ustalania ruchomych lin

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia ustalającego nie powodującego uszkodzeń lin.

Urządzenie ma obrotowy bęben (2) w zamocowaniu stosowanym w dowolnym miejscu, który to bęben ma kanałowy przepust dla liny (1), przebiegający pod kątem prostym do osi bębna.

Istotę wynalazku stanowi zastosowanie przy bębnie (2) tarcz bocznych (4, 4'), z których jedna ma wieniec zębaty (9), tworzący wraz ze ślimakiem znaną przekładnię ślimakową, samohamowną (5), poprzez którą bęben jest napędzany. (3 zastrzeżenia)

B66C P. 238664 18.10.1982
H02P

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Dźwignic i Urządzeń Transportowych, Bytom, Polska (Julian Bobulski, Norbert Hoefler).

Napęd elektryczny i układ sterowania bębna kablowego do maszyn dźwigowo-transportowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania napędu bębna kablowego z zastosowaniem silnika indukcyjnego pierścieniowego normalnej budowy, z dostosowaniem jego do pracy przy zahamowanym wirniku, rozwijającego przy tym moment obrotowy wystarczający do naciągu kabla oraz opracowania ukła-

du sterowania zapewniającego stały naciąg kabla i zabezpieczenia jego przed zbytnim naciąganiem i zerwaniem.

Napęd elektryczny charakteryzuje się tym, że silnik indukcyjny pierścieniowy (M1) normalnej budowy jest dostosowany ciepłino do pracy w stanie zahamowanym przez obniżenie napięcia zasilania uzwojeń stojana w stosunku do napięcia znamionowego oraz przez jego przewymiarowanie, przy czym obniżenie napięcia zasilania uzyskuje się przez zasilanie silnika indukcyjnego pierścieniowego (M1) napięciem sieci

wynoszącym $\frac{1}{\sqrt{3}}$ napięcia znamionowego silnika indukcyjnego pierścieniowego (M1) przy połączeniu uzwojeń stojana w trójkąt i przełączenie tego uzwojenia w gwiazdę, a stopień przewymiarowania silnika indukcyjnego pierścieniowego (M1) wynika z ograniczenia prądu obciążenia silnika indukcyjnego pierścieniowego (M1) do wartości nie większej niż 20% prądu znamionowego. Silnik indukcyjny pierścieniowy (M1) załączany jest stycznikiem liniowym maszyny (5K5), a wyłączany ze zwłoką czasową w stosunku do stycznika liniowego maszyny (5K5) za pomocą przekaźnika czasowego (K80).

W układzie sterowania zainstalowany jest łącznik krańcowy (S2) zabezpieczający przed całkowitym rozwinięciem kabla, łącznik (S3) zabezpieczający przed nadmiernym naciąganiem kabla oraz przekaźnik zanikowo prądowy (F11) zwalniaka prądu stałego (Y1), włączone poprzez przekaźniki (K55) i (K05) w obwód styczników kierunkowych jazdy. (3 zastrzeżenia)

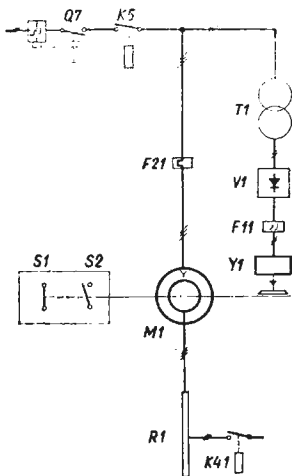

Fig. 1

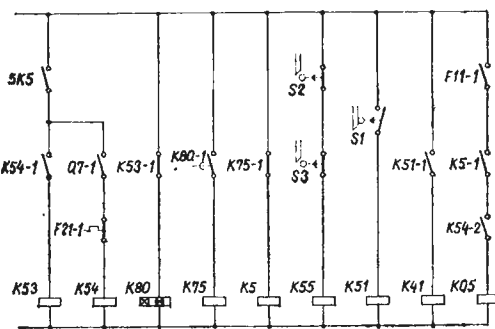

Fig. 2

B66C P. 239091 18.11.1982

Institut Gospodarki Magazynowej, Poznań, Polska (Henryk Adler).

Zawiesie podchwytowe

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania zawiesia umożliwiającego mechanizację operacji przemieszczania kręgów dźwigni.

Zawiesie ma zamocowane do podchwytu (1) ramię (2) zasadnicze w kształcie prostego pręta, usytuowane poziomo. Na końcach ramienia (2) zamocowane są ramiona pomocnicze (3, 6, 7) w kształcie prętów prostych i wygiętych umożliwiające prawidłowe ustawienie podchwytu (1) w trakcie podejmowania, przemieszczania oraz odkładania kręgów. (2 zastrzeżenia)

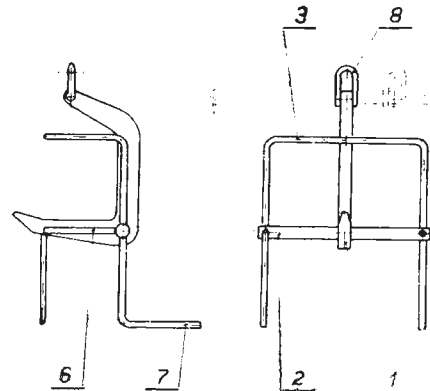

fig 2

fig 1

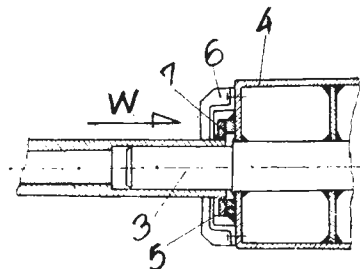
B66C P. 239210 23.11.1982

Centrum Projektowo-Badawcze Żeglugi Śródlądowej „Navicentrum”, Wrocław, Polska (Marek Filipęcki).

Obrotowy żuraw ładunkowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia zastosowania w żurawiu pojedynczego, rurowego wysięgnika.

Żuraw charakteryzuje się tym, że rurowy wysięgnik jest połączony z trzonem żurawia poprzez łącznik zawierający sworzeń (3), który z jednej strony jest trwale zamocowany wewnątrz obudowy (4) łącznika, a z przeciwległej strony jest osadzony w rurowym wysięgniku, przy czym obudowa (4) łącznika, przegubowo połączona z trzonem żurawia, jest zaopatrzona w pierścień (5) i w dwa ograniczniki (6), między którymi jest umieszczony rurowy wysięgnik zakończony pierścieniem (7) opierającym się o pierścień (5). (1 zastrzeżenie)

B66C P. 239230 24.11.1982

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Technicznej Obsługi Rolnictwa, Zdżary, Polska (Sylwester Kopania, Józef Siwek, Mieczysław Ząbik).

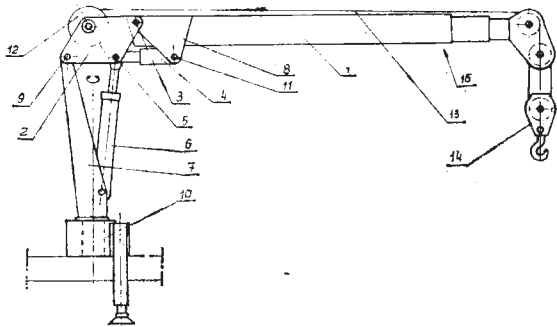
Żuraw załadowy, zwłaszcza samochodowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie konstrukcji żurawia odznaczającej się prostą i ekonomiczną budową, zapewniającą pomiar obciążeń wysięgnika przy pomocy elementu pomiarowego usytuowanego w wysięgniku.

Żuraw charakteryzuje się tym, że wysięgnik (15) składa się z belki (1) i stopy (2), przy czym stopa (2)

jest usytuowana pomiędzy belką (1) a kolumną obrotową (7), zaś wysięgnik (15) podparty jest siłownikiem hydraulicznym (6) za pośrednictwem wspomnianej stopy (2). Element pomiarowy (4) obciążenia wysięgnika z jednej strony umocowany jest w przegubie (5), którym stopa (2) łączy się z siłownikiem (6), z drugiej zaś strony element (4) mocowany jest przegubem (11) do wspomnika (8) belki (1).

Wynalazek znajduje zastosowanie w konstrukcji żurawi zaiadowniczych oraz innych maszyn roboczych np. ładowarek chwytakowych. (3 zastrzeżenia)

B66C

P. 239292

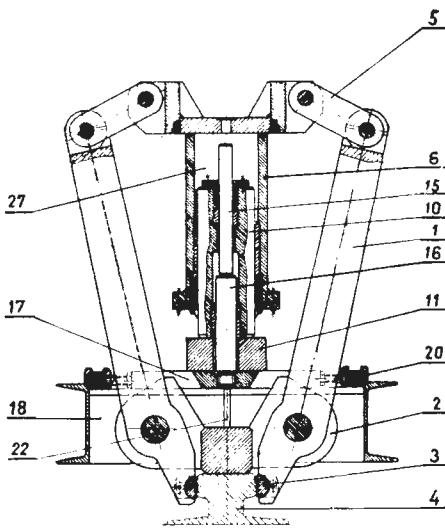
30.11.1982

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Dźwignic i Urządzeń Transportowych (Leszek Piórowski, Stanisław Walczyszyn).

Kleszcze szynowe, hydrauliczne

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji kleszczy pozwalającej na zastosowanie prostego układu hydraulicznego z jednoprzewodowym zasilaniem i racjonalne wykorzystanie sprężyn. Kleszcze szynowe, hydrauliczne, przeznaczone do zabezpieczania dźwignic, maszyn przeładowniczych lub tym podobnych urządzeń przed skutkami działania wiatru, których szczęki zaciskane są sprężynami a rozwierane i unoszone hydraulicznie, zawierające dwie dźwignie z osadzonymi na dolnych końcach szczękami, połączone nieco powyżej szczęk z jarzmem, charakteryzują się tym, że mają zdwojony nurtnikowy cylinder hydrauliczny (6), którego nurtnik (10) opiera się o belkę ruchomą (11) związaną cięgłami ze sprężynami, a nurtnik (15) opiera się o belkę (17) związaną z ramą (18) połączoną z zabezpieczoną maszyną.

(1 zastrzeżenie)

B66C

P. 239513

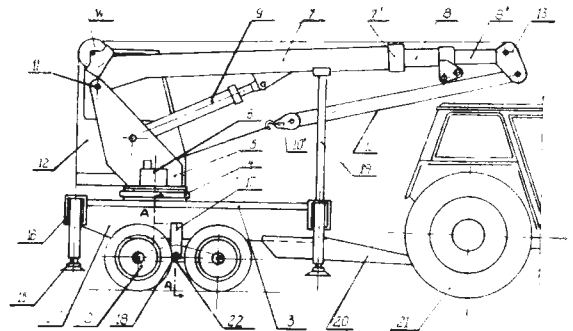
11.12.1982

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Technicznej Obsługi Rolnictwa, Zdżary k/Lodzi, Polska (Sylwester Kopania, Józef Siwek, Mieczysław Zabik).

Uniwersalny żuraw jezdniowy, zwłaszcza do prac w rolnictwie, leśnictwie i energetyce

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie prostej, bardziej efektywnej, uniwersalnej i taniej konstrukcji żurawia przystosowanego do wykonywania wszelkiego rodzaju prac w rolnictwie, leśnictwie i energetyce. Żuraw charakteryzuje się tym, że ma ramę podporową (1), która jest osadzona na zespole jezdniowym (2), korzystnie jednoosiowym, stanowiąc z tym zespołem podwozie (3) żurawia, a zespół (21) napędu jazdy i ruchów roboczych żurawia jest usytuowany poza konstrukcją podwozia (3). Żuraw może być dodatkowo wyposażony w urządzenie wiertnicze, pomost roboczy, urządzenie chwytakowe i inne.

Żuraw znajduje zastosowanie we wszelkiego rodzaju pracach gdzie trudne warunki terenowe i drogowe uniemożliwiają użycie poszczególnych grup sprzętu jakie skupia w sobie przedstawione rozwiązanie. (5 zastrzeżeń)

B66C

P. 239529

13.12.1982

Przedsiębiorstwo Projektowania i Dostaw Przemysłu Obrabiarek i Narzędzi „Ponar-Bipron”, Oddział w Zabrze, Zabrze, Polska (Jerzy Dębicki, Emil Dudek, Eugeniusz Niemczyk).

Suwnica bramowa składana

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania suwnicy bramowej składanej przeznaczonej zwłaszcza do prac montażowych i remontowych w halach maszyn i charakteryzującej się możliwie małą masą.

Suwnica ma wciągnik (1) i ustrój nośny, który stanowi; belka jezdni wciągnika (2) oraz ramowe stojaki (3), które są połączone za pomocą przegubów (12)

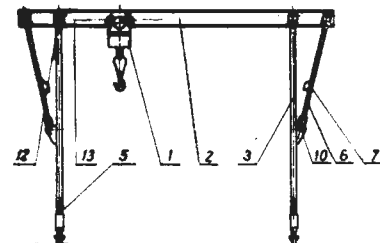

fig. 1.

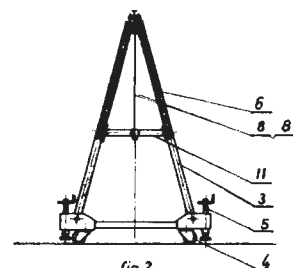

fig. 2.

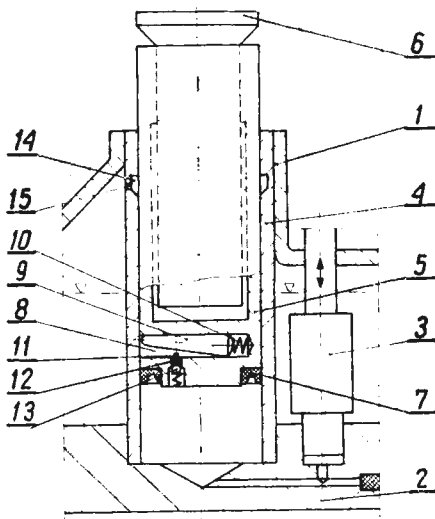
o osiach prostopadłych do toru jazdy (13) wciągnika (1) z belką jezdni wciągnika (2), dając obrotowe połączenie ograniczone przez węzłowe pręty (8). Węzłowe pręty (8) są połączone przegubowo jednymi końcami z belką jezdni wciągnika (2) a drugimi końcami są połączone przesuwnie z belkami (11) ramowych stojaków (3) ustalając położenie ramowych stojaków (3) w pozycji prostopadłej do toru jazdy (13) wciągnika (1). (2 zastrzeżenia)

B66F P. 239182 22.11.1982

Wojewódzki Związek Spółdzielni Pracy, Ośrodek Techniki i Organizacji, Bydgoszcz, Polska (Zdzisław Gęsicki).

Urządzenie ograniczające wysuw siłownika dźwignika hydraulicznego

Celem wynalazku jest opracowanie prostego urządzenia ograniczającego wysuw członu wysuwnego

dźwignika hydraulicznego, służącego do podnoszenia dużych ciężarów, a zwłaszcza pojazdów.

Istota wynalazku polega na tym, że w dnie członu wysuwnego (5), poprzecznie do jego osi, ponad uszczelką (7), wykonany jest otwór nieprzelotowy (8), w którym umieszczony jest kolek stożkowy (9) wysuwany elementem sprężystym (10). Zaletą tego urzą-

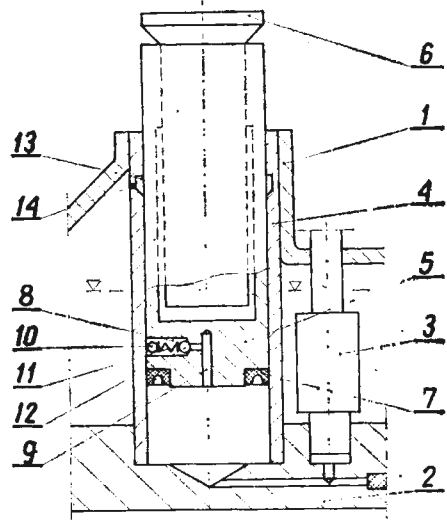
dzenia jest gwarancja długotrwałości pracy uszczelki oraz możliwość zabezpieczenia przed wzrostem ciśnienia ponad normalne na maksymalną wysokość. Ponadto otwór poprzeczny jak i kolek stożkowy nie wymagają dużych dokładności. (1 zastrzeżenie)

B66F P. 239183 22.11.1982

Wojewódzki Związek Spółdzielni Pracy, Ośrodek Techniki i Organizacji, Bydgoszcz, Polska (Zdzisław Gęsicki).

Urządzenie zabezpieczające dźwignik hydrauliczny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia zabezpieczającego dźwignik hydrauliczny przed przeciążeniem w całym przedziale wysuwu pracy.

Istota wynalazku polega na tym, że dwustopniowy otwór (8) w dnie członu wysuwnego (5), zawiera wewnątrz kulki (10) i (12) o mniejszej średnicy, rozsuwane elementem sprężystym (11), które w suwie pracy spełniają rolę zaworu bezpieczeństwa, a w górnym maksymalnym położeniu rolę zaworu przelewowego oraz blokady mechanicznej dla członu wysuwnego (5). (1 zastrzeżenie)

Dział C

CHEMIA I METALURGIA

C01B P. 241838 06.05.1983
B01J

Pierwszeństwo: 07.05.1982 — Włochy (nr 21132A/82)

Snamprogetti S.p.A., Mediolan, Włochy (Giovanni Perego, Vittorio Fattore, Marco Taramasso).

Syntetyczne materiały krystaliczne o porowatej strukturze typu zeolitu, zawierające tlenki krzemu i boru oraz sposób wytwarzania syntetycznych materiałów krystalicznych o porowatej strukturze typu zeolitu zawierających tlenki krzemu i boru

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania nowych syntetycznych materiałów krystalicznych o porowatej strukturze typu zeolitu nadających się do celów katalitycznych.

Syntetyczne materiały krystaliczne o porowatej strukturze typu zeolitu, zawierające tlenki krzemu i boru, o wzorze empirycznym w stanie bezwodnym $a.R_2O.(1-a)Me_2O.B_2O_3.xSiO_2$, w którym a zmienia się od 0 do 1, x zmienia się od 30 do 120, Me oznacza kation H^+ , kation NH_4^+ lub kation metalu alkalicznego, a R oznacza jeden lub kilka kationów czteroalkiloamoniowych otrzymuje się w warunkach hydrotermicznych, w reakcji związku krzemu, związku boru, mieszaniny wodorotlenku czterometyloamoniowego i czterobutyloamoniowego albo mieszaniny czwartorzędowej zasady wodorotlenku metylobutyloamoniowego, w obecności wodorotlenku metalu alkalicznego lub wodorotlenku amonowego, przy czym stosunek molarowy $SiO_2 : B_2O_3$ w reagentach wynosi 0,5 : 30, stosunek molarowy $H_2O : SiO_2$ w reagentach wynosi 10 : 50, stosunek molarowy R : SiO_2 w reagentach wynosi 0,05 : 5, a stosunek molarowy $Me^+ : SiO_2$ w reagentach wynosi 0—0,5. (11 zastrzeżeń)

C01D P. 241897 10.05.1983

Pierwszeństwo: 11.05.1982 — Włochy (nr 21187 A/82)

Italkali Societa Italiana Sali Alcalini S.p.A., Palermo, Włochy.

Sposób odzyskiwania chlorku sodu o czystości odpowiadającej celom przemysłowym z odpadów poflotacyjnych surowców potasowych

Sposób odzyskiwania chlorku sodu o czystości odpowiadającej celom przemysłowym z odpadów poflotacyjnych surowców potasowych, polega na tym, że przemywa się odpady poflotacyjne wodą i ługiem macierzystym z jednego lub kilku kolejnych etapów procesu, który to ług zawiera chlorek sodu jako składnik podstawowy dla uzyskania mieszaniny fazy stałej zawierającej niemal całkowitą ilość chlorku sodu znajdującego się w odpadach poflotacyjnych, uzyskaną mieszaninę rozdziela się na pierwszą zmętniałą część o wzbogaconej fazie stałej i drugą zmętniałą część wzbogaconą w fazę ciekłą, a następnie oddziela się fazę stałą od fazy ciekłej pierwszej zmętniałej części, przy czym ta faza ciekła jest wykorzystywana przynajmniej jako część ługu macierzystego stosowanego do przemywania w pierwszym etapie procesu. (3 zastrzeżenia)

C01G P. 233629 28.10.1981

Janusz Baranowski, Anna Bułka-Baranowska, Łódź, Polska (Janusz Baranowski, Anna Bułka-Baranowska).

Otrzymywanie węglanu żelazowego

Sposobem według wynalazku węglan żelazowy otrzymuje się jako produkt termicznego rozkładu kompleksowych związków żelaza na trzecim stopniu utlenienia zawierających jako ligand związek organiczny rozkładający się w powietrzu w temperaturze nie wyższej niż 593 K do dwutlenku węgla. (1 zastrzeżenie)

C01G P. 239160 22.11.1982
C25C

Biuro Studiów, Projektów i Realizacji Inwestycji Przemysłu Nieorganicznego „Biprokwas”, Gliwice, Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Władysław Grysiwicz, Mirosław Michałowski, Jacek Ajdukiewicz, Andrzej Hrydziuszko, Wojciech Mysza, Andrzej Maczyński, Ryszard Heluszko).

Sposób wytwarzania siarczanu nikłowego o wysokiej czystości z odpadu poelektrorefinacyjnego miedzi

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania siarczanu nikłowego o wysokiej czystości, przeznaczonego zwłaszcza do produkcji akumulatorów zasadowych oraz do cienkich pokryw galwanicznych, w procesie oczyszczania siarczanu nikłowego uzyskiwanego po elektrolitycznej rafinacji miedzi.

Sposób według wynalazku polega na tym, że w pierwszej fazie rozpuszcza się surowy siarczan nikławy w popłuczynach keku żelazowego przy stosunku wagowym popłuczyn do siarczanu nikłowego jak 3—3,5 do 1 w temperaturze od 323 do 333 K mechanicznie mieszając w czasie od 120 do 180 minut, następnie neutralizuje się roztwór mlekiem wapiennym utrzymując temperaturę, a po podwyższeniu temperatury o 20K barbotuje się roztwór sprężonym powietrzem strącając żelazo do uzyskania stężenia Fe⁺⁺ poniżej 1 g/l roztworu, po czym wprowadza się wodny roztwór H₂O₂ lub NaOCl z nadmiarem od 1,1 do 1,2 ilości stechiometrycznej żelaza a po przeprowadzeniu filtracji kek żelazowy przepłukuje się wodą kierując popłuczyny do wstępnego rozpuszczenia elek-

trolitu, zaś filtrat podgrzewa się do temperatury od 323 do 333K i neutralizuje mlekiem wapiennym do pH 5,5—6,0. Roztwór po filtracji poddaje się dwustopniowej ekstrakcji przeciwprądowej, stosując w pierwszym stopniu jako ekstrahent kwasy dwualkilo-fosforowe o ilości węgla w rodniku alkalicznym od C₈ do C₁₂, rozpuszczone w stosunku od 1 do 5—20 w węglowodorach alifatycznych, przy czym ilość ekstrahenta wynosi od 1,2 do 1,5 ilości stechiometrycznej jonów cynku, zaś w drugim stopniu ekstrakcji wprowadza się roztwór wodny NH₄OH w ilości 2 mole NH₄OH na 1 mol cynku, po czym roztwór zateża się do stężenia od 100 do 120 g/l Ni⁺⁺, poddaje filtracji klarującej w temperaturze od 363 do 373K, a czysty roztwór siarczanu nikłowego zateża się do żadanego stężenia lub krystalizuje i schładza. (1 zastrzeżenie)

C02F P. 239200 24.11.1982

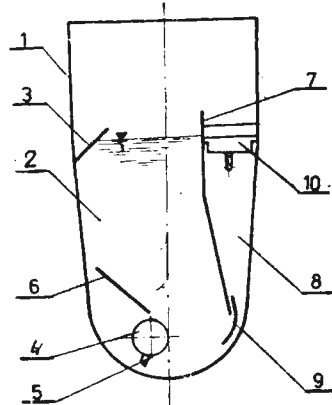
Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Budownictwa Hydrotechnicznego „Energopol”, Warszawa, Polska (Aleksander Deniszewski, Andrzej Engelart).

Urządzenie do biologicznego oczyszczania małych ilości ścieków

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia które byłoby proste w wykonaniu i dawało maksymalny efekt oczyszczania łącznie z mineralizacją osadu.

Urządzenie do biologicznego oczyszczania małych ilości ścieków zawiera podłużny zbiornik (1), w rzucie poziomym prostokątny, natomiast w przekroju poprzecznym, w dolnej części zaokrąglony, rozszerzający się ku górze do maksymalnego poziomu zwierciadła cieczy.

W komorze oczyszczania (2), nad przewodem napowietrzającym (4), usytuowana jest ścianka skośna (6), wzdłuż całej długości zbiornika (1). Boczna przestrzeń zbiornika (1) ograniczona ścianką (7), w górnej części pionową, a w dolnej części skośną, stanowi komorę osadzania (8). Szczelina dla dolnego dopływu cieczy do komory osadzania (8) osłonięta jest przegrodą kierunkową (9) dostosowaną do kształtu dna zbiornika (1) i skośnej ścianki (7) komory osadzania (8). W górnej części komory osadzania (8) usytuowane jest poprzeczne koryto zbiorcze (10). (5 zastrzeżeń)

C02F P. 239234 24.11.1982

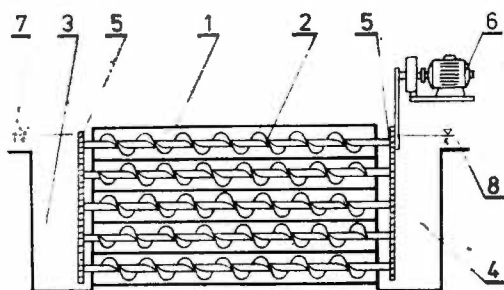
Akademia Rolniczo-Techniczna, Olsztyn, Polska (Mirosław Krzemieniewski).

Urządzenie do biologicznego oczyszczania ścieków

Wynalazek dotyczy urządzenia do biologicznego oczyszczania ścieków, które może znaleźć zastosowanie w oczyszczalniach miejskich i przyzakładowych, zwłaszcza do oczyszczania w warunkach beztlenowych ścieków przemysłowych, charakteryzujących się bardzo wysokim stężeniem zanieczyszczeń.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia efektywności usuwania zanieczyszczeń ze ścieków.

Urządzenie składające się z szeregu rur, do których z jednego końca wprowadza się ścieki surowe a oczyszczone odpływają do osadnika wtórnego drugim końcem rur, charakteryzuje się tym, że wewnątrz rur (1) zamocowane są obracające się wałki (2) w postaci ślimaków. (1 zastrzeżenie)

C02F P. 240123 12.01.1983

Pierwszeństwo: 14.01.1982 — Węgry (nr 100/82)

MTA Müszaki Kémiai Kutató Intezet, Veszprem, Węgry.

Sposób odtruwania ścieków przemysłowych zawierających kompleksowe sole metali ciężkich

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania ekonomicznego sposobu odtruwania szlamów odpadowych, zwłaszcza z przemysłu skórzanego, zawierających kompleksowe sole metali ciężkich i materiały organiczne.

Sposób według wynalazku polega na tym, że do zawiesziny zawierającej nie więcej niż 100 kg materiału stałego w 1 m³ dodaje się kwasu siarkowego i/lub mieszaniny nieorganicznych kwasów zawierającej co najmniej 30% wagowych kwasu siarkowego, w taki sposób, by stężenie kwasu nie przekroczyło 10% wagowych w odniesieniu do sumarycznej wagi szlamu, a po zakończeniu obróbki kwasem pH mieszaniny było poniżej 1. Reakcję przeprowadza się w zakresie 20 do 100°C, przy energicznym mieszaniu. Ze szlamu oddziela się kwaśna ciecz zawierająca sole metali ciężkich, roztwór zobojędnia się, wytrąca sole metali, oczyszcza je, a organiczną zawiesinę odmywa od jonów metali i kwasu. (3 zastrzeżenia)

C02F P. 240352 T 28.01.1983

Biuro Projektów Gospodarki Wodnej i Ściekowej „Biprowod” — Oddział Zabrze, Zabrze, Polska (Krzysztof Wilk, Leszek Kornicki, Alojzy Hałat, Józef Copik).

Urządzenie do elektrochemicznego rozkładu emulsji wodno-olejowej

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest skonstruowanie urządzenia zapewniającego prowadzenie ciągłej elektrokoagulacji emulsji, szczególnie ścieków.

Urządzenie do elektrochemicznego rozkładu emulsji olejowo-wodnych prądem stałym o gęstości w zakresie 0,5—2,0 A/dm² składa się z cylindrycznej anody (1) osadzonej w dielektrycznej kształtce (3) oraz z usytuowanej współosiowo na zewnątrz katody (2), wyposażonej u dołu w króćce doprowadzające emulsję (K2), a zakończonej u góry zbiornikiem (4) o dnie ukośnym ułatwiającym odprowadzenie płynnych produktów rozkładu króćcem (K3) oraz produktów gazowych króćcem (K4). (1 zastrzeżenie)

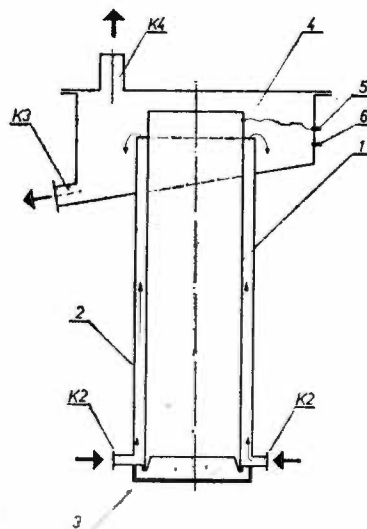

Fig.2.

C02F P. 241249 29.03.1983

Pierwszeństwo: 29.03.1982 — Węgry (nr 952/82)

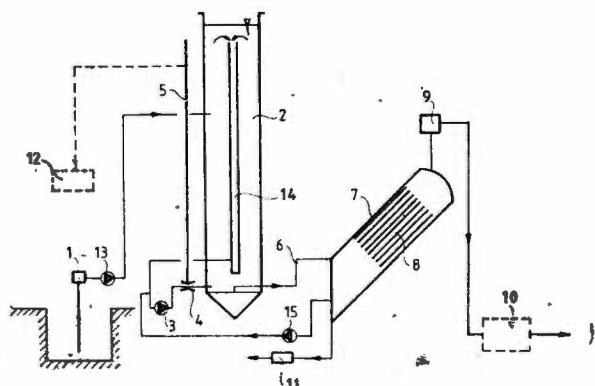
Tatabányai Szénbányák, Tatabányai, Węgry.

Sposób biologicznego oczyszczania ścieków i urządzenie do stosowania tego sposobu

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie prostego, skutecznego i ekonomicznego sposobu i urządzenia do oczyszczania ścieków.

Sposób biologicznego oczyszczania ścieków, zawierających biologicznie rozkładające się substancje organiczne za pomocą osadu czynnego, polega na tym, że grubsze części zawarte w surowych ściekach ewentualnie rozdrabnia się do rozmiaru cząstek 5—20 mm, następnie ścieki napowietrza się w obecności osadu czynnego przez ustawienie kolumny cieczy o wysokości co najmniej 10 m, przy czym utworzoną mieszaninę ścieków i osadu czynnego usuwa się w sposób ciągły z górnej części kolumny cieczy, zaś gaz napowietrzający korzystnie dysperguje się w tej mieszaninie, następnie mieszaninę tę wprowadza się z powrotem do dolnej części kolumny cieczy, przy czym mieszanina ta napowietrza się, zaś mieszaninę ścieków i osadu czynnego usuwa się z górnej części kolumny cieczy korzystnie z jej 1/6 części, następnie osad czynny osadza się pod ciśnieniem odpowiadającym co najmniej ciśnieniu panującemu w strefie napowietrzania, zaś osad czynny zawraca się, korzystnie w sposób ciągły, do napowietrzania, a biologiczny nadmiar osadu usuwa się, korzystnie periodycznie z układu, następnie redukuje się ciśnienie ścieków i usuwa się ścieki, ewentualnie po ich zdezynfekowaniu.

Urządzenie według wynalazku zawiera urządzenie (1) rozdrabniające, pompę (13) doprowadzającą ścieki, strefę napowietrzania (2) o użytecznej głębokości wo-

dy co najmniej 10 m, przewód (14) dla mieszaniny ścieków i osadu czynnego, pompę (3) zawracającą, urządzenie (4) doprowadzające gaz napowietrzający, przewód (6) między strefą napowietrzania (2) i wtórnym osadnikiem (7), urządzenie (9) redukujące ciśnienie oczyszczonej wody, urządzenie (15) zawracające osad z osadnika wtórnego (7) do strefy napowietrzania (2), urządzenie (11) do usuwania nadmiaru osadu, ewentualnie urządzenie dezynfekujące (10) i urządzenie (12) doprowadzające powietrze wzbogacone w tlen lub czysty tlen. (10 zastrzeżeń)

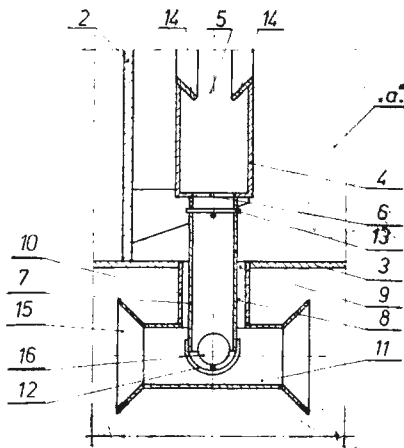
C04B P. 239787 T 28.12.1982

Cementownia „Przyjaźń”, Wierzbica, Polska (Jan Chyb, Jacek Kuna, Igor Mieczkowski).

Urządzenie do chłodzenia klinkieru w chłodnikach planetarnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania urządzenia umożliwiającego szybkie schładzanie klinkieru w chłodnikach planetarnych pieców obrotowych za pomocą wody.

Urządzenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że do głowicy wylotowej od czoła (2) i w osi pieca pomiędzy chłodnikami planetarnymi (3) zamontowany jest pierścień — koryto (4) z obwodowym otworem (5) na wewnętrznej walcowej powierzchni pierścienia — koryta (4) i z otworami (6) na zewnętrznej powierzchni rozmieszczonymi naprzeciwko chłodników planetarnych (3), przy czym do każdego z otworów (6) zamocowana jest tuleja (7) wchodząca promieniowo do wnętrza wylotowej połowy chłodnika (3) z luzem obwodowym (8) przez otwór (9) osłonę rurową (10) do środka dyszy (11), a oś dyszy (11) jest równoległa do osi chłodnika. (5 zastrzeżeń)

C04B P. 243214 T 28.07.1983

Biuro Projektowo-Technologiczne Przemysłu Sprzętu Oświetleniowego i Elektroinstalacyjnego „POLAM-PROJEKT”, Warszawa, Polska (Zygmunt Supel).

Sposób wytwarzania ceramicznych kształtek odlewanych z leanej masy ceramicznej z dodatkiem szkła

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia zastosowania do produkcji ceramicznych wyrobów odlewanych, w miejsce importowanych kaolinów — niskospiekających się glin, w miejsce natomiast skalenia — mieliwa ze szkła zwłaszcza oświetleniowego borowokrzemowego, posiadającego trwałe naprężenia termiczne.

Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym, że zagęszczenie czerepu ceramiki uzyskuje się w temperaturze do 1270°C bez stosowania naturalnego

topnika, natomiast dodaje się w charakterze inhibitora do 0,3% krzemianu cynku lub trójtlenku glinu oraz do 3% bentonitu.

Powyższy sposób znajduje zastosowanie głównie w przemyśle elektroceramicznym, przy odlewaniu izolatorów elektrotechnicznych wykonywanych dotychczas z porcelany. (1 zastrzeżenie)

C04B P. 243234 T 28.07.1983

Zakłady Dolomitowe „Szczakowa”, Jaworzno, Polska (Andrzej Stachurski, Bolesław Bolek, Justyn Stachurski, Jan Mazur, Stefan Płatek, Zygmunt Żuralski, Zdzisław Sadowski, Władysław Dziwiński).

Ogniotrwała masa do regeneracji obmurza pieców elektrycznych w stalowniach i sposób jej produkcji

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest uzyskanie taniej i trwałej masy do regeneracji obmurza pieców elektrycznych.

Ogniotrwała masa do regeneracji obmurza pieców elektrycznych zawiera w swym składzie: 32—50% CaO, 20—28% MgO i 3—12% Cr₂O₃, a otrzymuje się ją przez wymieszanie na sucho:

- 60—85% dolomitu prażonego, w którego skład wchodzi: 55—60% Ca, 28—33% MgO i 4—7% Fe₂O₃ o granulacji 0—2, 0—3 lub 0,5—3 mm;
- 6—25% rudy chromitowej zawierającej w swym składzie 40—50% Cr₂O₃ i 10—16% Fe₂O₃ o granulacji 0—0,5 lub 0—1 mm;
- 2—10% związków nieorganicznych o temperaturze topliwości poniżej 1600°C i granulacji poniżej 2 mm oraz
- 1—5% substancji zwiększających plastyczność masy o granulacji poniżej 2 mm. (1 zastrzeżenie)

C07C P. 239145 22.11.1982

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Stanisław Ciborowski, Krystyna Śledzińska).

Sposób odwodorniania cykloheksanolu

Przedmiotem wynalazku jest sposób katalitycznego odwodorniania cykloheksanolu do cykloheksanonu w fazie gazowej przy użyciu katalizatorów miedziowych.

Sposób według wynalazku polega na tym, że pary cykloheksanolu, zawierające ewentualnie cykloheksanon i/lub parę wodną, przepuszcza się w warunkach adiabatycznych przez 3—20 warstw katalizatora, przy czym między warstwy katalizatora wprowadza się tlen w ilości 0,1 do 0,2 mola tlenu na 1 mol powstałego w reakcji cykloheksanonu, a proces prowadzi się w temperaturze 160—300°C. (4 zastrzeżenia)

C07C P. 239171 23.11.1982

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska (Marian Janczewski, Lucjan Goś).

Sposób otrzymywania nowych kwasów bromo-2-naftyloctylglikolowych

Przedmiotem wynalazku jest sposób otrzymywania nowych kwasów bromo-2-naftyloctylglikolowych o wzorze ogólnym I, w którym brom zajmuje położenia 4,5 i 7.

Według wynalazku nowe kwasy o podanym wzorze ogólnym otrzymuje się przez redukcję bromonaf-taleno-2-sulfochlorków o wzorze ogólnym II, w którym brom zajmuje odpowiednie położenie, solami metali posiadającymi kation przechodzący na wyższy stopień utlenienia, zwłaszcza chlorkiem cynawym w rozpuszczalniku organicznym wysyconym halogenowodem. Przez zadanie mieszaniny poreakcyjnej stężo-

nym kwasem halogenowodorowym wytrąca się bromionaftol, który rozpuszcza się w rozpuszczalniku organicznym i zadaje wodnym roztworem kwasu chlorooctowego oraz wodorotlenku metalu alkalicznego do uzyskania alkalicznego środowiska. Z produktu stanowiącego sól kwasu bromonafthylotioliglikolowego przez zakwaszenie kwasem mineralnym wytrąca się nowe związki o wzorze ogólnym I będące przedmiotem wynalazku.

Nowe kwasy nadają się jako substraty przy produkcji barwników pochodnych tioindyga.

(1 zastrzeżenie)

WZÓR I

WZÓR II

C07C P. 239173 23.11.1982

Uniwersytet Warszawski, Warszawa, Polska (Wincenty W. Płotczyk, Teresa Opalińska, Andrzej Reszta, Andrzej Szymański).

Sposób wytwarzania acetyleny

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania acetyleny, zwłaszcza z gazu ziemnego, w strumieniu niskotemperaturowej plazmy wodorowej, przeznaczony do stosowania w wytwórniach gazów technicznych.

Sposób polegający na tym, że w reaktorze plazmochemicznym, pomiędzy katodą a anodą w postaci dyszy pali się łuk elektryczny, potem przepuszcza się przez anodę-dyszę strumień wodoru nagrzewanego tym łukiem i posiadającego zmienną entalpię, która jest określona prędkością przepływu gazu przy określonym natężeniu łuku elektrycznego, a następnie strumień gorącego gazu kieruje się do strefy reakcji reaktora, gdzie miesza się strumień gorącego wodoru ze strumieniem podgrzanego metanu, a wytworzone gorące produkty pirolizy przemieszcza się do strefy zamrażania, gdzie chłodzi się je gwałtownie, zwłaszcza strumieniem wody, i wówczas odzyskuje się z tych produktów acetylen, charakteryzuje się tym, że stosunek energii strumienia plazmy do objętości wodoru w tym strumieniu wynosi co najmniej 3,6kWh/m³ wodoru, a stosunek ilości wodoru do ilości metanu jest mniejszy od 2,5, korzystnie poniżej 1,33.

(1 zastrzeżenie)

C07C P. 239174 23.11.1982

Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni PAN, Kraków, Polska (Andrzej Kowal, Jerzy Haber).

Sposób otrzymywania kwasu propionowego

Przedmiotem wynalazku jest sposób otrzymywania kwasu propionowego na drodze elektrochemicznego utleniania propanolu w roztworze alkalicznym.

Sposób według wynalazku polega na tym, że propanol poddaje się utlenianiu na powierzchni metalu pokrytej tlenkiem lub wodorotlenkiem tego metalu, przy czym powstają w wyniku reakcji

z propanolem niższy tlenek lub wodorotlenek metalu utlenia się ciągle do wyższego tlenku lub wodorotlenku tego metalu w procesie elektrochemicznym.

Kwas propionowy jest stosowany między innymi jako główny składnik środków chwastobójczych oraz do konserwacji i ochrony zbóż i produktów zbożowych.

(2 zastrzeżenia)

C07C P. 239952 31.12.1982

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Henryk Staniak, Małgorzata Majewska, Maria Peszek, Gabriela Fryc).

Sposób wytwarzania adduktów dwucyjanodwuamidu

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania adduktów dwucyjanodwuamidu.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu umożliwiającego uzyskanie produktu o dużej czystości i z dużą wydajnością oraz pozwalającego na zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska naturalnego. Reakcje addycji prowadzi się w temperaturze 100—104°C, przy stosunku 1 mol dwucyjanodwuamidu na 1 gramorównoważnik pierwszorzędowej grupy aminowej i 1 mol chlorowodoru, w ciągu 2—6 godzin. Następnie produkt reakcji chłodzi się do temperatury 85—94°C i wprowadza się od 2—5% wagowych dwucyjanodwuamidu w stosunku do wyjściowej ilości dwucyjanodwuamidu, w postaci zawiesiny w wodzie oraz od 2—5% wagowych nieorganicznego kwasu trójzasadowego w stosunku do użytego chlorowodoru i reakcję addycji prowadzi się w ciągu 1—4 godzin w tej obniżonej temperaturze. Po zakończeniu reakcji zobojętnia się i wytrąca addukt wodnym roztworem wodorotlenku sodu.

(1 zastrzeżenie)

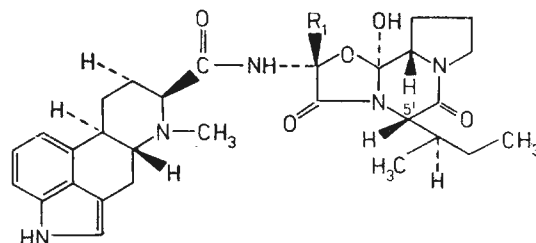
C07C P. 240540 11.02.1983
C07D

Pierwszeństwo: 12.02.1982 — Szwajcaria (nr 893/82)
29.11.1982 — Szwajcaria (nr 6924/82)

Sandoz AG, Bazylea, Szwajcaria.

Sposób wytwarzania 5'S-(2R-butylo)-peptydoergotalkaloidów i ich soli addycyjnych z kwasami

Sposób wytwarzania 5'S-(2R-butylo)-peptydoergotalkaloidów o wzorze I, w którym R₁ oznacza rodnik metylowy, etylowy lub izopropylowy, oraz ich soli

addycyjnych z kwasami, polega na kondensacji odpowiedniej reaktywnej pochodnej kwasu lizergowego albo prekursora tego związku z solą addycyjną z kwasami odpowiedniego 5'S-(2R-butylo)-aminocykloalu albo prekursora tego związku.

Związki otrzymywane sposobem według wynalazku mają właściwości lecznicze i mogą być stosowane do celów terapeutycznych, zwłaszcza do hamowania wydzielania prolaktyny, leczenia demencji starczej i podwyższania czujności, a także do leczenia udaru.

(2 zastrzeżenia)

C07C

P. 243172 T

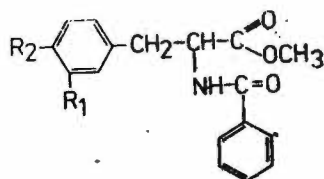
26.07.1983

Instytut Przemysłu Farmaceutycznego, Warszawa, Polska (Teresa Sikorska, Anna Krotowska).

Sposób wytwarzania pochodnych N-benzoilofeniloalaniny

Przedmiotem wynalazku jest metoda wytwarzania estrów metylowych pochodnych N-benzoilofeniloalaniny o wzorze ogólnym 1, w którym R_1 i R_2 oznaczają atom wodoru, grupę hydroksylową bądź grupę metoksyłową.

Sposobem według wynalazku odpowiednie pochodne 2-fenilo-4-(benzalo)-okszazolonu-5 poddaje się redukcji wodorem stosując jako katalizator Ni Raney'a, a produkty redukcji wyodrębnia z mieszaniny reakcyjnej po zateżeniu. Związki te stanowią podstawowe półprodukty w syntezie L-Dopy stosowanej w leczeniu parkinsonizmu. (3 zastrzeżenia)

C07C

P. 243187 T

27.07.1983

Akademia Ekonomiczna im. Oskara Langego, Wrocław, Polska (Romuald Bogoczek, Joanna Surowiec).

Sposób hydrolizy kwasu 3,5-dwujodo-4-hydroksybenzoesowego do kwasu galusowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia otrzymania z wysoką wydajnością kwasu galusowego w postaci roztworu wodnego zawierającego związki nieorganiczne, który może służyć do dalszego przetworzenia na pochodne kwasu galusowego lub też można z niego wydzielić kwas galusowy w postaci stałej.

Sposób według wynalazku, w którym kwas 3, 4, 5-trójhdroksybenzoesowy (galusowy) otrzymuje się w postaci stężonego roztworu wodnego zawierającego związki nieorganiczne, polega na tym, że kwas 3,5-dwujodo-4-hydroksybenzoesowy lub też jego karboksylanowe lub fenolanowe pochodne sodowe bądź potasowe ogrzewa się w temperaturze 80—125°C w ciągu 0,5—7 godzin, w obecności soli kwasów siarkowych zawierających siarkę na +2, +3 lub +4 stopniu utlenienia w ilości 0,01—0,05 mola na 1 mol kwasu 3,5-dwujodo-4-hydroksybenzoesowego z wodnym roztworem NaOH o stężeniu 20—40% wagowych lub KOH o stężeniu 30—50% wagowych w ilości 6—9 mola MeOH na 1 mol kwasu 3,5-dwujodo-4-hydroksybenzoesowego, po czym zakwasza się kwasem mineralnym bądź wielkocząsteczkowym polikwasem do uzyskania pH w zakresie 1,0—3,2 i odsącza ewentualny osad. (2 zastrzeżenia)

C07C

P. 243189 T

27.07.1983

Akademia Ekonomiczna im. Oskara Langego, Wrocław, Polska (Romuald Bogoczek, Joanna Surowiec).

Sposób hydrolizy kwasu 3,5-dwubromo-4-hydroksybenzoesowego do kwasu 3, 4, 5-trójhdroksybenzoesowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia uzyskania z wysoką wydajnością kwasu galusowego w postaci roztworu wodnego zawierającego związki nieorganiczne, które można oddzielić w znany sposób.

Sposób hydrolizy kwasu 3,5-dwubromo-4-hydroksybenzoesowego do kwasu 3, 4, 5-trójhdroksybenzoesowego (galusowego) polega na tym, że kwas 3,5-dwubromo-4-hydroksybenzoesowy lub jego jedno- i dwupodstawione sole sodowe bądź potasowe zadaje się wodnym roztworem NaOH o stężeniu 20—40% wagowych lub KOH o stężeniu 30—50% wagowych, bądź też ich mieszaninami w zakresie stężeń 20—50% wagowych w ilości 6—9 mola MeOH na 1 mol kwasu 3,5-dwubromo-4-hydroksybenzoesowego, daje się soli kwasów siarkowych zawierających siarkę na +4 stopniu utlenienia w ilości 0,01—0,05 mola na 1 mol kwasu 3,5-dwubromo-4-hydroksybenzoesowego i następnie ogrzewa mieszaninę reakcyjną w temperaturze 110—125°C w ciągu 1—3 godzin, po czym zakwasza się kwasem mineralnym bądź wielkocząsteczkowym polikwasem do uzyskania pH w zakresie 1,0—3,2 i odsącza ewentualny osad. (2 zastrzeżenia)

(2 zastrzeżenia)

C07D

P. 234716

13.01.1982

Akademia Medyczna, Gdańsk, Polska (Bogusław Piłarski, Henryk Foks).

Arylowanie aktywnych związków metylenowych

Przedmiotem wynalazku jest sposób otrzymywania nowych pochodnych pirazyny i N-tlenku pirazyny wykazujących działanie przeciwbólowe i przeciwzapalne oraz nowy, bardziej dogodny sposób wytwarzania pirazynyloacetonytryli wykazujących działanie przeciwbólowe i przeciwzapalne.

Sposób ten polega na wymianie atomu chloru w odpowiednich pochodnych pirazyny na ugrupowanie cyjanooctowe lub acetonitrylowe podczas reakcji prowadzonej w układzie dwufazowym: ciecz-ciało stałe lub ciecz-ciecz.

Otrzymywanie 3-i 6-podstawionych pirazynyloacetonytryli polega na dekarboksylacji w kwasie borowym odpowiednich pirazynyloacyloestrów. (10 zastrzeżeń)

(10 zastrzeżeń)

C07D

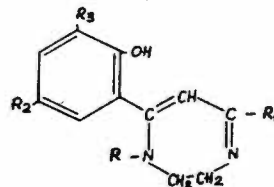
P. 236884

11.06.1982

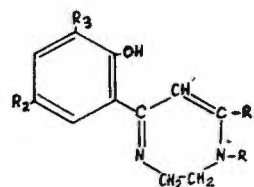
Akademia Medyczna, Łódź, Polska (Krzysztof Kostka, Małgorzata Owczarek).

Sposób wytwarzania nowych pochodnych 5-lub 7-(o-hydroksyfenilo)-2,3-dihydro-1,4-diazepin

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania nowych pochodnych 5- lub 7-o-hydroksyfenilo-2,3-dihydro-1,4-diazepin o wzorach ogólnych 1 i 2, w których R stanowi wodór lub podstawnik alkilo-

WZÓR 1

WZÓR 2

wy, R₁ stanowi grupę karboksylową, metylową, etylową, amidową lub wodór, R₂ i R₃ stanowi grupę metylową, nitrową lub wodór. Związki te można otrzymać w wyniku reakcji kondensacji pochodnych benzo-γ-pironu (chromonu) z etylenodwuaminą i jej pochodnymi, najkorzystniej w środowisku rozpuszczalników organicznych wobec nadmiaru aminy (2- lub 5-krotnego).

Związki otrzymane sposobem według wynalazku wykazują działanie uspakajające. (1 zastrzeżenie)

C07D P. 240209 18.01.1983
A01N

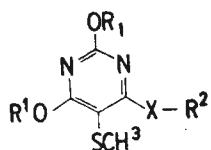
Pierwszeństwo: 20.01.1982 — Japonia (nr 6142/1982)

Mitsui Toatsu Chemicals, Incorporated, Tokio, Japonia (Katsutoshi Ishikawa, Hitoshi Shimoteri, Noboru Iida, Kazuno Akihiro Shuji Ozawa).

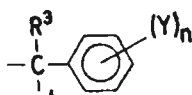
Sposób wytwarzania nowych pochodnych 5-metylotiopirymidyny i środek grzybobójczy zawierający te pochodne jako substancje czynne

Sposób wytwarzania nowych pochodnych 5-metylotiopirymidyny o wzorze 1, w którym R₁ oznacza grupę alkilową o 1—6 atomach węgla lub grupę fenylową, benzylową, alkenylową lub akloksyalkilową, R² oznacza grupę alkilową o 1—6 atomach węgla, grupę fenylową ewentualnie podstawioną, grupę alkenylową, grupę ω-fenilo-podstawioną alkenylową, grupę alkinyłową, alkoksyalkilową, alkoksyalkoksyalkilową, alkilotioalkilową, aminoalkilową, alkoksykarbonylalkilową, aminokarbonylalkilową, grupę furfuryłową, tienylometylową lub tetrahydrofuranylową albo grupę o wzorze 2, w którym każdy z podstawników R³ i R⁴ oznacza atom wodoru lub grupę metylową, Y oznacza atom wodoru lub chlorowca albo grupę metylową lub metoksyłową a n oznacza liczbę całkowitą 1 lub 2, natomiast X oznacza atom tlenu lub siarki, polega na dwuetapowej reakcji podstawionej w pozycji 5 pochodnej pirymidyny z reagentami wprowadzającymi w pozycje 2, 4 i 6 odpowiednie ugrupowania podstawnikowe.

Otrzymane nowe pochodne 5-metylotiopirymidyny stanowią substancje czynne rolniczego i ogrodniczego środka grzybobójczego. Środek ten wykazuje działanie przeciw chorobom roślin, zwłaszcza przeciw zarazie ziemniaczanej i podobnym chorobom oraz przeciw mączniakowi rzekopemu, charakteryzuje się on bardzo niską toksycznością w stosunku do ssaków i ryb a także brakiem fitotoksyczności. (6 zastrzeżeń)

Wzór 1

Wzór 2

C07D P. 240238 20.01.1983

Pierwszeństwo: 22.01.1982 — W. Brytania (nr 82/01751)

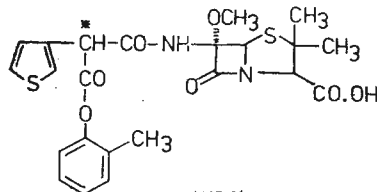
Beecham Graup p.l.c., Brentford, Wielka Brytania.

Sposób wytwarzania kwasu 6-α-metoksy-6-β-(2-(2-metylofenoksykarbonylo)-2-(tienylo-3)acetamido)penicylanowego

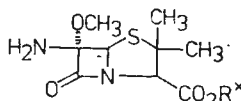
Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania pochodnych penicylinowych, a w szczególności estru o-tolilowego α-karboksy-6-metoksy-penicyliny wykazującego lepszą biodostępność przy doustnym podawaniu ssakom (w porównaniu do estru fenylowego).

Sposób wytwarzania kwasu 6-α-metoksy-6-β-(2-(2-metylofenoksykarbonylo)-2-(tienylo-3)acetamido)penicylanowego o wzorze 2 lub jego dopuszczalnej w farmacji soli albo odszczepialnego in vivo estru polega na tym, że związek o wzorze 3, w którym grupa aminowa jest ewentualnie podstawiona dająca się usuwać grupą umożliwiającą acylowanie, a Rx oznacza grupę chronioną grupą karboksylową poddaje się reakcji z N-acylującą pochodną kwasu o wzorze 4, po czym przeprowadza się ewentualnie jedną lub więcej z następujących reakcji: usuwanie ewentualnego podstawnika grupy amidowej, usuwanie grupy chroniącej grupę karboksylową, przekształcenie produktu w sól lub odszczepialny in vivo ester.

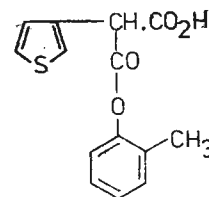
(1 zastrzeżenie)

WZÓR 2

WZÓR 3

WZÓR 4

C07D P. 240855 03.03.1983

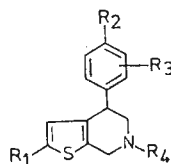
Pierwszeństwo: 05.03.1982 — RFN (nr P-3207939.7)

BOEHRINGER INGELHEIM KG, Ingelheim, Republika Federalna Niemiec.

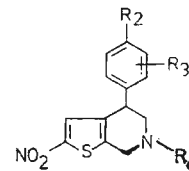
Sposób wytwarzania nowych podstawionych zasadowo 4-fenilo-4,5,6,7-tetrahydro-tieno [2,3-c] pirydyn

Sposób wytwarzania nowych 4-fenilo-4,5,6,7-tetrahydro-tieno[2,3-c]pirydyn oraz ich soli addycyjnych z kwasami o wzorze ogólnym 1 w którym R₁ oznacza grupę aminową lub acetyloaminową, R₂ i R₃ są jednakowe lub różne i oznaczają atom wodoru, fluoru, chloru albo bromu, grupę trifluorometylową, hydroksylową, metoksyłową, metylową lub etylową, R₄ oznacza prostą lub rozgałęzioną grupę alkilową o 1—3 atomach węgla, polega na redukcji grupy nitrowej w związku o wzorze 2, w którym R₂, R₃ i R₄ mają wyżej podane znaczenie i tak otrzymany aminozwiązek ewentualnie acetyluje się.

Nowe związki wykazują działanie antydepresyjne. (1 zastrzeżenie)

WZÓR 1

WZÓR 2

C07D P. 240871 04.03.1983

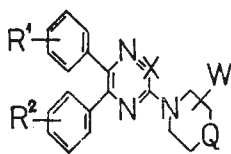
Pierwszeństwo: 05.03.1982 — St. Zjedn. Am. (nr 354982)

Eli Lilly and Company, Indianapolis, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania nowych pochodnych 1, 2, 4-triazyny i pirazyny

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania nowych pochodnych 1, 2, 4-triazyny i pirazyny o ogólnym wzorze 1, w którym R_1 i R_2 są jednakowe albo różne i oznaczają rodnik (C_1-C_3) alkilowy albo atom chloru, X oznacza grupę CH albo atom azotu, Q oznacza atom tlenu lub grupę o wzorze $-(CH_2)_n-$, w którym n oznacza liczbę zero, 1 lub 2, a W oznacza jednowartościowy podstawnik, taki jak atom wodoru, grupa (C_1-C_3) alkilowa, grupa (C_1-C_3) alkoksylowa, grupa hydroksylowa, grupa hydroksymetylowa, grupa $-OCHO-$, grupa o wzorze $-COA$ lub o wzorze $-OSO_2A$, w których to wzorach A oznacza rodnik (C_1-C_4) alkilowy, rodnik fenylowy, grupę fenoksyłową, grupę aminową, rodnik fenyloy podstawniony rodnikiem (C_1-C_3) alkilowym lub grupę mono- lub dwu (C_1-C_3) alkiloaminową, lub W oznacza grupę o wzorze $-COB$, w którym B oznacza grupę (C_1-C_3) alkoksylową, grupę aminową albo grupę mono- lub dwu (C_1-C_3) alkiloaminową, albo też W oznacza dwuwartościowy podstawnik, taki jak atom tlenu, grupa $=NOH$ lub grupa o wzorze 2 jak również sposób wytwarzania farmakologicznie dopuszczalnych soli tych związków. Związki o wzorze 1 wytwarza się w ten sposób, że związek o wzorze 3, w którym R_1 , R_2 i X mają wyżej podane znaczenie, a R_3 oznacza grupę dającą się odszczepić i ulegającą nukleofilowemu podstawieniu, poddaje się reakcji z aminą o wzorze 4, w którym W i Q mają wyżej podane znaczenie, po czym otrzymany związek o wzorze 1, w którym W oznacza grupę hydroksylową, ewentualnie alkuluje się lub estryfikuje, albo też otrzymany związek o wzorze 1, w którym W oznacza grupę $-O-C(O)-O-$ fenylołą, poddaje się reakcji z aminą o wzorze $HNR^{17}R^{18}$, w którym R^{17} oznacza rodnik (C_1-C_3) alkilowy i R^{18} oznacza atom wodoru lub rodnik (C_1-C_3) alkilowy, otrzymują związek o wzorze 1, w którym A oznacza grupę mono- lub dwu (C_1-C_3) alkiloaminową.

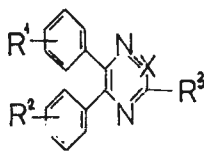
Związki wytwarzane sposobem według wynalazku mają cenne właściwości farmakologiczne jako aktywatory wiązania kwasu gamma-aminomasłowego oraz benzodiazepiny w ośrodkowym układzie nerwowym ssaków. (7 zastrzeżeń)

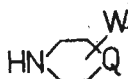
WZÓR 1

WZÓR 2

WZÓR 3

WZÓR 4

C07D
C07C

P. 240989

11.03.1983

Pierwszeństwo: 16.03.1982 — St. Zjedn. Am. (nr 358569)

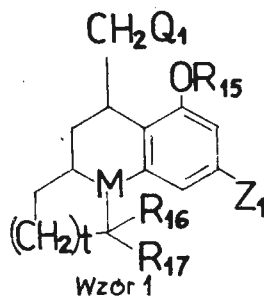
Pfizer Inc. Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania nowych pochodnych chinoliny i indenu

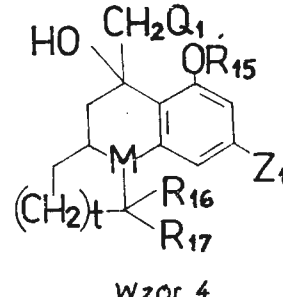
Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania nowych pochodnych chinoliny i indenu, użytecznych

jako leki działające na ośrodkowy układ nerwowy, a zwłaszcza jako środki przeciwbólowe przeznaczone dla ssaków.

Sposób wytwarzania nowych związków o ogólnym wzorze 1, w którym M oznacza grupę CH lub atom azotu, t oznacza 1 lub 2, Q_1 oznacza grupę cyjanową lub grupę o wzorze $COOR_4$, w którym R_4 oznacza atom wodoru, grupę C_1-C_4 -alkilową lub grupę benzylołą, R_{15} oznacza atom wodoru, grupę C_1-C_4 -alkilową lub grupę benzylołą, jeżeli M oznacza atom azotu, to R_{16} i R_{17} oznaczają atomy wodoru, względnie R_{16} i R_{17} tworzą wspólnie grupę keto, przy czym jeżeli M oznacza grupę CH, to wówczas R_{16} i R_{17} oznaczają atomy wodoru, a Z_1 oznacza grupę hydroksylową, grupę benzyloksylową, grupę C_1-C_{13} -alkoksylową, grupę C_5-C_{13} -alkilową, grupę C_5-C_{13} -alkoksylową, grupę C_5-C_{13} -pirydyloalkilową, grupę C_5-C_{13} -pirydyloalkoksylową, grupę C_5-C_{13} -pirydyloalkoksylową, grupę C_5-C_{14} -fenyloalkilową, grupę C_5-C_{14} -fenoksylalkilową, grupę C_5-C_{14} -fenyloalkoksylową lub grupę C_5-C_{14} -fenyloalkoksylalkilową, polega na tym, że związek o ogólnym wzorze 4, w którym M, t, R_{15} , R_{16} , R_{17} i Z_1 mają wyżej podane znaczenie, poddaje się reakcji z estrem kwasu litooctowego lub litoacetonitrylem o ogólnym wzorze $LiCH_2Q_1$, w którym Q_1 ma wyżej podane znaczenie, w obecności obojętnego w środowisku reakcji rozpuszczalnika, w temperaturze od $-60^\circ C$ do $-80^\circ C$, po czym powstały związek pośredni o ogólnym wzorze 4, w którym M, t, R_{15} , R_{16} , R_{17} , Z_1 i Q_1 mają wyżej podane znaczenie, poddaje się odwodnieniu i uwodornia się powstały związek nienasycony. (5 zastrzeżeń)

Wzór 1

Wzór 4

C07D

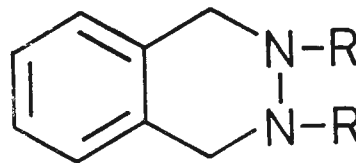
P. 243920

25.03.1982

Akademia Medyczna, Łódź, Polska, Stefan Groszkowski, Barbara Wesolowska).

Sposób wytwarzania 2, 3-bis-(jodoacylo)-1, 2, 3, 4-tetrahydroftalazyn

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania 2, 3-bis (jodoacylo) 1, 2, 3, 4-tetrahydroftalazyn, użytecznych jako produkty pośrednie do otrzymywania związków posiadających działanie na ośrodkowy układ nerwowy.

Sposób wytwarzania 2, 3-bis (jodoacylo)-1, 2, 3, 4-tetrahydroftalazyn o wzorze ogólnym przedstawionym na rysunku, w którym R oznacza grupę jodoacylową i 2-jodopropionylową, polega na tym, że na 2, 3-bis (chloroacylo)- lub 2, 3-bis (bromoacylo)- 1, 2, 3, 4-tetrahydroftalazyny działa się jodkiem sodowym bądź potasowym w środowisku bezwodnego acetonu, w temperaturze do $60^\circ C$. (1 zastrzeżenie)

C07D P. 244112 26.08.1982

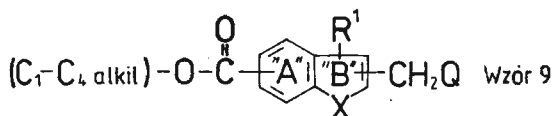
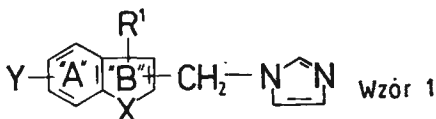
Pierwszeństwo: 26.08.1981 — W. Brytania (nr 8125976)

Pfizer Corporation, Colon, Republika Panamy oraz Bruksela, Belgia.

Sposób wytwarzania nowych związków heterocyklicznych

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania nowych pochodnych benzotiofenu, benzofuranu i indolu. Związki te znajdują zastosowanie jako środki farmaceutyczne będące selektywnymi inhibitorami syntetazy tromboksanu.

Sposób wytwarzania związków heterocyklicznych o ogólnym wzorze 1, w którym podstawnik Y związany z pierścieniem „A”, oznacza grupę $-\text{COOH}$, $-\text{COO}$ (C_1-C_4 -alkil) lub $-\text{CONH}_2$, X oznacza atom tlenu lub siarki, grupę $\text{N}(\text{C}_1-\text{C}_4\text{-alkil})$ lub $-\text{CH}=\text{CH}-$, podstawnik R^1 , związany z atomem węgla w pierścieniu „B”, oznacza atom wodoru lub chlorowca, C^1-C_4 -alkil lub $-\text{S}(\text{C}_1-\text{C}_4\text{-alkil})$, a grupa imidazolilo-1-metylowa związana jest z atomem węgla w pierścieniu „B”, oraz farmakologicznie dopuszczalnymi soli tych związków, polega na tym, że związek o ogólnym wzorze 9, w którym R^1 i X mają wyżej podane znaczenie, Q oznacza grupę łatwo odszczepialną, a grupy (C_1-C_4 -alkil/ $-\text{O}-\text{C}(=\text{O})$) i $-\text{CH}_2\text{Q}$ związane są, odpowiednio, z atomami węgla w pierścieniach „A” i „B”, poddaje się reakcji z imidazolem w obecności dodatkowej zasady bądź z solą imidazolu z metalem, otrzymując związek o wzorze 1, w którym Y oznacza grupę $-\text{COO}/\text{C}_1-\text{C}_4\text{-alkil/}$, po czym ewentualnie otrzymany produkt przeprowadza się na drodze hydrolizy w związek o wzorze 1, w którym Y oznacza grupę $-\text{COOH}$, i/lub otrzymany produkt przeprowadza się na drodze reakcji z amoniakiem w związek o wzorze 1, w którym Y oznacza grupę $-\text{CONH}_2$ i ewentualnie związek o wzorze 1 przeprowadza się w farmakologicznie dopuszczalną sól. (3 zastrzeżenia)

C07D P. 244232 15.11.1982

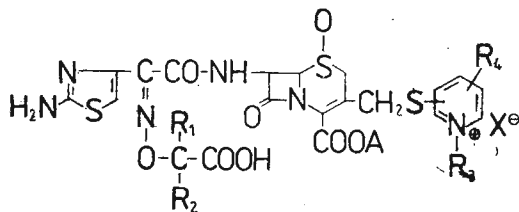
Pierwszeństwo: 16.11.1981 — Francja (nr 81/21.385)

Sanofi S.A., Paryż, Francja.

Sposób wytwarzania nowych pochodnych (pirydyniotiometylo) cefalosporyn

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu wytwarzania nowych pochodnych (pirydyniotiometylo)cefalosporyn, wykazujących znaczną aktywność w stosunku do bakterii jelitowych, w tym do bakterii produkujących β -laktamazy. Sposób wytwarzania nowych pochodnych o przedstawionym wzorze, w którym R_1 oznacza atom wodoru lub grupę metylową, R_2 oznacza grupę metylową lub R_1 i R_2 razem oznaczają grupę 1, 3-propylenową, R_3 oznacza niższą grupę alkilową, alkenylową, alkinyłową, grupę CH_2COO alkil, R_4 oznacza atom wodoru lub grupę hydroksylową, A oznacza atom wodoru, kation, ester lub hemiacetal, X^- oznacza anion, polega na tym, że na kwas 7-formyloamino-cefalosporanowy działa się pirydynotiomem, na otrzymany produkt działa się wodą utlenioną lub kwasem nadtenowym, estryfikuje, acyluje i usuwa grupy zabezpieczające.

(1 zastrzeżenie)

C07D P. 244233 15.11.1982

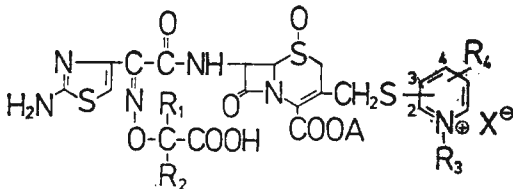
Pierwszeństwo: 16.11.1981 — Francja (nr 81/21.385)

Sanofi S.A. Paryż, Francja (Bernard Lebeeuw, Ali Salhi).

Sposób wytwarzania nowych /pirydyniotiometylo/ cefalosporyn

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania nowych /pirydyniotiometylo/cefalosporyn wykazujących znaczną aktywność w stosunku do bakterii jelitowych, w tym do bakterii produkujących beta-laktamazy.

Związki o wzorze ogólnym 3, w którym R_1 oznacza atom wodoru lub grupę metylową, R_2 oznacza grupę metylową lub R_1 i R_2 tworzą grupę 1, 3-propylenową, R_3 oznacza niższą grupę alkilową, alkenylową, alkinyłową lub CH_2COO Alk, w której Alk oznacza niższą grupę alkilową, R_4 oznacza atom wodoru lub grupę hydroksylową, przy czym S grupy tiometylowej jest przyłączona do pierścienia pirydyny w pozycji 2 lub 4, A oznacza atom wodoru, kation lub ester, lub hemiacetal łatwo hydrolizujący, X^- oznacza anion kwasu mineralnego lub organicznego otrzymuje się z cefalosporyny C przez działanie pirydynotiomem-2 lub -4, utlenianie do sulfotlenku, acylowanie i na koniec usuwanie grup zabezpieczających grupy kwasowe i grupę aminową. (1 zastrzeżenie)

C07H P. 238804 28.10.1982

A61K

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Kutnowskie Zakłady Farmaceutyczne „Pofla”, Kutno, Polska (Barbara Śledzińska, Jan Klawiter, Marian Kamiński, Maciej Klauze, Zdzisław Majer).

Sposób uzyskiwania lanatozydów A, B i C z ich mieszanin

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie jednoczesnego rozdzielania dowolnej mieszaniny lanatozydów A, B i C na poszczególne składniki o czystościach odpowiadających normom farmaceutycznym.

Przedmiotem wynalazku jest sposób uzyskiwania lanatozydów A, B i C z ich mieszanin polegający na rozpuszczeniu tej mieszaniny, następnie rozdzielaniu i wyodrębnieniu poszczególnych lanatozydów. Sposób charakteryzuje się tym, że rozpuszczoną mieszaninę lanatozydów dozuje się na kolumnę chromatograficzną wypełnioną żelem krzemionkowym, przez którą przepuszcza się eluent w postaci mieszaniny rozpuszczalników o składzie 5–30% objętościowych alkoholi alifatycznych o długości łańcucha C_1-C_4 , 70–95% objętościowych niektórych chloropochodnych węglowodorów alifatycznych o długości łańcucha C_1-C_4 lub ich izomerów oraz 0,1–2% objętościowych wody. Następnie odbiera się frakcje z kolumny, w których zawarte są rozdzielone, poszczególne lanatozydy. (5 zastrzeżeń)

C08G P. 240837 02.03.1983

Pierwszeństwo: 04.03.1982 — Francja (nr 82/03799)

Rhône-Poulenc Spécialités Chimiques, Courbevoie, Francja.

Sposób wytwarzania poliizocyjaniano-poliizocyjanuranów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania poliizocyjaniano-poliizocyjanuranów charakteryzujących się korzystnymi własnościami umożliwiającymi ich zastosowanie do otrzymywania farb i lakierów.

Sposób wytwarzania poliizocyjaniano-poliizocyjanuranów na drodze katalitycznej cyklotrimerizacji poliizocyjanianów przy zastosowaniu związków z grupami aminosililowymi jako katalizatorów, charakteryzuje się tym, że po osiągnięciu żądanej zawartości ugrupowań cyjanurowych katalizator poddaje się zniszczeniu przez dodanie związku dezaktywującego, wybranego ze związków organicznych (A) zawierających co najmniej jedną grupę hydroksylową lub ze związków otrzymanych z reakcji grupy izocyjanianowej ze związkiem organicznym (A), przy czym związek organiczny (A) ewentualnie zawiera grupy lub atomy obojętne względem grup izocyjanianowych oraz wybrany jest spośród alkoholi, fenoli lub związków organokrzemowych zawierających grupę lub grupę hydroksylowe. (10 zastrzeżeń)

C08J P. 243188 T 27.07.1983
B01D

Akademia Ekonomiczna im. Oskara Langego, Wrocław, Polska (Romuald Bogoczek, Elżbieta Kociołek-Balawejder).

Sposób otrzymywania organicznych wymienniczy jonowych zawierających sulfonianowe grupy funkcyjne

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania organicznych wymienniczy jonowych wykazujących kompleksotwórcze właściwości względem kationów metali, a także właściwości sorpcyjne względem aldehydów i ketonów.

Sposób według wynalazku polega na działaniu na chlorosulfonylowe kopolimery środkami redukującymi z grupy kwasów siarkowych i ich soli o stopniu utlenienia od S²⁻ do S⁴⁺ w zakresie temperatur 0–60°C przy zachowaniu pH 3–12. (3 zastrzeżenia)

C08K P. 239258 27.11.1982
C08L
B22C

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „BLACHOW-NIA”, Kędzierzyn-Koźle, Polska (Stanisław Łuczyn, Jerzy Wasilewski, Mieczysław Dębski, Edward Chromiak, Elżbieta Lipińska-Łuczyn, Krzysztof Wiechczyński, Włodzimierz Jarecki, Ryszard Bogusz, Zbigniew Maniowski, Krzysztof Domagała, Maciej Aslanowicz, Krystyna Sábok, Jerzy Szymański).

Kwaśny utwardzacz mas formierskich i rdzeniowych

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie utwardzacza do mas formierskich bazującego na krajowym toluenie i kwasie siarkowym.

Kwaśny utwardzacz mas formierskich i rdzeniowych, zawierających w swoim składzie kwas siarkowy i produkty sulfonowania związków aromatycznych, charakteryzuje się tym, że stanowi kwaśną smółkę z procesu rafinacji karbochemicznego toluenu technicznym kwasem siarkowym lub kwasem siarkowym zregenerowanym z kwaśnych smół z procesu rafinacji benzolu i frakcji benzolowych, zawierający 1,0

do 10% wagowych kwasu siarkowego, 50,0–75% wagowych związków sulfonowych, 22,0–47,0% wagowych wody i 0,2–3% wagowych organicznych związków o cząsteczce powyżej C₁₂. (1 zastrzeżenie)

C08L P. 243584 30.08.1983

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Siarkowego „Siarkopol” Tarnobrzeg, Polska (Krystyna Tyńnic, Anna Jabłońska, Halina Kisielewska).

Sprężyste tworzywo termoutwardzalne

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie tworzywa termoutwardzającego zachowującego własności sprężyste przy długotrwałym i wielokrotnym użytkowaniu.

Tworzywo według wynalazku zawiera 18–22 części wagowych polichloru winylu, 65–75 części wagowych plastyfikatora, korzystnie ftalanu dwubutylowego, 1–5 części wagowych stabilizatora Ergotermu SBK-11 oraz 5–10 części wagowych plastyfikatorów drugorzędnych, zwłaszcza epoksydowanego oleju sojowego. (1 zastrzeżenie)

C09D P. 239185 22.11.1982
C08L
B32B

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „BLACHOW-NIA”, Kędzierzyn-Koźle, Polska (Dominik Nowak, Zygmunt Hehn, Mieczysław Zawadzki, Edward Stempieński, Edmund Urbanik).

Lakier wodorozcieńczalny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania składu lakieru stabilnego w czasie, przeznaczonego szczególnie do lakierowania impregnowanych papierów dekoracyjnych.

Lakier składa się z 10–60 części wagowych żywicy melaminowej średnio skondensowanej i zmetylowanej (żywica I) 15–40 części wagowych żywicy melaminowej o wysokim stopniu skondensowania i zmetylowania (żywica II), 10–40 części wagowych żywicy moczynkowej zbutoksyloowanej, 0,5–3 części wagowych krzemionki koloidalnej, 3–10 części wagowych poliestrów ftalowych glikolu propylenowego, 3–8 części wagowych metanolu lub wody, lub mieszaniny wody i metanolu oraz ewentualnie 5–20 części wagowych mieszaniny octanów amin tłuszczowych w kwasie octowym i ewentualnie 4–7 części wagowych oksetylowanego alkoholu etylowego lub glikolu etylenowego. (4 zastrzeżenia)

C09K P. 239262 29.11.1982
C08L
E04D

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Budownictwa Górniczego „Budokop”, Mysłowice, Polska (Jacek Klimkowicz, Andrzej Kubański, Jerzy Godziek, Dariusz Stopnicki, Bogdan Menzel, Andrzej Grzyb).

Srodek do stabilizacji i uszczelniania górotworu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu stabilizowania i uszczelniania górotworu, nadającego się do zastosowania w górnictwie i budownictwie.

Sposób według wynalazku polega na tym, że do górotworu wprowadza się 70–90 części wagowych styrenu technicznego, 10–30 części wagowych nienasyconej żywicy poliestrowej wraz z katalizatorami polimerizacji w ilości łącznej 5 do 20 części wagowych, po czym styren kopolimeryzuje się wraz z nienasyconą żywicą poliestrową w temperaturze –15°C do 40°C. (1 zastrzeżenie)

C11D P. 240459 05.02.1983

Pierwszeństwo: 05.02.1982 — W. Brytania (03398/82)

Albright and Wilson Limited, Oldbury, Wielka Brytania.

Srodek piorący

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania płynnego środka piorącego na bazie wody, zawierającego skuteczną ilość środka zwiększającego efekt piorącego detergentu.

Płynny, nie ulegający sedymentacji, środek piorący zawiera wodę, środek powierzchniowo czynny, środek zwiększający efekt piorący, środek powierzchniowo czynny desolubilizujący elektrolit i ewentualnie zwykłe dodatki, przy czym składa się z co najmniej jednej głównie wodnej fazy ciekłej, która rozdziela się na dwie oddzielne warstwy przez wirowanie kompozycji z szybkością odpowiadającą 800-krotnej normalnej grawitacji ziemskiej w temperaturze 25°C przez 17 godzin i który zawiera co najmniej część elektrolitu i mniej niż 75% wagowych, korzystnie mniej niż 10% wagowych środka powierzchniowo czynnego jednej lub więcej innych faz, które razem zawierają co najmniej część środka zwiększającego efekt piorący w postaci cząstek stałych zdyspergowanych w kompozycji i co najmniej część środka powierzchniowo czynnego korzystnie bądź w postaci sieci stałego hydratu środka powierzchniowo czynnego bądź fazy „G” ciekłego kryształu, która może być połączona z roztworem micelli „L”.

(84 zastrzeżenia)

C13L P. 241126 21.03.1983

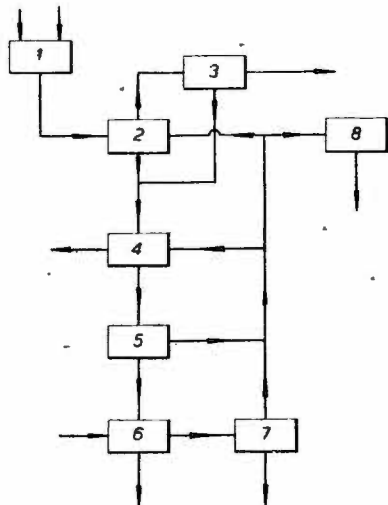
Pierwszeństwo: 25.03.1982 — W. Brytania (nr 08768/82)

Latenstein Zetmeel B.V., Rotterdam, Holandia (Wytze Jansma, Jean Mars, Pieter G. Stoutjesdijk, Herman J. Vegter).

Sposób oddzielania skrobi i glutenu z mąki pszennej i instalacja do oddzielania skrobi i glutenu

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest zwiększenie wydajności procesu.

Sposób oddzielania skrobi i glutenu z mąki pszennej, za pomocą hydrocyklonów polega na doprowadzaniu wodnistej papki z mąki pszennej do pierwszej sekcji urządzenia hydrocyklonowego, z której odprowadza się dolną frakcję, bogatą w skrobię oraz górną frakcję, zawierającą gluten i nieco skrobi, nagromadzony gluten usuwa się z górnej frakcji za pomocą sit, a pozostała po precedzeniu część górnej frakcji zawierająca skrobię i dolną frakcję z pierwszej

sekcji urządzenia hydrocyklonowego poddaje się obróbce dla zmniejszenia zawartości pentozanów, a następnie doprowadza się do drugiej sekcji urządzenia hydrocyklonowego, z której odprowadza się jako frakcję dolną stężoną skrobię, przy czym co najmniej główną część zawartości pentozanów usuwa się za pomocą wirówki.

Instalacja do oddzielania skrobi i glutenu z mąki pszennej zawiera stanowisko (1) mieszania wody z mąką, pierwszą sekcję (2) baterii hydrocyklonów, pierwsze stanowisko filtracyjne (4), oddzielnik odśrodkowy (5) oraz drugą sekcję (6) baterii hydrocyklonów. Instalacja zawiera także drugie stanowisko filtracyjne (3) połączone z pierwszym stanowiskiem filtracyjnym (4) oraz stanowisko (7) zagęszczania i odwadniania połączone z oddzielnikiem odśrodkowym (5), drugą sekcją (6) baterii hydrocyklonów, pierwszym stanowiskiem filtracyjnym (4), pierwszą sekcją (2) baterii hydrocyklonów i wyparką (8). (5 zastrzeżeń)

C21D P.239268 30.11.1982

Odlewnia Zeliwa Koluszki, Koluszki, Polska (Maciej Aslanowicz, Krzysztof Domagała, Marek Stannecki).

Sposób prostowania odlewów żeliwnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu umożliwiającego prostowanie odlewów żeliwnych bez pęknięć i zmian strukturalnych.

Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym, że proces nagrzewania pod obciążeniem jest całkowicie kontrolowany i równomierny we wszystkich przekrojach odlewu aż do osiągnięcia temperatury 700—800°C.

Nagrzewanie odlewu odbywa się z prędkością 30—50°C/h a odlew jest odizolowany cieplnie 2—3 warstwami mat termoizolacyjnych i obciążony statycznie ciężarem 1—5 razy większym od ciężaru odlewu.

Po osiągnięciu temperatury 700—800°C odlew jest przetrzymywany w tej temperaturze przez okres 1h na każde 25 mm grubości ścianki. Po tym okresie stygnie swobodnie pozostając w izolacji cieplnej aż do osiągnięcia temperatury 100°C z prędkością 25—30°C/h. (1 zastrzeżenie)

C21D P. 243320 T 03.08.1983

Politechnika Lubelska, Lublin, Polska (Andrzej Weroński, Barbara Surowska, Andrzej Skwarcz).

Sposób obróbki cieplnej stopów kobaltu do wykonywania narzędzi chirurgicznych i elementów wszczepianych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania stopu kobaltu o wysokiej odporności na korozję o dużej wytrzymałości mechanicznej.

Sposób polega na przesycaeniu przekutego stopu w temperaturze od 1453K do 1543K w ciągu 1—2 godzin w atmosferze argonu i chłodzenia przez zanurzenie w wodzie. (1 zastrzeżenie)

C22B P. 239202 24.11.1982

Zakłady Kineskopowe Unitra-Polkolor, Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przetworników Obrazu, Warszawa, Polska (Wenancjusz Czarycki).

Sposób wydziałania metali alkalicznych z ich związków

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu cechującego się niewielkim efektem cieplnym reakcji jak również spokojnym i efektywnym wydziałaniem się metali alkalicznych.

Sposób wydzielania metali alkalicznych z ich związków polega na tym, że na chromiany, dwuchromiany oraz wolframiany metali alkalicznych działa się chromem jako reduktorem. (1 zastrzeżenie)

C22F P. 239303 30.11.1982

Instytut Metali Nieżelaznych, Gliwice, Polska (Zbigniew Rdzawski, Stanisław Książek, Ludwik Czechowski, Krzysztof Durst).

Sposób obróbki cieplnej elektrod krążkowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie obróbki cieplnej elektrod krążkowych ze stopów miedzi zawierających kobalt, zabezpieczający powierzchnię elektrod przed powstawaniem pęknięć w czasie ich pracy.

Sposób polega na tym, że końcową fazę procesu starzenia prowadzi się w polu magnetycznym o natężeniu 40—46 [Oe] w czasie co najmniej 0,5 godziny, utrzymując temperaturę starzonego materiału 420—500°C, a następnie studzi się go w polu magnetycznym łącznie z piecem do temperatury około 200°C, po czym wyłącza się pole magnetyczne i dalsze schładzanie przeprowadza się w wodzie lub w powietrzu. (1 zastrzeżenie)

C23F P. 239197 24.12.1982

Instytut Techniki Budowlanej, Warszawa, Polska (Grzegorz Wiczorek, Jolanta Gust, Tadeusz Szauer, Jacek Bordziłowski, Andrzej Brandt).

Inhibitor korozji

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania inhibitora korozji, który charakteryzuje się wysoką efektywnością działania oraz działa inhibicyjnie w stosunku do powierzchni pokrytych produktami korozji.

Inhibitor korozji, przeznaczony do stosowania zwłaszcza w preparatach ochrony czasowej, składa się z 30 do 250 części wagowych taniny, korzystnie kwercytanin, 0 do 300 części wagowych soli kwasów tłuszczowych o długości łańcucha od C₆ do C₂₂ z aminami, alkoholoaminami lub oksyetylenowanymi aminami, 0 do 300 części wagowych mydeł Zn, Mg, Ca z kwasami tłuszczowymi o długości łańcucha od C₆ do C₂₂, 1 do 20 części wagowych oksyetylenowanych amidów kwasów tłuszczowych o długości łańcucha od C₆ do C₂₂.

Inhibitor wprowadza się do znanych środków ochrony czasowej w ilości 0,5 do 18% wagowych. (1 zastrzeżenie)

C23F P. 245368 22.12.1983

Zakład Badawczo-Projektowy „Energochem”, Gliwice, Polska (Karol Stajszczyk, Henryk Gruszkowski).

Sposób chemicznego usuwania osadów żelazowo-węglanowo-gipsowych z powierzchni wymiany ciepła

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia szybkiego i skutecznego usuwania osadów żelazowo-węglanowo-gipsowych z powierzchni wymiany ciepła na drodze chemicznej.

Sposób według wynalazku polega na tym, że po usunięciu składników rozpuszczalnych w kwasie solnym, stosuje się roztwór kompleksonu w środowisku alkalicznym, w temperaturze od 60 do 250°C, przy czym stężenie roztworu kompleksonu wynosi od 0,3 do 20% wagowych, a jego pH od 9 do 10. Jako komplekson stosuje się kwas wersenowy lub kwas nitylotrójoctowy i/lub ich pochodne sodowe, potasowe i amonowe. (3 zastrzeżenia)

C25C P. 241834 06.05.1983

Pierwszeństwo: 06.05.1982 — Francja (nr 07940/82) Société Minière et Metallurgique de PENARROYA, Paryż, Francja.

Sposób i urządzenie do otrzymywania metalu przez elektrolizę i półprodukt otrzymany tym sposobem

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie otrzymywania metalu przez elektrolizę, a zwłaszcza otrzymywania ołowiu z chlorku metalu.

Sposób otrzymywania metalu przez elektrolizę w elektrolizerze przepięnowym, obejmujący wytwarzanie elektrolitu zawierającego chlorek metalu, który ma się otrzymywać i co najmniej jeden chlorek metalu alkalicznego lub metalu ziem alkalicznych, przy zastosowaniu cyrkulacji elektrolitu pomiędzy elektrodami, równoległe do powierzchni katody, charakteryzujący się tym, że stosuje się powierzchnię katody usytuowaną zasadniczo pionowo i o wystarczająco niskiej gęstości miejsc powstawania zarodków krystalicznych, tak aby cząstki metalu tworzące się w tych miejscach zachowywały swoją odrębność w stosunku do sąsiednich cząstek do momentu osiągnięcia rozmiaru co najmniej około 100 mikrometrów, ponadto, że stosuje się przepływ elektrolitu wzdłuż powierzchni katody typu laminarnego lub słabo burzliwego tak, że pod działaniem ciężaru cząstek oraz sił oporu wywieranych przez strumień elektrolitu, cząstki metalu odgrywiają się i spadają do elektrolitu oraz, że usuwa się cząstki metaliczne zebrane na dnie elektrolizera.

Urządzenie według wynalazku zawierające elektrolizer przepięnowy, charakteryzuje się tym, że katody i anody są ustawione pionowo, przy czym katody wykonane są z materiałów wybranych z grupy obejmującej tytan, stal nierdzewną i grafit. Ponadto urządzenie zawiera co najmniej jedną pompę przeznaczoną do wywoływania cyrkulacji strumienia elektrolizera wzdłuż katod oraz urządzenie transportujące przeznaczone do usuwania stałych rozdrobnionych cząstek, które mogą spadać na dno elektrolizera. (24 zastrzeżenia)

Dział D

WŁÓKIENICTWO I PAPIERNICTWO

D04H P. 243876 23.09.1983
D06C

Pierwszeństwo:

24.09.1982 — NRD (nr WPD06C/243 4950)
24.09.1982 — NRD (nr WPD06C/243 4967)

VEB Textil und Konfektionsbetrieb Cottbus, Betrieb des VEB Textilkombinat Cottbus, Cottbus, Nie-

miecka Republika Demokratyczna (Hansel Werner, Wötzel Jürgen, Reim Ingeborg).

Tekstylne wytwory powierzchniowe z runopodobnymi efektami uszlachetniającymi

Tekstylne wytwory powierzchniowe z runopodobnymi efektami uszlachetniającymi, zwłaszcza na odzież wierzchnią lub obicia meblowe lub dekoracje, jako

splot nitkowy, ma na jednej lub obu powierzchniach splotu nitkowego pozostałość runa włóknistego z naturalnych zwłaszcza wełnianych lub bawełnianych włókien. Mogą to być też mieszaniny surowców wtórnych lub włókna sztuczne, zwłaszcza matrycowo-fibrylowe włókna dwuskładnikowe. Z pozostałości tej biegną częściowo jeszcze zakotwione włókna.

Okrywa składa się każdorazowo w kierunku ścięgowym igieł do filcowania na powierzchni przeciwległej względem pozostałości runnej, z mieszaniny pewnej ilości włókien z pozostałości runnej oraz przesuniętych pętelek kapilar jedwabiu i/lub jego luźnych końców, tak, że zarówno w wytworze powierzchniowym, jak i w pokrywie na powierzchni występuje mieszanina pewnych ilości kapilar jedwabiu sztucznego i włókien naturalnych lub sztucznych z dużą zawartością mikrofibryli a w okrywie na wysokości ściekowej igieł do filcowania — mieszanina luźnych końców jedwabiu i włókien oraz ich pętelek.

(7 zastrzeżeń)

D06B
B65H
B65G

P. 244081

07.10.1983

Pierwszeństwo: 09.10.1982 — RFN (nr P 3237507.7)
24.12.1982 — RFN (nr P. 3248048.2)
06.07.1983 — RFN (nr P 3324352.2)

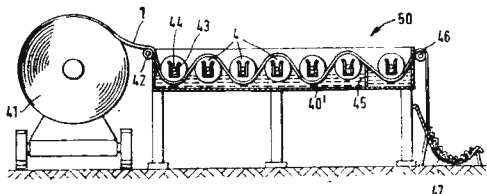
Eduard Küsters, Krefeld, Republika Federalna Niemiec (Johannes Kutz, Dieter Itgenhorst, Julius Kohnen).

Urządzenie do obróbki wstęgi materiału

Celem wynalazku jest uproszczenie konstrukcji urządzenia i przystosowanie jej do większych prędkości.

Urządzenie ma większą liczbę przeznaczonych do podtrzymywania wstęgi materiału walców (4) o postaci zamkniętej, zdolnej do pływania pustej bryły, które umieszczone są w zawierającym ciecz, otwartym od góry, podlegającym ciśnieniu atmosferycznemu korycie (40) równoległe względem siebie i blisko siebie, jednak bez stykania się, w sposób ruchomy, swobodnie w kierunku pionowym.

Walce (4) mogą być ułożone poziomo jeden obok drugiego bez tworzenia szczelin tocznych, lub ułożone pionowo jeden nad drugim, tworząc szczeliny toczne, każdy z dwoma przewidzianymi nad walcem (4) walcami prowadzącymi. (13 zastrzeżeń)

D06F

P. 239184

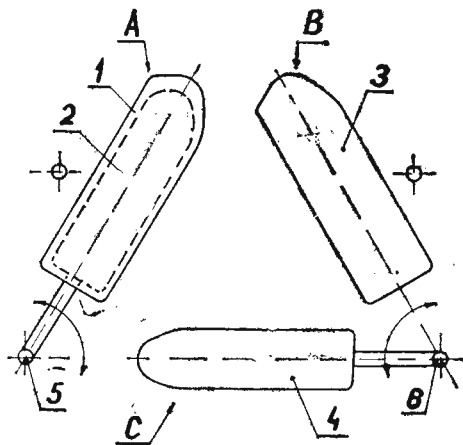
22.11.1982

Łódzkie Zakłady Prototypów Maszyn i Urządzeń Przemysłu Lekkiego „Protomet”, Łódź, Polska (Jerzy Guzek).

Prasowarka do odzieży

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania funkcjonalnej konstrukcji prasowarki.

Prasowarka do odzieży, wyposażona w dwa prasulce, mające dwie poduszki górne (1) i (3) oraz dwie dolne (2) i (4), według wynalazku charakteryzuje się tym, że poduszki dolne (2) i (4) wykonują ruchy obrotowe odpowiednio wokół niezależnych osi (2) i (6). (2 zastrzeżenia)

D21B
B29J

P. 243282 T

01.08.1983

Instytut Technologii Drewna, Poznań, Polska (Zbigniew Piotrowski, Jadwiga Kowalewska, Andrzej Noskowiak).

Sposób przygotowania włókna do wytwarzania sucho formowanych płyt pilśniowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu przygotowania włókna, w którym wyeliminowanoby tradycyjne suszenie włókna.

Istotą rozwiązania jest zastosowanie operacji wyzymania a następnie dyspergowanie w ośrodku gazowym skłębionego włókna, uprzednio otrzymanego poprzez rozwłóknianie surowca lignino-celulozowego poddanego działaniu pary wodnej.

Sposób polega na tym, że gorącą masę włóknistą poddaje się jedno-lub wielokrotnemu wyzymaniu przez wywarcie ciśnienia jednostkowego co najmniej 0,1 MPa. Następnie skłębione włókno zaklejone lub nie zaklejone dysperguje się mechanicznie w strumieniu powietrza lub pneumatycznie, przy czym dyspergowanie przeprowadza się w temperaturze otoczenia.

Odmiana sposobu polega na tym, że wyżętą masę zakleja się w trakcie jej dyspergowania. (4 zastrzeżenia)

D21F
B01D

P. 243686

08.09.1983

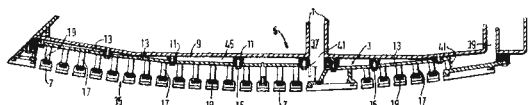
Pierwszeństwo: 08.09.1982 — W. Brytania (nr 8225571)

Beloit Walmsley Limited, Bury, Lancashire, Wielka Brytania (Ronnie Abraham Arav).

Urządzenie do usuwania wody z zawiesiny włóknistej i sposób usuwania wody z zawiesiny włóknistej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie ułatwienia wymiany pokryw w komory ssącej urządzenia do usuwania wody maszyny papierniczej.

Urządzenie ma pokrywę (3) składającą się z co najmniej dwóch listew (13) przymocowanych swobodnie do obudowy (1) komory ssącej (5), z których każda ma kilka taśm foliowych (7), przy czym każda taśma foliowa (7) jest przymocowana do listwy (13) przy pomocy wielu czopów (17) umieszczonych w pewnej odległości od siebie, które z kolei są podtrzymywane przez listwy (13) wystające z nich. Czopy (17) są umieszczone równoległe w rzędach w pewnej odległości od siebie, natomiast taśmy foliowe (7), stanowiące elementy wydłużone, są przymocowane bezpośrednio lub pośrednio do co najmniej jednego rzędu czopów (17) swym wolnym końcem, zachowując odstęp od listwy

(13). Sąsiednie rzędy czopów (17) są ustawione schodkowo względem siebie, zmniejszając do minimum tendencję do zatykania się.

Urządzenie ma wydłużony pręt mocujący (19) o przekroju poprzecznym w kształcie litery T, umiesz-

czony pomiędzy końcami czopów (17) w jednym rzędzie i taśmami foliowymi (7).

Sposób usuwania wody z zawiesiny włóknistej polega na tym, że wprowadza się sprężone powietrze powyżej listew do przestrzeni pomiędzy listwami a taśmami foliowymi, rozpraszając szeregiem otworów rozmieszczonych w listwie, a z przestrzeni stanowiącej kanał odprowadza się wodę usuwając ją jednocześnie z zawiesiny włóknistej. (10 zastrzeżeń)

Dział E BUDOWNICTWO; GÓRNICTWO

E01B P. 241898 10.05.1983

Pierwszeństwo: 23.11.1982 — Austria (nr A 4266/82)

Franz Plasser Bahnbaumschienen — Industriegesellschaft m.b.H., Wiedeń, Austria (Josef Theurer).

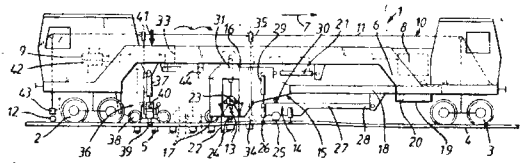
Maszyna jezdna do podbijania, niwelowania i prostowania toru

Przedmiotem wynalazku jest maszyna jezdna do podbijania, niwelowania i prostowania toru kolejowego.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji maszyny cechującej się lepszym dostosowaniem wszystkich narzędzi do korygowania bocznego i wysokościowego przebiegu toru.

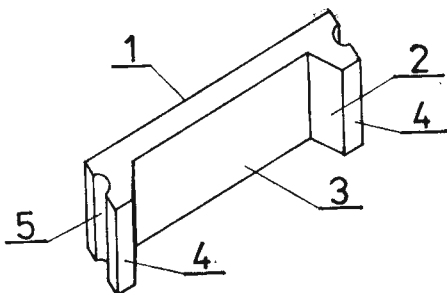
Maszyna według wynalazku cechuje się tym, że jej agregat (13, 14) do podbijania, podnoszenia i prostowania toru z przynależnymi napędami jest umieszczony jako zespół roboczy (15) na wspólnej własnej ramie nośnej (16), która wsparta jest na torze poprzez pojedyncze podwozie (17) ukształtowane jako organ podpierający i służące jako swobodna oś kierująca, zaś drugim końcem jest dla podparcia przegubowo połączona z ramą (6) podwozia, przy czym agregat (36) do stabilizacji toru jest umieszczony pomiędzy zespołem roboczym (15) i następnym, w roboczym kierunku ruchu maszyny, podwoziem maszynowym (2).

(10 zastrzeżeń)

E01C P. 239342 02.12.1982

Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa, Oddział Warszawski, Warszawskie Centrum Postępu Techniczno-Organizacyjnego Budownictwa, Warszawa, Polska (Antoni Tarczewski).

E02B P. 239284 29.11.1982

Przedmiotem wynalazku jest krawężnik drogowy, przeznaczony do stosowania przy budowie dróg o różnych obciążeniach statycznych i dynamicznych nawierzchni, a także ciągów pieszo-jezdnymi.

Krawężnik drogowy, w kształcie graniastosłupa o podstawie wydłużonego prostokąta, z jedną boczną, pionową ścianą gładką charakteryzuje się tym, że na drugiej bocznej ścianie (4) pionowej ma żebra (2), pomiędzy którymi znajdują się wybrania (3) powodujące, że krawężnik ma zmienną grubość w płaszczyźnie wzdłużnego przekroju poziomego. (4 zastrzeżenia)

E02B P. 239284 29.11.1982

Krakowski Zarząd Inwestycji Rolniczych, Kraków, Polska (Alfred Pasternak).

Sposób wykonywania ubezpieczeń dna i skarp rowów, kanałów ziemnych oraz cieków wodnych za pomocą profilowanych płyt poliestrowo-szkłanych lub z innych tworzyw

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu umożliwiającego zmniejszenie kosztów i przyspieszenie wykonawstwa ubezpieczeń dna i skarp.

Sposób polega na tym, że o kołki wbite w linii podstawy skarpy opiera się płyty dno, a następnie płyty boczne, wycięciami wykonanymi w ich bocznych krawędziach. Ponadto płyty boczne są górną krawędzią przymocowane są za pomocą gwoździ do palików wbitych w skarpe. (1 zastrzeżenie)

E02D P. 245164 T 15.12.1983

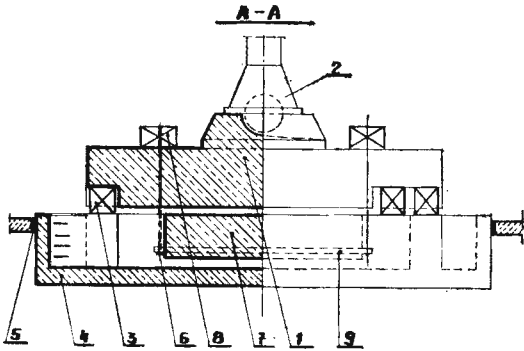
Ośrodek Rozwoju Przemysłu Drzewnego „ORED”, Poznań, Polska (Władysław Łańczak, Romuald Albrecht, Janusz Kaczmarek).

Fundament przeciwwibracyjny dla traka pionowego i innych maszyn ciężkich

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie eliminowania dużych wartości amplitud drgań, zarówno drgań ustalonych w czasie pracy traka jak i drgań w rezonansie w czasie zatrzymywania traka.

Fundament składa się z dwóch fundamentowych bloków (1, 7) nośnego głównego i pomocniczego, przy czym pomocniczy blok (7) jest podwieszony sprężysto do nośnego bloku (1) głównego na wieszakach (6) zamocowanych do wibroizolatorów (8) umieszczonych na górnej powierzchni osłaniającej skrzyni (4), natomiast nośny główny blok (1) spoczywa na wibroizolatorach (3) głównych, osadzonych na ścianach osłaniającej skrzyni (4), które to ściany w górnej swej części są oddzielone od podłoża gruntowego szczeliną (5) dylatacyjną.

W dolnej części pomocniczego bloku (7) jest wmontowany stalowy ruszt (9) do którego w miejscach jego wystawiania poza gabaryt tego bloku (7) są zamocowane wieszaki (6) na których jest zawieszony pomocniczy blok (7). (2 zastrzeżenia)

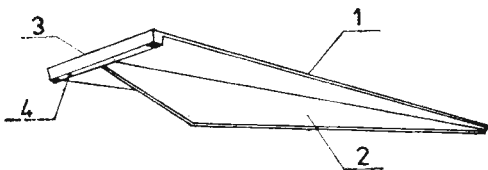

E04B P. 239169 22.11.1982

Gliwickie Biuro Projektów Budownictwa Przemysłowego, Gliwice, Polska (Janusz Żakowski).

Element dachowy lub stropowy powtarzalny

Element dachowy lub stropowy powtarzalny znajduje zastosowanie zwłaszcza w halowym lub pawilonowym budownictwie handlowym i usługowym, pozwalając uzyskać różnorodne kształty obiektów.

Element według wynalazku charakteryzuje się tym, że jego część (1) spełniająca rolę przegrody dachowej lub stropowej ma zarys w zasadzie trójkąta równoramiennego, oraz może posiadać usztywnienia w postaci żebra (2) i obrzeża (4) lub kratownic.

Kształtowanie obiektów pawilonowych i halowych polega na zestawieniu obok siebie elementów według wynalazku opierając je na słupach lub ścianach. (5 zastrzeżeń)

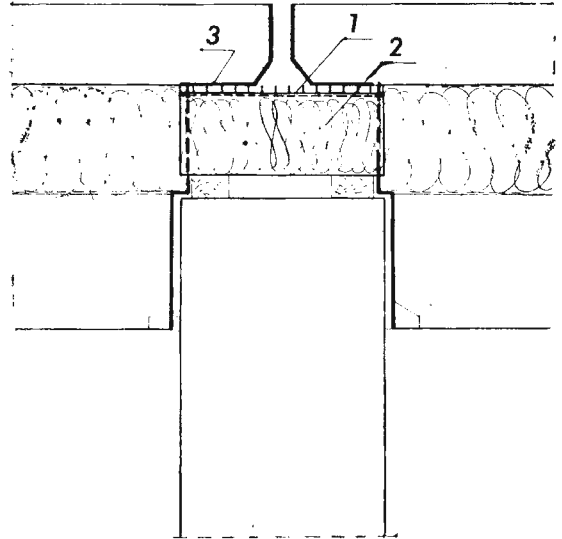
E04B P. 239232 24.11.1982

Politechnika Śląska im. W. Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Albin Loska, Jan Mikoś).

Sposób uszczelniania złącza pionowego w warstwowych prefabrykatach wielkopłytych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia technologii uszczelniania.

Sposób polega na tym, że do płaskich hydrofobizowanych obrzeży dostawia się od strony montowanej kondygnacji lub z góry wkład uszczelniający o wysokości złącza, składający się z grzbietowej taśmy (1) i warstwy nośnej dla izolacji termicznej (2) złącza, który to wkład dociśnięty do płaskich obrzeży stanowi uszczelnienie przeciwwodne złącza. (1 zastrzeżenie)

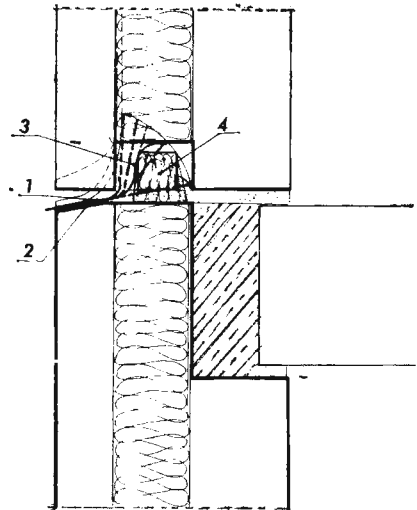

E04B P. 239233 24.11.1982

Politechnika Śląska im. W. Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Albin Loska, Jan Mikoś).

Sposób uszczelniania złącza poziomego w warstwowych prefabrykatach wielkopłytych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia technologii robót związanych z uszczelnieniem połączeń prefabrykatów na budynkach.

Sposób uszczelniania złącza poziomego w warstwowych prefabrykatach wielkopłytych, polega na tym, że do progowego płaskiego grzbietu (2) prostopadłego, korzystnie pochylego w kierunku zewnętrznym, przykleja się płaską elastyczną taśmę (1), którą na odcinku zmontowanej ściany wywija się w górę, na etapie układania izolacji termicznej wieńca przed jego zabetonowaniem lub bezpośrednio przed montażem prefabrykatów wyższych kondygnacji a wywiniecie to tworzy próg przeciwwodny złącza. (1 zastrzeżenie)

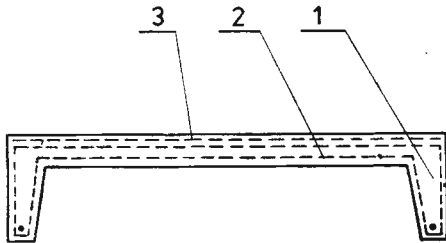
E04C P. 239203 24.11.1982

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Zdzisław Woźniak).

Element siatkobetonowy z warstwą antykorozyjną

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie trwałego zabezpieczenia antykorozyjnego elementu siatkobetonowego ze zbrojeniem stalowym.

Według wynalazku warstwę antykorozyjną stanowi włókno syntetyczne (3) umieszczone w warstwie betonu. (1 zastrzeżenie)

E04G P. 240506 T 08.02.1983

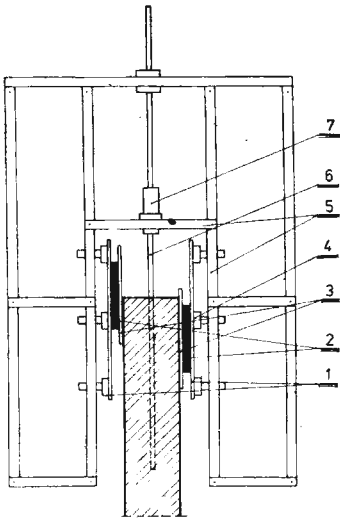
Wyższa Szkoła Inżynierska, Opole, Polska (Oswald Madeja, Janusz Cieślak).

Sposób i urządzenie do ślizgowego wykonywania budowli z żelbetu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia wykonywania ścian o małej grubości.

Sposób polega na podnoszeniu płyt deskowania ściany zewnętrznej niezależnie od podnoszenia płyt deskowania ściany wewnętrznej oraz podnoszeniu całego urządzenia ślizgowego niezależnie od ruchu płyt deskowania.

Urządzenie ma pomiędzy ramą (5) a prowadnicami pionowymi (1), jak i również pomiędzy prowadnicami pionowymi (1) i płytami deskowania (3) siłowniki hydrauliczne lub mechaniczne. Rama urządzenia (5) podnoszona jest na prętach prowadniczych (6) za pomocą urządzenia dźwigowego (7). (2 zastrzeżenia)

E21B P. 243486 T 19.08.1983

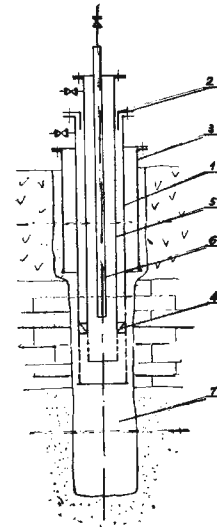
Instytut Górnictwa Naftowego i Gazownictwa, Kraków, Polska (Andrzej Walczak).

Otwór eksploatacyjny do wytopiania siarki

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania naprężeń w kolumnach wodnej i siarkowej, powstałych na skutek osiadania górotworu.

Otwór według wynalazku składa się z kolumny wodnej (1) podwieszanej w więźbie rurowej (2) osadzo-

nej na kolumnie rur okładzinowych (3), wewnątrz której w gnieździe osadczym (4) spoczywa kolumna siarkowa (5), w której zapuszczona jest kolumna powietrzna (6). Powyższy otwór zakończony jest kolumną odprężającą (7). (1 zastrzeżenie)

E21B P. 243504 T 22.08.1983

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Siarkowego „Siarkopol”, Tarnobrzeg, Polska (Andrzej Wenda, Jakub Mazurek, Antoni Tajduś, Henryk Filek, Józef Kirejczyk, Tomasz Stefankiewicz, Marian Szczur, Zygmunt Kucwaj, Jerzy Flisiak).

Sposób bezpiecznej eksploatacji złóż siarki metodą podziemnego wytopiania

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu bezpiecznej eksploatacji złóż siarki ograniczającego zagrożenie erupcyjne.

W sposobie według wynalazku eksploatację prowadzi się w kierunku zgodnym z kierunkiem uprzywilejowanej filtracji złoża, przy czym kształt, głębokość i szybkość postępu frontu eksploatacji dobiera się tak, by maksymalne nachylenia niecki osiadania terenu nie przekraczały wartości 15 mm/m. (5 zastrzeżeń)

E21B P. 243549 T 26.08.1983

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Siarkowego „Siarkopol”, Tarnobrzeg, Polska (Jerzy Flisiak, Antoni Tajduś, Jakub Mazurek, Józef Kirejczyk, Andrzej Zorychta, Antoni Brudz, Zygmunt Kucwaj, Stanisław Rachwał, Tomasz Stefankiewicz, Bronisław Karbarz).

Sposób uszczelniania rur okładzinowych w otworze wiertniczym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie takiego sposobu uszczelniania rur okładzinowych w otworach wiertniczych, które nie ulegałyby uszkodzeniu podczas deformacji nadkładu w wyniku eksploatacji złóż.

Sposób uszczelniania rur okładzinowych w nadkładkach, zwłaszcza w otworach, przy metodzie podziemnego wytopu siarki, gdzie nadkład stanowią skały o właściwościach reologicznych charakteryzuje się tym, że w otwór wiertniczy zapuszcza się rury okładzinowe o stałej średnicy zewnętrznej, korzystnie spawane o średnicy równej lub zbliżonej do średnicy odwiertu, pod ich własnym ciężarem, względnie z zastosowaniem dodatkowego nacisku, dzięki czemu uzyskuje się ich uszczelnienie, wskutek działania sił geostatycznych. (1 zastrzeżenie)

E21C

P. 239282

29.11.1982

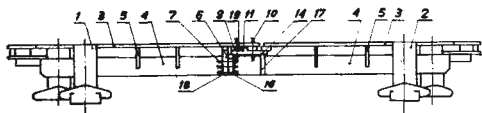
Fabryka Maszyn Górniczych „Famur”, im. J. Leńskiego, Katowice, Polska (Eugeniusz Kuczka, Andrzej Białewicz, Zygmunt Sałek, Eugeniusz Gajda).

Sanie tunelowe kombajnu górniczego

Przedmiotem wynalazku są sanie tunelowe kombajnu węglowego przeznaczonego do urabiania pokładów węgla w podziemiach kopalni.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji dzielonych sań tunelowych o dużej sztywności, odpornych na rozciąganie.

Sanie tunelowe kombajnu węglowego stanowią dwa człony (1) i (2) połączone w dwóch płaszczyznach podziału (6) i (9). W dociskowej płaszczyźnie poziomej (9) zastosowano na całej szerokości sań wpust (11) zabezpieczający sanie przed siłami rozrywającymi. Dwa człony (1) i (2) są skręcone śrubami (7) i (10), zabezpieczonymi podkładkami oraz klockami. (5 zastrzeżeń)

E21C

P. 244985

07.12.1983

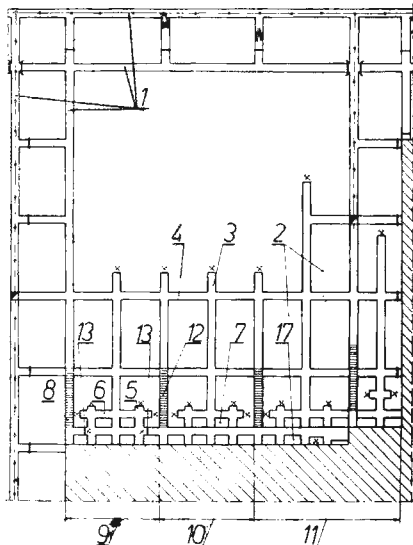
Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakłady Górnicze, „Rudna”, Polkowice, Polska (Bolesław Banaś, Wiktor Bładek, Henryk Cieszkowski, Stanisław Kopa, Stanisław Krajewski, Waldemar Sidorowicz, Stanisław Siewierski, Michał Sonenberg, Andrzej Stankiewicz, Stanisław Zembaty).

Sposób wybierania grubych złóż

Przedmiotem wynalazku jest sposób wybierania grubych złóż, zwłaszcza rud miedzi korzystnie o miąższości 5–8 metrów z likwidacją przestrzeni wybranej poprzez zawał skal stropowych.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu umożliwiającego wykonywanie długich zjazdów w pochylniach zjazdowych w warstwie przystropowej do warstwy przyspągowej, które mają dzięki temu odpowiednie dla ruchu maszyn nachylenie.

Sposób polega na tym, że wybieranie złoża realizuje się poprzez wyprzedzające wydzielanie w warstwie przystropowej komorami (3) i pasami (4), filarów (2). Filary (2) są w trakcie eksploatacji rozcinane w warstwie przystropowej komorami (5) i pasami (6) na

filarki (7). Złoże w warstwie przyspągowej wybiera się dwustronnymi zabierkami (13) pozostawiając podpierające strop kostki podporowe (17) powstające z filarków (7) i wywoząc urobek pochylniami zjazdowymi (12), łączącymi spąg warstwy przystropowej ze spągiem złoża. Roboty w pasie wybierkowym (8) wykonuje się w trzech technologicznie i organizacyjnie wydzielonych odcinkach, w których w pierwszym (9) realizuje się wybieranie warstwy przyspągowej w drugim (10) wiercenie otworów zawałowych ze spągu złoża a w trzecim (11) ubieranie kostek podporowych (17) i roboty zawałowe. Odcinki te mogą być ułożone prostoliniowo lub schodkowo z wyprzedzeniem od strony starych zrobów. (5 zastrzeżeń)

E21D

P. 243915

27.09.1983

Pierwszeństwo: 12.11.1982 — RFN (nr P 3241894.9)

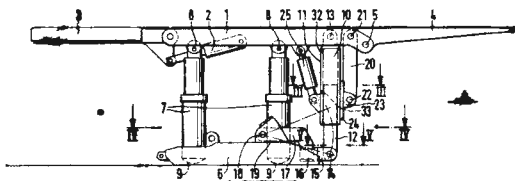
Thyssen Industrie AG, Essen, Republika Federalna Niemiec.

Urządzenie stabilizujące do górniczej obudowy podporowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia stabilizującego dla górniczej obudowy podporowej bez tarczy zawałowej i wysięgnika lemniskatowego, które będzie odporne na niekorzystne oddziaływanie urobku.

Urządzenie według wynalazku ma dwa, trzy lub cztery stojaki hydrauliczne (7) umieszczone przegubowo między konstrukcją fundamentową (6) i stropnicą (1), dzieloną w kierunku ściany.

Urządzenie stabilizujące składa się zasadniczo z przynajmniej jednej kolumny podporowej (10) ułożyskowanej przegubowo jednym końcem w stropnicy (1) a drugim w konstrukcji fundamentowej (16), przy budowie z czterema stojakami z reguły z dwoma kolumnami podporowymi. W celu dopasowania obudowy do nierówności stropu i podłoża, kolumny zbudowane są jako wydłużone teleskopowo. Każda kolumna podporowa (10) ma przewidziane stabilizatory, z których jeden umieszczony jest od strony podsadzki (20) a jeden od strony urobku i ułożyskowane z jednej strony na kolumnie podporowej (10) a z drugiej w stropnicy. Działanie ich powoduje utrzymywanie kolumny (kolumn) podporowych (10) a przy tym stojaków hydraulicznych (7) normalnie w pionie, a po ustaniu nieśrodkowego obciążenia obudowy powrót ich ponownie w położenie pionowe. (9 zastrzeżeń)

E21D

P. 244023

04.10.1983

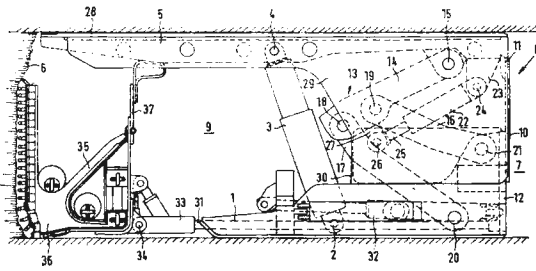
Pierwszeństwo: 06.10.1982 — RFN (nr P 3236907.7)

Gewerkschaft Eisenhütte Westfalia, Lünen, Republika Federalna Niemiec.

Zestaw obudowy, zwłaszcza do prac urabiających w nachylonych pokładach z podszatką narzuconą

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania zestawu obudowy, nie mającego osłony odzawałowej, tak wykonanego, żeby stropnica, zwłaszcza w obszarze końcowym, mogła być utrzymywana w stałym położeniu i mogła pewnie przyjmować siły od podsadzki.

Zestaw ma prawie prostopadłą osłonę podsadzkową (8) a co najmniej jeden hydrauliczny siłownik na-

stawczy (22) jest umieszczony pomiędzy mechanizmem lemniskatowym (13) a stropnicą (5), przy czym przegub przyłączeniowy (24) siłownika nastawczego (22) leży pomiędzy miejscem podparcia stojaka (przegub 4) stropnicy (5) a jej końcem, od strony podsadzki.

Celowo osłona podsadzki (8) składa się ze ściany osłonowej (10), zawieszanej swobodnie wahliwie na tylnym końcu stropnicy (5) w przegubie (11) o osi, leżącej w kierunku ściany, która opiera się w swoim dolnym obszarze na wystającej, mocnej ścianie dolnej (12) spągnicy (1). (8 zastrzeżeń)

Dział F

MECHANIKA; OŚWIETLENIE; OGRZEWANIE; UZBROJENIE; TECHNIKA MINERSKA

F01K

P. 234940

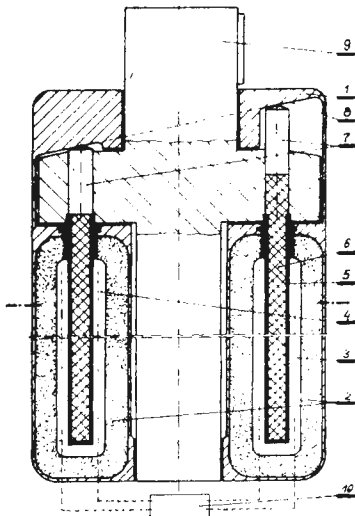
01.02.1982

Zygmunt Kotwicki, Zielona Góra, Polska (Zygmunt Kotwicki).

Quasi — statyczna maszyna cieplna o wysokim momencie obrotowym

Maszyna charakteryzuje się tym, że wewnątrz pół-cylindrycznych termostatów (3 i 4) izolowanych termicznie od siebie i otoczenia, ustawionych tak, że tworzą cylindryczną komorę, przemieszcza się obrotowo cylindryczny wirnik (5) utworzony z wysokociśnieniowych komór roboczych (6), wypełnionych czynnikiem roboczym. Temperatura termostatu (3) jest wyższa od temperatury krzepnięcia czynnika roboczego, a temperatura termostatu (4) jest niższa od temperatury krzepnięcia czynnika roboczego.

W termostacie (3) czynnik roboczy pobierając energię cieplną zmienia swój stan skupienia ze stałego na ciekły, rozszerza się objętościowo i wywiera ciśnienie na tłok (7), który współpracując z powierzchnią skośną (8) powoduje obrót wirnika (5). W termostacie (4) czynnik roboczy oddaje energię cieplną i krzepnie, a tłok (7) zostaje wepchnięty do komory (6). (1 zastrzeżenie)

F01P

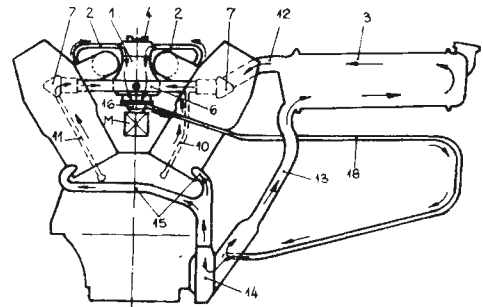
P. 244905

02.12.1983

Kombinat Urządzeń Mechanicznych „Bumar-Łąbedy”, Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Urządzeń Mechanicznych, Gliwice, Polska (Andrzej Skołozdra, Władysław Mazurkiewicz).

Układ chłodzenia silnika spalinowego, unieruchomionego zwłaszcza trakcyjnego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie konstrukcji układu chłodzenia silnika spalinowego, unieruchomionego, zwłaszcza trakcyjnego, mającego oprócz wspólnego kolektora odpływu nagrzanej cieczy chłodzącej z silnika, również kanały odpływu pary i cieczy z najbardziej nagrzanych miejsc silnika. W układzie chłodzenia dolna część zbiornika wyrównawczego (1) jest połączona z wylotem pomocniczej odśrodkowej pompy (16) cieczy chłodzącej, napędzanej silnikiem

elektrycznym (M) zasilanym z akumulatora, a wylot pomocniczej odśrodkowej pompy (16) jest połączony przewodem hydraulicznym (18) z przewodem hydraulicznym (13), łączącym dolną część chłodnicy (3) z wylotem głównej odśrodkowej pompy (14), wymuszającej krążenie cieczy w układzie przy uruchomionym silniku spalinowym. W środkową część zbiornika wyrównawczego (1) wchodzi szczelnie przewód hydrauliczny (6), połączony z głównym kolektorem (7) nagrzanej cieczy. Przewód hydrauliczny (6) łączy się z przestrzenią zbiornika wyrównawczego (1), poprzez kilka małych otworków w ścianie przewodu hydraulicznego (6).

W dolnej części zbiornika wyrównawczego (1) jest osadzony włącznik cieplny (T) silnika elektrycznego (M), który jest elektrycznie połączony szeregowo poprzez cewkę stycznika z czujnikiem zaniku ciśnienia w układzie smarowania silnika spalinowego. Układ działa przy unieruchomionym silniku spalinowym, a kierunek krążenia cieczy jest taki jak przedstawiono na rysunku. W przypadku uruchomionego silnika spalinowego, kierunek krążenia cieczy chłodzącej — wymuszony główną odśrodkową pompą (14) — w przewodzie hydraulicznym (13), chłodnicy (3), przewodzie hydraulicznym (12) i w części przewodu hydraulicznego (6), łączącej się poprzez główny kolektor (7) z przewodem hydraulicznym (12), jest przeciwny do kierunku pokazanego na rysunku. Wynalazek znajduje zastosowanie w silnikach pojazdów, od których wymaga się natychmiastowego unieruchomienia silnika obciążonego cieplnie. (2 zastrzeżenia)

F02B P. 244327 27.10.1983

Pierwszeństwo: 01.11.1982 — NRD
(nr WPFO2B/244 457.5)

Institut für Energetik Zentralstelle für Rationelle Energieanwendung, Lipsk, Niemiecka Republika Demokratyczna (Bodo Wolf).

Sposób przepłukiwania dwusuwowych silników spalinowych

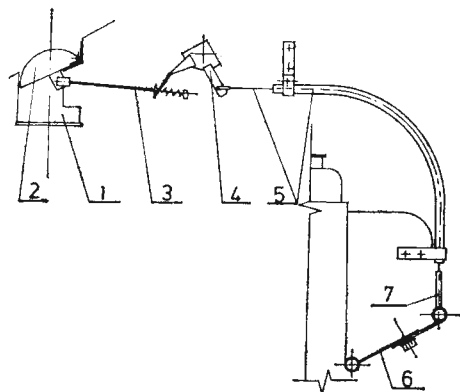
Wynalazek rozwiązuje zagadnienie obniżenia zużycia paliwa w dwusuwowych silnikach spalinowych. Istotą wynalazku polega na tym, że do silnika spalinowego doprowadza się poprzez otwór w cylindrze nie samą tylko mieszankę paliwowo-powietrzną, lecz zamiast tego dwa oddzielnie strumienie, jeden czystego powietrza, drugi zaś mieszanki paliwowo-powietrznej, w taki sposób, by strumień z czystą częścią powietrza pierwszy dotarł do wnętrza cylindra, rozpoczynając tym samym żądany proces przepłukiwania. Dopiero później następuje, w trakcie tego samego suwu, napełnianie cylindra ładunkiem mieszanki paliwowo-powietrznej, przy czym udział powietrza w tej mieszance jest tak dobrany, by po ukończeniu suwu przepłukiwania i ładowania, a następnie suwu sprężania, możliwe było całkowite spalanie dawki paliwa w cylindrze. (3 zastrzeżenia)

F02M P. 239567 14.12.1982

Biuro Studiów, Projektów i Realizacji Inwestycji Przemysłu Nieorganicznego „BIPROKWAŚ”, Oddział w Krakowie, Kraków, Polska (Hieronim Machaj).

Urządzenie do automatycznej regulacji obiegu powietrza chłodzącego w zależności od temperatury silnika FIAT 126p

Urządzenie zawiera przepustnicę (2) zamocowaną w przewodzie ssącym (1). Do przepustnicy (2) zamocowane jest cieżno sztywne (3) połączone z dźwignią (4), przy czym dźwignia (4) połączona jest z klapą termostatu (6) ciężkim giętkim (5), wprowadzonym do tulejki (7) zamocowanej wahliwie do kłapy (6). (1 zastrzeżenie)

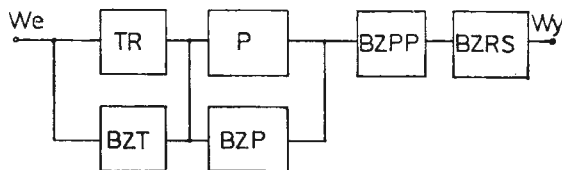
F02N P. 237278 05.07.1982

Jacek Rola-Janicki, Marek Pilawski, Warszawa, Polska (Jacek Rola-Janicki, Marek Pilawski).

Urządzenie rozruchowe silników spalinowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie rozruchu silników spalinowych z ogólnej dostępnej sieci elektrycznej, zwłaszcza w niskich temperaturach, przy niesprawnej baterii ogni w pojeździe. Urządzenie według wynalazku zawiera blok zabezpieczający transformator (BZT) przed przepięciem, włączony równolegle do transformatora (TR) oraz

blok zabezpieczający prostownik (BZP) przed przepięciem włączony równolegle do prostownika (P), którego wyjście jest poprzez blok zabezpieczenia przed przeciążeniem (BZPP) połączone z blokiem zabezpieczającym rozrusznik silnika spalinowego (BZRS). (3 zastrzeżenia)

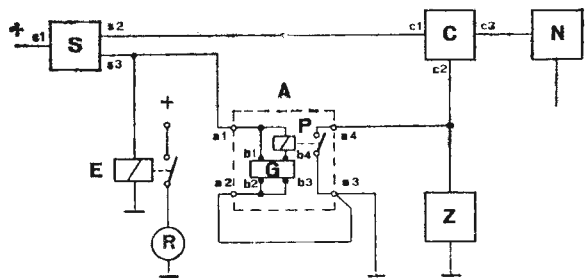

F02N P. 240847 T 03.03.1983

Sławomir Łukjanow, Janusz Ciostek, Warszawa, Polska (Sławomir Łukjanow, Janusz Ciostek).

Układ rozruchowy silnika spalinowego z zapłonem iskrowym, zwłaszcza pojazdu samochodowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie niezawodnego i szybkiego rozruchu silnika spalinowego z zapłonem iskrowym w trudnych warunkach eksploatacji, szczególnie przy niskich temperaturach otoczenia, rozdawanym akumulatorze, po dłuższym postoju, przy rozregulowanym aparacie zapłonowym itp. Układ zawiera rozrusznik (R) z wyłącznikiem elektromagnetycznym (E) lub wyłącznikiem mechanicznym, wyłącznik zapłonu (S), cewkę zapłonową (C), obwód wysokiego napięcia (N) i aparat rozruchowy (A) składający się z generatora impulsów (G), przełącznika elektromagnetycznego (P) oraz czterech zacisków (a1, a2, a3, a4). Układ nadaje się do zastosowania we wszystkich typach pojazdów niezależnie od biegunowości i napięcia instalacji elektrycznej („+” lub „-” na masie). Stosowanie układu według wynalazku zwiększa trwałość silnika, akumulatora i rozrusznika. (4 zastrzeżenia)

F02P P. 239549 16.12.1982

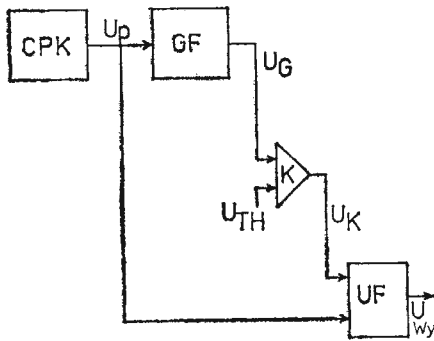
Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Edmund Porządkowski, Zdzisław Rybiński).

Sposób i układ do regulacji kąta wyprzedzenia zapłonu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zapewnienia prawidłowego wytwarzania kąta wyprzedzenia zapłonu przy szybkich zmianach prędkości obrotowej wału silnika. Sposób polega na tym, że formuje się napięcie prostokątne o ustalonym współczynniku wypełnienia, którego okres jest odwrotnie proporcjonalny do prędkości obrotowej silnika, a w momencie pojawienia się narastającego zbocza tego przebiegu i w czasie jego trwania generuje się narastające liniowo napięcie zależne od współczynnika wypełnienia przebiegu pro-

stokątnego i od kształtu znanej charakterystyki dla poszczególnych zakresów prędkości obrotowych, po czym, w momencie pojawienia się opadającego zbocza przebiegu prostokątnego, generuje się liniowo opadające napięcie aż do momentu osiągnięcia przez to napięcie wartości równej wartości napięcia odniesienia, a następnie, w momencie ich zrównania, wytwarza się impuls prostokątny, którego narastające zbocze wyznacza moment zapłonu tak, że wytworzony kąt wyprzedzenia zapłonu jest proporcjonalny do czasu jaki upływa od momentu pojawienia się impulsu wyzwalającego zapłon mieszanki do rozpoczęcia następnego cyklu.

Układ charakteryzuje się tym, że wyposażony jest w dołączony do wyjścia czujnik (CPK) generator funkcyjny (GF), którego wyjście połączone jest z jednym wejściem komparatora (K), a drugie wejście komparatora (K) połączone jest z źródłem napięcia odniesienia (U_{TH}), zaś jego wyjście połączone jest z jednym z wyjść układu formującego (UF), którego drugie wejście dołączone jest do wyjścia czujnika położenia kąтового wału (CPK). (2 zastrzeżenia)

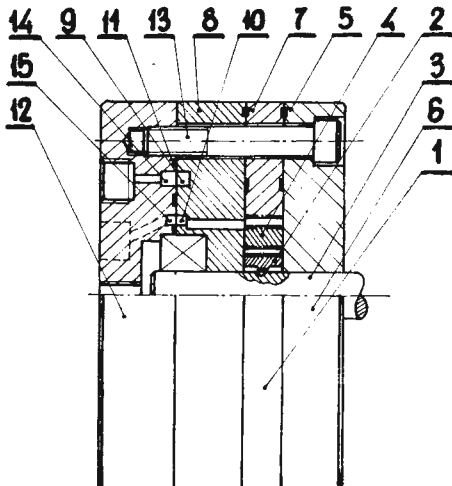
F03C P. 234333 17.12.1981

Wytwornia Urzędzeń Komunalnych „WUKO” Stępków, Polska, Zakłady Urzędzeń Okrętowych „Hydroster”, „Gdańsk, Polska (Bohdan Sieniawski, Henryk Miazga, Henryk Stoka).

Silnika hydrauliczny satelitowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia szczelności silnika.

Silnik hydrauliczny satelitowy, złożony ze znanej obwodnicy, planety z wałem napędowym i zespołu satelitów tworzących liczne komory robocze zamknięte obustronnie od czoł uszczelnianymi pokrywami, według wynalazku charakteryzuje się tym, że jego tylna pokrywa (8), mająca doprowadzające i odprowadzające kanały (9 i 10), współpracuje z dociskową

plytą (12), mającą odpowiednio doprowadzające i odprowadzające kanały (14 i 15). Ustala ona trwałą postać silnika przez wkręcone w nią i swobodnie przeprowadzone przez otwory w pokrywie przedniej, obwodnicy i pokrywie tylnej złączeniowe śruby (13). (1 zastrzeżenie)

F03D P. 238358 24.09.1982
F03B

Politechnika Lubelska, Lublin, Polska (Wacław Mączka).

Turbina wiatrowa lub wodna

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji turbiny charakteryzującej się większą sprawnością niż dotychczas stosowane.

W turbinie płaszczyzny (B) cięciw wszystkich łopatek (5) turbiny rozmieszczonych równomiernie na okręgu podziałowym (s) płaskich tarcz obrotowych (2 i 3) prostopadłych do osi (1) turbiny, w których są ułożyskowane obrotowo, przecinają się stale we wspólnej prostej stycznej (t) powierzchni walca podziałowego osi łopatek (5) z ustaloną płaszczyzną (σ) niezależnie od położenia osi łopatek (5), a wektor prędkości kątowej ich obrotu równa się połowie wektora prędkości kątowej turbiny. Turbina wyposażona jest w sprężarkę lub pompę wielołopatkową, której krótkie łopatki (13) tworzą współosiowe pary z łopatkami turbiny (5) i sterowane są wspólną przekładnią zębatą obiegową. Tarcza (19) z wieńcem zębatym urządzenia (21) regulującego ustawienie turbiny do kierunku wiatru, łączy się sztywno z kołem stałym (8) prze-

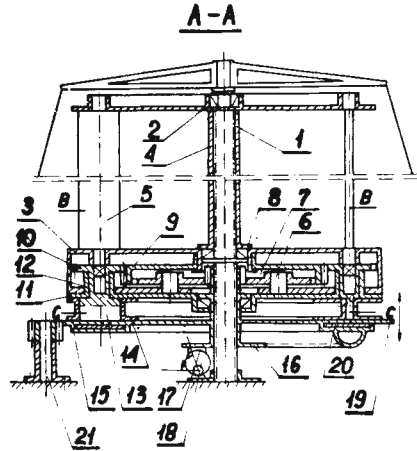

Fig.1

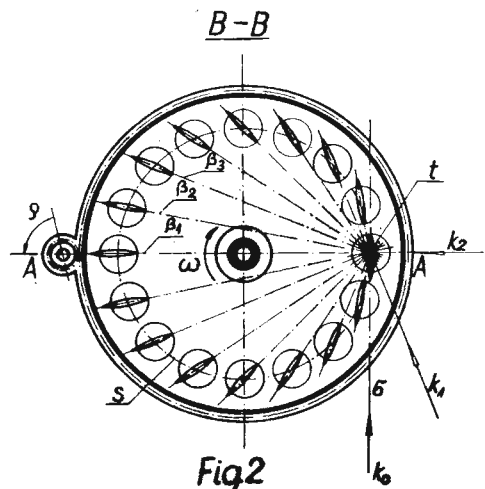

Fig.2

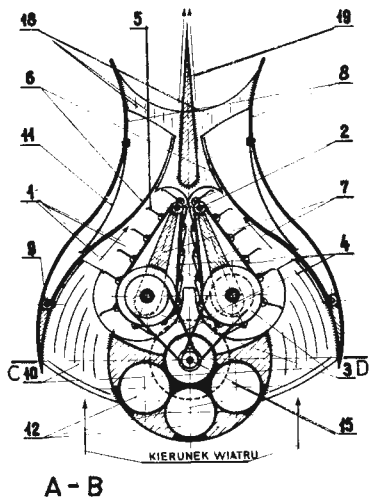
kładni obiegowej za pomocą tulei (16) o dwóch stopniach swobody na osi (1) turbiny. Turbina wyposażona jest w awaryjne podparcie układu kół (10) sprzężonych z łopatkami (5) w formie mimośrodowo (18) sprzężonego elektromechanicznie w znany sposób z wiatromierzem lub innym wyłącznikiem awaryjnym, przy czym sprzężenie kół (10) z łopatkami (5) jest suwliwie połączeniem wieloząbkowym. (6 zastrzeżeń)

F03D P. 241313 01.04.1983

Andrzej Makać, Helena Grala-Tatak, Siedlce, Polska (Helena Grala-Tatak, Andrzej Makać).

Silnik wiatrowy z samoczynną regulacją momentu obrotowego i koncentracją energii kinetycznej wiatru działającego ze zmiennych kierunków

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania silnika wiatrowego działającego w szerokim przedziale zmian kierunku i szybkości wiatru i zachowującego maksymalnie sztywną charakterystykę zależności momentu obrotowego na wale odbiornika w funkcji prędkości wiatru.

Silnik charakteryzuje się tym, że energia kinetyczna wiatru odbierana jest za pomocą łopatek (5) zamocowanych na pasku klinowym (4), przełożonym przez koła (2, 3), które poprzez paski klinowe i koła (15) napędzają dwa generatory prądu elektrycznego. Przepływ powietrza odbywa się w obszarze ograniczonym ruchomymi skrzydłami zawężającymi (6) i stałymi przegrodami (7), a całość umieszczona jest w obudowie (8). Wielkość przewężenia między skrzydłami (6) i przegrodami (7) jest samoczynnie regulowana przez wypadkową siły parcia na skrzydła (6) i siły sprężystości sprężyn (11).

Silnik ma możliwość obrotu w osi kół (15) i za pomocą steru (19) ustawia się odpowiednio do kierunku wiatru. (4 zastrzeżenia)

F04B P. 239247 25.11.1982

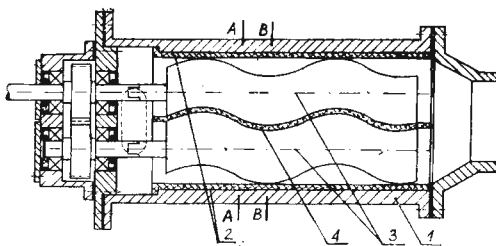
Akademia Rolnicza w Poznaniu, Poznań, Polska (Zygmunt Wągrowski, Andrzej Mroczkowski, Tomasz Seńczuk).

Pompa ślimakowa

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie dokładnego oddzielenia strefy ssania od strefy tłoczenia w pompie ślimakowej.

Pompa ślimakowa z dwoma lub więcej rotorami (3) o dopasowanych profilach i z odkształcalnym statorem charakteryzuje się tym, że rotory (3) umieszczone są w odkształcalnych elastycznych wkładkach (2)

o przekroju kołowym. Wkładki te przylegają do siebie na części obwodu tak, iż w przestrzeni między powierzchniami rotorów tworzą szczelną elastyczną przeponę (4). (1 zastrzeżenie)

F04B P. 239421 09.12.1982
F16K

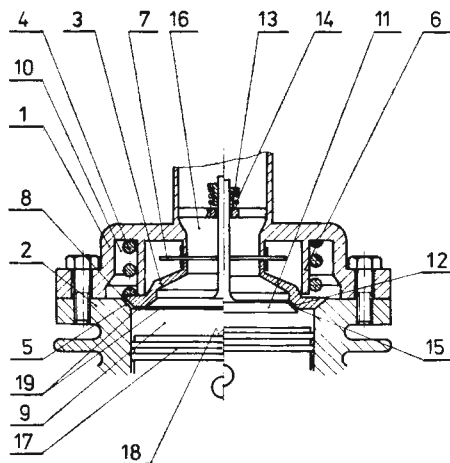
Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Andrzej Szumowski, Janusz Piechna, Włodzimierz Chomczyk).

Zawór ssawno-tłoczny do maszyn sprężających czynniki gazowe zwłaszcza do sprężarek tłokowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania zaworu zapewniającego prawidłową pracę sprężarki tłokowej oraz charakteryzującego się obniżonym poziomem emitowanego hałasu i podwyższoną trwałością w stosunku do znanych rozwiązań.

Zawór jest wyposażony w zamykający element (3) części tłocznej i umieszczony w nim zamykający element (11) części ssawnej, oba podparte sprężyscie.

Element (3) jest ponadto zaopatrzony w ruchome uszczelnienie (7). W stanie zamkniętym części ssawnej element (11) łącznie z elementem (3) tworzą wewnętrzną powierzchnię (19) przystającą do powierzchni (18) denka tłoka (17). Element (11) ma też ogranicznik (13) skoku tak ustawiony, iż w fazie otwierania części ssawnej element ten przylega do powierzchni denka tłoka, poruszając się wraz z nim aż do położenia całkowitego otwarcia. (2 zastrzeżenia)

F1E B P. 239199 24.11.1982
F16 J

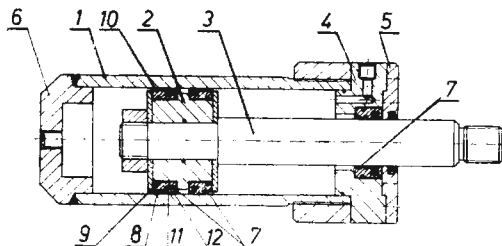
Osrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn Hutniczych, Bytom, Polska (Witold Wójcicki).

Siłownik hydrauliczny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji siłownika nie wymagającej stosowania pierścieni oporowych i podkładek regulujących oraz

oddzielnych elementów prowadzących, zapewniającej właściwe smarowanie elementów prowadzących.

Siłownik wyposażony jest w pakiety uszczelniające (7). Pakiet uszczelniający składa się z elementu prowadzącego (8), w którego dolnej części osadzony jest pierścień uszczelniający (9), a w górnej części, współpracującej z uszczelnianą powierzchnią; znajdują się rowki smarownicze (10) oraz osadzony jest pierścień (11) o przekroju najkorzystniej prostokątnym, do którego przylega pierścień uszczelniająco-podporowy (12). (2 zastrzeżenia)

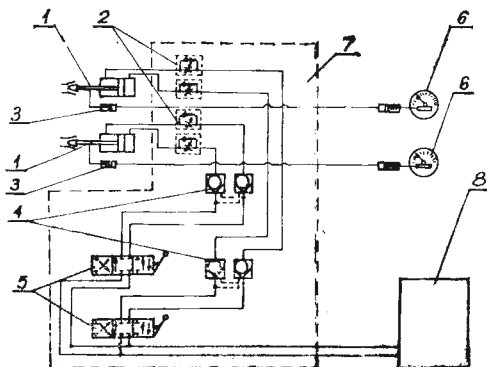
F15B P. 239288 29.11.1982

Instytut Górnictwa Naftowego i Gazownictwa, Kraków, Polska (Władysław Fijak, Jerzy Koźmic).

Układ do sterowania zwężką regulowaną

Celem wynalazku jest umożliwienie zdalnego sterowania zwężką oraz regulację ciśnienia.

Układ, składający się ze zwężek regulowanych i układu zasilania, według wynalazku ma układ sterowania (7), w którym rozdzielacz blokowo-suwakowy (5) połączony jest poprzez zawory zwrotne sterowane (4) i zawory dławiące (2) ze zwężkami regulowanymi (1), przy czym zwężki regulowane (1) połączone są równocześnie poprzez przełącznik położenia (3) ze wskaźnikiem położenia (6). (1 zastrzeżenie)

F15B P. 243952 29.09.1983

Pierwszeństwo: 30.09.1982 — Francja (nr 8216451)

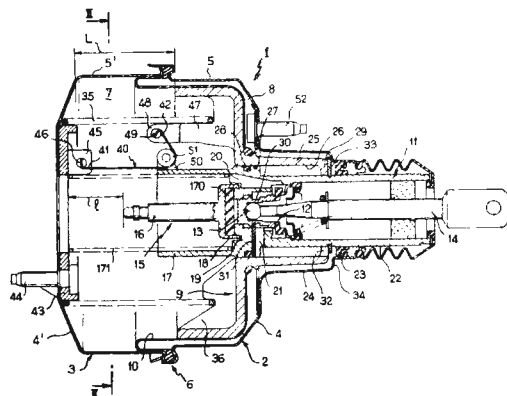
Société Anonyme D.B.A., Saint-Denis, Francja.

Siłownik wspomagający hamowanie z układem do zwiększania nacisku pomiędzy tłokiem i członem wyjściowym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia poprzecznego gabarytu obudowy siłownika.

Siłownik zawiera zespół tłokowy (9) zaopatrzonej w rurę piastę (25) przesuwającą się suwliwie na tulei zaworowej (11), zaopatrzonej w wałek powrotny (51) dla elastycznie wydłużającego się członu (40), zamo-

cowanego trwale pomiędzy ścianką końcową (4', 43) obudowy oraz ramieniem (47, 48) zespołu tłokowego, rozciągającego się zazwyczaj poza wałek powrotny (51) pomiędzy tym wałkiem i ścianką końcową. (10 zastrzeżeń)

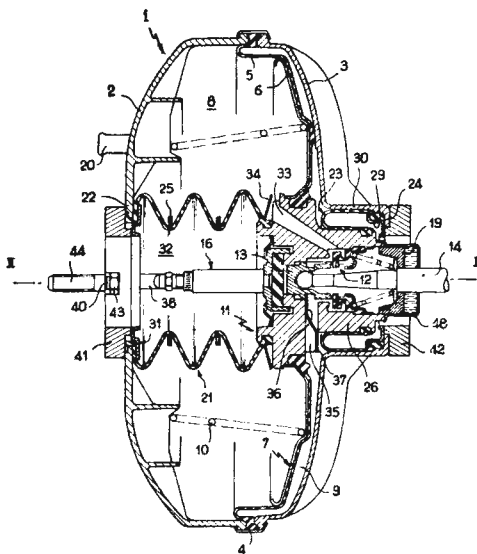
F15B P. 244356 28.10.1983

Pierwszeństwo: 29.10.1982 — Francja (nr 82-18184)

Société Anonyme D.B.A., Saint-Denis, Francja.

Serwomotor wspomaganego układu hamulcowego pojazdu

Celem wynalazku jest opracowanie konstrukcji serwomotoru mającej osiową strefę środkową o oddziaływaniu neutralnym oraz umożliwiającej środkowe prowadzenie zespołu tłok-środkowa piasta.

Serwomotor zawierający obudowę z przeciwległymi ściankami ruchomą ściankę przesuwającą się osiowo w tej obudowie i dzielącą ją na dwie komory, oraz sterujący zawór umieszczony w środkowej piście przemieszczalnej wraz z ruchomą ścianką, tak, aby powstawało pod działaniem wejściowego dźwieszka selektywne połączenie pomiędzy tymi dwiema komorami, według wynalazku charakteryzuje się tym, że komory (8, 9) obudowy (1) są szczelnie ograniczone od wewnątrz, odpowiednio pierwszą elastyczną ścianką (21) i drugą elastyczną ścianką (23), które łączą środkową piastę (11) z odpowiednią ścianką (2, 3) płaszcza obudowy (1), przy czym środkowa piasta (11) zawiera przynajmniej jeden poprzeczny kanał, trwale łączący wzajemnie środkowe strefy ograniczone od zewnątrz przez pierwszą elastyczną ściankę (21) i drugą elastyczną ściankę (23). (13 zastrzeżeń)

F16C
D01H P. 239542 T 16.12.1982

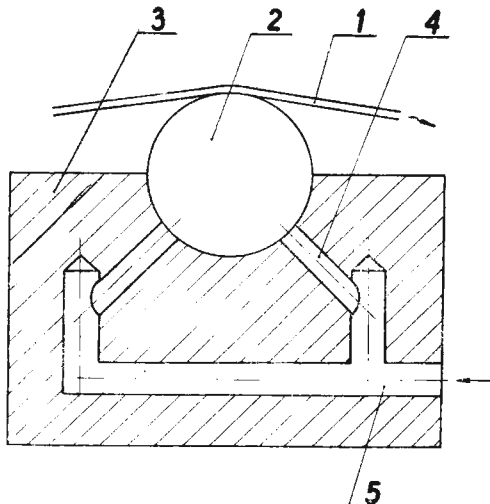
Zbigniew Wrocławski, Łódź, Polska, Victor Burhardt, Bruksela, Belgia, Tadeusz Pietrzikiewicz, Warszawa, Polska, Edward Śniecikowski, Łódź, Polska, Adam Czesław Wnuk, Łódź, Polska (Zbigniew Wrocławski, Victor Burhardt, Tadeusz Pietrzikiewicz, Edward Śniecikowski, Adam Czesław Wnuk).

Łożyskowanie gazowe szybkoobrotowych elementów, szczególnie dla maszyn włókienniczych

Przedmiotem wynalazku jest konstrukcja łożyskowania gazowego oraz sposób jej wykonania.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie ułatwienia wykonania łożyskowania gazowego. Łożyskowanie gazowe, składające się z wałka i panwi, według wynalazku charakteryzuje się tym, że wałek (2) współpracuje z nieruchomą panwią o powierzchni roboczej mającej kształt wycinka walca, którego przekrój poprzeczny jest segmentem koła o kącie co najmniej 45°, a co najwyżej 315°. Panew wykonana jest w korpusie (3). Do przestrzeni pomiędzy wałkiem (2) a panwią doprowadzany jest gaz przewodami (4).

Sposób wykonania panwi polega na tym, że jej ostateczny kształt i wymiary nadawane są przez plastycznie przetłoczenie bądź dogniecenie kalibrownika w panwi wstępnie obrabianej mechanicznie lub metodami formowania bezwłórowego. (9 zastrzeżeń)

F16D
B65G P. 239360 02.12.1982

Centrum Mechanizacji Górnictwa KOMAG, Gliwice Polska (Zenon Michalak, Czesław Dembiński, Józef Kaczmarczyk, Alojzy Krzempek).

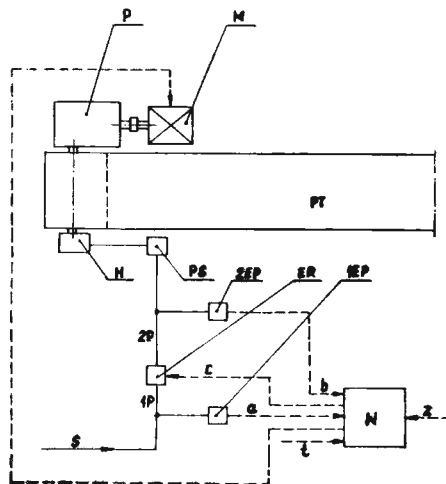
Układ sterowania hamulca pneumatycznego kopalnianego przenośnika

Celem wynalazku jest opracowanie konstrukcji układu zapewniającej bezpieczeństwo pracy w pomieszczeniach kopalń gazowych.

Układ jest wyposażony w elektropneumatyczny rozdzielacz (ER) do zasilania pneumatycznego siłownika (PS) tego hamulca (H) oraz w dwa elektropneumatyczne przełączniki ciśnienia (1EP, 2EP), z których jeden (1EP) ma pneumatyczny obwód włączony w przewód (1P), łączący elektropneumatyczny rozdzielacz (ER) z siecią sprężonego powietrza (S), a drugi (2EP) ma pneumatyczny obwód włączony w przewód (2P), łączący elektropneumatyczny rozdzielacz (ER) z pneumatycznym siłownikiem (PS). Z elektropneumatycznego przełącznika ciśnienia (1EP) jest kierowany sterowniczy impuls (a) do obwodu sterowania stycznikowego wyłącznika (W) napędowego silnika (M) przenośnika (PT), umożliwiającą jego załączenie przy istniejącym ciśnieniu powietrza w sieci (S).

Z elektropneumatycznego przełącznika ciśnienia (2EP) jest kierowany sterowniczy impuls (b) do obwodu sterowania stycznikowego wyłącznika (W), podtrzymujący jego stan załączenia. Ze stycznikowego wyłącznika (W) jest kierowany do elektropneumatycznego rozdzielacza (ER) załączający impuls (c), wyprzedzający załączenie tego wyłącznika (W).

(1 zastrzeżenie)

F16D P. 239519 14.12.1982

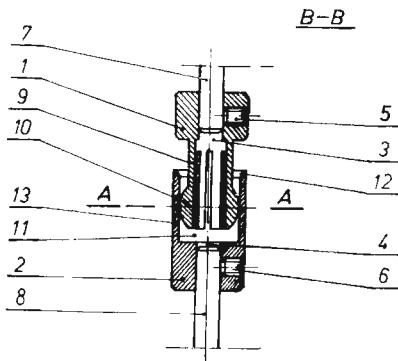
Zjednoczone Zespoły Gospodarcze sp. z o.o., Warszawa, Polska (Józef Młot).

Sprzęgło cierne

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia przenoszenia bezluzowo i wychylnie napędu z pokreślą płyt czołowych na dostrojone elementy.

Sprzęgło jest utworzone z dwóch cylindrycznych elementów (1 i 2). Cylindryczny element (1), podający napęd, ma część roboczą w kształcie tulei (9) o powierzchni rozciętej wzdłuż osi symetrii tej tulei (9) na odcinku nieco krótszym od długości tulei (9). Tuleja (9) jest zakończona wypukłą, rozciętą, kulistą powierzchnią (10). Napędzany cylindryczny element (2) ma roboczą część w kształcie cylindrycznej wnęki (11) o średnicy wewnętrznej mniejszej od zewnętrznej średnicy tulei (9) mierzonej w stanie rozłączenia obydwu cylindrycznych elementów (1 i 2) tworzących sprzęgło, w płaszczyźnie przechodzącej przez wierzchołek wypukłości kulistej powierzchni (10) i prostopadłej do osi wzdłużnej symetrii tulei (9).

(2 zastrzeżenia)

F16D P. 239586 15.12.1982

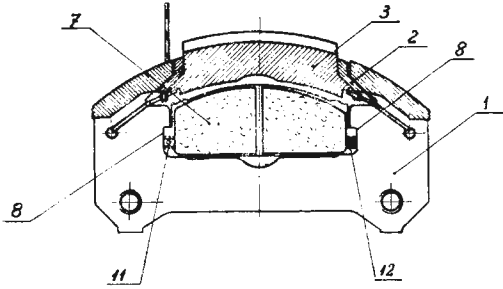
Kombinat Typowych Elementów Hydrauliki Siłowej „PZL-Hydral”, Wrocław, Polska (Tadeusz Wyszynski, Stanisław Martyka).

Zacisk hamulca tarczowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia wykonania czujnika granicznego zużycia znajdującego się w zacisku.

Zacisk, w którym szczęki (6) dociskane są do tarczy hamulcowej (5) za pośrednictwem siłownika hydraulicznego, zawiera czujnik (11) granicznego zużycia „a” wkładki ciernej (7), osadzony w cylindrycznym wybraniu o średnicy większej od grubości szczęki wykonanym od strony boków prowadzących szczękę. Dla kasowania luzu i eliminowania stuków szczęka zawiera drugie, przeciwległe położone wybranie, w którym umieszczona jest sprężyna śrubowa.

(1 zastrzeżenie)

F16F P. 239628 17.12.1982

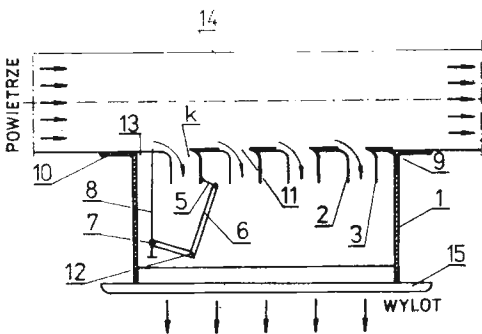
Politechnika Szczecińska, Szczecin, Polska (Roman Sobąński, Aleksander Stachel).

Przepustnica regulująca ilość powietrza przepływającego przez otwory wentylacyjne, zwłaszcza dla potrzeb okrętowych układów klimatyzacyjnych

Wynalazek ma na celu opracowanie konstrukcji urządzenia o dużej sprawności, umożliwiającej prawidłową regulację ilości i równomierny rozkład strumienia powietrza przepływającego przez otwory wentylacyjne.

Urządzenie ma w korpusie (1) zestaw przesuwanych, oplywowo wygiętych kierownic ruchomych (3), tworzących z kompletem kierownic stałych (2) kanały przepływowe (k). Szerokość kanałów może być zmieniana w granicach od zera do wartości maksymalnej wynikającej z konstrukcji przepustnicy przy pomocy śruby regulacyjnej (8) i systemu dźwigni (5) i (6) oraz łącznika (7). Wraz ze zmianą szerokości kanału (k) zmienia się szerokość otworów roboczych (11).

(2 zastrzeżenia)

F16H P. 246004 31.01.1984
B63B

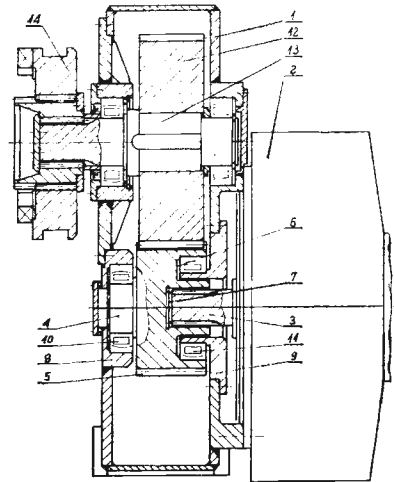
Toruńskie Zakłady Urządzeń Okrętowych „TOWIMOR”, Toruń, Polska (Zbigniew Zasadzki, Zdzisław Syrkowski).

Przekładnia zębata, zwłaszcza wciągarki trałowo-okrężnicowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia konstrukcji przekładni zębatej oraz zmniejszenia kosztów jej wytwarzania.

Przekładnia ma wał napędowy (4) z uzębieniem (5), zaopatrzone na powierzchni czołowej w wybrania podporowe (6) i sprzęgłowe (7), które zawarte są w szerokości uzębienia (5). Wał napędowy (4) osadzony jest w korpusie (1) za pośrednictwem podpór, z których jedną stanowi łożysko (10) osadzone bezpośrednio w korpusie (1) za pomocą piasty (8), drugą natomiast łożysko (11) osadzone w wybraniu podporowym (6) i otworowym czopie (9) zamocowanym w korpusie (1). Silnik napędowy (2) połączony jest z wałem napędowym (4) za pomocą uzębionego wałka (3) osadzonego w wybraniu sprzęgłowym (7).

(1 zastrzeżenie)

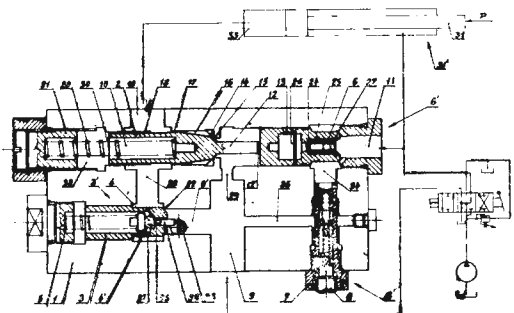
F16K P. 239512 11.12.1982

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Technicznej Obsługi Rolnictwa, Żdżary, Polska (Józef Siwek, Sylwester Kopania, Mieczysław Ząbik).

Zawór odcinający, zwłaszcza do hydraulicznych układów napędowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie szczelnego odcinania czynnika hydraulicznego w elementach wykonawczych napędów.

Zawór ma korpus (1) z umieszczonym wewnątrz suwakiem (2), tłoczkiem sterującym (13), zaworem zwrotnym zasilającym (3'), zaworem dławiącym (6') i zaworem przelewowym (8'). Zawór zasilający (3') ma wewnątrz zawór zwrotny upustowy (4'), natomiast suwak (2) ma kanały (17) i (18) do połączenia kanału (10) z komorą (32) i (16). (4 zastrzeżenia)

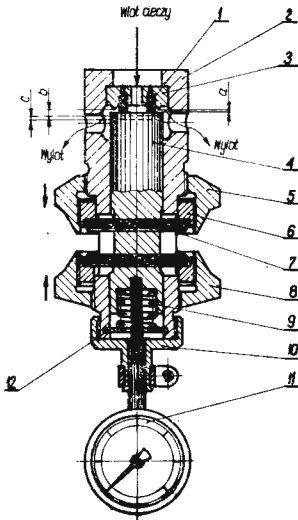

F16K P. 239583 15.12.1982

Kombinat Typowych Elementów Hydrauliki „PZL-Hydral”, Wrocław, Polska (Stanisław Borowik, Lech Lisicki, Bogdan Wiślicki, Adam Szeliga, Ryszard Krzyżanowski).

Sposób i głowica do precyzyjnego ustalania przekroju przepływowego urządzeń ciśnieniowych, zwłaszcza w hydraulicznych czujnikach kolmatometrycznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania niekontrolowanych oddziaływań zakłócających obraz przepływu i wpływających na zużywanie się krawędzi wyznaczających przekrój przepływowy oraz konieczności stosowania dodatkowych, skomplikowanych i drogiej urządzeń.

Sposób polega na tym, że nastawa żądanego przekroju przepływu „b” większego od nominalnego „a”, odbywa się w dwóch fazach: pierwsza zawiera czynności wywołujące w układzie odkształcenia sprężyste elementów o wielkości „c”, równe spodziewanej zmianie przekroju wskutek oddziaływania zmian ciśnienia i przepływu, druga — czynności wywołujące również zmiany sprężyste elementów układu lecz zmniejszające przekrój do żądanej wielkości „b”.

Głowica, zawierająca układ elementów działających typu kryza-suwak, składa się z korpusu (2) zawierającego wewnątrz kryzę (3) z kółkami dystansowymi (1), ustalającymi nominalny przekrój (a), współpracującą z suwakiem (4), w którym umiejscowione są przetyczki (4), na które oddziałują nakrętki (5, 8) z wkładkami (6), wywołujące odkształcenia sprężyste przy nastawie przekrojów (c) i (b), kontrolowane czujnikiem (11), przy czym suwak (4) obciążony jest stałą siłą sprężyny (9). (2 zastrzeżenia)

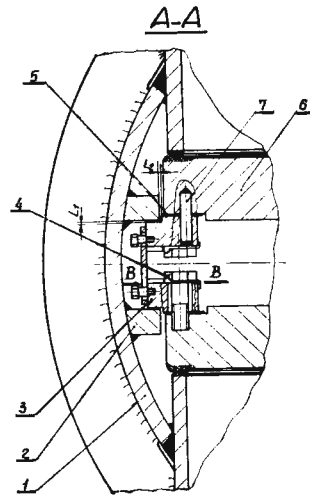
F16K P. 245429 29.12.1983

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Armatury Przemysłowej, Kielce, Polska (Ludwik Salata, Jan Kaleta, Władysław Krawczyk).

Zasuwa klinowa

Celem wynalazku jest opracowanie konstrukcji zasuw ułatwiającej jej otwieranie, zamykanie oraz montaż.

Zasuwa klinowa charakteryzuje się tym, że prowadzenie klina tworzą prowadniki (2) przyspawane wewnątrz korpusu (1) i listwy prowadzące (3) mocowane śrubami (4) do dysków (6). (4 zastrzeżenia)

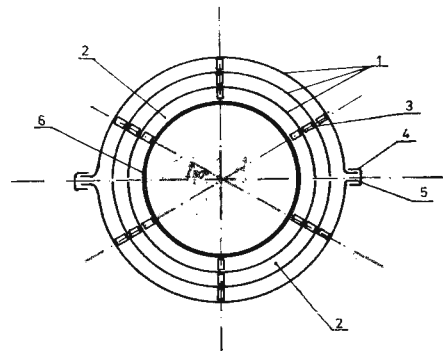
F16L P. 239147 22.11.1982

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Techniki Instalacyjnej „Instal”, Warszawa, Polska (Tadeusz Prus, Zbigniew Tabaka, Janina Zych, Władysław Zgłobicki).

Isolacja termiczna rurociągów ciepłowniczych

Celem wynalazku jest zmniejszenie strat ciepła rurociągów oraz zwiększenie żywotności izolacji termicznej.

Isolacja termiczna rurociągów ciepłowniczych wykonana jest z koncentrycznych powłok cylindrycznych (1) o postaci segmentów półprzemiennych połączonych ze sobą za pomocą wsuwliwych złączek (4). Odległości promieniowe poszczególnych powłok (1) ustalone są przez umieszczone obwodowo wzdłuż rurociągu (6) elementy dystansowe (3), tworzące między powłokami wypełnione powietrzem szczeliny (2). Ilość powłok w górnym i dolnym segmencie izolacji jest jednakowa lub w górnym segmencie jest większa. (3 zastrzeżenia)

F16N P. 239555 16.12.1982

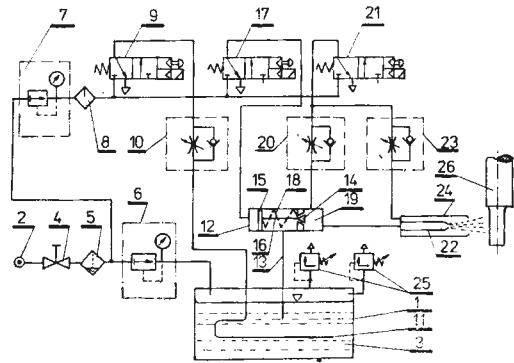
Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Lucyna Pacześniak, Jerzy Granicki).

Hydrauliczny układ impulsowego smarowania, zwłaszcza stempli i matryc urządzeń kuzienniczych pracujących na gorąco

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji układu o pewnym działaniu, równomiernym smarowaniu, funkcjonalnej i bezpiecznej obsłudze.

Układ ma specjalny zawór zwrotny (12), w korpusie którego znajdują się ruchomy tłoczek (16) dwustronnego działania, mający na swoich końcach dwie

współosiowo usytuowane części, z których jedna ma kształt walca (15), a druga — stożka (14). Tłoczek (16) napędzany jest sprężonym powietrzem oraz w odwrotnym kierunku sprężyną (18). (1 zastrzeżenie)

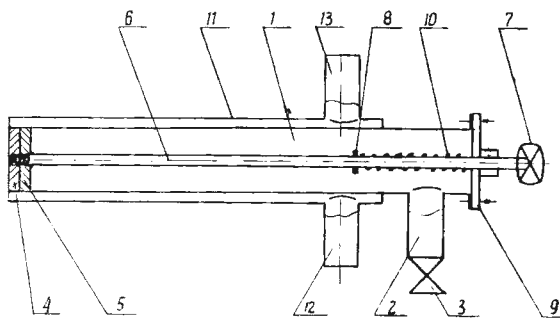
F23D P. 239309 30.11.1982
C03B

Huta Szkła Okiennego „Ząbkowice”, Dąbrowa Górnicza, Polska (Andrzej Konkiel, Ryszard Bernaś, Ryszard Hajdul, Krzysztof Zachmost Henryk Cwikliński).

Palnik gazowy z regulacją kształtu płomienia

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie płynnej regulacji szybkości wylotowej paliwa gazowego, oraz stopnia i charakteru mieszania się go z podawanym powietrzem, a w rezultacie możliwości uzyskiwania żądanej długości i charakteru płomienia.

Palnik gazowy ma dyszę gazową (1) zaopatrzoną w nastawną przepustnicę, która składa się z dwóch przyległych do siebie tarcz (4) i (5) z otworami w kształcie wycinka koła. Tarcza zewnętrzna (4) stanowi nieruchomą końcową część dyszy (1), a tarcza wewnętrzna (5) jest zamocowana obrotowo i trwale połączona z trzpieniem (6). Cylindryczna część dyszy (1) jest otoczona podwójną ścianką (11) i ochładzana płynnym czynnikiem chłodzącym. (2 zastrzeżenia)

F24D P. 238743 24.10.1982

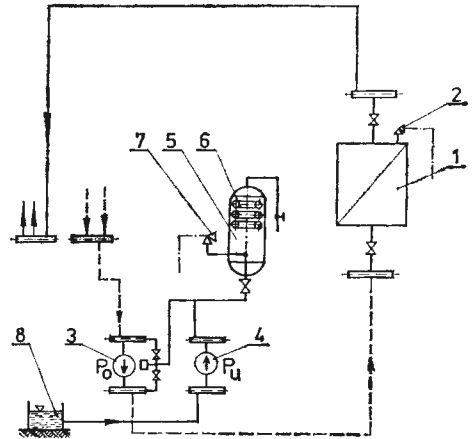
Biuro Projektów Budownictwa Wiejskiego, Opole, Polska (Zenon Mieruszyński).

Sposób i urządzenie do kompensacji wahań objętości wody, zwłaszcza grzejącej w instalacjach centralnego ogrzewania szczególnie niskotemperaturowej i średnotemperaturowej dla małych zładów grzewczych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie prostej i elastycznej kompensacji wahań objętości wody zwłaszcza grzejącej w instalacjach centralnego ogrzewania. Sposób polega na tym, że różnicę objętości wody

kompensuje się zmianą objętości elastycznych detek wypełnionych gazem.

Urządzenie charakteryzuje się tym, że ma dętki (6) umieszczone w zbiorniku kompensacyjnym (5) zabezpieczonym dodatkowo zaworem bezpieczeństwa (7). (2 zastrzeżenia)

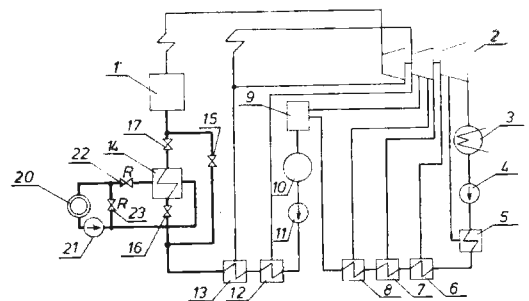
F24J P. 245406 29.12.1983
F01K

Biuro Studiów i Projektów Energetycznych „Energoprojekt”, Warszawa, Polska (Janusz Dereziński, Bogdan Jerzykowski, Tadeusz Kołcz, Jan Tokarz, Apolinary Zmysłowski, Damazy Laudyn, Jerzy Ścioborski).

Sposób ciepłowniczego wykorzystania bloków energetycznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie poboru ciepła z bloku energetycznego bez ubytku jego mocy.

Polega na przeponowym odbieraniu ciepła spoza układu regeneracji wysokoprężnej za pomocą znanego wymiennika (14) typu „woda-woda”. Wymiennik ten instaluje się na trasie tłocznej rurociągu wody zasilającej pomiędzy ostatnim podgrzewaczem wysokoprężnym (13), a kotłem (1). Ciepło odbiera się z taką wydajnością, aby temperatura wody zasilającej nie spadła poniżej temperatury odgazowywania. Równocześnie z odbiorem ciepła zwiększa się ruchową wydajność ciepłą kotła (1) przez zwiększenie wydajności paleniska. (3 zastrzeżenia)

F25D P. 239320 01.12.1982
A01F

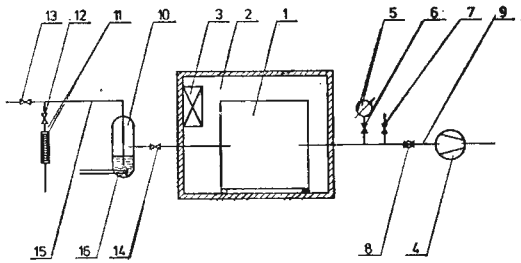
Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Budownictwa Rolniczego „Bisprol”, Warszawa, Polska (Zdzisław Lewandowski, Adam Andrzej Zakowski).

Urządzenie do chłodzenia próżniowego, zwłaszcza materiału roślinnego

Celem wynalazku jest opracowanie konstrukcji urządzenia umożliwiającego racjonalne wykorzystanie

całej objętości komory próżniowej oraz zapewniającej dobre warunki chłodzenia przy zastosowaniu chłodnicy powietrza o stosunkowo niewielkiej powierzchni wymiany ciepła.

Urządzenie składa się z komory próżniowej (1), komory chłodniczej (2) oraz instalacji próżniowej i instalacji nawilżająco-wentylacyjnej. Komora próżniowa (1) umieszczona jest wewnątrz komory chłodniczej (2). W przestrzeni ograniczonej ścianami komory chłodniczej (2) i komory próżniowej (1) umieszczona jest chłodnica powietrza (3). Zbiornik filtrujący-nawilżający (10) instalacji nawilżająco-wentylacyjnej umieszczony jest na zewnątrz komory próżniowej (1) i komory chłodniczej (2). (4 zastrzeżenia)

F26B P. 239089 16.11.1982
A01F

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Suszarnictwa Płodów Rolnych „SUPROL” i Fabryka Maszyn Rolniczych „AGROMET-ROFAMA”, Rogoźno Wlkp., Polska (Tadeusz Kierinkiewicz, Przemysław Malinowski, Zbigniew Dymek, Jan Piatnica, Henryk Feldman, Jerzy Klon, Romuald Miłostan, Zygfryd Melkowski, Lech Muszyński, Wiesław Zalisz).

Suszarnia bębnowa do wytwarzania suszu zwłaszcza z zielonek

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie sprawnego załadunku surowca do bębna suszarniczego przy skutecznym uszczelnieniu strefy styku bębna z łącznikiem załadoczym oraz zagadnienia intensywnego mieszania

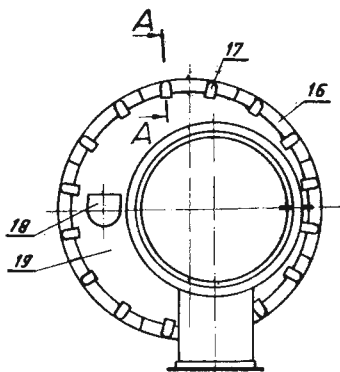
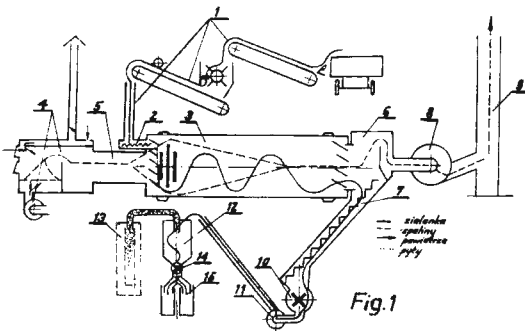

Fig. 2

nia surowca w bębnie i regulacji wydajności cieplnej pieca.

W suszarni według wynalazku łącznik załadoczy (5) usytuowany jest w pozycji bocznie przesuniętej w stosunku do osi bębna (3).

Uszczelnienie strefy styku łącznika z bębniem zrealizowane jest w postaci segmentów uszczelniających (16) zaopatrzonych w regulowane dociski sprężynowe (17). Bęben (3) ma mieszadło związane z nim regulowanymi cięgnami. (2 zastrzeżenia)

F26B P. 239283 29.11.1982

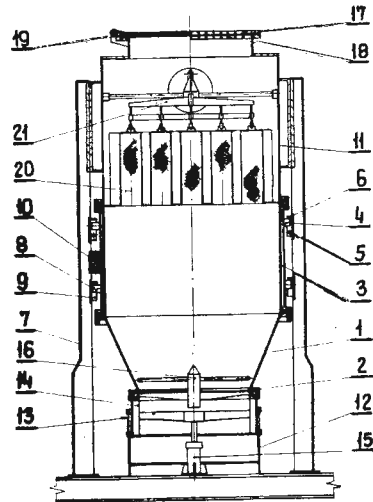
Zakład Doświadczalny przy Zakładach Urzędzeń Chemicznych „Metalchem” Kędzierzyn-Koźle, Polska (Bogusław Strączek, Józef Pieczyk, Andrzej Frankiewicz, Ludomir Kotala, Lesław Dobner, Emil Kremer, Henryk Rogowski, Janusz Sadowczyk).

Urządzenie do suszenia w złożu fluidalnym materiałów sypkich zwłaszcza wybuchowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie bezpiecznego suszenia materiałów sypkich, mogących tworzyć w fazie fluidalnej mieszaniny wybuchowe z powietrzem suszącym.

Urządzenie według wynalazku ma wysuwany zasobnik stożkowy (1) z dnem perforowanym (2) oraz ruchomą komorą suszenia (3), zawieszoną czopami (4) na sworzniach (5) mocowanych odciągowo do prowadnic (6), które są połączone w sposób trwały ze słupami podporowymi (7). Komora suszenia (3) utrzymywana jest w pionie czopami (8), przemieszczającymi się swobodnie w prowadnicach (9). Komora (3) może być również mocowana obrotowo na zawieszce (10) do słupa podporowego.

Urządzenie według wynalazku ma również układ dekompresyjny (17) w komorze filtrów (11) oraz układ hydraulicznego docisku części ruchomych suszarki, jak również układ regulacji temperatury powietrza suszącego oraz blokadę pracy suszarki na wypadek niekontrolowanego wzrostu temperatury powietrza suszącego. (8 zastrzeżeń)

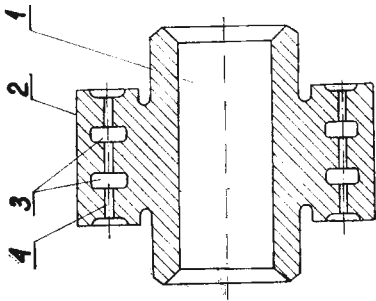

F27B P. 239355 02.12.1982

Politechnika Lubelska, Lublin, Polska (Andrzej Weroński, Wacław Milanowski, Jerzy Kiełbiński, Krzysztof Skrzydło).

Segment obrotowo-bieżny do pieców obrotowych, zwłaszcza do wypalania klinkieru cementowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie usztywnienia pieca oraz zwiększenia jego trwałości eksploatacyjnej.

Istotą segmentu obrotowo-bieżnego pieców obrotowo-bieżnego pierścienia z otworem centralnym (1) o średnicy równej średnicy pieca, a pomiędzy cylindryczną bieżnią (2) a otworem centralnym (1) w bryle pierścienia wykonane są pierścieniowe przestrzenie chłodzące (3) o przekroju zbliżonym do prostokąta z zaokrąglonymi narożami, których jeden bok jest równoległy do osi obrotu pierścienia, połączone otworami przelotowymi (4), równoległymi do osi obrotu pierścienia i rozłożonymi równomiernie po obwodzie pierścienia na jednej średnicy, przy czym segment jest wmontowany na stałe w płaszcz pieca.

(1 zastrzeżenie)

Dział G FIZYKA

G01B P. 243324 T 03.08.1983

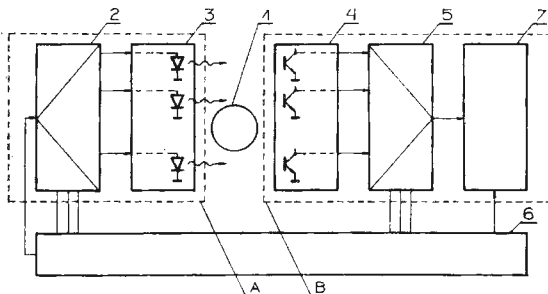
Uniwersytet Śląski, Katowice, Polska (Zygmunt Wróbel, Andrzej Daniel, Piotr Porwik, Leszek Czarniecki, Krzysztof Bartoń, Walenty Kot, Andrzej Szatan).

Przyrząd do automatycznego i bezstykowego pomiaru średnicy kłód drewna

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania przyrządu umożliwiającego ciągłą i cyfrową ilustrację wyniku pomiaru oraz rejestrację ilości kłód i ich średnic na drukarce.

Przyrząd ma dwa człony (A, B), jeden nadający człon (A) złożony z demultiplexera (2) i połączonego z nim zespołu fotoelektrycznych nadajników (3), a drugi odbierający człon (B) składający się z zespołem fotoelektrycznych odbiorników (4) połączonych z multiplexerem (5), przy czym demultiplexer (2) nadającego członu (A) i multiplexer (5) odbierającego członu (B) są dołączone do wspólnego sterującego układu (6), a drugostronnie multiplexer (5) i sterujący układ (6) są włączone do rejestrującego urządzenia (7) zaopatrzonego w cyfrowy wyświetlacz.

(1 zastrzeżenie)

G01C P. 245261 20.12.1983

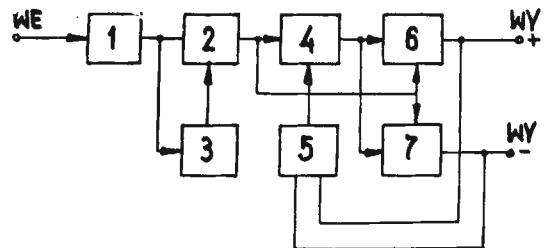
Zakłady Radiowe „RADMOR”, Gdynia, Polska (Ryszard Świerk, Andrzej Chałupka).

Układ przetwornika do cyfrowego repetytora żyrokompasu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania nowego układu przetwornika do cyfrowego repetytora żyrokompasu charakteryzującego się zwiększoną prędkością nadążania oraz znacznym uproszczeniem przyłączenia w zależności od typu nadajnika żyrokompasu. W układzie według wynalazku wejście przetwornika (1) przyłączone jest jednym torem do wejścia bloku całkującego (2) i drugim torem poprzez generator impulsu zegarowego (3) do drugiego z wejść tegoż bloku całkującego (2). Wyjście z tego bloku jest przyłączone jednym torem do wejścia danych blo-

ku pamięci cyfrowej (4) i dwoma odrębnymi torami do pierwszego komparatora (6) i drugiego komparatora (7), z których wyjścia (WY+ i WY-) mają przyłączenie odrębnymi torami do bloku generacji impulsu wpisującego (5), połączonego na wyjściu z wejściem wpisującym bloku pamięci cyfrowej (4), mającym na wyjściu połączenie dwoma równoległymi torami z komparatorem pierwszym (6) i komparatorem drugim (7).

(1 zastrzeżenie)

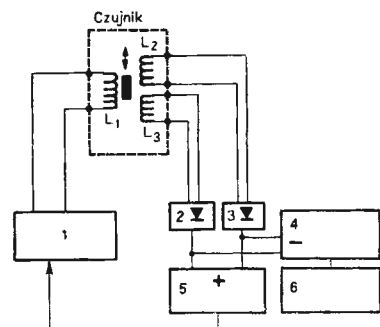
G01D P. 239254 25.11.1982

Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów „MERA-PIAP”, Warszawa, Polska (Jacek Ornoch, Leszek Ornoch).

Układ zasilania i pomiaru sygnału wyjściowego indukcyjnego transformatora czujnika różnicowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu pozwalającego na eliminację wpływu oporności kabla zasilającego oraz wpływu temperaturowych zmian oporności kabla i uzwojeń czujnika na nachełnienie charakterystyki czujnika, przeznaczonego zwłaszcza do pomiaru przesunięć liniowych i przemieszczeń.

Układ charakteryzuje się tym, że ma podłączone do uzwojeń wtórnych (L_2 i L_3) czujnika prostowniki (2) i (3), których wyjścia dołączone są do układu sumującego (5) i układu odejmującego (4). Ponadto układ sumujący (5) połączony jest z generatorem (1) napięcia zmiennego zasilającego uzwojenie pierwotne

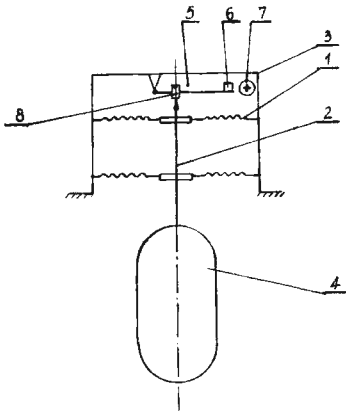
(L₁) czujnika, tworząc pętlę sprzężenia zwrotnego, utrzymującą sumę napięć wtórnych na stałym poziomie. Do układu odejmującego (4) dołączony jest element (6) odczytowy, korzystnie woltomierz napięcia stałego. (1 zastrzeżenie)

G01F P. 239261 29.11.1982

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Betonów „CEBET”, Warszawa, Polska (Ryszard Dobrowolski, Czesław Kacprzak, Jacek Kopec).

Czujnik poziomu cieczy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie udoskonalenia konstrukcji kontaktronowego czujnika pływakowego do sygnalizowania poziomu cieczy w zbiornikach otwartych i zamkniętych. Czujnik, wyposażony w magnes (6) i kontaktron (7) umieszczony w korpusie (3) oraz pływak (4), według wynalazku ma zespół sprężystych membran (1) zamocowanych sztywno w korpusie (3). Membrany (1) połączone są sztywnikiem (2), na którego jednym końcu znajduje się pływak (4), a drugiego końca znajduje się dźwignia (5) poprzez umieszczony na dźwigni wkręt regulacyjny (8). Dźwignia (5) przymocowana jest obrotowo do korpusu (3) i zaopatrzona w magnes (6). (2 zastrzeżenia)

G01F P. 239311 30.11.1982
G01L

Akademia Górniczo Hutnicza im. St. Staszica, Kraków, Polska (Eustachy Łazarski, Włodzimierz Woźniacki).

Sposób pomiaru poziomu roztopionej siarki w złożu wokół otworu eksploatacyjnego

Celem wynalazku jest umożliwienie osiągnięcia wymaganej dokładności przy pomiarach technicznych.

Sposób polega na tym, że mierzy się różnicę ciśnień złożowych pomiędzy dwoma różnymi poziomami odległymi od siebie o wartość H, która ogranicza przedział zmian poziomu płynnej siarki, przy czym poziom roztopionej siarki oblicza się ze wzoru:

$$h = \frac{p - HC_w}{C_s - C_w}$$

w którym
 Δp — różnica ciśnień złożowych pomiędzy dwoma różnymi poziomami odległymi od siebie o wartość H
 H — odległość dwóch poziomów ograniczających przedział zmian poziomu płynnej siarki
 C_w — ciężar właściwy wody złożowej
 C_s — ciężar właściwy płynnej siarki (1 zastrzeżenie)

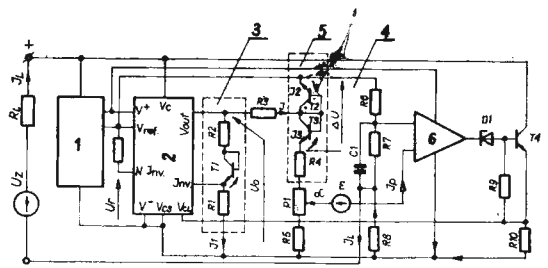
G01K P. 239150 22.11.1982
G05D

Instytut Komputerowych Systemów Automatyki i Pomiarów, Wrocław, Polska (Czesław Osiński).

Dwuprzewodowy przetwornik miliwoltowego napięcia, zwłaszcza siły termoelektrycznej

Przedmiotem wynalazku jest dwuprzewodowy przetwornik multiwoltowego napięcia, o prostej konstrukcji i niskich kosztach wytwarzania, mający zastosowanie głównie w układach kontroli, rejestracji i regulacji temperatury.

Przetwornik według wynalazku w jednym z ramion mostka (4) ma usytuowany termoczuły, napięciowy dzielnik (5), z którego środkowy zacisk poprzez rezystor (R3) jest połączony z wyjściem napięciowego, korzystnie monolitycznego stabilizatora (2) połączonego inwersyjnym wejściem wzmacniacza błędów ze złożonym z rezystora (R2) i diodowo połączonego tranzystora (T1) dwójnikiem stanowiącym górne ramię próbującego dzielnika (3). (3 zastrzeżenia)

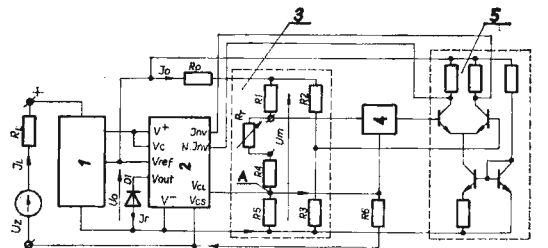
G01K P. 239151 22.11.1982
G01R

Instytut Komputerowych Systemów Automatyki i Pomiarów, Wrocław, Polska (Czesław Osiński).

Dwuprzewodowy przetwornik rezystancji

Przedmiotem wynalazku jest dwuprzewodowy przetwornik rezystancji, o prostej konstrukcji i niskich kosztach wytwarzania, mający zastosowanie jako małowagarytowe urządzenie głównie w ogrodnictwie i geologii do pomiaru temperatury oddalonych szklarni oraz odwiertów głębinowych.

Dwuprzewodowy przetwornik według wynalazku ma stabilizator (2) napięcia, którego wyjście (V_{out}) poprzez stabilizator (D1) jest połączone z zaciskiem (V₋) odniesienia, zaś wejście (V_{ci}) jest połączone w węzle (A) z rezystorami (R4 i R5) usytuowanymi w ramieniu mostka (3). (3 zastrzeżenia)

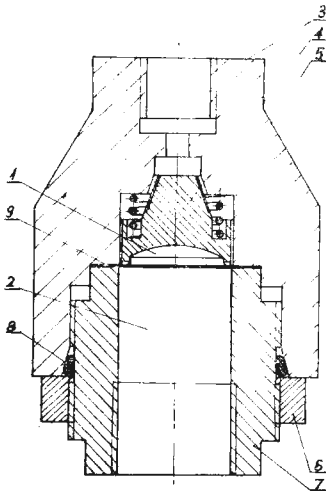
G01L P. 239335 01.12.1982

Instytut Górnictwa Naftowego i Gazownictwa, Kraków, Polska (Władysław Fijak, Jerzy Koźmic).

Ochraniacz manometru

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zapewnienia ochrony manometru przed uszkodzeniem z jednoczesnym tłumieniem drgań pochodzących od pulsacyjnej pracy pompy płuczkowej i wyeliminowaniem możliwości przecieku płuczki do przestrzeni manometrycznej.

Ochraniacz, składający się z obudowy oraz nakrętej dociskowej końcówki z uszczelką, według wynalazku charakteryzuje się tym, że wewnątrz obudowy (3) osadzony jest na sprężynie (5) tłoczek (4), wewnątrz którego znajduje się komora olejowa (1) oddzielona od przestrzeni płuczkowej (2) membraną (9). (1 zastrzeżenie)

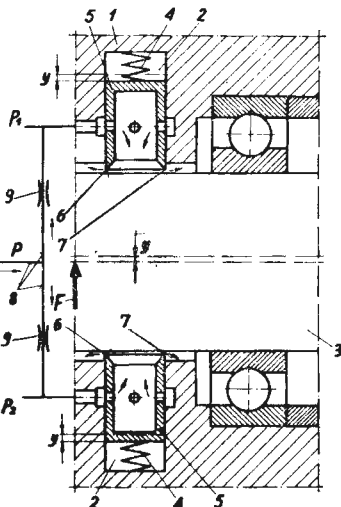

G01L P. 242288 T 30.05.1983

Politechnika Rzeszowska im. I. Łukasiewicza, Rzeszów, Polska (Jan Ługowski).

Czujnik do pomiaru odkształcenia sprężystego wrzeciona obrabiarki

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji czujnika nie powodującej obniżenia nośności łożyska i niewrażliwej na zmiany temperatury i zmiany ciśnienia zasilania. Czujnik stanowią dwie przesuwne komory pomiarowe (5) usytuowane nad wrzecionem (3) obrabiarki naprzeciw siebie w osi prostopadłej do osi wrzeciona (3). Pomiedzy komorami pomiarowymi (5) i dnami ich gniazd (2) umieszczone są sprężyny. (3 zastrzeżenia)

G01M P. 236632 26.05.1982

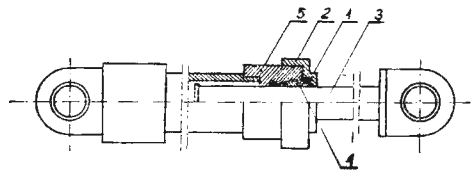
Akademia Rolnicza, Lublin, Polska (Grzegorz Szwed).

Sposób badania stanu technicznego siłowników hydraulicznych i zestaw do stosowania tego sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia pracochłonności wykonania pomiaru i skrócenia czasu jego trwania, a także wyeliminowania wpływu wycieków oleju w całym układzie hydraulicznym na wynik pomiaru.

Sposób badania stanu technicznego siłowników hydraulicznych polega na tym, że na dokładnie oczyszczonej głowicy tłoka w okolicy pierścienia zgarniającego przykładają się zważony uprzednio tampon olejochłonny, dociska się go do pierścienia zgarniającego i powierzchni tłoka wykonuje określoną ilość ruchów roboczych tłoka, a następnie waży tampon olejochłonny wraz z zebrany olejem.

Zestaw do stosowania sposobu składa się z tamponu olejochłonnego (1), ukształtowanego z jednego lub kilku elementów, dających się razem ukształtować pod wpływem docisnięcia przez pierścień dociskowy (2) w postaci pierścienia okalającego tłok (3) bezpośrednio za pierścieniem zgarniającym (4), oraz z pierścienia dociskowego (2) mającego pierścieniową kieszeń dla ukształtowania tamponu olejochłonnego (1) w przedstawiony wyżej sposób, jak też część pierścieniową o wewnętrznej średnicy nieco większej od średnicy zewnętrznej głowicy (5) dla osadzenia pierścienia dociskowego (2) na głowicy (5), przy czym pierścień dociskowy (2) jest dzielony dla łatwego nakładania na siłownik hydrauliczny. (2 zastrzeżenia)

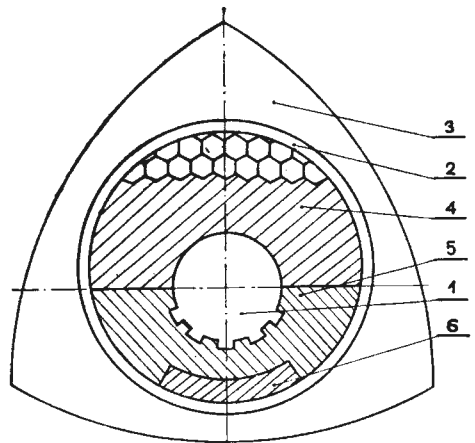
G01M P. 239231 24.11.1982

Politechnika Częstochowska, Częstochowa, Polska (Mieczysław Fołtyński, Witold Ciesielka, Sławomir Jakóbczyk).

Układ wyrównoważenia wału maszyny, zwłaszcza z krążącym tłokiem

Celem wynalazku jest wyeliminowanie obciążenia wału momentami gnącymi oraz umożliwienie zmniejszenia gabarytów wału.

Układ, zawierający przeciwważary w postaci pierścieni osadzone mimośrodowo między łożyskami głównymi wału maszyny, według wynalazku charakteryzuje się tym, że pierścień (2) stanowi bieżnię łożyska

Pneumatyczny układ zasilająco-sterujący

Celem wynalazku jest opracowanie konstrukcji układu umożliwiającej samoczynne pobieranie badanej cieczy, jej odgazowanie, a następnie przetłaczanie do układu pomiarowego kolmatomierza pod stałym ciśnieniem.

Układ ma naczynie pobiercze (1) połączone z jednej strony z dyfuzorem (6) umieszczonym między dwoma zaworami (4, 5), sterującymi odpowiednio przepływem gazu pod ciśnieniem ze źródła (10), oraz z trójpołożeniowym zaworem (3) z drugiej strony, połączonym z linią gazu pod ciśnieniem oraz z instalacją (12), z której pobierana jest ciecz i z instalacją pomiarową (13), do której ciecz jest tłoczona.

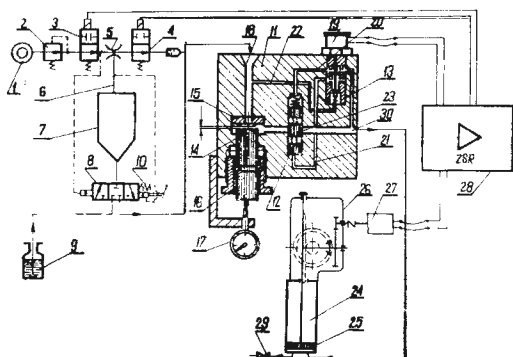
(3 zastrzeżenia)

G01N P. 239585 15.12.1982

Kombinat Typowych Elementów Hydrauliki Siłowej „PZL-Hydral”, Wrocław, Polska (Stanisław Borowik, Bogdan Wiślicki, Ryszard Krzyżanowski, Aleksander Hager, Zbigniew Bocheński, Zbigniew Oźga, Leth Lisicki, Zygmunt Tomczak).

Urządzenie do badania i pomiaru zanieczyszczeń cieczy, zwłaszcza paliw i olejów

Celem wynalazku jest zmniejszenie wrażliwości czujnika kolmatacji na ciśnienie i lepkość cieczy, umożliwienie utrzymania koncentryczności szczeliny, wyeliminowanie deformacji przekroju przepływowego oraz zapewnienie precyzyjnego pomiaru zmian natężenia przepływu także dla zanieczyszczeń o cząstkach ferromagnetycznych.

Urządzenie składa się z zespołu zasilającego, utworzonego z naczynia pobierczego (7) pobierającego, odgazowującego i przetłaczającego badaną ciecz za pomocą źródła pod ciśnieniem (1) i sterowanych zaworów (3, 4, 8) oraz dyfuzora (5), oraz z zespołu pomiarowego (11), zawierającego głowicę kolmatacyjną wyposażoną w kryzę (15) i suwak (14) o nastawnym przekroju szczeliny. Ponadto urządzenie ma zespół objętości wykonany w postaci cylindra (24) z tłokiem (25), którego tłoczysko zaopatrzone jest w zębatkę napędzającą przekładnię zwielokrotniającą (26) sprzężoną z przetwornikiem (27) obrotów, przekazującym impulsy do zespołu sterującego i rejestrującego (28). W zespole sterującym i rejestrującym (28) zmiany objętości w czasie próbki podstawowej i próbki mierzonej przeliczane są na liczbę zanieczyszczeń dla wybranego i określonego progu dyskryminacji zanieczyszczeń.

(2 zastrzeżenia)

G01N P. 242382 07.06.1983

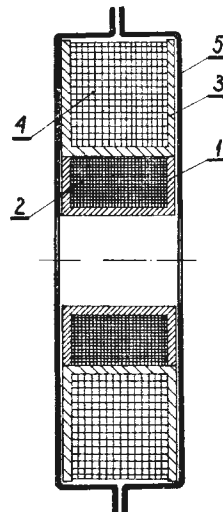
Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Tomasz Jahołkowski, Michał Dmowski, Czesław Dybiec).

Elektromagnetyczny czujnik przelotowy do badań własności fizycznych fragmentu elementów ferromagnetycznych metodą wiroprowadową

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania czujnika umożliwiającego dokładne badanie własności fizycznych elementów ferromagnetycznych przy zawężeniu obszaru badań do 10–30 mm, przy całkowitej długości elementu wielokrotnie większej.

Czujnik według wynalazku ma elektromagnetyczny ekran (5) powodujący zniekształcenie pola magnetycznego i jego koncentrację wewnątrz ekranu.

(4 zastrzeżenia)

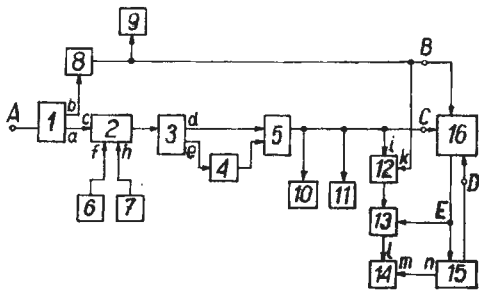
G01R P. 245213 20.12.1983

Polskie Koleje Państwowe, Centralny Ośrodek Badań i Rozwoju Techniki Kolejnictwa, Warszawa, Polska (Wiesław Wójcicki, Jan Andrulonis, Andrzej Jachnik).

Układ do testowania wielonapięciowych urządzeń wybiorczo-przełączających instalacji elektrycznego ogrzewania kolejowych wagonów pasażerskich

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu pozwalającego na przetestowanie wielonapięciowych urządzeń wybiorczo-przełączających zgodnie z ich warunkami technicznymi.

W układzie według wynalazku wejście zasilające (e) przetwornicy napięcia niskiej częstotliwości (2) jest połączone z pierwszym wyjściem stałoprądowym (a) układu zasilającego (1), a jej wyjście jest połączone z przekładnikiem napięciowym (3), którego jedno wyjście (e) jest połączone poprzez powielacz wysokiego napięcia (4) z układem przełączającym (5), zaś drugie wyjście (d) jest połączone bezpośrednio z tym układem przełączającym (5). Jedno wejście sterujące (f) przetwornicy napięcia niskiej częstotliwości (2) jest połączone z układem regulacji napięcia wyjściowego (6), a drugie jej wejście sterujące (h) jest połączone z układem regulacji częstotliwości napięcia wyjściowego (7). Drugie wyjście stałoprądowe (b) układu zasilającego (1) jest połączone z wejściem układu regulacji pomocniczego napięcia prądu stałego (8). Z wyjściem układu przełączającego (5) jest połączony wskaźnik wartości częstotliwości wysokiego napięcia wyjściowego (10), miernik wartości wysokiego napięcia wyjściowego (11) i jedno wejście (i) układu uruchamiającego pomiar czasów działania (12), którego wyjście jest połączone poprzez miernik czasów działania (13) z jednym wejściem (l) układu sygnalizacji świetlnej (14), którego drugie wejście (m) jest połączone z wyjściem sygnalizacyjnym (n) przyłącza pomiarowego (15), a drugie wejście (k) układu uruchamiającego pomiar czasów działania (12) jest połączone z wyjściem układu regulacji pomocniczego na-

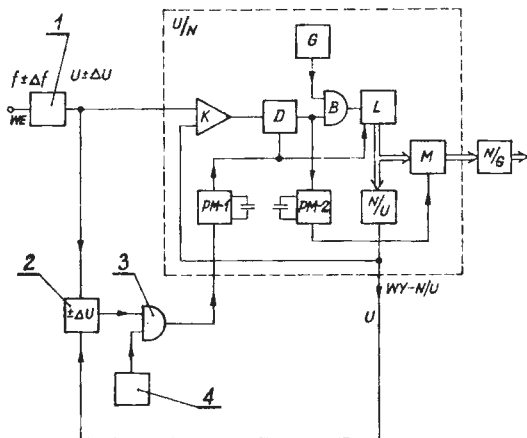
G01R P. 245389 28.12.1983

Zakład Opracowań i Produkcji Aparatury Naukowej „ZOPAN”, Warszawa, Polska (Władysław Milcarek, Tomasz Jastrzębski).

Układ do automatycznego przetwarzania częstotliwości na konduktancję

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu o prostszej konstrukcji w stosunku do układów znanych. Na wejściu układu według wynalazku znajduje się przetwornik częstotliwości na napięcie (1). Wyjście tego przetwornika połączone jest z wejściem analogowym przetwornika analogowo-cyfrowego (U/N) oraz z pierwszym wejściem progowego detektora różnicy potencjałów (2). Wyjście progowego detektora różnicy potencjałów (2) steruje bramką logiczną (3) przepuszczającą impulsy inicjujące ze źródła impulsów zegarowych (4) na wejście inicjujące przetwornika analogowo-cyfrowego (U/N). Wyjście napięciowe tego przetwornika, na którym znajduje się przeniesione z jego wejścia analogowego napięcie U, jest połączone z drugim wejściem progowego detektora różnicy potencjałów (2). Natomiast wyjście cyfrowe przetwornika analogowo-cyfrowego (U/N) jest połączone z wejściem przetwornika wartości cyfrowej na konduktancję (N/G), którego wyjście jest wyjściem całego układu.

Układ znajduje zastosowanie zwłaszcza w budowie automatycznych mierników zniekształceń nieliniowych. (2 zastrzeżenia)

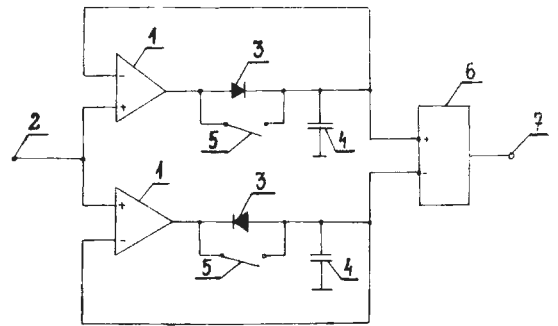
G01R P. 239317 01.12.1982

Zakłady Mechaniki Precyzyjnej „UNITRA-MAG-MOR”, Gdańsk, Polska (Wojciech Łowiec).

Detektor międzyszczytowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania detektora pozwalającego ulepszyć proces pomiaru napięcia międzyszczytowego. W detektorze według wy-

nalazku w układzie szczytu dodatniego i w układzie szczytu ujemnego, diody (3) ładujące kondensatory pamiętające (4) połączone są równolegle z kluczami zwiernymi (5) obu układów. (1 zastrzeżenie)

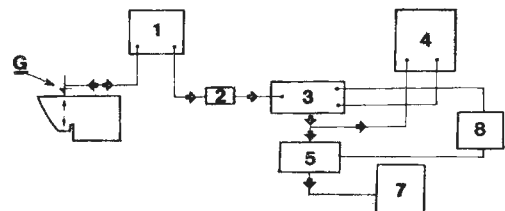
G01R P. 239349 03.12.1982

Polska Akademia Nauk, Instytut Podstawowych Problemów Techniki, Warszawa, Polska (Piotr Gutkiewicz, Jerzy Mazurek).

Układ do numerycznej rejestracji kształtu impulsu elektrycznego wytwarzanego przez głowicę ultradźwiękową

Układ zawiera głowicę ultradźwiękową (G) połączoną z wejściem konwertera próbkującego (3), którego wyjście czasowe połączone jest z generatorem impulsów zegarowych (8) sterującym woltomierzem cyfrowym (5) połączonym z urządzeniem rejestrującym (7) i z wyjściem amplitudowym konwertera próbkującego (3).

Układ jest wykorzystywany w ultradźwiękowych badaniach materiałów i konstrukcji. (1 zastrzeżenie)

G01R P. 239392 06.12.1982

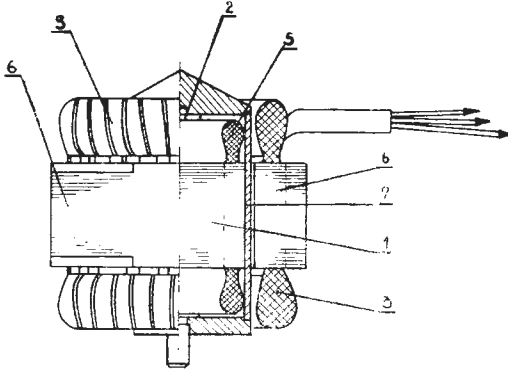
Politechnika Poznańska, Poznań, Polska (Miroslaw Dąbrowski, Tomasz Zgodziński).

Urządzenie do międzyoperacyjnego badania poprawności wykonania uzwojeń maszyn elektrycznych prądu przemiennego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej i taniej konstrukcji urządzenia niezawodnej w działaniu, łatwej w obsłudze i charakteryzującej się dużą czułością.

Urządzenie, wyposażone w uzwojony wzbudnik z rdzeniem magnetycznym, zasilany z generatora napięć sinusoidalnych o częstotliwości akustycznej, usytuowany współosiowo z badanym stojanem lub wirnikiem maszyny elektrycznej, według wynalazku charakteryzuje się tym, że wzbudnik jest wielobiegunowy i nieruchomo osadzony na pionowej osi centrującej (2), mocowanej do pulpitu, a cewki jego uzwojenia (5) ułożonego w żłobkach, tworzące jedną gałąź równoległą, połączone są parami szeregowo. Liczba żłobków wzbudnika, poskok cewek uzwojenia (5) wzbudnika i liczba cewek wzbudnika są takie same jak w badanym elemencie maszyny — stojanie lub

wirnika. Jednocześnie uzwojenie (5) wzbudnika i uzwojenie (3) badanego stojana lub wirnika są ze sobą tak skojarzone, że osie cewek tworzących jedną gałąź w uzwojeniach wzbudnika i badanego stojana lub wirnika pokrywają się. Ponadto wzbudnik wyposażony jest w przełącznik zmiany kierunku prądu w cewkach swego uzwojenia, a jego rdzeń (6) oddzielony jest od badanego elementu maszyny elektrycznej tuleją izolacyjną (7). (1 zastrzeżenie)

G01S P. 241301 T 30.03.1983

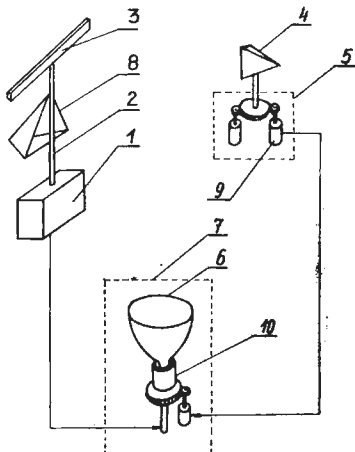
Wyższa Szkoła Morska, Szczecin, Polska (Jerzy Fedorowski).

Sposób i układ od określania charakterystyki wtórego promieniowania reflektora radarowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia określania rzeczywistej charakterystyki reflektorów radarowych.

Sposób polega na tym, że badany reflektor radarowy mocuje się na stanowisku badawczym i wprowadza w ruch obrotowy. Następnie z nieruchomej anteny, usytuowanej w odpowiedniej odległości od badanego reflektora, emituje się w jego kierunku sygnał sondujący. Odbite echa sygnału zwielokrotnione za pomocą reflektora pomocniczego umieszczonego przy nieruchomej antenie, odbierane są przez tę antenę, a następnie doprowadzone do wskaźnika. Otrzymany na ekranie wskaźnika obraz charakterystyki rejestruje się fotograficznie lub wykreśla graficznie.

Układ charakteryzuje się tym, że układ obrotowy (9) stanowiska badawczego (5) z zamocowanym reflektorem radarowym (4) jest połączony z układem odchylającym (10) wskaźnika (7). Wskaźnik (7) połączony jest z blokiem nadawczo-odbiorczym (1), który za pomocą falowodu (2) połączony jest z nieruchomą anteną (3) i reflektorem pomocniczym (8). (3 zastrzeżenia)

G05D P. 243178 T 25.07.1983

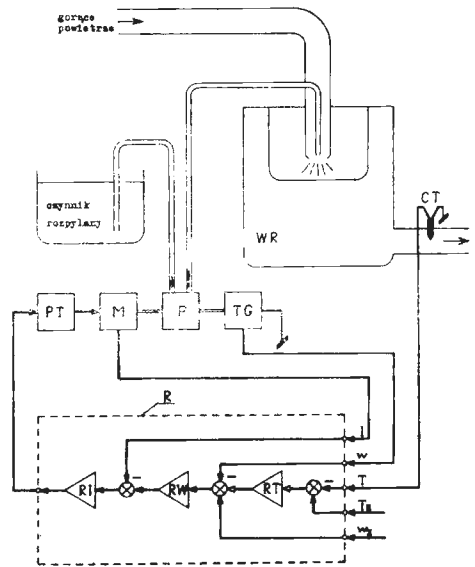
Politechnika Świętokrzyska, Kielce, Polska (Józef Gawenda, Andrzej Kapłon, Jerzy Syrek).

Układ stabilizacji temperatury zwłaszcza powietrza wylotowego z wieży rozpyłowej

Przedmiotem wynalazku jest układ stabilizacji temperatury, o zwiększonej sprawności i niezawodności działania, przeznaczony do regulacji i stabilizacji zawartości wody w produkcie z wieży rozpyłowej.

W układzie według wynalazku czujnik temperatury (CT) połączony jest poprzez regulator (R) z przekształceniem statycznym (PT), który połączony jest z silnikiem (M) sprzężonym z pompą (P).

Na przewodzie doprowadzającym czynnik rozpylany do wieży rozpyłowej zainstalowany jest czujnik ilości przepływającego czynnika rozpylanego (TG) połączony z regulatorem (R). (3 zastrzeżenia)

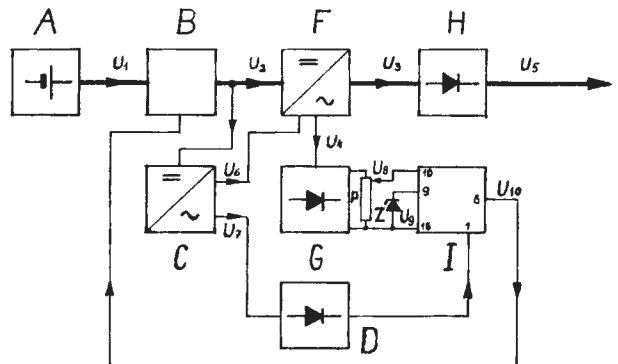
G05F P. 239257 26.11.1982

Instytut Elektrotechniki, Warszawa, Polska (Stanisław Bochenek, Stanisław Domosiłowski, Zdzisław Kuroń).

Układ zasilacza elektronicznego napięcia stałego stabilizowanego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu umożliwiającego uzyskiwanie stabilizacji napięcia wyjściowego zasilacza w szerokim zakresie zmian napięcia baterii zasilających i obciążenia.

Układ zawiera blok wykonawczy impulsowej regulacji napięcia stałego (B), przetwornicę główną —

obcowzbudną (F), przetwornicę pomocniczą (C), roboczy blok prostujący (H), porównawczy blok prostujący (G) i prostujący blok (D) zasilający blok sterowania impulsowego (J) w postaci elementu scalonego. (2 zastrzeżenia)

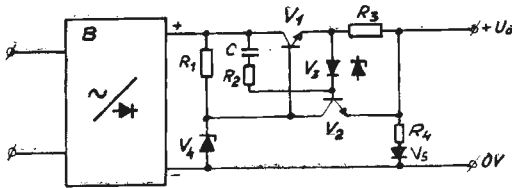
G05F P. 239269 30.11.1982

P.P.Z. Digicom Poland, Warszawa, Polska (Krzysztof Piwoński, Adam A. Wieteska, Jacek Turski).

Układ napięciowego zasilacza dynamicznego

Przedmiotem wynalazku jest układ napięciowego zasilacza dynamicznego, o prostej konstrukcji, niezawodny w działaniu, dający na wyjściu przebieg dodatni od ciągłego do impulsów prostokątnych w zależności od prądu obciążenia.

Zasilacz stabilizuje napięciowo przebiegi dodatnie w układzie opartym na tranzystorze (V1), rezystorze (R1), diodzie Zenera (V4). Zabezpieczenie układu przed przypadkowym zwarcie lub przeciążeniem zrealizowane jest na elementach: tranzystorach (V1, V2), rezystorze (R3) i diodzie (V3). Dioda elektroluminescencyjna (V5) sygnalizuje świeceniem stan wyjściowy zasilacza, co ma szczególne znaczenie przy współpracy z instalacją elektroiniekcyjną. (1 zastrzeżenie)

G05F H02J E04B P. 239296 01.12.1982

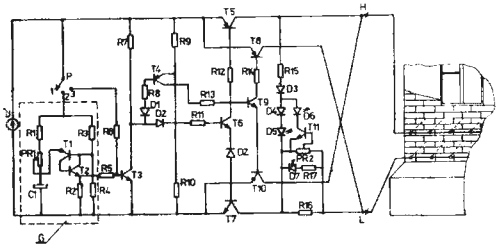
Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Jerzy Olifierowicz, Tadeusz Tomborowski, Andrzej Trzeciowski).

Elektryczny układ połączeń do zasilania instalacji zakładanej w osuszanej przegrodzie

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu o prostej konstrukcji i niezawodnym działaniu, przeznaczony do osuszania murów i forsownego nasycania ich środkami hydrofobowymi.

Układ wyposażony jest w dwie przeciwnego typu pary tranzystorów (T5, T8, T7, T10), gdzie każda para ma połączone ze sobą emitory, a jej kolektory przyłączone są do różnych zacisków wyjściowych (H, L), z których jeden (L) połączony jest z dolnym rzędem elektrod instalacji, a drugi (H) z górnym rzędem elektrod, przy czym emitory jednej pary (T5, T8) przyłączone są do jednego bieguna źródła napięcia (+U), a emitory drugiej pary (T7, T10) do drugiego bieguna źródła napięcia (-U), zaś bazy tranzystorów z jednej pary (T5, T8) połączone są z bazami tranzystorów z drugiej pary (T7, T10), przy czym w jednym przypadku połączenie to zrealizowane jest poprzez rezystor (R14) i złącze kolektor-emiter jednego tranzystora (T9), a w drugim przypadku poprzez rezystor (R12), złącze kolektor-emiter drugiego tranzystora (T16) oraz diodę Zenera (DZ), natomiast baza pierwszego tranzystora (T9) połączona jest poprzez rezystor (R13) z kolektorem trzeciego tranzystora (T4), którego emiter poprzez dzielnik rezystancyjny (R9, R10) zasilany jest ze źródła napięcia (U), a którego baza poprzez rezystory (R8, R11), pomiędzy które włączone są dwie diody (D1, D2), połączona jest z bazą drugiego tranzystora (T6), natomiast wspólny

punkt połączenia katody jednej (D1) i anody drugiej diody (D2) dołączony jest poprzez rezystor (R7) z jednym biegunem źródła napięcia (+U), a poprzez złącze kolektor-emiter czwartego tranzystora (T3) z drugim biegunem źródła napięcia (-U), gdzie baza tego tranzystora (T3) polaryzowana jest napięciem z generatora sterującego (G). (1 zastrzeżenie)

G05F P. 239352 30.11.1982

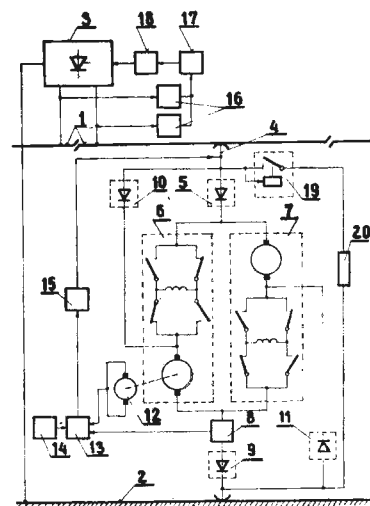
Centrum Naukowo-Produkcyjne Elektrotechniki i Automatyki Górniczej „EMAG”, Katowice, Polska (Franciszek Szczucki).

Układ sterowania lokomotywy podziemnej przewodowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie płynnej regulacji prędkości lokomotywy zasilanej z sieci prądu stałego o regulowanym napięciu przy wykorzystaniu stacji przekształtnikowych.

Układ sterowania zawiera zestaw diod bocznikujących (10) i (11) i odcinających (5 i 9) obwody głównych zespołów napędowych (6 i 7) lokomotywy, zapewniający równomierne obciążenie się napędów trakcyjnych zarówno przy jeździe, jak i hamowaniu elektrycznym lokomotywy.

Układ wyposażony jest w łączniki manewrowe w obwodach silników trakcyjnych do zmiany kierunku jazdy lokomotywy, czujnik prądu (8) i czujnik prędkości (12) do ciągłego pomiaru i kontroli parametrów lokomotywy oraz regulator (13), nastawnik (14) i elektroniczny sterownik (18). Obwód hamowania elektrycznego stanowią stycznik (19) i rezystor hamowania (20), które są połączone równolegle do obwodu głównego napędów. (1 zastrzeżenie)

G05F P. 243236 T 28.07.1983

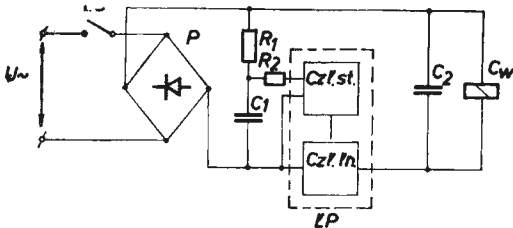
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Aparatury Manewrowej „ORAM”, Łódź, Polska (Jerzy Pietrasik, Waldemar Zieliński).

Układ sterowania elektromagnesowego napędu prądu stałego łącznika elektrycznego, zwłaszcza łącznika próżniowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu sterowniczego elektromagnesowego napędu prądu stałego łącznika elektrycznego, zwłaszcza łącznika próżniowego, który przy zachowaniu krótkiego czasu wyłączenia łącznika, umożliwiałby eliminację przepięć występujących przy wyłączeniu prądu stałego.

Układ zawiera prostownik dwupołówkowy zasilający cewkę napędu łącznika próżniowego, według wynalazku, charakteryzuje się tym, że ma łącznik sterowniczy (LS) podłączony po stronie prądu przemiennego oraz łącznik pomocniczy (LP), którego człon łączeniowy (Czl. ln.) jest włączony po stronie prądu stałego, szeregowo z cewką napędu (Cw), do której jest podłączony równolegle kondensator (C2).

(5 zastrzeżeń)

G06F P. 241176 24.03.1983

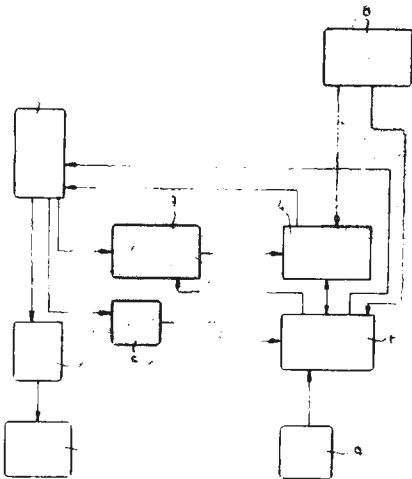
Pierwszeństwo: 26.03.1982 — Węgry (nr 922/82)

Sándor Götz, Sándor Krenedits, Ferenc Szatmári, Budapeszt, Węgry.

Urządzenie elektroniczne do optymalnego układania co najmniej dwuwymiarowych figur

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia umożliwiającego optymalne rozmieszczenie i układanie figur na wyznaczonym obszarze, przy uwzględnieniu kilku warunków.

Urządzenie zawiera pamięć form wektorowych (1), przetwornik wektorowo-rastrowy (2), generator okien (3), generator rozmieszczenia (4), analizator zajętości (5), jednostkę sterującą (6), jednostkę wskazującą (7), źródło zewnętrzne (8) oraz organy interwencyjne (9), odpowiednio połączone. (5 zastrzeżeń)

G08B

P. 239181

22.11.1982

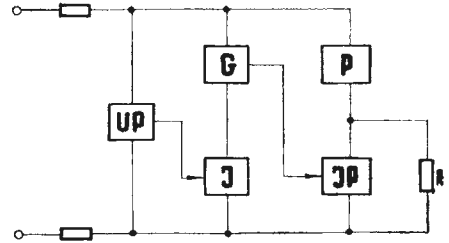
Zakłady Teleelektroniczne „Telkom-Telfa”, Bydgoszcz, Polska (Ryszard Biegański, Wiktor Pujanek).

Sygnalizator akustyczny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia niezawodności działania sygnalizatora akustycznego.

Zgodnie z wynalazkiem między zaciski źródła zasilania włączone są równolegle gałąź złożona z szeregowo połączonych generatora (G) i źródła prądowego (I) oraz gałąź złożona z przetwornika elektroakustycznego (P) i progowego źródła prądowego (IP), przy czym wyjście generatora (G) połączone jest z wejściem sterującym progowego źródła prądowego (IP), do którego równolegle włączony jest rezystor (R).

(2 zastrzeżenia)

G10L

P. 236615

27.05.1982

Uniwersytet Warszawski, Warszawa, Polska (Kazimierz Jaszczak).

Sposób automatycznego rozpoznawania sygnału mowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skrócenia czasu oraz obniżenia kosztów związanych z rozpoznawaniem sygnału mowy.

Sposób automatycznego rozpoznawania sygnału mowy, przeznaczony w zasadzie do fonicznego sterowania maszynami, według wynalazku polega na tym, że widmem akustycznych operuje się wyłącznie na pojedynczym mikrofonem, reprezentatywnym dla danego fonemu dźwięcznego. (3 zastrzeżenia)

G11C

P. 239155

22.11.1982

Instytut Technologii Elektronowej, Warszawa, Polska (Maciej Jagusztyn).

Półprzewodnikowa pamięć statyczna MIS—RAM

Wynalazek dotyczy półprzewodnikowej pamięci statycznej o dostępie swobodnym (RAM) wytwarzanej jako monolityczny układ scalony z tranzystorami polowymi o izolowanej bramce (MIS—RAM).

W pamięci według wynalazku szeregi komórek elementarnych stanowiące wiersze pamięci mają wspólne doprowadzenia prądu zasilania elementów magazynujących informację i sygnału sterowania tranzystorów sprzęgających o brankach połączonych lub tożsamy elektrycznie z tym doprowadzeniem. Bloki cyfrowego wybierania wierszy i linii bitów matrycy pamięci zawierają analogowe układy elektroniczne regulujące wartości potencjału elektrycznego każdego wspólnego doprowadzenia prądu zasilania i sygnału wybierania wiersza oraz potencjału polarizacji nieaktywnych linii bitów. Wartości potencjału elektrycznego cyfrowego sygnału wybierania wiersza są wyznaczane przez własności elementu magazynuującego informację i parametry tranzystorów sprzęgających. (10 zastrzeżeń)

Dział H
ELEKTROTECHNIKA

H01C P. 239191 23.11.1982

Przemysłowy Instytut Telekomunikacji, Warszawa, Polska (Tomasz Filutowicz).

Warstwa rezystancyjna, zwłaszcza do rezystorów cienkowarstwowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania warstwy rezystancyjnej o obniżonym czasowym współczynniku rezystywności.

Warstwa rezystancyjna składa się z 46—74% wagowych chromu, 10—35% wagowych krzemu, 10—22% wagowych tlenu i 1—10% wagowych wanadu.

(1 zastrzeżenie)

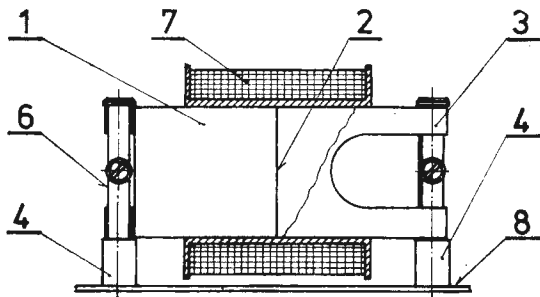
H01F P. 239308 30.11.1982
G06K

Krakowska Fabryka Aparatów Pomiarowych „MERA—KFAP”, Kraków, Polska (Karol Gołda, Jacek Szwedowski, Roman Hnatowicz).

Magnetowód elementu indukcyjnego w urządzeniach informatyki, zwłaszcza w czytnikach

W magnetowodzie według wynalazku oś główna jest prostopadła do podstawy (8). Tę oś główną tworzy krawędź przecięcia płaszczyzny symetrii obu kształtek ceowych (1) i płaszczyzny styku (2) par tych kształtek (1). Kształtki ceowe (1) są spięte przy pomocy obejm ściągających (3), słupków ustalających (4) i elementów złączno-napinających. W słupku ustalającym (4) jest gniazdo (6), utworzone korzystnie przez zmniejszenie średnicy tego słupka (4) na długości nie mniejszej niż szerokość kształtki ceowej (1). Słupki ustalające (4) są przymocowane do podstawy (8).

(4 zastrzeżenia)

H01F P. 243152 T 21.07.1983

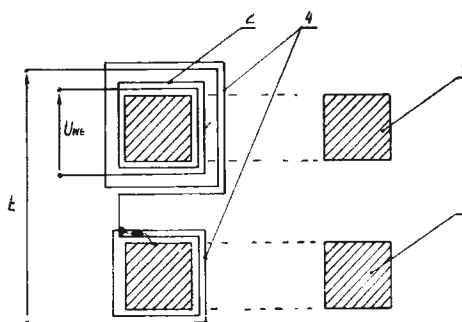
Politechnika Wroclawska, Wrocław, Polska (Jerzy Jaskulski).

Sposób nawijania uzwojeń w urządzeniach informatyki, zwłaszcza w czytnikach

Przedmiotem wynalazku jest sposób nawijania uzwojeń w dwurdzeniowym indukcyjnym dzielniku napięcia, przeznaczony do stosowania zwłaszcza w przypadkach, gdy konieczne jest osiągnięcie precyzyjnego podziału napięć przemiennych.

Sposób nawijania uzwojeń polegający na nawijaniu uzwojenia magnesującego na rdzeniu magnesującym oraz nawijaniu uzwojenia stosunkowego wokół rdzenia magnesującego i korekcyjnego, charakteryzuje się tym, że stosunkowe uzwojenie (4) nawija się najpierw wokół magnesującego rdzenia (1), a następnie wokół korekcyjnego rdzenia (3).

(1 zastrzeżenie)

H01H P. 239253 25.11.1982

Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów „MERA—PIAP”, Warszawa, Polska (Wacław Jaśkowski, Jan Mikulski, Grzegorz Swiderski, Leszek Gniadek, Jan Goska, Zdzisław Malitka).

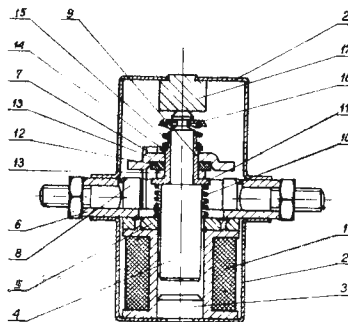
Stycznik

Przedmiotem wynalazku jest stycznik o dużej trwałości, przeznaczony do włączania odbiorników energii elektrycznej o dużym poborze prądu.

W styczniku według wynalazku na ruchomym rdzeniu (4) cewki (1) są osadzone suwliwie jedna nad drugą zwory (13) o przekroju wzdłużnym zbliżonym do talerza i odizolowane między sobą elastycznymi przekładkami izolacyjnymi (12) umieszczonymi we wgłębieniach zwór (13). Grubość elastycznych przekładek (12) jest dobrana tak, że powierzchnie robocze zwór (13) leżą w jednej płaszczyźnie. Po włączeniu napięcia zasilającego cewkę (1) każda ze zwór (13) zwiera powierzchnie robocze dwóch kontaktów (8) leżących naprzeciw siebie.

Nierówności płaszczyzny powierzchni roboczych kontaktów (8) i zwór (13) wyeliminowane są przez elastyczną przekładkę (12), a tym samym jest zapewniony dobry styk między tymi powierzchniami roboczymi.

(3 zastrzeżenia)

H01H P. 239336 01.12.1982

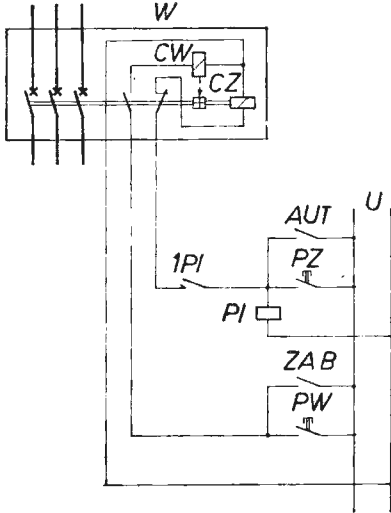
Gdańskie Zakłady Rafineryjne, Gdańsk, Polska (Antoni Truskolawski).

Układ antypompujący dla wyłączników

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu zapobiegającego wielokrotnemu załączaniu i wyłączaniu tzw. „pompowaniu” w przypadku pojawienia się jednocześnie trwałego impulsu załączającego i wyłączającego lub też uszkodzenia mechanizmu załączającego wyłącznika.

W układzie według wynalazku napięcie (U) sterujące wyłącznikiem (W) podawane jest przyciskiem (Pz) lub zestykiem automatyki (AUT) na przekaźnik

impulsowy (PI), który swoim zestykiem (1 PI) podaje impuls na cewkę załączającą wyłącznika (CZ)). Zestyk (1 PI) przekaźnika (PI) zamyka się tylko na czas potrzebny do załączenia wyłącznika (W) po czym samoczynnie otwiera się niezależnie od czasu obecności napięcia sterującego na przekaźniku (PI). Czas zwłoki zestyku impulsowego (1 PI) przekaźnika (PI) powinien być dobrany do czasu załączenia wyłącznika (W). (1 zastrzeżenie)

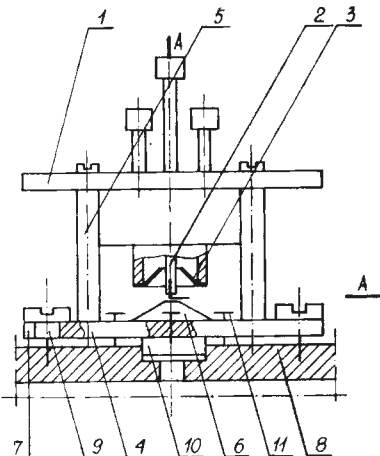
H01J P. 239201 24.11.1982

Zakłady Kineskopowe „Unitra-Polkolor” — Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przetworników Obrazu, Warszawa, Polska (Maciej Narewski, Stefan Wójcicki).

Wyrzutnia elektronowa

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji wyrzutni, która umożliwiałaby jednoznaczne i nieskomplikowane ustalenie położenia wyrzutni na powierzchni urządzenia elektronowiązkowego nawet w przypadkach wielokrotnego zdejmowania i zakładania wyrzutni.

Wyrzutnia elektronowa zaopatrzona w górną płytę z przymocowaną do niej katodą i elektrodą sterującą oraz w dolną płytę z pierścieniową anodą osadzoną w otworze po środku tej płyty, charakteryzuje się tym, że płyta dolna (4) jest zaopatrzona w prowadnicę (10) w kształcie walca, wystającą na dwa jednakowe przeciwległe wycięcia (7) przystosowane do bagietkowego osadzenia wyrzutni na urządzeniu elektrowiązkowym i w trzy wkręty (11) rozmieszczone co 120° wystające końcami na zewnątrz dolnej płyty (4). W górnej płycie nad tymi wycięciami i wkrętami są wykonane otwory umożliwiające dostęp do tych elementów. (1 zastrzeżenie)

H01J P. 239323 02.12.1982

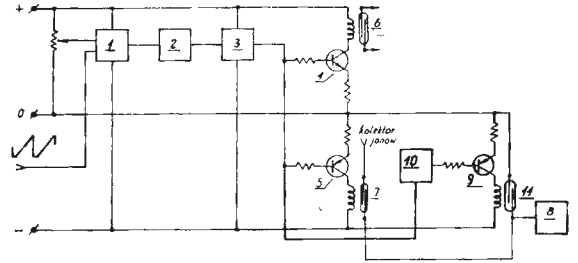
Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia P. 239323

Zakłady Kineskopowe, „Unitra - Polkolor” — Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przetworników Obrazu, Warszawa, Polska (Andrzej Bachtin).

Selektor do kwadrupolowego spektrometru mas

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania selektora, którego konstrukcja umożliwiałaby bezpośrednie dołączenie miernika wartości szczytowych do selektora.

Selektor do kwadrupolowego spektrometru mas złożony z komparatora i dołączonego do niego przez różniczkujący układ monostabilnego przerzutnika, do wyjścia którego są dołączone dwa tranzystorowe stopnie mocy z tranzystorami komplementarnymi i z uzwojeniami zestyków zwierznych włączonych w każdy z tych stopni mocy charakteryzuje się tym, że równoległe do tranzystora (5) sterowanego ujemnym napięciem jest dołączony stopień mocy z tranzystorem (9) tego samego rodzaju i z włączonym w obwód kolektora uzwojeniem zwierzonego zestyku (11), którego jeden styk jest dołączony do miernika (8) prądu szczytowego, a drugi do masy selektora. (1 zastrzeżenie)

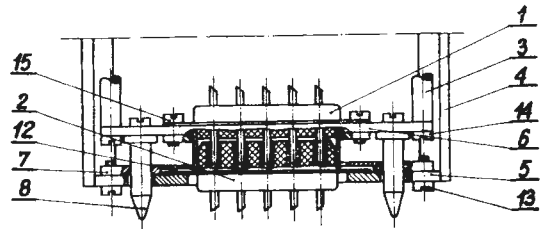

H01R P. 245625 05.01.1984

Zakład Opracowań i Produkcji Aparatury Naukowej „Zopan”, Warszawa, Polska (Marian Gryz).

Połączenie elektryczne wkładki z kasetą

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania połączenia eliminującego możliwość uszkodzenia wtyku lub gniazda w wyniku działania na wkładkę sił

poprzecznych lub skośnych. Połączenie charakteryzuje się tym, że jeden z jego elementów, wtyk (1) lub gniazdo (2), jest utwierdzony, a drugi zawieszony swobodnie.

Wstępne centrowanie osi wkładki (3) w stosunku do osi kasety (4) realizowane jest przy pomocy trzpieni z zakończeniem stożkowym (8). (6 zastrzeżeń)

H02G P. 243208 T 27.07.1983

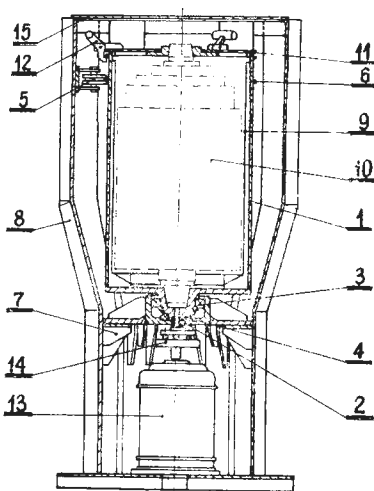
Zakłady Naprawcze Taboru Kolejowego „Lubań”, Lubań, Polska (Stanisław Fiutek, Adam Król).

Sposób usuwania uzwojeń z wirników maszyn elektrycznych o żłobkach otwartych oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmechanizowania procesu usuwania uzwojeń ze żłobków wirnika oraz zmniejszenia jego pracochłonności.

Sposób usuwania uzwojeń polega na tym, że przygotowany do wyzwojenia wirnik wstawia się pionowo do bębna, a następnie wprawia się bęben w ruch obrotowy, w wyniku czego na skutek działania siły odśrodkowej następuje wyrzucanie uzwojeń ze żłobków wirnika.

Urządzenie do usuwania uzwojeń ma pionowo ustawiony bęben (1) ułożyskowany dolną częścią w korpusie (2) i prowadzony w górnej części przez podpory rolkowe (5) oraz zakryty od góry pokrywą (11), jednocześnie ustalającą pionowe położenie wyzwojanego wirnika (10) ściśle w osi obrotów bębna (1). Bęben (1) napędzany jest silnikiem (13) o regulowanych obrotach. Korpus (2) oraz podpory rolkowe (5) zamocowane są do ramy (8) zabudowanej korzystnie w zagębnym fundamencie. (3 zastrzeżenia)

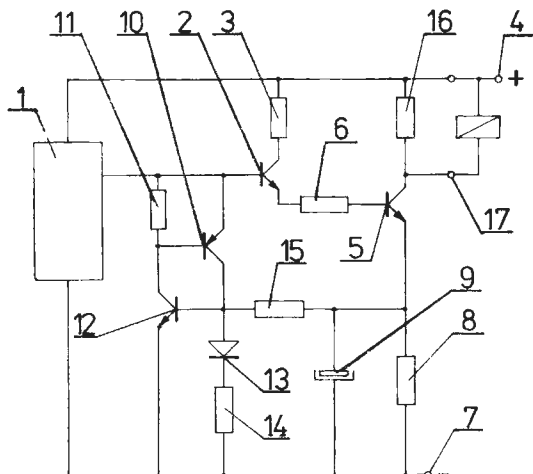

H02H P. 239156 22.11.1982

Przedsiębiorstwo Polonijno-Zagraniczne „IMPOL”, Warszawa, Polska (Bech Secomski, Andrzej Krzemieński, Stefan Zgutka).

Elektroniczny czujnik zbliżeniowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania elektronicznego czujnika zbliżeniowego całkowicie

zabezpieczającego przed przeciążeniami, przeznaczonego do stosowania w maszynach przemysłowych w miejsce poprzednio stosowanych wyłączników końcowych.

W czujniku według wynalazku pomiędzy bazą tranzystora (5) przełączającego, a wyjściem układu (1) sterującego jest wbudowany dodatkowy tranzystor (2) kluczujący, w którego bazę jest włączona pętla ujemnego sprzężenia zwrotnego, zawierająca dwa tranzystory (10, 12) dodatkowy i znany, o przeciwnych rodzajach przewodnictwa. (1 zastrzeżenie)

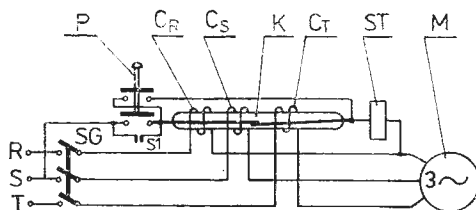
H02H P. 239297 01.12.1982

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Andrzej Cichoński, Marek Niewiadomski).

Układ zabezpieczający trójfazowe urządzenie elektryczne przed pracą niepełnofazową i asymetrią obciążenia

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu o prostej konstrukcji i dużej niezawodności działania.

Układ ma kontaktron (K), którego jeden styk połączony jest poprzez przycisk załączający (P) z jednym z zacisków fazowych (S), a drugi styk połączony jest z cewką stycznika (ST) i którego cewki wzbudzące (C_R, C_S, C_T) włączone są w przewody fazowe. (4 zastrzeżenia)

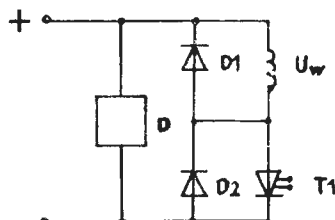
H02H H02K P. 245358 23.12.1983

Instytut Elektrotechniki, Warszawa, Polska (Andrzej Górski, Jacek Kowalski, Andrzej Pawlaczyk, Jerzy Zawadzki, Jędrzej Szczepiński).

Sposób tłumienia przepięć w maszynach elektrycznych z regulatorami półprzewodnikowymi i układ tłumienia przepięć w maszynach elektrycznych z regulatorami półprzewodnikowymi

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu tłumienia przepięć i układu tłumienia przepięć, które skutecznie chroniłyby uzwojenie wzbudzenia prądnicą oraz regulator półprzewodnikowy przed skutkami przepięć.

Sposób charakteryzuje się tym, że energię przepięć odprowadza się do odbiornika energii przepięć wymuszając napięciem transformacji, na zaciskach członu wykonawczego regulatora półprzewodnikowego, przepływ prądu o kierunku przeciwnym do kierunku przewodzenia członu wykonawczego.

W układzie według wynalazku dwójnik (D), przez który przepływa prąd rozładowania energii przepięć, jest połączony z uzwojeniem wzbudzenia (Uw) prądnicy poprzez półprzewodnikowy zawór (D2), którego kierunek przewodzenia jest przeciwny do kierunku przewodzenia członu wykonawczego (T1) regulatora półprzewodnikowego. (6 zastrzeżeń)

H02J P. 239322 02.12.1982
H03K

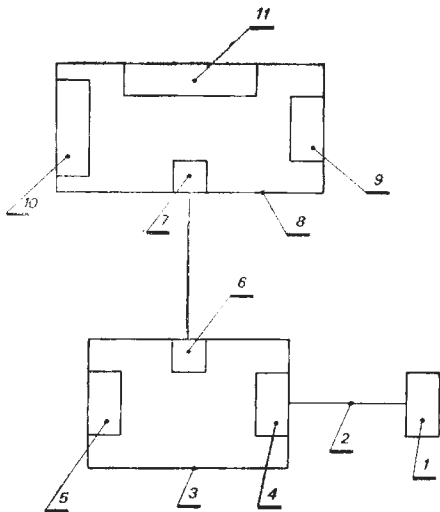
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy „PREDOM”, Warszawa, Polska (Mieczysław Siedlecki, Adam Wójcik, Józef Maliszewski).

Przedłużacz sterowany

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania przedłużacza umożliwiającego w szerokim zakresie czasowym sterowanie załączaniem odbiorników zasilanych energią elektryczną.

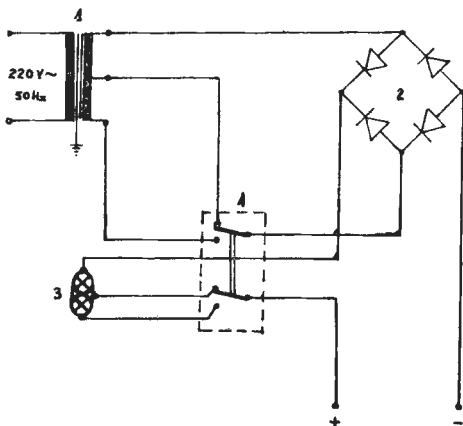
Przedłużacz zawiera blok zasilania (3) z wejściem zasilającym (4) i wyjściem zasilającym (5) oraz wejściem sterującym (6).

Wejście sterujące (6) połączone jest z wyjściem sterującym (7) zegara programującego (8) wyposażonego w wejście programowania (11). Przedłużacz znajduje zastosowanie przy urządzeniach, które wymagają załączenia w określonym czasie bez udziału człowieka. (1 zastrzeżenie)

H02J P. 239370 03.12.1982
G05F

Zakłady Automatyki Przemysłowej „MERA-ZAP”, Ostrów Wlkp., Polska (Jerzy Woźniak).

Prostownik stabilizowany

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostownika o prostej konstrukcji, mającego zabezpieczenie przed przepływem prądu zwarcia.

Prostownik charakteryzuje się tym, że na wyjściu szeregowo z obciążeniem jest włączona elektryczna żarówka (3), najkorzystniej z dwoma włókna-
mi umożliwiającymi za pomocą znanego przełącznika (4) zastosowanie ich w zakresie dwóch różnych napięć.

Wynalazek może znaleźć zastosowanie do ładowania akumulatorów elektrycznych. (1 zastrzeżenie)

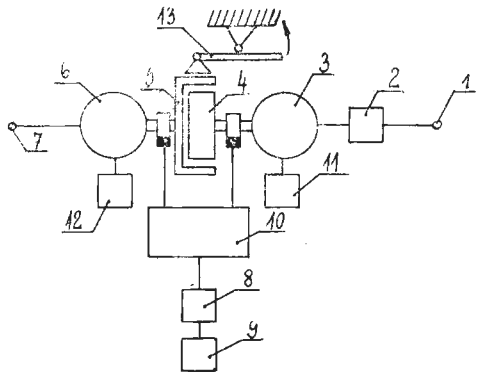
H02J P. 243160 T 25.07.1983
H02K
B63B

Politechnika Szczecińska, Szczecin, Polska (Jacek Grochowalski).

Układ obciążenia zespołu prądowórczego, szczególnie okrętowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania układu do obciążania zespołów prądowórczych, w którym moc podczas prób byłaby oddawana do sieci energetycznej i który umożliwiałby regulację współczynnika mocy.

Układ zbudowany jest z silnika synchronicznego (3) połączonego z prądnicą synchroniczną (6) indukcyjnym sprzęgłem (4 i 5). Sygnały z przetwornika prądu (2) i bloku zadawania obciążenia (9) podawane są do układu przeliczającego (8), a tam po ich porównaniu, wypracowany sygnał steruje przekształtnikiem częstotliwości (10), który zasilą człon napędzający (4) i człon napędzany (5) indukcyjnego sprzęgła. Prądnica synchroniczna (6) oddaje odpowiednio przekształconą energię elektryczną przez zacisk sieci energetycznej (7). Przy rozruchu układu, hamulec mechaniczny (13) unieruchamia człon napędzany (5) indukcyjnego sprzęgła. (1 zastrzeżenie)

H02K P. 239334 01.12.1982

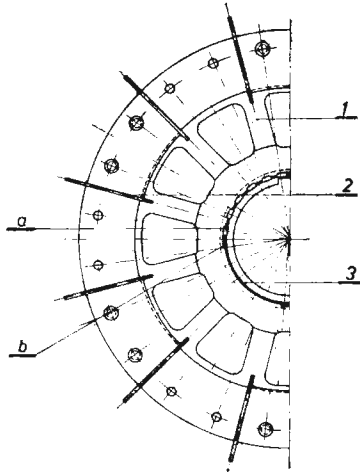
Instytut Obróbki Plastykowej, Poznań, Polska (Wiesław Dzendżera).

Przewietrznik silnika elektrycznego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia konstrukcji i montażu przewietrznika silnika elektrycznego.

Przewietrznik charakteryzuje się tym, że na kołnierzu kosza (1) ma przymocowane na stałe, równomiernie rozmieszczone na obwodzie, nawiewne elementy (2), stanowiące gięty kształtownik symetryczny o przekroju poprzecznym w kształcie litery U, którego uniesione boki są ustawione promieniowo względem kosza. Połączenie kosza (1) z piastą (3) stanowią odcinkowe zagniecenia (a) pierścieniowego występu piasty (3) na obwodzie łączenia z koszem

(1) tak, iż rozplaszczony materiał przylega do powierzchni wokół wewnętrznego otworu kosza (1). Wewnętrzny otwór kosza (1) ma na obwodzie co najmniej dwa wycięcia (b), których narożniki przypadają w miejscu zagniecen (a) pierścieniowego występu piasty (3). (2 zastrzeżenia)

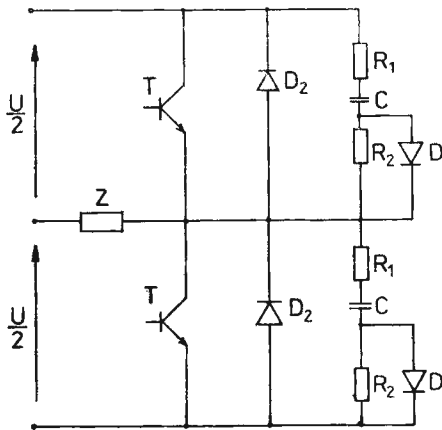

H02M P. 239295 01.12.1982
H03F

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Tadeusz Piątek).

Obwód RC tłumiący przepięcia tranzystora mocy w urządzeniach energoelektronicznych

Obwód według wynalazku charakteryzuje się tym, że do tranzystora przyłączony jest rezystor (R1) połączony szeregowo z kondensatorem (C), który z drugiej strony połączony jest drugim rezystorem (R2) z bocznikowaną diodą (D). (1 zastrzeżenie)

H02M P. 245260 20.12.1983

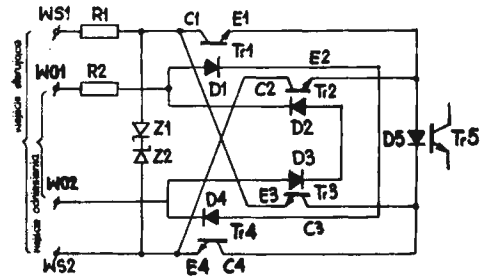
Zakłady Radiowe „RADMOR”, Gdynia, Polska (Ryszard Świerk, Andrzej Chałupka).

Układ dwupółwolkowego prostownika synchronizowanego fazowo

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu umożliwiającego prostowanie prądu przemiennego w przypadku zgodności faz dwu wejściowych przebiegów zmiennych.

Układ charakteryzuje się tym, że ma jedno z wejść sterujących (Ws1) przyłączone do kolektora

(C1) pierwszego transoptora (Tr1), z którego emitrem (E1) jest połączony kolektor (C4) czwartego transoptora (Tr4), mającego emitę (E4) przyłączony do drugiego z dwu wejść sterujących (Ws2) układu. Wejście to ma równoległe połączenie z kolektorem (C2) drugiego transoptora (Tr2), którego emitę (E2) jest dołączony do toru łączącego emitę (E1) pierwszego transoptora (Tr1) z kolektorem (C4) czwartego transoptora (Tr4). Podobnie również do pierwszego z dwu wejść sterujących (Ws1) jest dołączony równoległe emitę (E3) trzeciego transoptora (Tr3), którego kolektor (C3) jest włączony do opisanego toru łączącego. Tor ten ma wstawioną pomiędzy wymienione doprowadzenia diodę (D5) piątego transoptora (Tr5). Diody pierwszego transoptora (Tr1) czwartego transoptora (Tr4), trzeciego transoptora (Tr3) i drugiego transoptora (Tr2) są ze sobą połączone w wymienionej kolejności w szereg w zamkniętą pętlę, do której pomiędzy anodę diody (D1) pierwszego transoptora (Tr1), a katodę diody (D2) drugiego transoptora (Tr2) jest połączone jedno z dwu wejść układu odniesienia (Wo1), którego drugie wejście (Wo2) jest włączone między anodę diody (D3) trzeciego transoptora (Tr3), a anodę diody (D4) czwartego transoptora (Tr4). (1 zastrzeżenie)

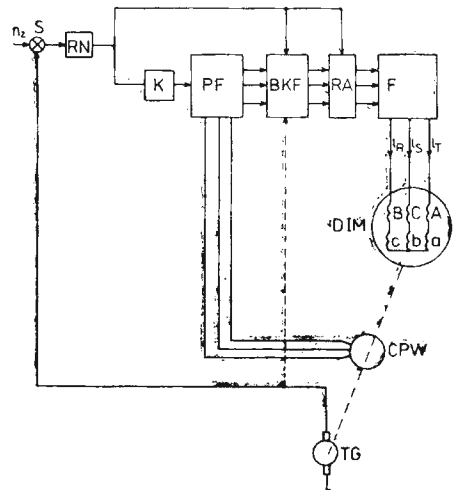
H02P P. 239298 01.12.1982

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Tadeusz Piątek, Andrzej Smirnow).

Układ do sterowania indukcyjnego silnika pierścieniowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu zapewniającego stabilną pracę silnika pierścieniowego.

Układ wyposażony jest w przesuwnik fazy (PF) sterowany z wyjścia komparatora (K) dołączonego do wyjścia regulatora prędkości obrotowej (RN) i sterowany trójfazowym sygnałem wyjściowym sprzężonego mechanicznie z wałem (DIM), czujnika położenia kątownego wału (CPW).

Przesuwnik fazy (PF) jest połączony kaskadowo z członem korygującym fazę (BKF), regulatorem amplitudy (RA) i falownikiem (F) zasilającym silnik (DIM), przy czym wał silnika sprzężony jest mechanicznie z prądnicą tachometryczną (TG), której sygnał wyjściowy wraz z sygnałem zadającym prędkość obrotową dołączone są do wejścia sumacyjnego (S), którego sygnał wyjściowy steruje regulatorem prędkości obrotowej (RN), a dodatkowo wyjście regulatora prędkości obrotowej (RN) połączone jest z wejściem członu korygującego fazę (BKF) i wejściem regulatora amplitudy (RA). (1 zastrzeżenie)

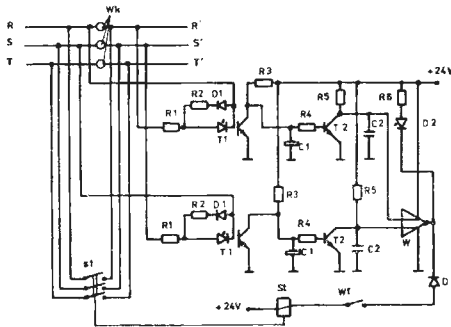
H02P P. 245618 04.01.1984

Kombinat Urządzeń Mechanicznych „Bumar-Łąbedy” Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Urządzeń Mechanicznych, Gliwice, Polska (Grzegorz Flakus, Krzysztof Kania).

Układ włączania generatora do pracy synchronicznej z siecią energetyczną bądź z drugim generatorem

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu włączania generatora do pracy synchronicznej z siecią energetyczną bądź z drugim generatorem, mającego zastosowanie w układzie zasilania przewodzonej anteny radiolokacyjnej.

W układzie według wynalazku fazy (R', S', T') generatora i fazy (R, S, T) sieci są połączone ze wskaźnikami (WK) kierunku wirowania tych faz. Każdy z dwóch torów łączących te same fazy generatora i sieci ma transpator (T1), którego dioda elektroluminescencyjna ma anodę połączoną przez rezystor (R1) z fazą (R') generatora, a katodę połączoną z fazą (R) sieci, zaś fototranzystor typu n-p-n ma kolektor połączony — przez rezystor (R4) szeregowo połączony z bazą tranzystora (T2) typu n-p-n i przez kolektor tranzystora (T2) — z wejściem wzmacniacza (W) typu NOR. Wyjście wzmacniacza (W), jest połączone przez diodę (D3) zamkniętą w kierunku do wzmacniacza (W) i włącznik (W1), z cewką stycznika (St) łączącego fazy (R', S', T') generatora z fazami (R, S, T) sieci. (2 zastrzeżenia)

H03B P. 239318 01.12.1982

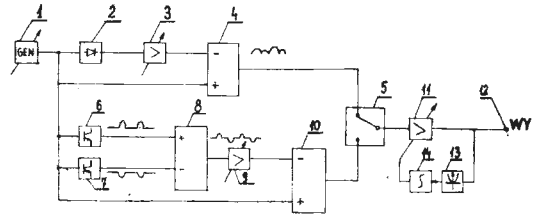
Zakłady Mechaniki Precyzyjnej „Unitra-Magmor”, Gdańsk, Polska (Wojciech Łowiec, Włodzimierz Sokolnicki).

Układ do kontrolowanego zniekształcania sygnału sinusoidalnego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu umożliwiającego uzyskanie sygnału o kontrolowanych zniekształcaniach.

W układzie według wynalazku wyjście generatora (1) połączone jest z wejściem odwracającym układu odejmującego (4) poprzez detektor jednopółkowy (2) i wzmacniacz (3), a także z wejściem nieodwracającym układu (4). Wyjście układu odejmującego połączone jest z przełącznikiem układu kompresora. Po-

za tym wyjście generatora (1) połączone jest z wejściem wzmacniacza (6 i 7) połączonych z sumatorem (8) i z wejściem odwracającym układu odejmującego poprzez wzmacniacz (9) oraz wyjście generatora (1) połączone jest bezpośrednio z wejściem nieodwracającym układu odejmującego (10). Wyjście układu (10) połączone jest z przełącznikiem (5). (1 zastrzeżenie)

H03C P. 242949 T 08.07.1983

Akademia Techniczno-Rolnicza, Bydgoszcz, Polska (Tadeusz Wysocki).

Sposób uzyskiwania sygnału binarnego z sygnału zmodulowanego kątowno i układ do stosowania tego sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskiwania sygnału binarnego z sygnału zmodulowanego kątowno, gdy binarny sygnał modulujący zostaje wstępnie przekształcony w ciąg słów kodowych kodu AMI, oraz wykrywania, zwłaszcza pojedynczych przekłamań w sygnale odebranym, odbieranym w znany sposób, tak aby redundancja sygnału odebranego była równa redundancji sygnału zmodulowanego.

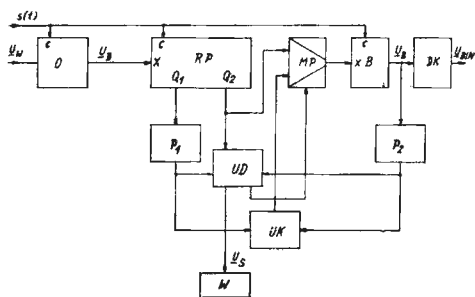
Sposób charakteryzuje się tym, że sprawdza się, czy w sygnale zmodulowanym mogą występować bezpośrednio po sobie impulsy odpowiadające występującym bezpośrednio po sobie impulsom wyjściowym odbiornika, przy czym kontrolę przeprowadza się dla każdej trójki występujących bezpośrednio po sobie impulsów wyjściowych odbiornika i jeżeli w trójce występujących bezpośrednio po sobie impulsów wyjściowych odbiornika przejsięcie pomiędzy pierwszym, a drugim w kolejności pojawienia się na wyjściu odbiornika impulsem jest poprawne to pierwszy impuls, z badanej trójki, w kolejności pojawienia się na wyjściu odbiornika uznaje się za poprawny to przeprowadza się kontrolę następnej trójki impulsów wyjściowych odbiornika; natomiast jeżeli oba przejścia są niepoprawne, to pierwszy impuls z badanej trójki uznaje się za poprawny, a środkowy za błędny, koryguje się go i przeprowadza się kontrolę następnej trójki impulsów; jeżeli natomiast w badanej trójce impulsów wyjściowych odbiornika pierwsze przejście jest błędne, a drugie poprawne, to zostaje zasygnalizowane wystąpienie błędu niekorygowalnego; skorygowany ciąg impulsów wyjściowych odbiornika zostaje przekształcony w sygnał binarny, w taki sposób, że impulsem wyjściowym odbiornika odpowiadającym impulsem sygnału zmodulowanego, których pierwsza pochodna częstotliwości chwilowej sygnału wzięta po czasie jest niezerowa, przyporządkowuje się jeden, a impulsem wyjściowym, odpowiadającym impulsem sygnału zmodulowanego, dla których pierwsza pochodna częstotliwości chwilowej sygnału wzięta po czasie jest równa zero.

W układzie według wynalazku wyjście odbiornika (O) połączone jest z wejściem (X) rejestru przesuwającego (RP), którego wyjście (Q1) połączone jest z wejściem adresowym pamięci (P1), a wyjście (Q2) połączone jest z wejściem układu decyzyjnego (UD) oraz wejściem multiplexera (MP). Pozostałe wejścia układu decyzyjnego (UD) połączone są z wejściami pamięci (P1 i P2), które to wyjścia połączone są ponadto z wejściami układu korekcyjnego (UK), którego wyjście jest połączone z wejściem multiplexera (MP), którego wejście adresowe połączone jest z jednym wejściem układu decyzyjnego (UD). Drugie wyjście

cie układu decyzyjnego (UD) połączone jest ze wskaźnikiem wystąpienia błędu niekorygowalnego (W). Wejście (X) bufora (B) połączone jest z wyjściem multiplexera (MP), natomiast wyjście bufora (B) połączone jest z wejściem adresowym, pamięci (P₂) oraz wejściem dekodera (DK). Na wejściu (C) odbiornika O, rejestru przesuwonego (RP) i bufora (B) podawany jest sygnał synchronizujący (s/t).

Przedmiot wynalazku może znaleźć zastosowanie wszędzie tam gdzie zostanie zastosowany sposób modulacji kątowej; a binarny sygnał modulujący będzie przetwarzany w ciąg słów kodowych kodu AMI.

(4 zastrzeżenia)

H03F P. 239266 29.11.1982
G01R

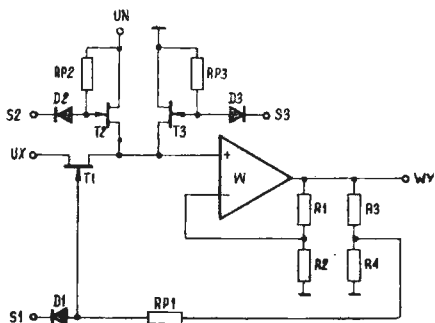
Zakład Elektronicznej Aparatury Pomiarowej „Me-ratronik”, Warszawa, Polska (Wiesław Martynow, Włodzimierz Romaniuk, Andrzej Trandziuk).

Wzmacniacz wejściowy z komutacją, zwłaszcza do samozerujących woltomierzy cyfrowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia przepływu prądu wejściowego we wzmacniaczu z komutacją.

Wzmacniacz zbudowany ze wzmacniacza operacyjnego, kluczy tranzystorowych i dzielnika sprzężenia zwrotnego, charakteryzuje się tym, że ma drugi dzielnik (R₃, R₄), o stosunku podziału takim jak dzielnik sprzężenia zwrotnego (R₁, R₂), dołączony do wyjścia wzmacniacza operacyjnego (W), przy czym wyjście tego dzielnika (R₃, R₄) jest połączone poprzez rezystor polaryzujący (RP₁) z bramką tranzystora (T₁), zaś bramka tranzystora (T₁) jest połączona poprzez diodę (D₁) z zaciskiem napięcia sterującego (S₁).

(3 zastrzeżenia)

H03F P. 244587 T 12.11.1983

Andrzej Bojdoł, Mikołów, Jerzy Górny, Łaziska Górne, Polska (Andrzej Bojdoł, Jerzy Górny).

Układ tranzystorowego szerokopasmowego wzmacniacza WCZ

Przedmiotem wynalazku jest prosty układ tranzystorowego szerokopasmowego wzmacniacza wysokiej częstotliwości, przeznaczony zwłaszcza do zintegrowanych anten radioodbiorników samochodowych.

Układ wzmacniacza WCZ jest układem dwustopniowym, przy czym — I stopień wzmacniacza (1) stanowi układ tranzystora polowego (T₁) pracującego w konfiguracji wspólnego źródła z układem rezonansowym (LrCr), dopasowującym oporność falową anteny biernej (4) do oporności wejściowej stopnia (1); — II stopień wzmacniacza (2) stanowi układ tranzystora bipolarnego (T₂) pracującego w konfiguracji wspólnego emitera, z wyjściem w obwodzie kolektora.

(1 zastrzeżenie)

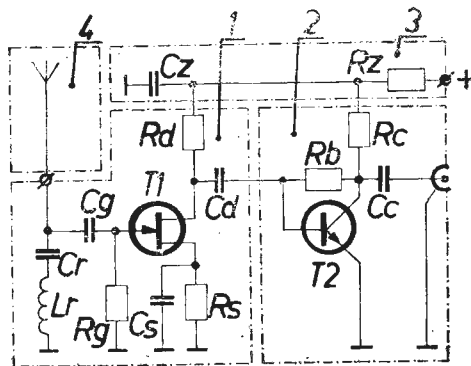

FIG.1

H03H P. 239289 30.11.1982

Instytut Psychoneurologiczny, Warszawa, Polska (Bogdan W. Zacharski, Piotr H. Siarkiewicz).

Uśrednieniowy sposób eliminowania zakłóceń periodycznych oraz układ licznikowy w systemie pomiarowym odpowiedzi wywołanych do stosowania tego sposobu

Uśrednieniowy sposób eliminowania zakłóceń periodycznych, a w szczególności zakłócenia periodycznego pochodzącego z przestrzeni zawierającej źródło zasilającej sieci energetycznej, przeznaczony do stosowania w maszynach analogowo-cyfrowych realizujących proces uśredniania oraz układ licznikowy w systemie pomiarowym odpowiedzi wywołanych do stosowania tego sposobu.

Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym, że ze zbioru sygnałów U_{zs} usuwa się zakłócenie periodyczne U_{zp} podczas procesu uśredniania jednostkowych odpowiedzi wywołanych U_{ow} w większym stopniu niż odpowiadająca redukcja amplitud wspomnianego zakłócenia według zależności proporcjonalnej do ilości N—cykli w procesie uśredniania poprzez wprowadzenie trwałej desynchronizacji

$$\text{częstotliwości } \frac{1}{T} \text{ wymuszenia zewnętrznego względem}$$

$$\text{częstotliwości } \frac{1}{t} \text{ zakłócenia periodycznego oraz po-}$$

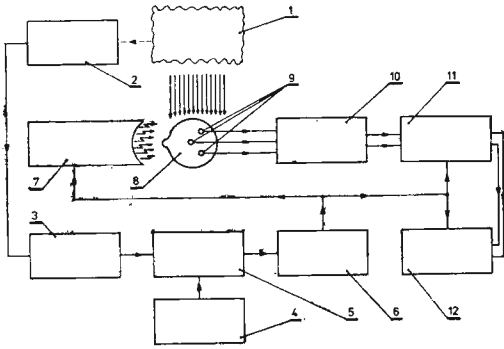
przez wprowadzenie nieparzystej liczby K półokresów

$$\text{wspomnianej częstotliwości } \frac{1}{t}, \text{ która to liczba K wy-}$$

znacza wartość okresu T stanowiąc wynik sumowania czasu trwania półokresów sinusoidalnego sygnału za-

$$\text{klócenia periodycznego o częstotliwości } \frac{1}{t}.$$

W skład układu według wynalazku wchodzi: układ odbiorczy (2), układ (3) detektora półokresów, układ (5) licznika programowany przez układ (4) programatora okresów T, układ (6) wyzwalać kolejnych cykli procesu uśredniania w uśredniaczu (11), fotostymulator (7), oraz wzmacniacz (10) sygnałów U_{zs} odbieranych z obiektu (8) badanego zakłócanego z przestrzeni (1), odpowiednio połączone. (4 zastrzeżenia)

H03H P. 239290 30.11.1982

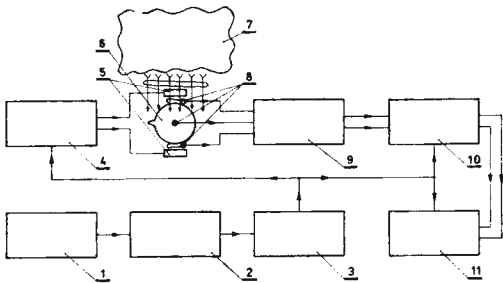
Instytut Psychoneurologiczny, Warszawa, Polska
(Bogdan W. Zacharski, Piotr H. Siarkiewicz).

**Uśrednieniowy sposób eliminowania zakłóceń
periodycznych oraz układ zegarowy w systemie
pomiarowym odpowiedzi wywołanych do stosowania
tego sposobu**

Przedmiotem wynalazku jest uśrednieniowy sposób eliminowania zakłóceń periodycznych, a w szczególności zakłócenia periodycznego pochodzącego z przestrzeni zawierającej źródło zasilającej sieci energetycznej, przeznaczony do stosowania w maszynach analogowo-cyfrowych realizując proces uśredniania oraz układ zegarowy w systemie pomiarowym odpowiedzi wywołanych do stosowania tego sposobu.

Sposób charakteryzuje się tym, że ze zbioru sygnałów U_{zs} usuwa się zakłócenie periodyczne U_{zp} podczas procesu uśredniania jednostkowych odpowiedzi wywołanych U_{ow} w większym stopniu niż odpowiadająca redukcja amplitud wspomnianego zakłócenia według zależności proporcjonalnej do ilości N -cykli procesu uśredniania poprzez wprowadzenie trwałej desynchronizacji częstotliwości wymuszenia zewnętrznego względem częstotliwości zakłócenia periodycznego zawartej w przedziale kąta α przesunięcia fazowego $120^\circ \leq \alpha \leq 240^\circ$.

W skład układu według wynalazku wchodzi: uśredniacz (10), układ (1) generatora kwarcowego, układ (2) dzielnika częstotliwości o podzielniku P , układ (3) wyzwalania kolejnych wymuszeń zewnętrznych, stimulator (4), przetworniki (5) oraz wzmacniacz (9) sygnałów U_{zs} odbieranych z obiektu badanego (6) wraz z zakłóceniami periodycznymi U_{zp} pochodzącymi z przestrzeni zewnętrznej (7). (3 zastrzeżenia)

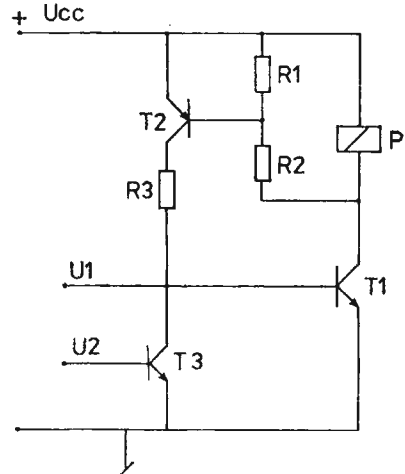
H03K P. 239299 01.12.1982

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Marian Okoń, Jerzy Olifierowicz, Tadeusz Tomborowski).

**Układ do przełączania odbiorników
energii elektrycznej**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu umożliwiającego kształtowanie zakresu działania odbiornika w prosty sposób.

W układzie odbiornik energii elektrycznej (P) z bocznikowany dzielnikiem napięciowym (R1, R2) dołączony jest z jednej strony do kolektora tranzystora (T1), którego baza polaryzowana jest napięciem zasilającym (U1), a z drugiej strony do dodatniego bieguna źródła napięcia zasilania (+Ucc) wraz z emiternem drugiego tranzystora (T2), którego baza dołączona jest między elementy dzielnika (R1, R2) a kolektor poprzez rezystor ograniczający (R3) do bazy pierwszego tranzystora (T1) i jednocześnie do kolektora trzeciego tranzystora (T3), którego baza polaryzowana jest napięciem wyłączającym (U2), natomiast emiter, jak i emiter pierwszego tranzystora (T1) połączone są z masą układu. (1 zastrzeżenie)

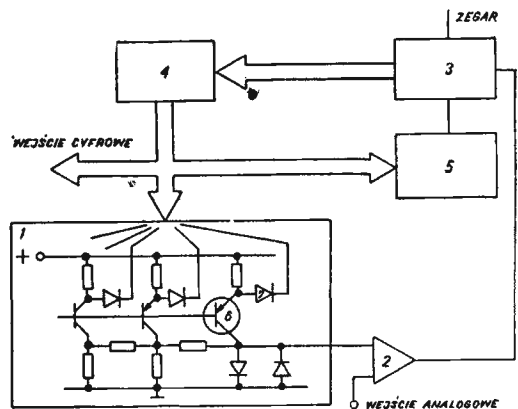

H03K P. 239388 01.12.1982

Wojskowy Instytut Łączności, Zegrze, Polska (Grzegorz Dowejko, Wiesław Ferens, Juliusz Modzelewski).

Przetwornik a/c

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania przetwornika analogowo-cyfrowego, który po przekroczeniu maksymalnej wartości wejściowego napięcia analogowego utrzymywałby na wyjściu stan odpowiadający wartości zakresowej i nie wzbudzał się.

W przetworniku a/c składającym się z przetwornika c/a, komparatora i licznika rewersyjnego z układem sterującym zastosowany jest ogranicznik cyfrowy (5).

W przetworniku c/a (1) znajdują się źródła prądowe (6) zbudowane na tranzystorach pnp, kluczowane przez diody impulsowe (7) bezpośrednio z wyjść licznika rewersyjnego (4). (2 zastrzeżenia)

H05B

P. 244778

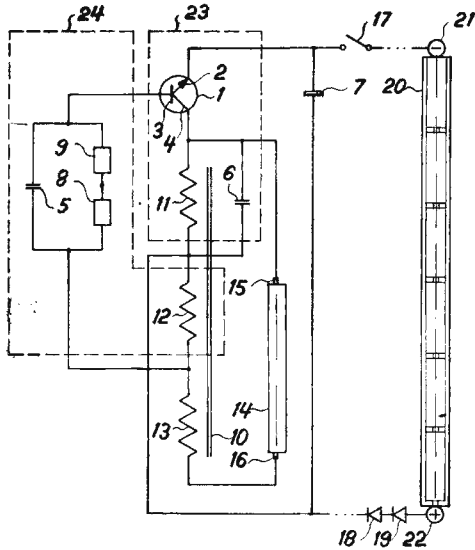
24.11.1983

Pierwszeństwo: 20.09.1983 — TKJ Poznań
(nr 12/TKJ/83)

Zakłady Tworzyw Sztucznych i Gumy „PLAST-GUM”, Spółdzielnia Pracy, Poznań, Polska (Marek Wawrzyniak).

Układ połączeń elementów elektrycznych przetwornicy do zasilania świetlówki elektrycznej latarki kempingowej z dwoma źródłami światła

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego i niezawodnego w działaniu układu połączeń elementów elektrycznych przetwornicy do zasilania świetlówki elektrycznej latarki kempingowej z dwoma źródłami światła, która może być zasilana z baterii lub z akumulatora.

Układ według wynalazku charakteryzuje się tym, że emiter (2) tranzystora (1) jest połączony poprzez łącznik (17) z ujemnym biegunem (21) źródła (20) stałego prądu elektrycznego, a jego baza (3) jest połączona poprzez równoległy układ kondensatora (5) i co najmniej jednego rezystora (8), (9) z węzłowym punktem wtórnych cewek (12), (13) transformatora (10), natomiast jego kolektor (4) jest połączony bezpośrednio z wejściem pierwotnej cewki (11) transformatora (10) i z jedną elektrodą (15) świetlówki (14)

oraz pośrednio poprzez kondensator (6) z węzłowym punktem pierwotnej cewki (11) i pierwszej wtórnej cewki (12) transformatora (10) podczas, gdy wyjście drugiej wtórnej cewki (13) transformatora (10) jest połączone z drugą elektrodą (16) świetlówki (14), przy tym węzłowy punkt pierwotnej cewki (11) i pierwszej wtórnej cewki (12) transformatora (10) jest połączony z dodatnim biegunem (22) źródła (20) stałego prądu elektrycznego. (3 zastrzeżenia)

H05K

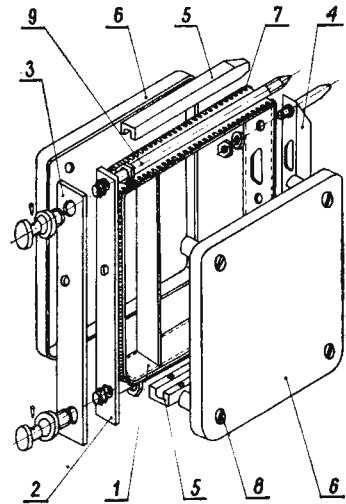
P. 239251

25.11.1982

Zakład Elektronicznej Aparatury Pomiarowej „Meatronik”, Warszawa, Polska (Jan Charzewski, Kazimierz Wawrzyniak).

Wkładka panelowa wielkiej częstotliwości

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia konstrukcji wkładki panelowej znajdującej zastosowanie w urządzeniach wielkiej częstotliwości.

Wkładka panelowa ma ramkę (1) usztywnioną elementami funkcjonalnymi: nakładką (2) z płytą czołową (3), osłoną gniazd (4) oraz przewodnikami (5). Ramka (1) ma na obrzeżach osadzoną taśmę uszczelniającą (7). (2 zastrzeżenia)

II. WZORY UŻYTKOWE

Dział A

PODSTAWOWE POTRZEBY LUDZKIE

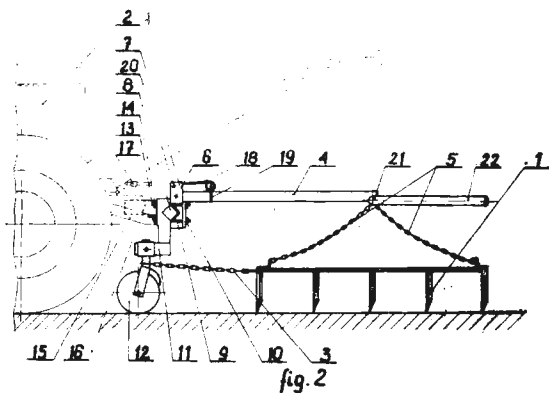
A01B W. 70971 06.09.1983

Zakłady Metalowe „Predom-Mesko”, Skarżysko-Kamienna, Polska (Zbigniew Majowski, Piotr Rzeszowski, Jerzy Koźmiński, Jerzy Zmijewski, Anatol Ziarkowski).

Brona zwłaszcza do mikrociągników jednoosiowych

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie swobodnego zamocowania brony do ciągnika.

Brona zwłaszcza do mikrociągnika jednoosiowego prowadzonego ręcznie składa się z przęsla brony (1) połączonego z mikrociągnikiem (2) za pomocą łańcuchów pociagowych (3) i belki narzędziowej (8) wspartej na kółkach podporowych (12) oraz z uchylnej belki nośnej (4) do której podwieszono jest przęsło brony (1) na łańcuchach nośnych (5). Belka nośna (4) zamocowana jest obrotowo we wsporniku (7) na sworzniu (6) i zaopatrzona jest w haczyk (18) służący do zamocowania brony w położeniu transportowym. (3 zastrzeżenia)

A01C W. 70958 02.09.1983

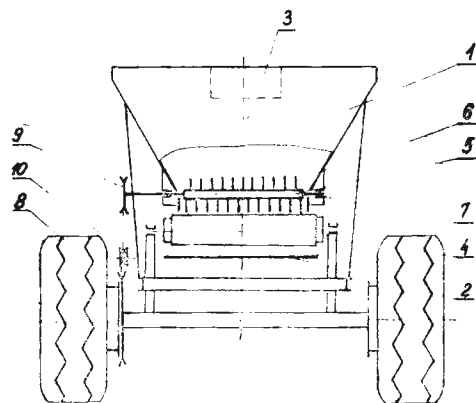
Helmut Wiesiołek, Dzewkowice, Polska (Helmut Wiesiołek).

Rozsiewacz materiałów sypkich

Przedmiotem wzoru użytkowego jest rozsiewacz materiałów sypkich a w szczególności zbrylonego nawozu mineralnego.

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie wyposażenia rozsiewacza w rozdrabniacz nawozu cechujący się bardzo prostą budową.

Rozsiewacz materiałów sypkich charakteryzuje się tym, że w skrzyni zasypowej (1) umieszczono rozdrabniacz w postaci ułożyskowanego wałka (5) z prętami metalowymi (6). Napęd rozdrabniacza otrzymywany jest z koła jezdnego (8) rozsiewacza poprzez przekładnię pasowo-klinową (9). (1 zastrzeżenie)

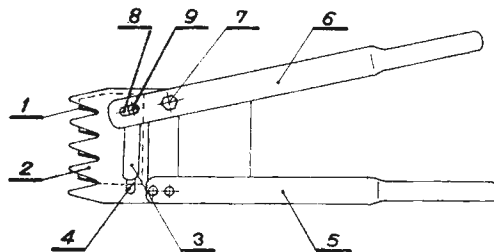
A01G W. 70996 13.09.1983

Jan Kulawiński, Łódź, Polska (Jan Kulawiński).

Sekator ogrodniczy

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania sekatora cechującego się większą wydajnością, zwłaszcza przy obcinaniu żywopłotów.

Sekator ogrodniczy z jednej strony ma część roboczą, a z drugiej strony rękojeść, przy czym rękojeść jest wielostrzowa, zaś ostrze (1) jednostronne lub dwustronne osadzone jest suwliwie za pomocą suwaka (3) w wycięciu (4) obudowy (2) i uruchamiane poprzez ruchomą część rękojeści (6). (1 zastrzeżenie)

A01K W. 70640 26.07.1983

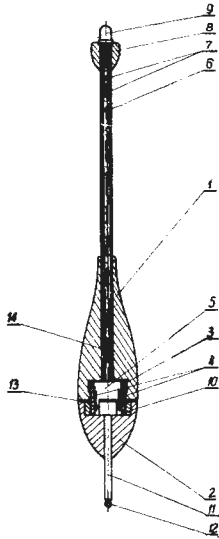
Wojciech Dolczewski, Poznań, Polska (Wojciech Dolczewski).

Splawik wędkarski z diodą elektroluminescencyjną

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji splawika umożliwiającego połowy

ryb nocą. Spławik zawiera korpus górny (1), który stanowi jednocześnie pojemnik baterii (5).

Styki baterii osadzone są w tulei (3) wklejonej w korpus (1) spławika. Przez otwór w tulei wyprowadzone są przewody (7) doprowadzające napięcie do diody (9). Po wyjściu z korpusu przewody prowadzone są wewnątrz antenki (6), na końcu której znajduje się kopolka (8), w której zamocowana jest dioda. W dolną część korpusu (2) wklejona jest tuleja (10) oraz dolna antenka (11) spławika, na której końcu znajduje się oczko (12) służące do przewlekania żyłki. Między górną i dolną częścią korpusu znajduje się uszczelka gumowa (13). (1 zastrzeżenie)

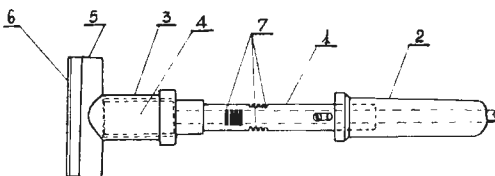
A01K W. 70929 29.08.1983

Władysław Grabowski, Tadeusz Jaroszek, Warszawa, Polska (Władysław Grabowski, Tadeusz Jaroszek).

Przyrząd do odsklepiania plastrów z miodem

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania przyrządu zapewniającego układanie się zbieranego miodu w rulon.

Przyrząd składa się z wysięgnika (1) z rękojeścią (2) oraz głowicą (3), wewnątrz których umieszczony jest element grzejny (4), w obwodzie którego znajduje się zestyk bimetaliczny. Głowica (3) wyposażona jest w czołową powierzchnię (5) wygiętą po łuku i zaopatrzoną w dolnej części w ostrze (6). Wysięgnik (1) natomiast wyposażony jest w przelotowe nacięcia (7) odprowadzające nadmiar ciepła. (1 zastrzeżenie)

A42B W. 70637 24.06.1983

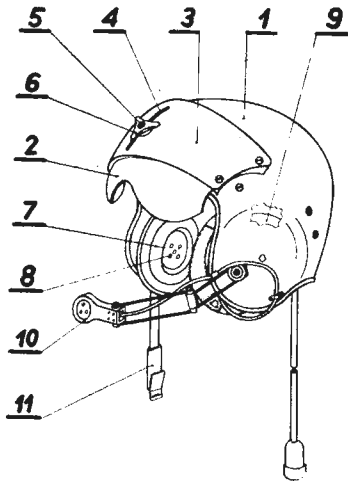
Przedsiębiorstwo Doświadczalno-Produkcyjne Szybownictwa „PZL-Bielsko”, Bielsko-Biała, Polska (Jerzy Stawowczyk, Antoni Ficoń, Karol Cieńciała).

Hełmofon

Przedmiotem wzoru użytkowego jest hełmofon lotniczy, służący do ochrony słuchu przed hałasem oraz wzroku przed oślnieniem lub głowy przed urazami.

Hełmofon składa się ze skorupy (1) zaopatrzonej w okular (2) chowający się w pozycji podniesionej pod osłoną (3).

Naprzeciwi uszu zawieszono są w hełmofonie ochronny słuch (7), wewnątrz których wbudowane są elementy akustyczne (8) służące do komunikacji radiowej. (2 zastrzeżenia)

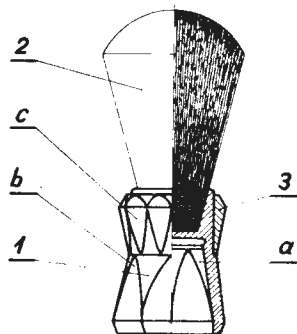

A46B W. 70179 01.04.1983

Spółdzielnia Niewidomych im. J. Marchlewskiego, Białystok, Polska (Jan Paczowski, Stanisław Kopciowski).

Pędzel do golenia

Celem wzoru użytkowego jest opracowanie pędzla o oprawce dobrze uchwytnej, lekkiej oraz niewymagającej dużo materiału do wytworzenia. Pędzel charakteryzuje się tym, że oprawka (1) po stronie przeciwnej od części pracującej (2) ma wielokątne, stożkowe wgłębienie wewnętrzne (a) i odpowiadającą temu wgłębieniu wielokątną powierzchnię zewnętrzną (b), przy czym od strony części pracującej oprawka ma kształt walca, na którym osadzony jest pierścień (3) mający powierzchnię zewnętrzną (c) w kształcie wielokąta. (1 zastrzeżenie)

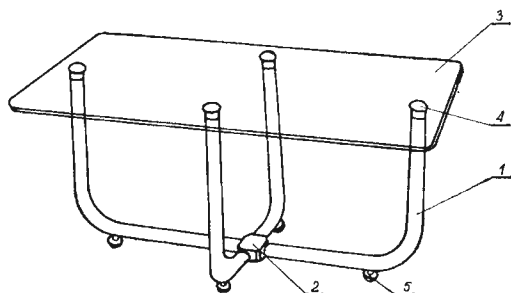
A47B W. 70542 08.06.1983

Stanisław Kwiatkowski, Rajec Poduchowny, Polska (Stanisław Kwiatkowski).

Stolik okolicznościowy

Stolik okolicznościowy-rozbieralny charakteryzuje się tym, że jego nogi (1) stanowiące podstawę płyty (3) są wykonane z jednolitej rury metalowej, wygiętej w kształcie litery „L”, a następnie, za pomocą połączeń śrubowych, poziomymi ramionami są połączone we wspólnej, łączącej kostce (2).

(3 zastrzeżenia)

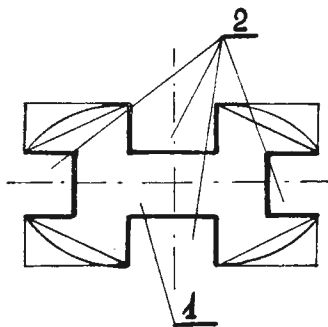

A47B W. 70933 30.08.1983

Andrzej Atkaczunas, Warszawa, Polska (Andrzej Atkaczunas).

Listwa konstrukcyjna, regalowa

Przedmiotem wzoru użytkowego jest listwa konstrukcyjna regalowa (1), która ma przekrój poprzeczny mieszczący się w obrysie prostokąta o narożach pełnych i wyposażona jest w cztery prostokątne kanały (2), biegnące przez całą długość listwy (1), których osie pokrywają się z osiami przekroju listwy (1). Kanały (2) przeznaczone są do współpracy z listwami i płytkami, tworzącymi pełne i ażurowe półki i ścianki regału. (1 zastrzeżenie)

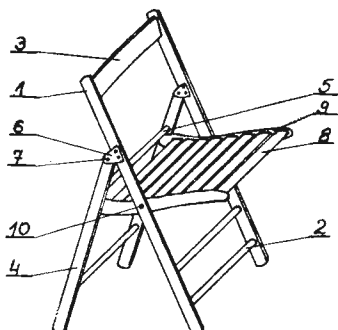
A47C W. 70325 02.05.1983

Białskie Fabryki Mebli, Biała Podlaska, Polska (Henryk Siwko, Józef Siof, Krzysztof Lipecki).

Krzesełko składane

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania krzesła o zmniejszonej materiałochłonności w stosunku do znanych rozwiązań.

Krzesełko zbudowane z połączonych ze sobą nóg oparciowych i połączonych z sobą nóg podpórkowych, połączonych obrotowo parami, z siedziskiem zamocowanym obrotowo w nogach oparciowych a w nogach podpórkowych przesuwnie w kanałach

wzdłużnych poprzez kolki metalowe charakteryzujące się tym, że nogi oparciowe (1) i nogi podpórkowe (4) połączone są poprzez okrągłe łączniki (2) i (5), para nóg oparciowych (1) połączona jest z parą nóg podpórkowych (4) obrotowo za pomocą płytek blaszanych (6), przy czym siedzisko składa się z ramienka (9) o widoku z boku w kształcie bardzo płaskiej litery „s” bez zagiętych końców, złączonego listwkami (8) ułożonymi podobnie, połączonego obrotowo przez nity metalowe z nogami oparciowymi (1) i dotykającego po rozłożeniu krzesła do okrągłego łącznika (5), a wszystkie końce nóg (1) i (4) ścięte są po profilu łukowym. (1 zastrzeżenie)

A47F W. 70648 27.06.1983

Konstanty Sakal, Roman Rosyk, Wrocław, Polska (Konstanty Sakal, Roman Rosyk).

Stelaż wystawowy

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie uproszczenia wykonawstwa oraz montażu i demontażu stelaża przy jego wielokrotnym użytkowaniu.

Stelaż składa się z rur (2, 3) i ekranów (1), zestawianych w segmenty, przy czym ekran (1) jest swymi obrzeżami osadzony wciskowo w rowku utworzonym przez przecięcie wzdłuż rur (2 i 3). Rury dwóch sąsiednich segmentów są spięte łącznikiem (6), każdy utworzony z dwóch krótkich kawałków rur (7) złączonych punktowo, co umożliwia wzajemny obrót wokół osi łącznika (9).

Rury łącznika (6), po stronie przeciwnej względem miejsca ich łączenia, są na pewnym obszarze pozbawione ścianki, dzięki czemu łącznik jest zatraskiwany na rurach (2) dwóch sąsiednich segmentów stelaża. (2 zastrzeżenia)

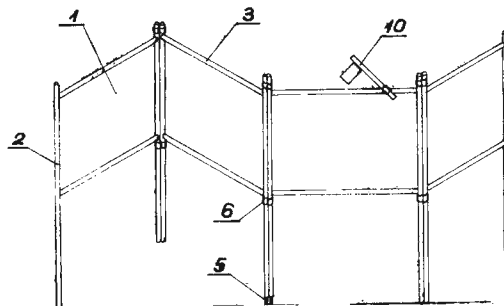

Fig. 1

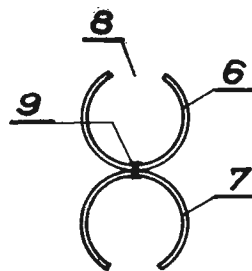

Fig. 7

A47G W. 69720 12.01.1983

Dolnośląskie Fabryki Mebli, Świdnica, Polska (Andrzej Bień).

Wieszak rozbieralny

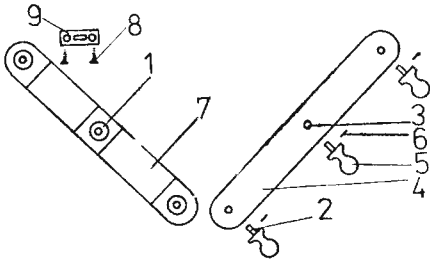
Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia ilości elementów składowych wieszaka przy za-

chowaniu możliwości łatwej rozbierności i regulacji długości.

Wieszak charakteryzuje się tym, że w miejscu nakładania się listew dolnej (4) i górnej (7) ma wykonany dwustopniowy otwór (1), w którym umieszczone są kołki (2) wieszaka.

Kołki (2) mają poprzeczny otwór (5) z umieszczoną w nim zawleczką (6), którą jednocześnie umieszcza się w listwie dolnej (7). Od tyłu w miejscu zachodzenia listew przykręcone są śrubami (8) blaszki (9) na zaczepy do zawieszenia wieszaka.

(1 zastrzeżenie)

A47G W. 70987 09.09.1983

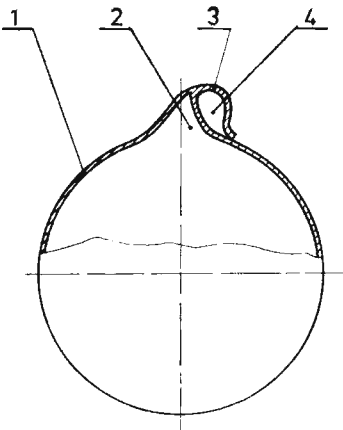
Spółdzielnia Pracy „Gedania”, Gdańsk, Polska (Henryk Szczepański, Wacław Szoć, Aleksander Wiaźmin).

Uchwyt do bombki

Wzór użytkowy rozwiązuje problem mocowania bombki na chojnce lub na innym elemencie dekoracyjnym.

Uchwyt ukształtowany z tworzywa, z którego wykonana jest bombka, charakteryzuje się tym, że w górnej części przestrzenna kulista bryła (1) przechodzi w stożek (2); zakończony walcem (3), wyprofilowanym w postaci zamkniętej pętli (4).

(1 zastrzeżenie)

A47G W. 70998 14.09.1983

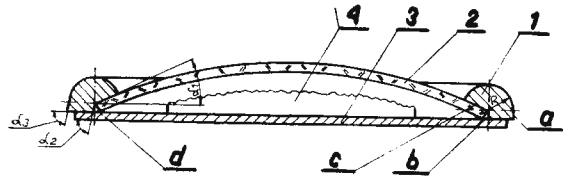
Anna Parczewska, Koszalin, Polska (Anna Parczewska).

Oprawka do eksponowania kompozycji przestrzennych lub płaskich

Przedmiotem wzoru użytkowego jest uniwersalna oprawka, nadająca się do eksponowania zarówno płaskich jak i przestrzennych elementów dekoracyjnych.

Oprawka według wzoru charakteryzuje się tym, że ma pierścieniową ramkę (1), która w przekroju ma kształt wycinka kołowego, nałożonego na trapez.

W ramce (1) jest umieszczona odpowiednio ukształtowana tafla (2), która ma kształt czaszy kulistej. Ramka (1) wraz z taflą (2) usytuowana jest na kołowej podstawie (3). (4 zastrzeżenia)

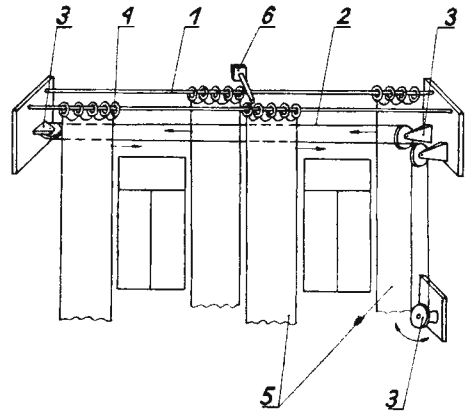

A47H W. 70008 03.03.1983

Zespół Szkół Zawodowych, Pułtusk, Polska (Włodzimierz Wróbel).

Zasłona do zaciemniania okien

Zasłona charakteryzuje się tym, że zaopatrzona jest w materiał zaciemniający (5) umocowany w swej górnej części do kółek z drutu (4), które przesuwają się po napiętych drutach (1) za pomocą linki (2) prowadzonej przez rolki (3). (1 zastrzeżenie)

A47J W. 71011 15.09.1983

Spółdzielnia Inwalidów „Współpraca”, Sopot, Polska (Romuald Klimaszewski, Jolanta Krasnodębska, Helena Łuć, Kazimierz Woźniak, Józef Topczewski).

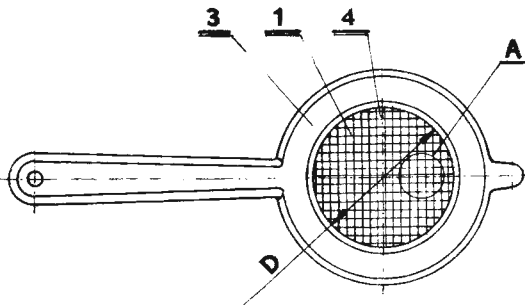
Sitko do naparów

Wzór użytkowy realizuje zadanie opracowania nowego typu sitka do naparów nie wykazującego tendencji do samoczynnego odpajania się jego siatkowego denka od korpusu, oraz mającego właściwość łatwego samooczyszczania się z uwięzionych w nim cząstek stałych wykonywanego naparu.

Sitko charakteryzuje się tym, że jego płaskie denko (1) wykonane jest jako jedna całość wraz ze stożkokształtnym korpusem (3) sitka i jest zaopatrzone w liczne, jednakowe i regularnie w dwu osiach na płaszczyźnie rozmieszczone kwadratowe otwory (4). Łączne światło tych otworów mierzone na zewnętrznej powierzchni denka (1) stanowi od 0,10% do 0,25% powierzchni całkowitej denka (1). Przy tym stosunku wielkość boku pojedynczego, kwadratowego otworu (4) denka (1), stanowi od 0,012 do 0,039 średnicy (D) denka (1), lecz najkorzystniej wynosi 0,17. Stosunek jaki zachodzi pomiędzy pojemnością całkowitą sitka, a całkowitym łącznym światłem wszystkich jego kwadratowych otworów (4) jest utrzymywany w przedziale od 0,39 do 0,50, lecz najkorzystniej wynosi 0,44.

Każdy z kwadratowych otworów (4) stanowi twój geometryczny w postaci regularnego ostrosłupa fo-

remnego, którego wysokość jest grubością denka (1), a większa kwadratowa podstawa zwrócona jest do wnętrza sitka. Wielkość boku pojedynczego kwadratowego otworu (4) stanowi najkorzystniej 0,024 średnicy (D) denka (1). (4 zastrzeżenia)

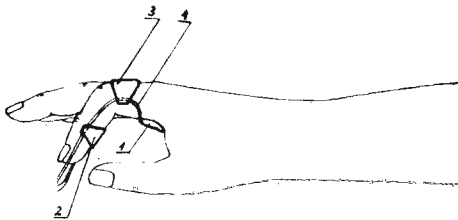
A61F W. 70930 29.08.1983

Akademia Medyczna, Lublin, Polska (Zygmunt Warzocha).

Aparat ortopedyczny do stałej redresji przykurczu zgięciowego palca ręki w stawie międzypaliczkowym

Celem wzoru jest opracowanie higienicznej i wygodnej w użyciu konstrukcji aparatu umożliwiającej łatwe ustalenie siły korekcji.

Aparat, nadający się szczególnie w leczeniu ortopedyczno-rehabilitacyjnym następstw, zwłaszcza zapalení jednostawowych, uszkodzeń pourazowych lub uszkodzeń ścięgien zginaczy i blizn po stronie zgięciowej palca, wzoru użytkowego składa się z połączonych drutem sprężynującym (4) wzdłuż osi palca, otwartych pelot (1, 2, 3) wykonanych z tworzywa termoplastycznego. Pelota (1) usytuowana jest w sposób stały w okolicy stawu śródrečno-palcowego, pelota (2) umieszczona jest przesuwnie w okolicy stawu międzypaliczkowego dalszego od strony dionowej, a pelota (3) usytuowana jest przesuwnie w płaszczyźnie grzbietowej paliczka bliższego. (1 zastrzeżenie)

A61F W. 70932 30.08.1983

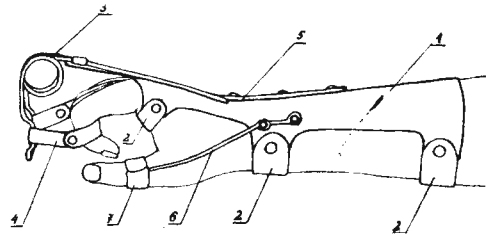
Akademia Medyczna, Lublin, Polska (Zygmunt Warzocha).

Aparat ortopedyczny do redresji przykurczów zgięciowych palców ręki

Celem wzoru jest opracowanie prostej konstrukcji aparatu umożliwiającej stałą redresję przykurczów zgięciowych palców oraz ich ćwiczenia, wykorzystującej się sprężystości spirali.

Aparat ma szczególne zastosowanie do leczenia rekonstrukcyjnego zniekształceń ręki gośćcowych i pourazowych.

Aparat ma łuskę grzbietową (1), ujmującą śródrečne i część przedramienia, z taśmami samospinającymi (2), do której przymocowana jest spirala (3) z drutu sprężynującego. Spirala (3) połączona jest z taśmą (4) podwieszającą palce. Ponadto spirala (3) podparta jest wspornikiem grzbietowym (5). Do łuski (1) od strony promieniowej zamocowany jest wspornik sprężynujący (6) połączony z taśmą (7) ujmującą kciuk. (1 zastrzeżenie)

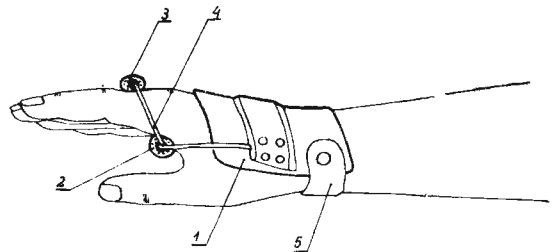

A61F W. 70945 31.08.1983

Akademia Medyczna, Lublin, Polska (Zygmunt Warzocha).

Aparat ortopedyczny do stałej redresji przykurczów wyprostowanych palców ręki w stawach śródrečno-palcowych

Celem wzoru jest opracowanie łatwej w wykonaniu konstrukcji aparatu zapewniającej dobre dopasowanie pelot do płaszczyzn grzbietowych śródrečna i palców. Aparat ortopedyczny jest szczególnie przydatny w leczeniu ortopedyczno-rehabilitacyjnym następstw porażenia nerwu łokciowego, na przykład na tle gośćca i bliznowacenia pourazowego.

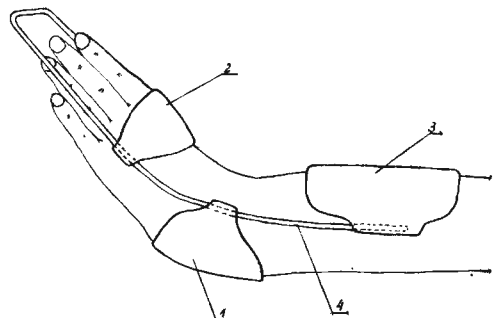
Aparat składa się z peloty grzbietowej śródrečne (1) z tworzywa termoplastycznego oraz z wałków dionowego (2) i grzbietowego (3). Wałki składają się z metalowych lub z tworzywa tulejek pokrytych materiałem gąbczastym i połączone są z pelotą (1) jednolitym drutem (4) przeplecionym w tulejce wałka dionowego (2). Pelota (1) w części nadgarstkowej ma taśmę samospinającą (5). (1 zastrzeżenie)

A61F W. 70948 31.08.1983

Akademia Medyczna, Lublin, Polska (Zygmunt Warzocha).

Aparat ortopedyczny do stałej redresji wrodzonego odchylenia promieniowego ręki dziecka

Celem wzoru jest opracowanie łatwej w użytkowaniu i higienicznej konstrukcji aparatu zapewniającej dobre dopasowanie jej do ręki.

Aparat ortopedyczny, składający się z połączonych ze sobą dwóch pelot promieniowych oraz peloty korekcyjnej łokciowej, według wzoru charakteryzuje się tym, że peloty wykonane są z tworzywa termoplastycznego i połączone są drutem sprężynującym (4), którego końce zamocowane są na stałe w pelocie promieniowej bliższej (3), zaś pelota promieniowa dalsza (2) i pelota łokciowa (1) osadzone są na wymienionym drucie suwliwie. (1 zastrzeżenie)

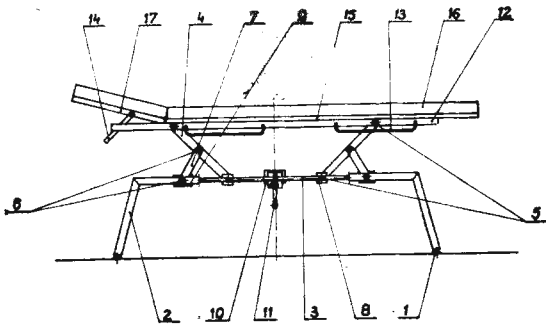
A61H W. 70919 23.08.1983
A61G

Zakład Usług Technicznych, Opole, Polska (Jan Dębowski, Jan Czeszkiewicz, Stanisław Adruszkiewicz, Stanisław Kusza, Waldemar Mojzyk).

Stół rehabilitacyjny

Celem wzoru jest opracowanie konstrukcji stołu zapewniającej płynną i szybką zmianę wysokości, lekkiej w obsłudze, o zwiększonym zakresie ćwiczeń specjalistycznych.

Stół zbudowany z konstrukcji nośnej, mechanizmu podnoszenia i blatu, według wzoru charakteryzuje się tym, że w podstawie (2) w przekroju podłużnym o kształcie trapezu, opartej na wahliwych stopkach (1) zamontowana jest ślizgowo przekładnia ślimakowa (10) osadzona na śrubie pociągowej (3). Śruba (3) ma dwie nakrętki (8), z których wyprowadzone są prowadnice (7) łączące sworzeń (6) i sworzeń (5) z ramą nośną (12). Do ramy nośnej (12) przymocowana jest płyta stołu (15) z węzłowiem (17), o regulacji skokowej w zakresie kąta od 0° do 30°. Po obu stronach płyty (15) przymocowane są po dwie pary uchwytów (13), służące do zaczepu pasów stabilizacyjnych. (2 zastrzeżenia)

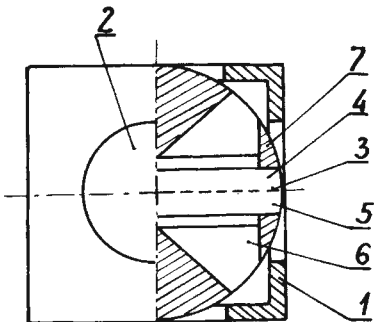
A63F W. 70080 18.03.1983

Pierwszeństwo: 21.09.1982 — Muzeum Techniki (Wystawa pn. Gry i Zabawki logiczne) — nr DM/374/82

Urszula Jurek, Warszawa, Polska (Urszula Jurek).

Kostka magnetyczna

Kostka magnetyczna stanowi powtarzalny segment zabawki logicznej w postaci sześcianu.

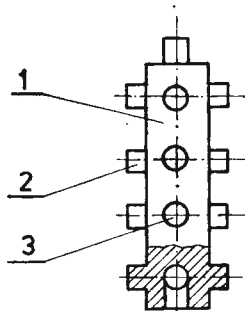
Kostka magnetyczna, mająca kształt sześcianu, charakteryzuje się tym, że w środku każdej ściany sześcianu (1) jest otwór, przez który widać fragment powierzchni kuli (2) znajdującej się wewnątrz sześcianu (1), przy czym kula (2) może bardzo lekko obracać się względem własnego środka, niezależnie od ruchu sześcianu (1). Otwory w sześcianie (1) są takie, aby kula (2) swobodnie się obracała i nie miała nadmiernego luzu. Kula (2) zbudowana jest z magnesu stałego (3) o biegunach (4), (5), z ferromagnetyka (6) i materiału nieferromagnetycznego (7) tworzącego kształt kuli. (1 zastrzeżenie)

A63H W. 70682 05.07.1983

Krystian Wiktorowicz, Zielonka, Polska (Krystian Wiktorowicz).

Zabawka w postaci składanki klockowej

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji zabawki umożliwiającej zestawienie dowolnych brył geometrycznych. Zabawka składa się z identycznych, powtarzalnych elementów walcowych (1) mających wzdłuż tworzącej i osi walca wykonane występy (2) i gniazda (3). (1 zastrzeżenie)

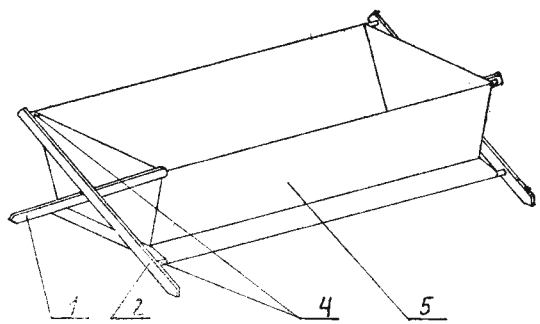
A63H W. 70924 24.08.1983

Spółdzielnia Inwalidów „Częstochowianka”, Częstochowa, Polska (Krzysztof Sikora, Lech Dobosz).

Zabawka — łóżeczko dla lalki

Celem wzoru jest opracowanie składanej konstrukcji łóżka ułatwiającej przechowywanie jej po skończonej zabawie.

Łóżeczko ma stelaż wykonany z prętów (1, 2) połączonych elementem cylindrycznym, tworzących dwa krzyżaki połączone wzajemnie prętami (4). Na stelażu jest zawieszona gondolka (5) wykonana z elastycznego materiału. (2 zastrzeżenia)

A63H W. 70963 05.09.1983

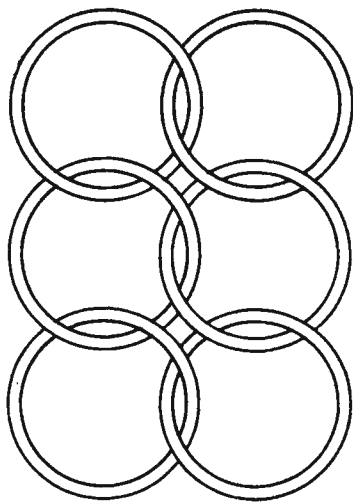
Adam Soboń, Tarnów, Polska (Adam Soboń).

Zabawka w postaci łańcucha

Celem wzoru jest opracowanie konstrukcji zabawki umożliwiającej wywołanie efektu odpadającego wzdłuż łańcucha jednego z jego ogniw.

Zabawkę stanowi podwójny łańcuch, którego ogniwa mają postać pierścieni o przekroju kołowym i są wzajemnie ze sobą połączone.

(1 zastrzeżenie)

A01D

W. 70959

02.09.1983

Instytut Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa, Warszawa, Polska (Marian Okrasa).

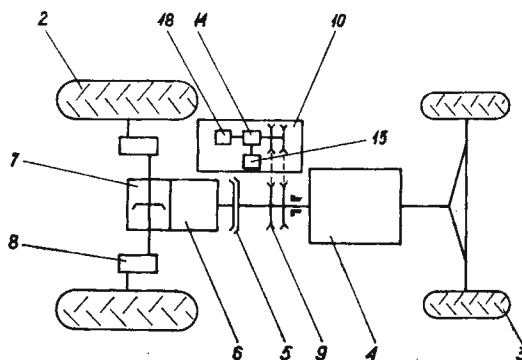
Samojezdny nośnik narzędzi

Wzór użytkowy dotyczy konstrukcji samojezdnego nośnika narzędzi rolniczych i ogrodniczych wyposażonego w zespół kosząco-ładujący, który jest przeznaczony zwłaszcza do zbierania zielonek w stacjach hodowli roślin.

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania samojezdnego nośnika narzędzi o konstrukcji zapewniającej łatwy montaż i demontaż odpowiedniego osprzętu.

Samojezdny nośnik jest wyposażony w silnik (4) napędzający koła jezdne (2) poprzez sprzęgło (5) i skrzynię przekładniową (6), a ponadto ma przystawkę hydrauliczną (10) połączoną z wałem silnika (4) za pomocą pasków klinowych. Przystawka (10) składa się z dwóch pomp (14, 18) oraz silnika hydraulicznego (15) i służy do napędu zespołu kosząco-ładującego lub innych narzędzi umieszczonych na nośniku.

(1 zastrzeżenie)

Dział B**RÓŻNE PROCESY PRZEMYSŁOWE; TRANSPORT**B01F
F16J

W. 71000

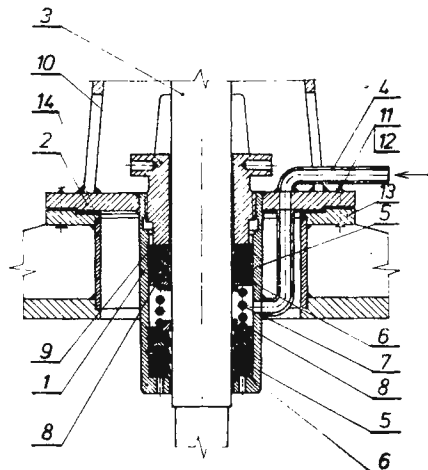
14.09.1983

Zakłady Azotowe „Puławy”, Polska (Tadeusz Kosińo, Stanisław Brzozowski, Władysław Banaś).

Uszczelnienie dławnicowe wału mieszadła w mieszalniku, zwłaszcza do produkcji szczepionek

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania uszczelnienia zapewniającego możliwość prawidłowej sterylizacji mieszalnika.

Uszczelnienie charakteryzuje się tym, że w korpusie dławnicowym (1), na wale (3) jest umieszczony dolny

segment wargowych uszczelek (5), wsparty na pierścieniu rozporającym (6), dolny pierścień oporowy (8) i górny pierścień oporowy (8), a między nimi jest osadzona sprężyna (7), po czym na górnym pierścieniu oporowym (8) spoczywa pierścień rozporający (6). Na pierścieniu tym jest osadzony górny segment wargowych uszczelek (5), na których jest ułożony pierścień dociskowy (9), dociśnięty dławikiem (10). Korpus dławnicowy (1) jest połączony poprzez kołnierz (2) śrubami (11) i nakrętkami (12) z kołnierzem króćca płaszcza mieszadła (13), a między nimi jest umieszczona uszczelka (14).

(1 zastrzeżenie)

B02C

W. 71006

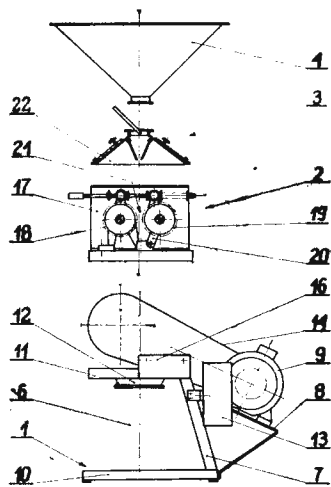
16.09.1983

Fabryka Maszyn i Urządzeń Przemysłu Spożywczego „Spomasz”, Ostrów Wielkopolski, Polska (Jarek Horyza, Rudolf Nowak, Maciej Szymański).

Rozdrabniacz walcowy, zwłaszcza do zbóż i nasion

Rozdrabniacz ma lej zasypowy (4), urządzenie dozujące (3), komorę rozdrabniania (2) z zespołem wałców (18, 19) oraz ramę nośną (1). Urządzenie dozujące (3) i komora rozdrabniania (2) mają oddzielne korpusy (22, 17) o budowie samonośnej, które są umieszczone jeden nad drugim i rozłącznie połączone ze sobą, przy czym korpus (17) komory (2) spoczywa na nośnej ramie (1), której pionowy zarys jest zbliżony do litery C. Rama (1) tworzy wnękę (6) o trzech otwartych bokach i ma lej wysypowy (12), który jest umieszczony symetrycznie pod szczeliną międzywałcową (21) i zwrócony swym wylotem we wnękę (6).

(3 zastrzeżenia)

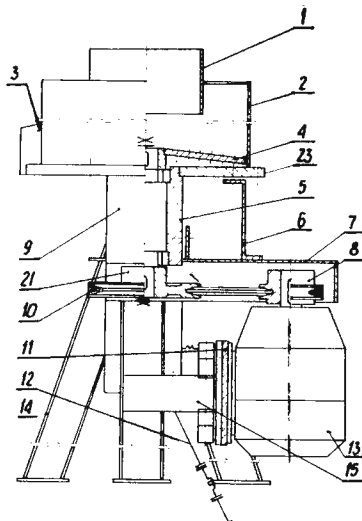

B02C **W. 70536** **07.06.1983**

Państwowy Ośrodek Maszynowy w Lubaszczu, Lubaszcz, Polska (Ludwik Bednarski, Marcjjan Wolnik).

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej konstrukcji rozdrabniacza charakteryzującej się możliwością regulacji stopnia rozdrobnienia okopowych.

Rozdrabniacz charakteryzuje się tym, że wzdłuż jego osi pionowej znajduje się ułożyskowany wałek (5) w obudowie (9), z jednej strony zaopatrzonej w tarczę tnącą (4), a z drugiej zaś w koło pasowe, klinowe (21). Tarcza (4) jest pochylona do poziomu o kąt 0°—16° i ma zamocowane dwa rzędy kołków rozdrabniających o regulowanej wysokości, tworzących spiralę Archimedesa. (1 zastrzeżenie)

B08B **W. 70743** **14.07.1983**

Wrocławska Fabryka Maszyn i Urządzeń Przemysłu Spożywczego „Spomasz”, Wrocław, Polska (Zenon Maciejewski, Jan Bielec, Zbigniew Żukowski).

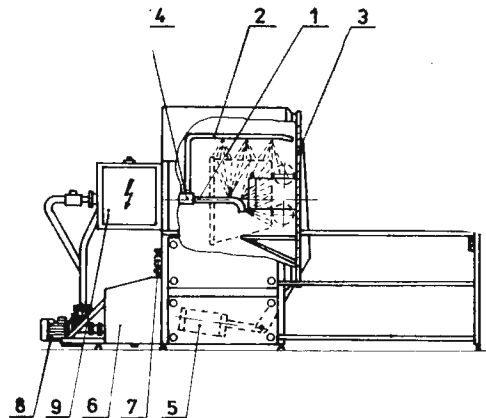
Urządzenie do mycia zbiorników i wózków

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie skrócenia czasu mycia oraz ułatwienia warunków pracy.

Urządzenie zaopatrzone jest w ruchomą klapę (3) i obrotowy układ natryskowy, który składa się z kolektora (4) z przytwierdzonymi do niego prostopadle

względem siebie ramionami (1) i (2) z dyszami natryskowymi.

Ramię (1) umieszczone jest osiowo do kolektora (4) i odgięte w części końcowej, a drugie ramię (2) umocowane jest promieniowo z częścią końcową odgiętą osiowo względem kolektora (4). (2 zastrzeżenia)

B08B **W. 70926** **25.08.1983**
F24F

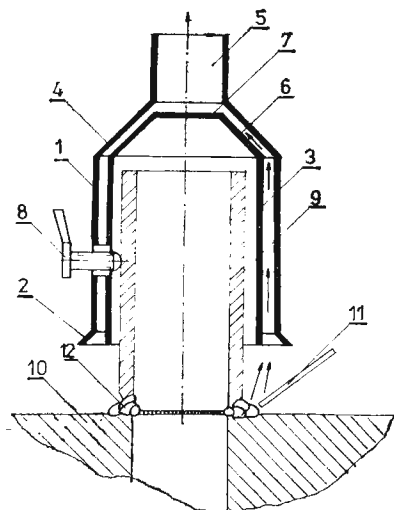
Raciborska Fabryka Kotłów „RAFAKO”, Racibórz, Polska (Kazimierz Mogielski).

Ssawka spawalniczego urządzenia filtru-wentylacyjnego

Przedmiotem wzoru użytkowego jest ssawka spawalniczego urządzenia filtru-wentylacyjnego, stosowana przy spawaniu króćców do elementów walcowych i płaskich.

Wzór użytkowy udoskonala skuteczność odsysania gazów i płynów z miejsca spawania.

Ssawka ma rurę zewnętrzną (1) z daszkiem (2) i współosiową usytuowaną rurę wewnętrzną (3), razem stanowiącą pierścieniową dyszę wlotu gazów. Rura zewnętrzna (1) jest połączona z zewnętrznym pierścieniem stożkowym (4), a ten z rurą (5) wylotu gazów, a rura wewnętrzna (3) w górnej części jest zaślepiona pierścieniem stożkowym (6) wewnętrznym i denkiem (7). (1 zastrzeżenie)

B21B **W. 70928** **29.08.1983**

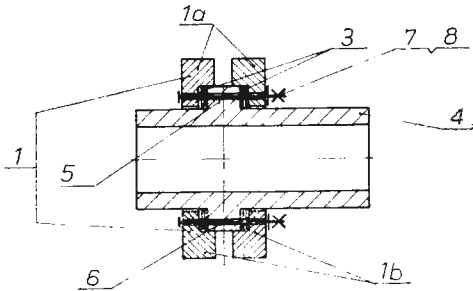
Biuro Projektów i Kompletacji Dostaw Maszyn i Urządzeń Hutniczych „Hutmaszprojekt”-Hapeko”, Katowice, Polska (Czesław Wąsowski, Kazimierz Dylong, Jan Piskoń).

Rolka profilowa prowadząca w prostownicach rolkowych

Przedmiotem wzoru użytkowego jest rolka profilowa urządzenia doprowadzającego i wyprowadzającego profile do i z prostownicy.

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia pracochłonności wymiany rolki.

Rolkę według wzoru stanowi pierścień dzielony na dwie połówki (1a) i (1b) osadzone na wale poprzez kołnierz (5) tulei (4). Na obwodzie kołnierza (5) i rolki (1) nawiercone są po cztery otwory (6) w równej odległości od osi wału, poprzez które za pomocą śrub (7) i nakrętek (8) rolka (1) umocowana jest na tulei (4). (1 zastrzeżenie)

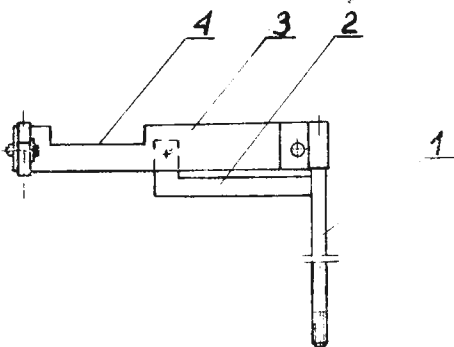
B21D W. 70901 24.08.1983

Zakład Podzespołów Radiowych „Omig”, Warszawa, Polska (Wojciech Frankowski, Rajmünd Kortoniuk).

Wyprowadzenie do kształtowania zwłaszcza talerzyka rezonatorów

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie umożliwienia otrzymywania talerzyków rezonatorów bez dodatkowych kołnierzyków a tym samym polepszenia jakości talerzyków i wyeliminowania operacji gratowania.

Wyprowadzenie do kształtowania, zwłaszcza talerzyków rezonatorów, składa się z oski (1) połączonej ze wspornikiem (2). Na osce (1) osadzone jest ramie (3), które składa się z dwóch płaszczyzn prostokątnych, przy czym na jednej z nich znajduje się prostokątne wycięcie (4) zaś do prostokątnej drugiej płaszczyzny dołączona jest poprzez wkręty płytka formująca mająca powierzchnię formującą o kształcie wklęsłym. Odległość ramienia (3) od wspornika (2) regulowana jest poprzez wkręt. (1 zastrzeżenie)

B21D W. 70946 31.08.1983
B30B

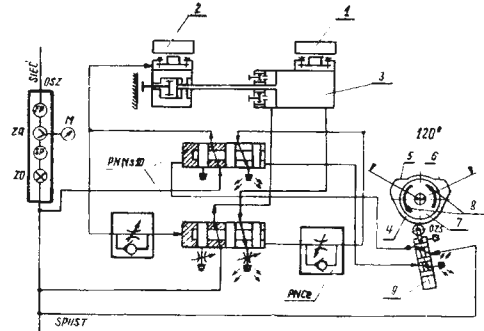
Zakłady Zmechanizowanego Sprzętu Domowego „Predom-Matrix”, Tczew, Polska (Andrzej Langowski).

Pneumatyczny podajnik zaciskowy

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest podwojenie przesuwu taśmy w czasie skoku suwaka prasy do góry.

Podajnik charakteryzuje się tym, że jest dodatkowo wyposażony w drugą krzywkę (4) z dwoma występami (5 i 6).

Występy (5 i 6) są przesunięte względem siebie o kąt około 120°. Krzywka jest osadzona na wale prasy za pośrednictwem tarczy (7) z dwoma śrubami mocującymi (8). Obrót krzywki powoduje za pośrednictwem zaworu (9) przesterowanie. (1 zastrzeżenie)

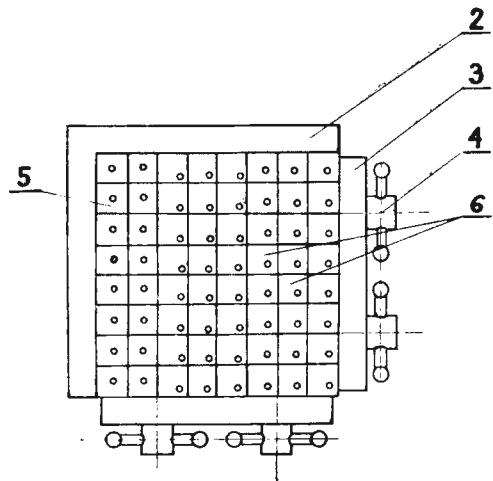
B21D W. 70988 13.09.1983

Zakłady Mechaniczne „PZL-Wola” im. Marcelego Nowotki, Warszawa, Polska (Witold Gillert).

Urządzenie do krępowania prętów

Przedmiotem wzoru użytkowego jest urządzenie do krępowania prętów na gorąco lub zimno.

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia umożliwiającego gięcie prętów o bardzo zróżnicowanych kształtach. Urządzenie zawiera wymienne kostki z otworami, przy czym część kostek (5) ma otwory umieszczone symetrycznie a część kostek (6) ma otwory umieszczone niesymetrycznie. Kostki mają przekrój kwadratowy. Kostki są dociskane z dwóch stron przy pomocy dwóch belek dociskowych (3) i docisków śrubowych (4) do listwy oporowej (2). (3 zastrzeżenia)

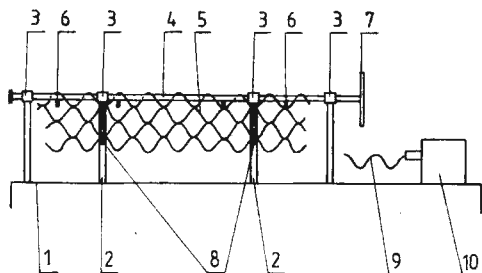
B21F W. 70920 25.08.1983

Spółdzielnia Kółek Rolniczych, Noszarzewo Borowe, Polska (Władysław Izwantowski, Stanisław Butrym).

Urządzenie pomocnicze do wyplatania siatki, zwłaszcza ogrodzeniowej

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia umożliwiającego wyeliminowanie kołysania się zawieszanej siatki oraz zapewnienie precyzyjnego ruchu wplatanej drutu.

Urządzenie pomocnicze do wyplatania siatki, zwłaszcza ogrodzeniowej, w której poszczególne druty, formowane są w kształcie podłużnych fal i wplatane do siatki charakteryzuje się tym, że do łożysk (3) poziomego obracanego pręta (4), służącego do zawieszania siatki (5), przymocowane są nieruchomo, zagięte na końcu podpierająco-przewodzące pręty (8) pod takim kątem do pionowych słupków (2), na których spoczywają łożyska (3), aby zwisający pionowo jeden segment siatki (5) był w odległości co najmniej dwóch amplitud fal poszczególnych drutów (9) siatki (5) od powierzchni (1) stołu, na którym umocowane są słupki (2). (1 zastrzeżenie)

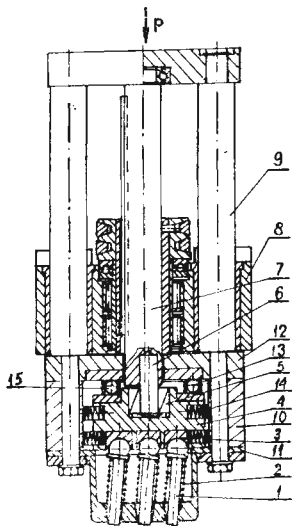
B21J W. 70894 23.08.1983

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Podstaw Technologii i Konstrukcji Maszyn, Warszawa, Polska (Aleksander Żurawski, Leonard Muzyłak, Bernard Lipczyński).

Wielostemplowa głowica do nitowania

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie zwiększenia wydajności procesu nitowania oraz uzyskania wyższych właściwości mechanicznych nitowania.

Wielostemplowa głowica do nitowania zaopatrzona jest we wrzeciono (7) napędzające płytę (4) poprzez łożysko specjalne (13). W płycie (4) osadzone są przegubowo stemple (1). Działanie sił odśrodkowych płyty (4) odciążone jest układem ślizgowo-obrotowym (14). (3 zastrzeżenia)

B23B W. 70954 05.09.1983

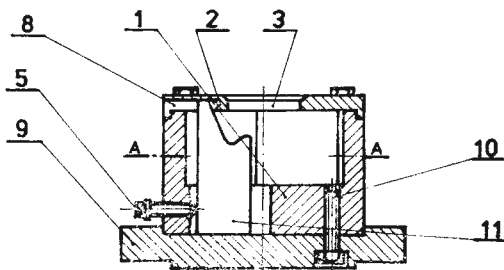
Zakłady Wytwórcze Sprzętu Sieciowego „Belos”, Bielsko-Biała, Polska (Ernest Kunce).

Głowica skrawająca do obrabiania końców rur

Przedmiotem wzoru użytkowego jest głowica skrawająca do obrabiania końców rur, stosowana w wielkoseryjnej produkcji osprzętu sieciowego do elektroenergetycznych linii napowietrznych.

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania głowicy łatwej w wykonaniu.

Głowica skrawająca ma postać cylindra z jednej strony zamkniętego płytą podstawy (1), a z drugiej zamkniętego pokrywą (2) ze współśrodkowym otworem (3), przy czym w bocznej ścianie cylindra rozmieszczone są przeciwległe dwa prostokątne otwory, równoległe do osi cylindra oraz otwór gwintowany ze śrubą (5), natomiast płyta podstawy (1) ma wycięcie, w kształcie wycinka kołowego oraz prostokątny otwór, którego dłuższy bok jest równoległy do wycięcia w płycie podstawy (1). (2 zastrzeżenia)

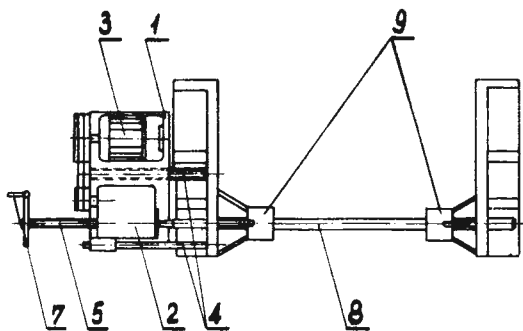
B23B W. 71751 18.01.1984

Przedsiębiorstwo Przerobu Żłomu Metali, Herby, Polska (Andrzej Otrębski, Romuald Grabałowski, Zdzisław Sotomski, Jan Kowalczyk, Franciszek Machoń).

Przyrząd do roztaczania otworów, zwłaszcza w korpusach prasonożyc

Przyrząd służy do roztaczania otworów, zwłaszcza w korpusach prasonożyc. Konstrukcja przyrządu umożliwia regenerację otworów w dużych korpusach, na miejscu, bez demontażu maszyn.

Przyrząd ma podstawę (1) na której umieszczony jest wrzeciennik tokarski (2) oraz silnik elektryczny (3). Podstawa (1) ma możliwość przesuwania się po prowadnicach (4) dzięki śrubie pociągowej (5). We wrzecienniku (2) zamocowane jest wytaczadło (8) z tulejami prowadzącymi (9). (3 zastrzeżenia)

B23C W. 71156 11.10.1983

Wacław Pilot, Andrzej Barcentewicz, Jasło, Polska (Wacław Pilot, Andrzej Barcentewicz).

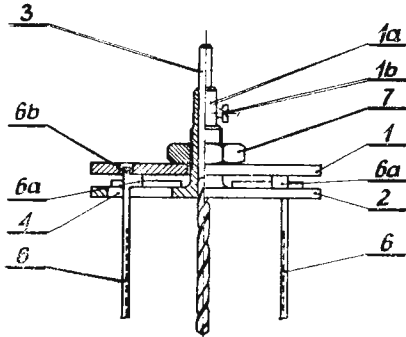
Przyrząd do frezowania pierścieniowego

Przedmiotem wzoru użytkowego jest przyrząd do pierścieniowego frezowania, zwłaszcza przystosowany do współpracy z wiertarką.

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania przyrządu w którym możliwe jest bezstopniowe nastawienie frezów w tarczy na żadaną średnicę.

Przyrząd składa się z dwóch nałożonych na siebie tarcz (1, 2) i osadzonych w nich trzech frezów (6), z których tarcza (1) czołowa jest sztywno osadzona na

osi (3) i ma symetrycznie rozmieszczone trzy promieniowo ukierunkowane szczeliny (4), a tarcza (2) tylna ma trzy spiralne szczeliny, symetrycznie rozmieszczone i centryczny otwór do rozłącznego nakładania na oś (3), zaś frezy (6) u nasady mają stopki (6a) do zaciskania ich między tarczami (1, 2) i czopy (6b) wchodzące w szczeliny spiralne tarczy (2) tylnej. (2 zastrzeżenia)

B23D

W. 70866

15.08.1983

Stanisław Winniczuk, Opole, Polska (Stanisław Winniczuk).

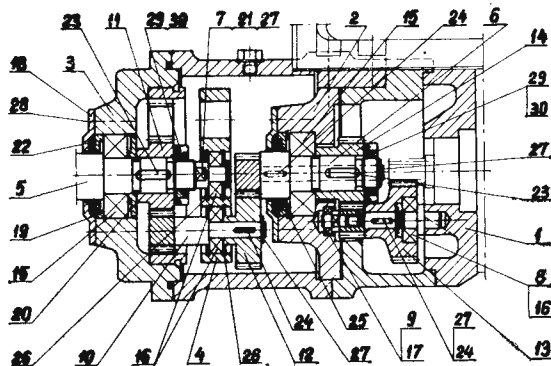
Dłutownica mechaniczno-ręczna typu UMR-25 o napędzie elektrycznym

Dłutownica mechaniczno-ręczna typu UMR-25 o napędzie elektrycznym jest elektronarzędziem przeznaczonym do ukosowania krawędzi rowków spawalniczych w kształcie V, Y, K i X.

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania narzędzia cechującego się trwałością i dużą uniwersalnością zastosowania.

Urządzenie według wzoru użytkowego jest zbudowane z zespołu napędowego w skład którego wchodzi silnik elektryczny (1), reduktor obrotów (2) i układ korbowo-suwakowy (3), zespołu przystawki roboczej, składającego się z układu regulującego kąt ukosowania (4) oraz układu mocującego nóż roboczy (5) oraz z zespołu prowadzącego w skład którego wchodzi układ mocujący rolki prowadzące (6) i układ mocujący rolki dociskowe (7).

Zespół napędowy dłutownicy można wykorzystać po odłączeniu zespołu przystawki roboczej i zespołu prowadzącego przeobrażając go na inny rodzaj elektronarzędzia to jest piłę wahadłową, wykrawarkę lub nożyce zamontowując do zespołu istniejącego odpowiednią przystawkę roboczą w zależności od potrzeb. (2 zastrzeżenia)

B23G

W. 70921

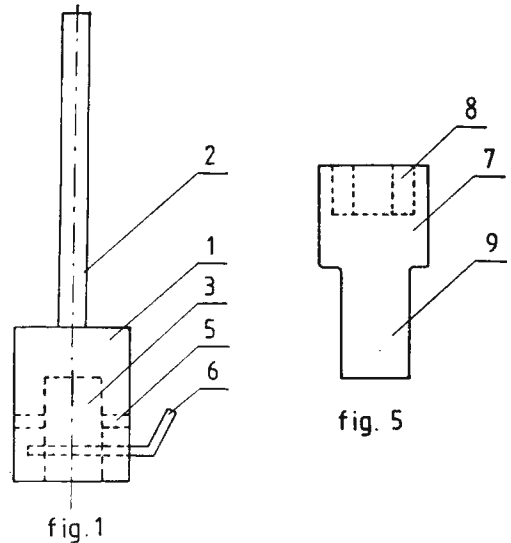
25.08.1983

Spółdzielnia Kółek Rolniczych, Ciechanów, Polska (Eugeniusz Tabaka).

Oprzyrządowanie wiertarki słupowej

Oprzyrządowanie do wiertarki słupowej według wzoru użytkowego rozwiązuje zagadnienie przystosowania wiertarki do gwintowania nakrętek.

Oprzyrządowanie składa się z dwóch części, uchwyty gwintownika, wykonanego w kształcie walca (1) z przymocowanym trwale od góry prętem (2) wkładanym do wrzeciona wiertarki oraz z obejm (7) z otworem sześciokątnym (8) od góry i walcem (9) od dołu. Walec (1) uchwyty gwintownika ma wydrążony od dołu otwór (3) w kształcie czworokątnego ostrosłupa oraz poziomy otwór (5) przez który przechodzi zawlecza. (2 zastrzeżenia)

B25H

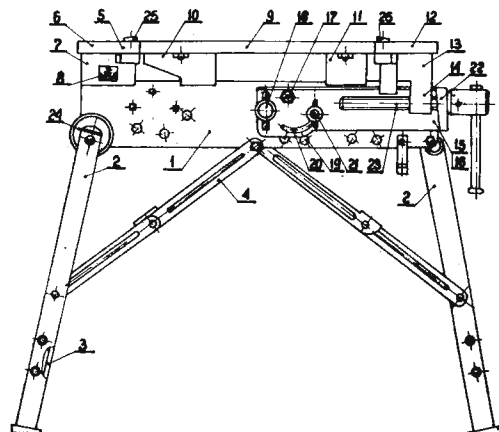
W. 70651

27.06.1983

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Mechanizacji Produkcji Zwierzęcej „MEPROZET”, Gdańsk, Polska (Zbigniew Pędzisz).

Stół warsztatowy, wielofunkcyjny

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie łatwego i stabilnego mocowania przedmiotów poddawanych obróbce, mających nawet nieregularne kształty i duże wymiary gabarytowe. Mocowanie odbywa się w składanym stole warsztatowym mającym płytę roboczą dzieloną na trzy części, a mianowicie wyjmowalną część środkową (9) oraz dwie szczęki, szczękę przestawną (5), przesuwaną skokowo wzdłuż belek nośnych (1) oraz szczękę ruchomą (12), połączoną z ramą wychylną (15), która może być odchylona wraz ze

szczęką (12) od płaszczyzny płyty roboczej. Do przesuwania i zaciskania szczęki (12) służą śruby (23) osadzone w belce poprzecznej (22) ramy wychylnej (15).

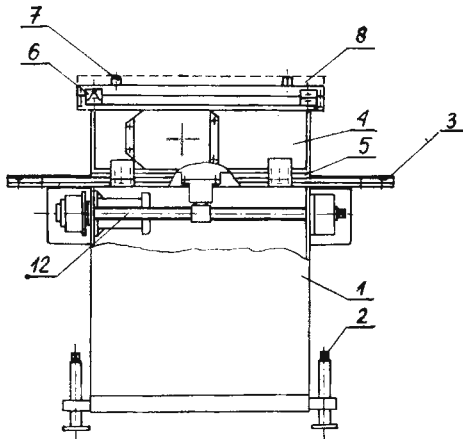
Płyta robocza wraz z belkami nośnymi (1) wsparta jest na dwóch parach składanych nóg (2). (1 zastrzeżenie)

B25J W. 70899 24.08.1983
B23Q

Institut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska
(Andrzej Billing, Andrzej Kuls, Zbigniew Zembura).

**Urządzenie podająco-odbierające,
zwłaszcza dla współpracy
z manipulatorem przemysłowym**

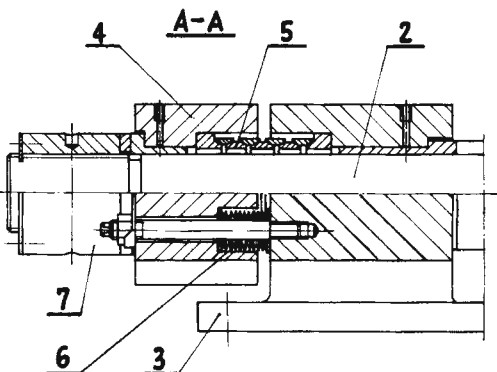
Wzór rozwiązuje zagadnienie paletyzacji detali w automatycznych procesach przemysłowych. Urządzenie ma wymienną paletę (8) z równomiernie rozmieszczonymi gniazdami, ustaloną za pomocą kołków (7) do płyty stołu (6).

Napęd korpusu pośredniego (4) i płyty stołu (6) przenoszony jest z silnika elektrycznego poprzez przekładnię redukującą i dwie śruby pociągowe (12) współpracujące z nakrętkami. Na każdej śrubie (12) osadzone są dwa sprzęgła pracujące na przemiał, z których jedno łączy kinematycznie śrubę z silnikiem napędowym, a drugie łączy śrubę z korpusem pośrednim (4) czy płytą stołu (6). (1 zastrzeżenie)

B26D W. 70927 29.08.1983
B23Q

Biuro Projektów i Kompletacji Dostaw Maszyn i Urządzeń Hutniczych „Hutmaszprojekt” — HAPKO”, Katowice, Polska (Engelbert Poleśny, Czesław Juszcak).

Zderzak nastawny

Zderzak nastawny, stosowany w urządzeniach wymagających zmiennego ustalania długości obrabianego przedmiotu, według wzoru ma kostkę (4) osadzoną osiowo na czopie łożyskowania napędowej śruby (2). W kostce (4) oraz w stałej obudowie (3) wyżłobione są wokół osi śruby (2) gniazda dla osadzenia pierścieniowych sprężyn (5). Na obwodzie kostki (4) są cztery symetrycznie rozłożone gniazda dla osadzenia talerzowych lub śrubowych sprężyn (6). (1 zastrzeżenie)

B29C W. 70922 25.08.1983

Mysłowickie Zakłady Urządzeń Elektromechanicznych „ZELMECH-DOMGOS”, Mysłowice, Polska (Józef Ściara).

Zgrzewarka oporowa do folii

Celem wzoru jest opracowanie konstrukcji zgrzewarki o małej materiałochłonności, umożliwiającej właściwe uzyskanie zgrzewów.

Zgrzewarka oporowa do folii, składająca się z korpusu, pokrywy, układu zgrzewającego i układu elektrycznego zasilającego ten układ prądem o napięciu 12 V, według wzoru charakteryzuje się tym, że układ zgrzewający stanowi stalowa listwa (10) z przyklejoną do jej górnej powierzchni taśmą teflonową (12) oraz rozpięty na niej drut oporowy (13) z jednej strony przymocowany za pomocą wkrętu do czołowej powierzchni metalowej listwy (10), a z drugiej strony do kompensatora wydłużeń termicznych (11).

Całość umieszczona jest w korpusie od góry zamkniętym przykrywką wyposażoną w otwór umożliwiający obserwację lampki kontrolnej oraz w tulejkę prowadzącą, w której usytuowany jest kołek współpracujący z wyłącznikiem. Do korpusu za pośrednictwem przegubów (4) przymocowana jest pokrywa wyposażona w wąż dociskowy (15) i wąż uzupełniający (14), które nasunięte są na przetyczkę (16) oraz w kołki (5) usytuowane suwliwie w przegubach (4) i pręt (6) z umieszczoną na nim rolką folii (21). (1 zastrzeżenie)

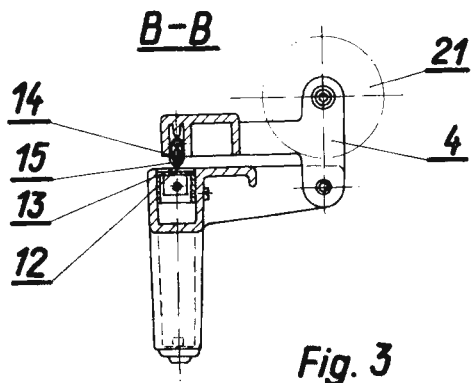
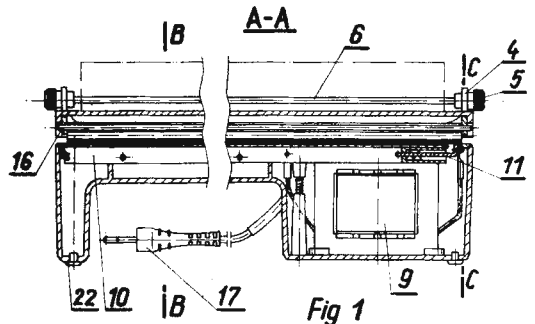

Fig. 3

B30B
B26D

W. 71752

18.01.1984

Przedsiębiorstwo Przerobu Żelaza i Metali, Herby,
Polska (Jan Kowalczyk, Romuald Grabowski).

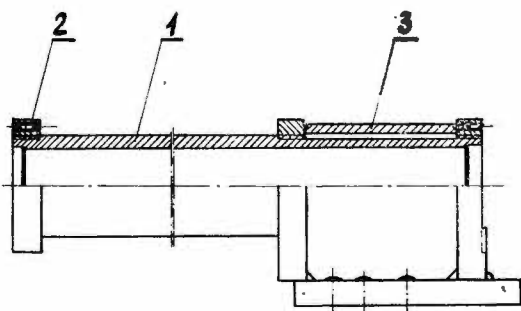
Cylinder suwaka prasożycy

Przedmiotem wzoru użytkowego jest cylinder suwaka prasożycy składający się z rury, kołnierza i trawersy, w którym zarówno kołnierz (2) jak i trawersa (3) umieszczone na dwu przeciwległych końcach rury (1) i mocowane są do niej rozłącznie przy pomocy gwintu.

Gwint mocujący trawersę (3) do rury (1) wykonany jest w blachach osadzeniowych trawersy oraz w miejscu osadzenia na rurze (1) cylindra i charakteryzuje się ciągłością skoku nacinania w obydwu osadzeniach.

Rozłączne połączenie kołnierza i trawersy z rurą cylindra umożliwia łatwość montażu tych elementów oraz ich regenerację przedłużając tym samym trwałość całego cylindra suwaka prasożycy.

(1 zastrzeżenie)

B43L

W. 70990

12.09.1983

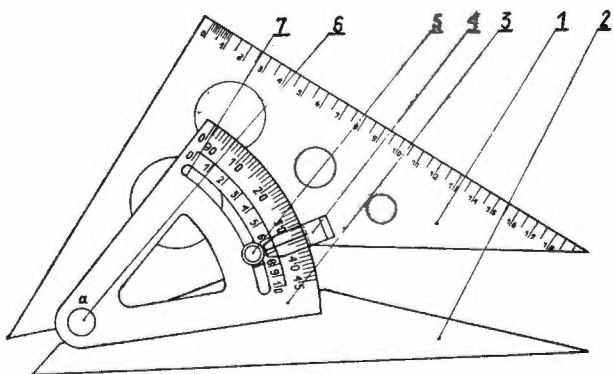
Janusz Sidwa, Kutno, Polska (Janusz Sidwa).

Ekierka inżynierska

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania uniwersalnego przyboru kreślarskiego.

Ekierka składa się z dwóch ramion (1) i (2), połączonych w punkcie obrotu (a), powstałych w wyniku rozcięcia trójkąta łamaną, zamocowanego na ramieniu (2) kątomierza (3) z wycięciem łukowym, ograniczającym wraz ze śrubą i nakrętką blokującą (5) nastawę żadanego kąta rozwarcia ramion (1), (2).

(2 zastrzeżenia)

B60C

W. 71012

16.09.1983

Państwowe Gospodarstwo Rolne w Gniechowicach,
Gniechowice, Polska (Jan Dyndor, Zbigniew Szczygieł).

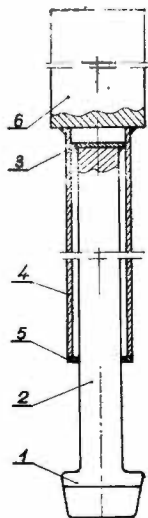
Przyrząd do odkrywania opony przyległej do obręczy koła, zwłaszcza dużych średnic

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie zwiększenia bezpieczeństwa i zmniejszenia uciążliwości odrywania opon od obręczy.

Przyrząd ma postać metalowego grota (1) o kształcie przecinaka stanowiącego zakończenie długiego metalowego trzonka (2), który jest usytuowany przesuwnie we wnętrzu długiej rury (4) zakończonej u góry obciążnikiem (6). Trzonek (2) jest u przeciwnego końca względem grota (1) zakończony kołnierzem (3), a rura (4) u dołu jest zakończona wewnętrznym pierścieniem (5).

Elementy te zapobiegają po zamontowaniu trzonka (2) w rurze (4) ich rozłączeniu podczas użytkowania przyrządu.

(1 zastrzeżenie)

B60Q

W. 71014

16.09.1983

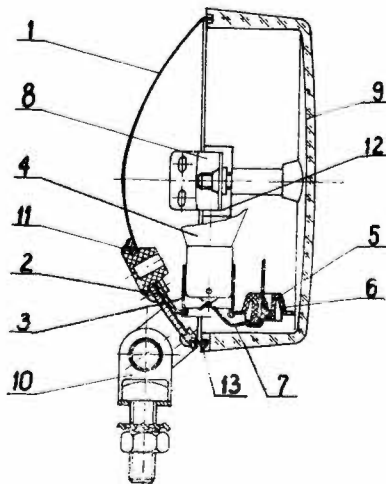
Zakłady Elektrotechniki Motoryzacyjnej „Polmo”,
Kwidzyn, Polska (Henryk Partyka, Witold Klingenberg).

Lampa tylna do pojazdu

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania lampy, zwłaszcza przeciwmglowej, o uproszczonej konstrukcji.

Lampa składa się z okrągłego odbłyśnika (1) w kształcie paraboloidy, do którego jest mocowany wspornik (2) z oprawką (3) do żarówki (4) i klosza (9), który od strony wewnętrznej ma wybrania (12) dla łapek (8) odbłyśnika (1) oraz w dolnej części wycięcie (13) do odprowadzenia skroplin.

(1 zastrzeżenie)

B60R W. 71606 23.12.1983

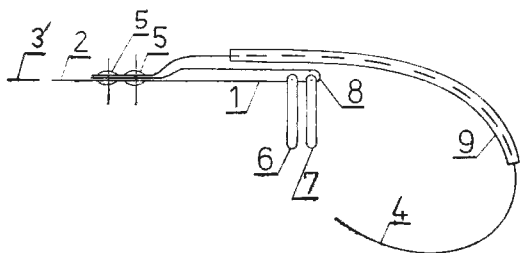
Sławomir Wasiek,, Poznań, Polska (Sławomir Wasiek).

Końcówka ciągną do holowania pojazdów samochodowych

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania końcówki ciągną do holowania pojazdów samochodowych, która byłaby prosta w obsłudze i wytwarzaniu.

Końcówka w kształcie pętli połączonej z jednym końcem roboczego odcinka ciągną charakteryzuje się tym, że jest wyposażona w dwie klamry (6), (7) o zamkniętym obwodzie, które to klamry (6), (7) rozmieszczone jedna obok drugiej są połączone z pętlą (1) tworząc łańcuchowe złącze (8), a ponadto ma krótkie ciągną (4) na przedłużeniu roboczego odcinka ciągną (3), z którym to krótkie ciągną (4) jest połączone na stałe w obszarze połączenia pętli (1) z końcem (2) roboczego odcinka ciągną (3).

(4 zastrzeżenia)

B60R W. 71607 23.12.1983

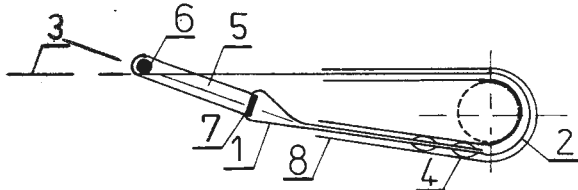
Sławomir Wasiek,, Poznań, Polska (Sławomir Wasiek).

Końcówka ciągną do holowania pojazdów samochodowych

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania końcówki ciągną do holowania pojazdów samochodowych, która byłaby prosta w obsłudze i wytwarzaniu.

Końcówka w kształcie pętli połączonej z jednym końcem roboczego odcinka ciągną charakteryzuje się tym, że jest wyposażona w żeglarską szaklę (5), która to szakla (5) jest połączona z pętlą (1) tworząc łańcuchowe złącze (7), przy tym zabezpieczająca śruba (6) szakli (5) jest usytuowana na zewnątrz tego łańcuchowego złącza (7).

(4 zastrzeżenia)

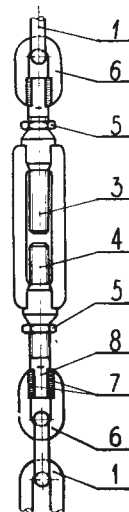
B61B W. 70999 14.09.1983

Fabryka Maszyn Górniczych im. Tadeusza Żarskiego „Pioma”, Piotrków Trybunalski, Polska (Stanisław Majewski, Adam Kowal, Lucjan Robert).

Odciąg łańcuchowy

Wzór rozwiązuje zagadnienie uproszczenia konstrukcji oraz zwiększenia trwałości odciągu stosowanego do ustalenia położenia trasy szynowej kolejki podwieszanej.

Odciąg łańcuchowy składa się z dwu odcinków łańcucha (1) zakończonych śrubami (3, 4), które są połączone nakrętką napinającą. Na śrubach (3, 4) są osadzone nakrętki kontruujące (5). (2 zastrzeżenia)

B62H W. 70975 08.09.1983

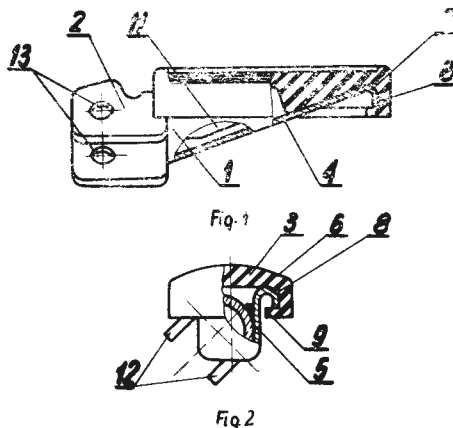
Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Swidnik”, Swidnik, Polska (Stanisław Czobot).

Podnóżek pojazdu jednośladowego, zwłaszcza motocykla

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania podnóżka o dużej sztywności.

Podnóżek zestawiony z wytłoczek (1) i (2) oraz nakładki gumowej (3) charakteryzuje się tym, że powierzchnia środkowa (4) wytłoczki (1) o przekroju w kształcie ceowym jest zbieżna z krawędziami (6) ścianek bocznych (5). Krawędzie (6) ścianek bocznych (5) oraz krawędź (7) powierzchni środkowej (4) są zagięte łukowo na zewnątrz tworząc półki (8), na których opiera się nakładka gumowa (3) za pomocą obrzeża (9). Podnóżek jest mocowany z elementem pojazdu nie pokazanym na rysunku za pomocą otworów (13) usytuowanych w występach (12) wytłoczki (2), która jest osadzona wewnątrz wytłoczki (1) i połączona z nią szwem spawalniczym (11).

(1 zastrzeżenie)

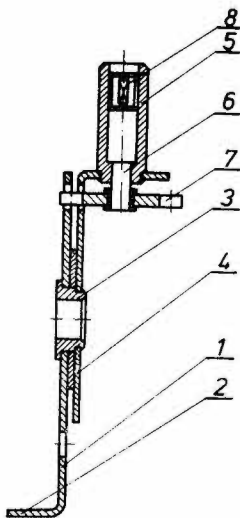
B62J W. 71642 29.12.1983

Zakłady Systemów Automatyki „Meramont” — Poznań, Zakład Elementów Automatyki w Turku, Turrek, Polska (Tadeusz Czerwiński, Kazimierz Kruczkowski).

Mechanizm napędowy drogomierza rowerowego

Wzór rozwiązuje zagadnienia opracowania prostej konstrukcji mechanizmu napędowego drogomierza rowerowego.

Mechanizm napędowy ma tarczę otworową (1) wyposażoną w zabieraki (2), osadzoną obrotowo na tulejce (3). Na tulejce (3) osadzona jest trwale podtrzymka (4), na której odgiętym końcu zamocowana jest tulejka (5). W tulejce (5) ułożyskowany jest wałek (6), na którego wolnym końcu jest osadzone trwale koło zębate (7), współpracujące z tarczą otworową (1). Drugi koniec wałka (6) jest zakończony zaciskiem (8) umożliwiającym podłączenie linki napędowej drogomierza. (3 zastrzeżenia)

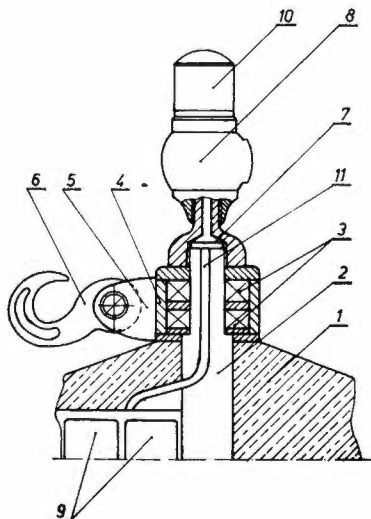
B63B W. 71002 15.09.1983

Przedsiębiorstwo Połowów i Usług Rybackich „Bar-ka”, Kołobrzeg, Polska (Jan Sady, Bogusław Wysoc-ki).

Dalba dewiacyjna

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowa-nia dalby dewiacyjnej o zwiększonej trwałości w stosunku do znanych rozwiązań.

Dalba dewiacyjna ma w głowicy (1) umocowany trzon (2), na którym poprzez łożyska (3) osadzony jest poler obrotowy (4) zaopatrzony we wsporniki (5) i mający hak (6). Poler obrotowy (4) zabezpieczony jest elementem gwintowanym (7), na którym umieszczona jest lampa okrętowa (8) zasilana z ba-

terii akumulatorów (9) i mająca wyłącznik samo-czynny (10). Ponadto trzon (2) ma kanał zasilający (11).

Dalba dewiacyjna przeznaczona jest do prowadze-nia manewrów dewiacyjnych przede wszystkim przez małe i średnie jednostki rybackie. (5 zastrzeżeń)

B63B W. 70065 16.03.1983

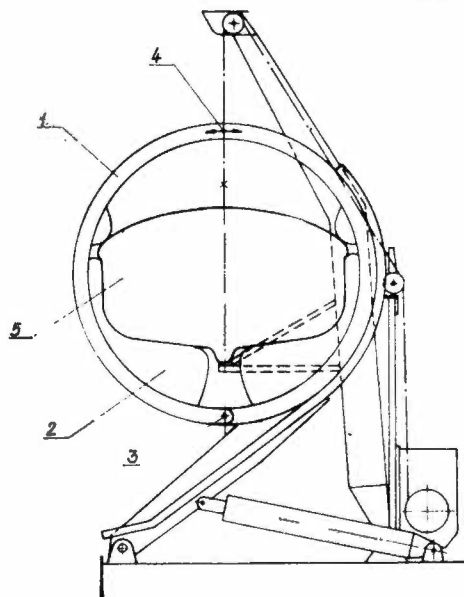
Instytut Morski, Gdańsk, Polska (Tadeusz Marczak).

Obejmy do awaryjnego spuszczenia łodzi ratunkowych

Przedmiotem niniejszego rozwiązania są obejmy do awaryjnego spuszczenia łodzi ratunkowych na wo-dę, w przypadku znacznego przechyłu statku, unie-możliwiającego spuszczenie ich z burty przeciwległej do kierunku przechyłu.

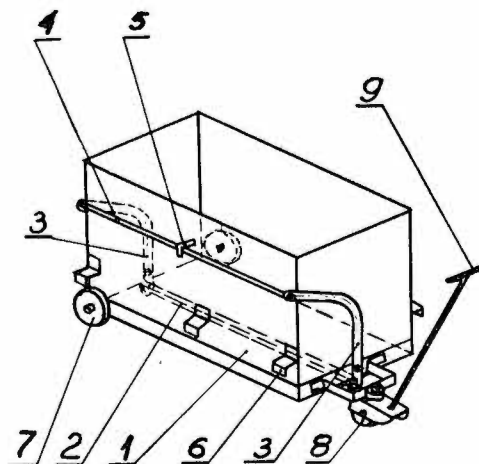
Istota rozwiązania polega na tym, że na łódź ra-tunkową zakłada się specjalne obejmy umożliwiające toczenie się łodzi po burcie statku. Obejmy te skła-dają się z ramion półkolistych (1), uchwytów (2), zawiasów (3) i złącz (4) oraz nie zmieniają sposobu zamocowania łodzi ratunkowych na statku.

(2 zastrzeżenia)

B65D B23Q W. 70052 11.03.1983

Zakłady Przemysłu Lniarskiego „Wigolen”, Często-chowa, Polska (Michał Utrata, Eugeniusz Buza, Ja-kub Jelonek, Tadeusz Jończyk).

Pojemnik, zwłaszcza na wióry metalowe

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opróżniania pojemnika bez potrzeby jego przewracania.

Pojemnik ma otwierane dwuczęściowe dno (1) uruchamiane przez układ dźwigni, na który składają się dolny drażek (2), przymocowany na stałe do jednej z połówek dna, dwie boczne dźwignie (3) oraz górny drażek (4) łączący dwie boczne dźwignie (3). Dla umożliwienia transportu pojemnika, za pomocą podnośnika widłowego ma on, wzdłuż obu dłuższych ścian, wsporniki (6). Ponadto pojemnik ma sztywno zamocowane dwa tylne kółka jezdne (7) i swobodnie zamocowane jedno przednie kółko jezdne (8) z przymocowanym do niego wysięgiem (9).

(2 zastrzeżenia)

B65D W. 70209 11.04.1983
E05B

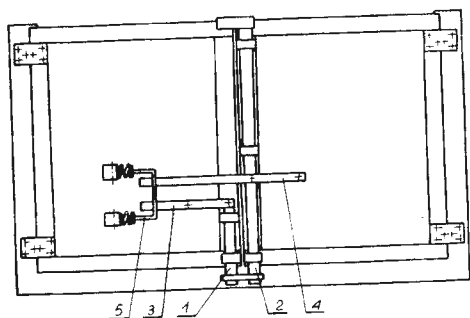
Przemysłowy Instytut Motoryzacji, Warszawa, Polska (Stanisław Skiba).

Mechanizm blokujący drzwi w pojemnikach i kontenerach

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej konstrukcji mechanizmu blokującego, działającej w sposób szybki i pewny.

Mechanizm ma rygiel lewy (1) i rygiel prawy (2), przesuwane dźwigniami (3) i (4). Rękojeści tych dźwigni umieszczone są za tym samym skrzydłem drzwi. Rygiel lewy (1) i rygiel prawy (2) zabezpieczone są równocześnie przed samoczynnym przemieszczeniem się za pomocą mechanizmu zatraskowego.

(1 zastrzeżenie)

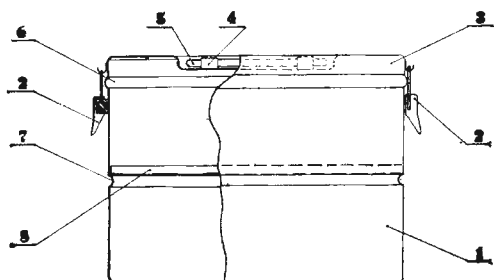
B65D W. 70931 29.08.1983

Akademia Medyczna, Lublin, Polska (Włodzimierz Niemyski).

Pojemnik do transportu butelek

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie transportu i przechowywanie butelek z mieszankami mlecznymi dla niemowląt.

Pojemnik składa się z wykonanych z blachy kwasoodpornej: płaszcza (1) w kształcie walca oraz przykrywy (3) dociskanej uchwytyami przegubowymi (2).

Płaszcz ma w górnej części wyżłobienie (7) ukształtowane do wewnątrz płaszcza (1), na którym oparty jest wkład (8) wyposażony w otwory na butelki. Górna część płaszcza (1) ma wyżłobienie (6) ukształtowane na zewnątrz płaszcza, powodujące usztywnienie konstrukcji i stanowiące jednocześnie oparcie dla przykrywy (3). W przykrywie (3) znajduje się wgłębienie na uchwyt (5) osadzony zawiasowo na wspornikach (4).

(1 zastrzeżenie)

B65D W. 70937 29.08.1983

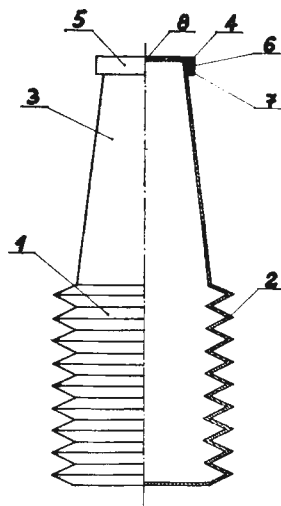
Karol Janyska, Poznań, Polska (Karol Janyska).

Pojemnik elastyczny

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie szybkiego opróżniania pojemników z materiałów płynnych i proszkowych przy jednoczesnym ich dozowaniu.

Pojemnik na bocznej powierzchni (1) cylindrycznej ma szereg karbów mieszkowych (2). Szyjka (3) ma kształt stożka ściętego i w pobliżu swojego wylotu ma zewnętrzny karb pierścieniowy (4). Zamknięcie pojemnika stanowi elastyczny kapsel (5). Ścianka boczna (6) elastycznego kapsla (5) ma przy krawędzi wewnętrzny karb pierścieniowy (7), zachodzący przy zamkniętym pojemniku za pierścieniowy karb (4) szyjki (3).

(3 zastrzeżenia)

B65D W. 70944 30.08.1983

Akademia Medyczna, Lublin, Polska (Włodzimierz Niemyski).

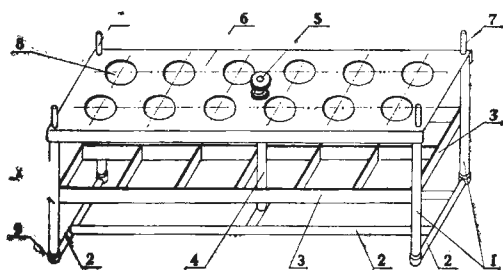
Pojemnik na butelki, zwłaszcza do płynów infuzyjnych

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie transportu butelek w procesie przygotowywania butelek do napełniania ich płynem infuzyjnym.

Pojemnik, składa się z pionowych prętów (1), będących konstrukcją nośną i ze stanowiących podstawę prętów poziomych (2), łączących dwa równoległe boki oraz z prostopadłych do nich prętów rozmieszczonych w rozstawie odpowiadającym środkom butelek ustawionych obok siebie. Na około 1/2 wysokości umieszczona jest krata (3) wykonana z płaskownika, o otworach nieco większych od średnicy dna butelki. W górnej części pojemnika znajduje się nakładana pokrywa (6) z otworami (8) na szyjki butelek. Pokrywę dociska się nakrętką (5).

Pojemnik według wzoru użytkowego jest łatwy w stosowaniu, umożliwia bezpieczny transport i mycie wielu butelek jednocześnie. Konstrukcja szkieletowa zapewnia lekkość oraz dokładność mycia butelek wewnątrz i na zewnątrz.

(2 zastrzeżenia)

B65G

W. 70053

11.03.1983

Biuro Projektowo-Konstrukcyjne Mechanizacji Budownictwa „Zremb”, w Warszawie, Oddział w Częstochowie, Częstochowa, Polska (Tadeusz Kokot, Zenon Wawrzyniak, Ireneusz Stawiński).

Wózek pługowy

Celem wzoru użytkowego jest opracowanie konstrukcji wózka do rozładunku nosiwa z taśmy przenośnika, charakteryzującego się małą masą i małymi gabarytami oraz mogącego pracować w ciągach technologicznych wyposażonych w pełną automatyzację.

Wózek pługowy charakteryzuje się tym, że ma własny zdalnie sterowany elektryczny zespół napędowy (N) zamocowany rozłącznie na ramie wózka.

Zespół napędowy (N) składa się z silnika elektrycznego (5) przekazującego obroty poprzez sprzęgło wkładkowo-hamulcowe (6), przekładnię zębatą (7) i przekładnię łańcuchową (8) na wałek (9), który poprzez koło łańcuchowe (10) i łańcuch (11) napędza koła jezdne (2). (1 zastrzeżenie)

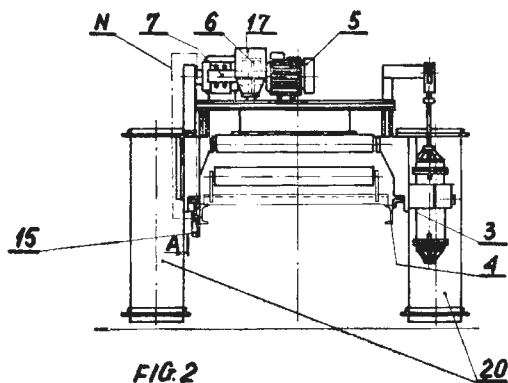

FIG. 2

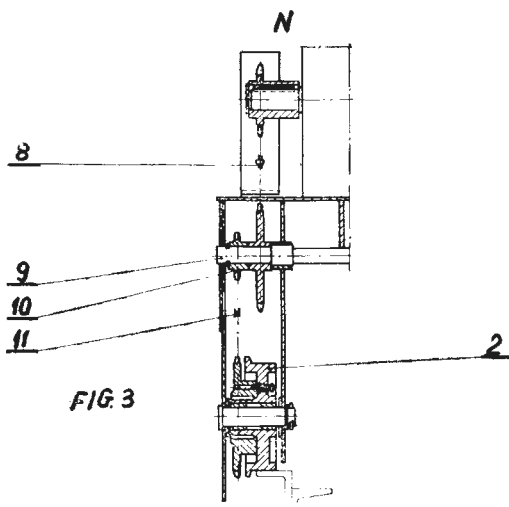

FIG. 3

B65G

W. 70674

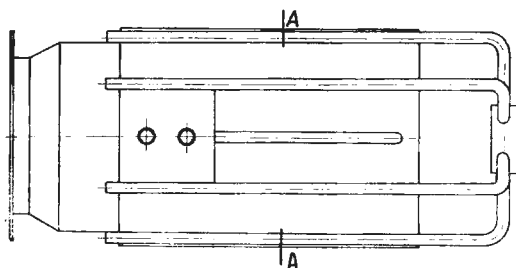
30.06.1983

Przemysłowy Instytut Maszyn Rolniczych, Poznań, Polska (Eugeniusz Dmytrow, Stanisław Wróblewski, Wisław Zalewski).

Przenośnik ślimakowy

Przenośnik składający się ze ślimaka osadzonego w obudowie rurowej, przy czym jeden koniec ślimaka ma jeden punkt podparcia, a drugi koniec spoczywa swobodnie w obudowie rurowej, charakteryzuje się tym, że do obudowy rurowej zamocowana jest rozłącznie czerpnia w kształcie kosza, wykonanego z prętów stalowych, o poszerzonej średnicy w stosunku do obudowy rurowej.

Przenośnik służy do transportu materiałów ziarnistych z magazynów zbożowych. (1 zastrzeżenie)

B65G

W. 70890

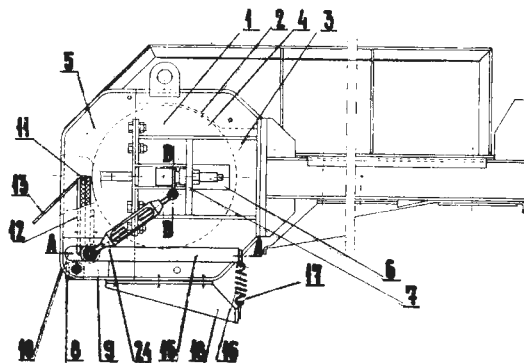
22.08.1983

Kopalnia Węgla Kamiennego „Borynia”, Jastrzębie, Polska (Jan Postół, Hubert Brachman).

Zgarniacz przenośnika taśmowego

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania zgarniacza zapewniającego prawidłowe czyszczenie taśmy bez jej uszkodzenia.

Zgarniacz osadzony za bębnem (2) ma obejmę (12) zawieszoną na półosiach dźwigni (15). Półosie, umieszczone w otworach (10) ścian (5) kadłuba (3), wchodzi w oba końce tulejowej części obejmy (2), a dźwignie (15) podtrzymywane są sprężynami (16). Czopy półosi połączone zostały napinaczami, poprzez uchwyty z śrubami (16) regulującymi położenie bębna (2). Ścierne listwy (11) zgarniacza, umieszczone w obejmie (12), dociskane są do powierzchni bębna (2) poprzez sprężyny (16), a regulacja tego docisku dokonywana jest napinaczami (24). (2 zastrzeżenia)

B66F
E21D

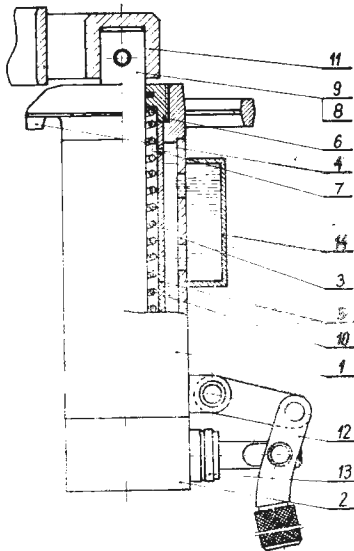
W. 70895

22.08.1983

Kopalnia Węgla Kamiennego „Wałbrzych”, Wałbrzych, Polska (Adam Kozera, Władysław Suława).

Podciągnik hydrauliczny

Przedmiotem rozwiązania jest podciągnik hydrauliczny służący do nadawania podpórności wstępnej metalowemu stojakom ciernym stosowanym w kopalniach węgla kamiennego.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji podnośnika, który może pracować i być składowany w różnych pozycjach.

Wewnątrz korpusu (1) podciągnika znajduje się cylinder roboczy (5) osadzony w siedzeniu podstawy (2) i dociśnięty dławikiem (6).

Wewnątrz cylindra (5) znajduje się tłok (8) z drążkiem tłokowym (9) i sprężyną zwrotną (10). Na zewnątrz korpusu (1) znajduje się drąg tłokowy (9) oraz dźwignia robocza (12) pompki wysokiego ciśnienia (13).

Do korpusu (1) przymocowany jest i połączony z układem hydraulicznym zbiornik wyrównawczy (14). (1 zastrzeżenie)

B66F

W. 70923

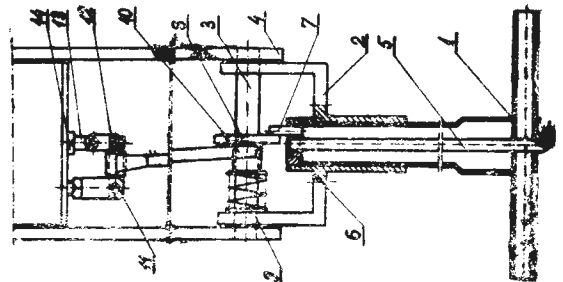
24.08.1983

Zakłady Obsługowych Urządzeń Samochodowych „ELEKTROMET-WSPÓŁPRACA” Spółdzielnia Pracy, Lublin, Polska (Zbigniew Kubiaczyk).

Urządzenie do opuszczania układu podnoszenia dźwignika hydraulicznego

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie płynnego opuszczania układu podnoszenia dźwignika hydraulicznego przy dowolnym położeniu rękojeści.

Urządzenie wyposażone w dźwignię (10), przegub (11), zawór spustowy (14) oraz rękojeść (1) z umieszczonym wewnątrz sworzniem (5), zamocowaną w obejmie (2) osadzonej przegubowo za pomocą wałka (3) w wózku dźwignika (4) charakteryzuje się tym, że sworzień (5) jest zaopatrzony w pierścień (6) z osadzonym w nim mimośrodowo kołkiem (7).

Przekręcenie sworzniem (5) powoduje obrót pierścienia (6), którego kołek (7) przesuwając tuleję (8) dźwigni (10) zaworu wraz z dźwignią (10) zaworu. Dźwignia (10) zaworu za pomocą przegubu (11) i cięgna (12) odciąga drążek spustowy (13), a tym samym otwiera zawór spustowy (14) powodując opuszczenie układu podnoszenia dźwignika hydraulicznego. (2 zastrzeżenia)

**Dział C
CHEMIA I METALURGIA**

C13H
B02C

W. 70942

30.08.1983

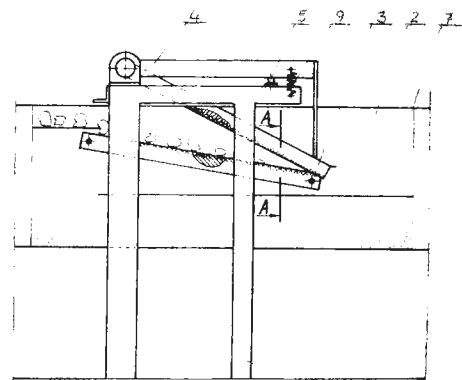
Cukrownie Gdańskie, Cukrownia „Kętrzyn”, Kętrzyn, Polska (Olgiard Warno, Zbigniew Trykacz, Marian Szpryngiel, Andrzej Babicz).

Urządzenie do rozdrabniania, zwłaszcza grudek cukru

Celem wzoru użytkowego jest opracowanie prostego urządzenia do rozgniatacia grudek cukru, nadającego się do zamontowania na istniejących liniach technologicznych.

Urządzenie składa się z dwóch płyt: górnej (3) i dolnej, nachylonych do siebie pod kątem ostrym w taki sposób, że końce płyt zazębiają się ze sobą tworząc gardziel. przy czym płyta górna (3) drugim końcem zamocowana jest obrotowo do ramy, stanowiącej zewnętrzną stałą konstrukcję umieszczoną nad przenośnikiem wibracyjnym (2) i jest połączona na sztywno z ramką poziomą (4), która wspólnie z regulacyjną śrubą (5) ustala nachylenie płyty górnej (3). Płyta dolna zamocowana jest na stałe w korycie

przenośnika wibracyjnego (2) do jego bocznych ścian na wysokości sita (7). Płyta górna (3) i płyta dolna od strony wewnętrznej mają nacięte zęby. Zazęblony koniec płyty górnej (3) i dolnej jest dodatkowo wspomagany sprężyną (9). (3 zastrzeżenia)

Dział D
WŁÓKIENICTWO I PAPIERNICTWO

D01H   **W. 70898**   22.08.1983

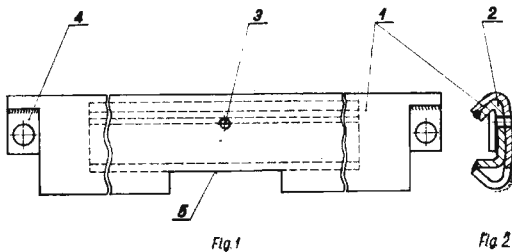
Bielska Fabryka Maszyn Włókienniczych „Befama”, Bielsko-Biała, Polska (Zygmunt Puchałka, Wacław Rosikoń, Jan Opala, Antoni Klimczak, Jan Rączka).

**Listwa przewodnika cholewki
w dwucholewkowym aparacie rozciągowym
przędzarki obrączkowej**

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania przewodnika cholewki o takiej konstrukcji która umożliwi uproszczenie technologii wykonania listwy.

Listwa przewodnika składa się z dwóch, połączonych nierozłącznie, kształtników (1 i 2), które w przekroju poprzecznym mają kształt litery „C”, przy czym krótszy kształtnik (2) ma jedno ramię wygięte pod kątem zbliżonym do prostego.

(1 zastrzeżenie)

D007B   **W. 71003**   15.09.1983

Przedsiębiorstwo Połowów i Usług Rybackich, Kolobrzeg, Polska (Mieczysław Jarząbek).

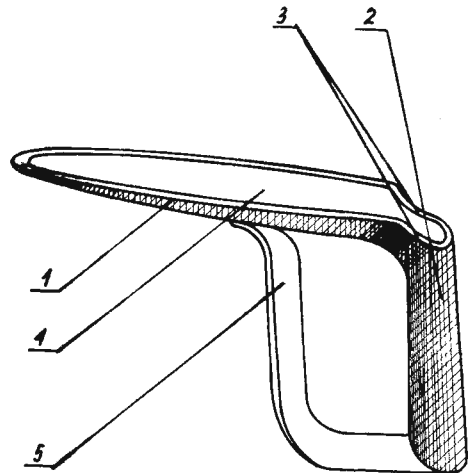
Marszpikiel

Przedmiotem wzoru użytkowego jest marszpikiel przeznaczony do zaplatania lin zwłaszcza stalowych i z włókien sztucznych stosowanych przede wszystkim w rybołówstwie.

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania budowy marszpikla łatwego w obsłudze, nie kalcującego rąk.

Marszpikiel zawiera część roboczą (1), która przechodząc w rękojeść (2) tworzy kąt rozwarty, przy czym rękojeść (2) jest pionowo przesunięta względem części roboczej (1) tworzą uskok (3). Ponadto część robocza (1) ma wyżłobienie wzdłużne (4) i jest połączona z rękojeścią (2) ochraniaczem (5).

(3 zastrzeżenia)

Dział E

BUDOWNICTWO; GÓRNICTWO

E04B   **W. 69718**   14.01.1983
E04C

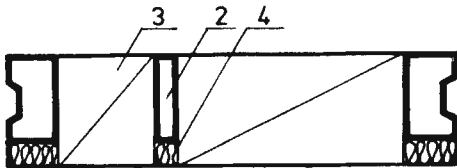
Centralny Ośrodek Badawczo-Projektowy Budownictwa Ogólnego, Warszawa, Polska (Marek Skrzyński, Stefan Goetz).

Element ścienny

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania trwałej konstrukcji elementu ściennego o podwyższonych parametrach izolacyjnych.

Element ścienny jest zaprojektowany jako ruszt, składający się ze zbrojonych żeber (2) o polach między nimi wypełnionych wkładkami izolacyjnymi, natomiast same żebra są ocieplone dodatkową wkładką izolacyjną (4).

(3 zastrzeżenia)

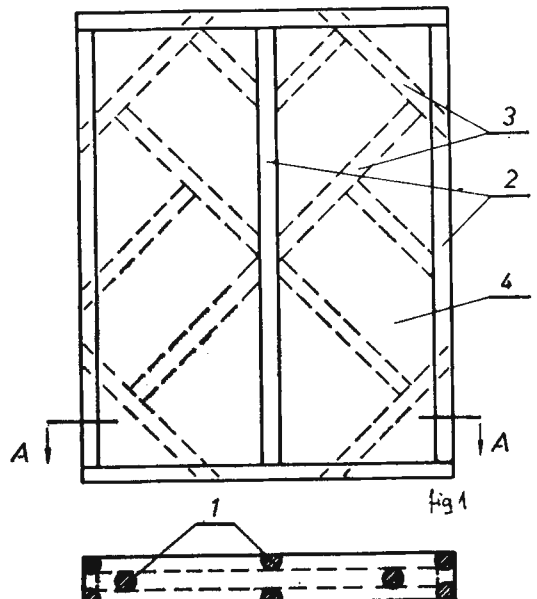

E04B   **W. 70401**   12.05.1983
E04C

Bonifacy Rawdanowicz, Choszczno, Polska (Bonifacy Rawdanowicz).

Konstrukcja szkieletowa płyt ściennych

Przedmiotem wzoru użytkowego jest konstrukcja szkieletowa płyt ściennych pełnych z otworami okien-

nymi lub drzewiowymi. Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji szkieletowej łatwej do wykonania i łączenia.

Konstrukcja szkieletowa płyt ściennych pełnych, charakteryzuje się tym, że szkielet drewniany płyty wykonany jest z okrągłaków (1) o średnicy Φ 10—14 cm, przy czym rama wewnątrz usztywniona jest słupkami (2) i zastrzałami (3), a całość wypełniona materiałem izolacyjnym (4). (1 zastrzeżenie)

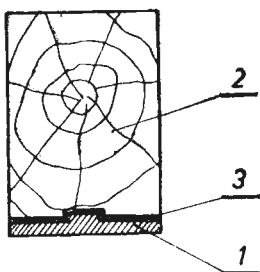
E04C W. 70993 12.09.1983

Akademia Rolnicza, Kraków, Polska (Elżbieta Młynarczyk).

Belka do konstrukcji budowlanych

Wzór rozwiązuje zagadnienie zwiększenia nośności i wytrzymałości na naprężenia zginające i rozciągające belki do konstrukcji budowlanych.

Belka składa się z podstawy (1) stanowiącej materiał kompozytowy laminat szklano-poliestrowy trwale zespolonej z elementem drewna (2) przy pomocy kleju (3) na bazie żywic syntetycznych, przy czym belka ma kształt łuku i jest elementem sprężonym w wyniku przyklejenia podstawy belki (1) do elementu drewna (2) uprzednio wygiętego o strzałkę wstępnego obciążenia skierowanego przeciwnie do obciążenia użytkowego. (2 zastrzeżenia)

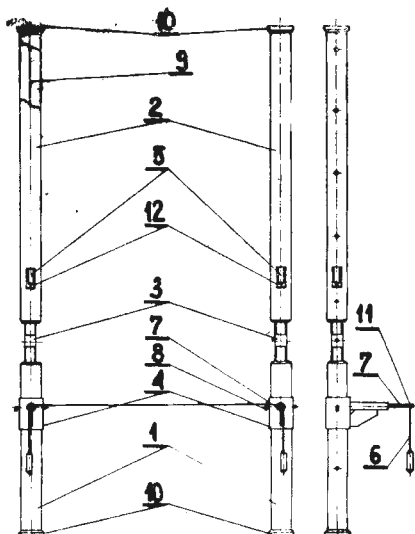

E04F W. 70977 09.09.1983

Politechnika Lubelska, Lublin, Polska (Teresa Taczanowska, Marek Maj, Andrzej Bochenek).

Urządzenie do trasowania i pionowania ścianek działowych

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia zapewniającego większą precyzję wykonania ścianek działowych.

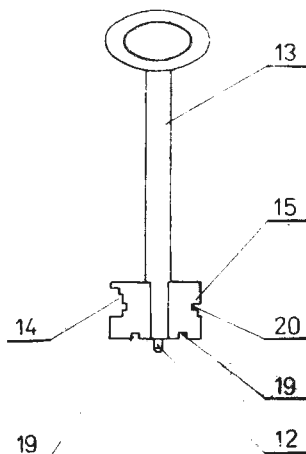
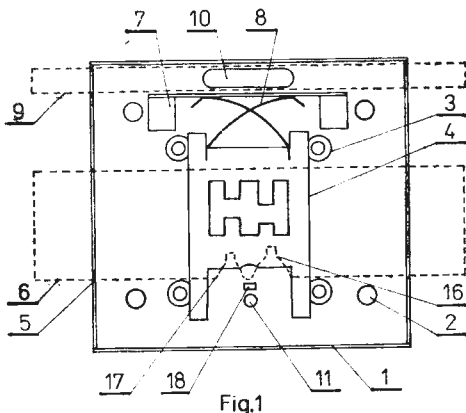
Urządzenie składa się z dwóch okrągłych kolumn, składających się każda z dwóch rur (1 i 2) zakończonych z jednej strony stopkami (10), a z drugiej strony osiowymi gwintowanymi otworami, połączonych dwustronnymi śrubami rozpierającymi (3) o gwintach przeciwnych, przy czym jedne części (2) mają wewnątrz zawieszono na lince (9) piony (5) umiejscowione na wysokości otworów (12), a drugie części (1) mają na zewnątrz przesuwne, ustalone na otworach w kolumnach zatyczkami (8), tuleje (4) z prostopadłymi do kolumn wysięgnikami (7) z nacięciami (11) na końcach, poprzez które przewieszona jest linka (6) obciążona na swoich końcach pionami. (1 zastrzeżenie)

E05B W. 70940 31.08.1983

Leszek Norbert Garbolewski, Warszawa, Polska (Leszek Norbert Garbolewski).

Zapadkowy zamek do drzwi z kluczem dwubrodowym

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie konstrukcji zamka do drzwi z kluczem dwubrodowym, który zawiera dodatkowe blokady uniemożliwiające jego sforsowanie. Zgodnie z wzorem, w prostopadłościennym obudowie (1) jest usytuowany otwór centrujący (11) o średnicy ściśle dostosowanej do dobieranej średnicy czopa (12), stanowiącego końcówkę klucza dwubrodowego (13), a w osi tego otworu (11), w dobieranej od niego odległości, jest przymocowany kołek oporowy (18), współdziałający z symetrycznymi nacięciami (19), znajdującymi się w spodniej części obu bród (14, 15) klucza (13), przy czym na dobieranej wysokości tych bród (14, 15) znajdują się symetryczne nacięcia (20) współdziałające z płytką blokującą, osadzoną swymi zaczepami na czterech wspornikach (3), która jest nieprzesuwna i ma prostokątne okienko. (1 zastrzeżenie)

E05C

W. 70484

25.05.1983

Michał Osten-Sacken, Gdańsk, Polska (Michał Osten-Sacken).

Bezpiecznik drzwi wejściowych

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie pewnego zabezpieczenia drzwi wejściowych po ich niewielkim uchyleniu.

Bezpiecznik zawiera prowadnicę (1) zakończoną zawiasem (2) oraz kabłąk (3) stanowiący człon pomocniczy. Prowadnica (1) ma współosiowe wycięcie (4) zakończone wydłużonym i poszerzonym otworem (5). Zawias (2) składa się z mocującej płytki (10) i właściwego zawiasowego zagięcia.

Kabłąk (3) składa się z płaskiego łukowatego ramienia (15), zaopatrzonego w mocującą płytkę (16) i drugostronnie doń zamocowanego prostopadle walcowego trzpienia (19). Długość tego trzpienia (19) jest nieco mniejsza od szerokości otworu (5), a grubość ramienia (15) jest cieńsza od szerokości wycięcia (4).

Zawias (2) jest przykręcony wkrętami, przeprowadzonymi przez otwory (11) płytki (10) do futryny. Natomiast podobnie wkrętami mocowany jest kabłąk (3) za pomocą płytki (16) — do drzwi.

(1 zastrzeżenie)

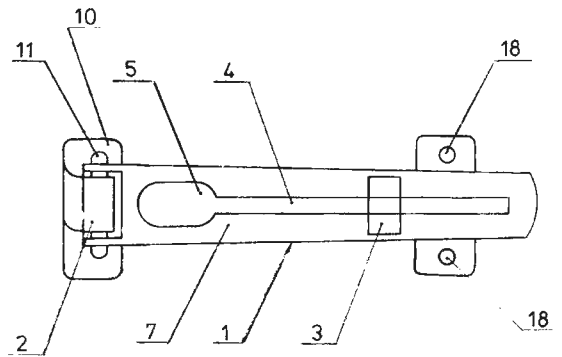

FIG. 1

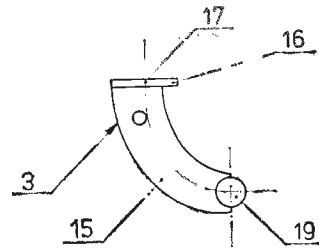

FIG. 7

Dział F

MECHANIKA; OŚWIETLENIE; OGRZEWANIE; UZBROJENIE; TECHNIKA MINERSKA

F01L

W. 70947

31.08.1983

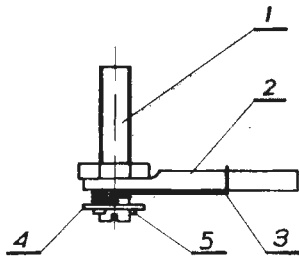
Zbigniew Hajdamowicz, Łódź, Polska (Zbigniew Hajdamowicz).

Naprężacz do przekładni łańcuchowej rozrządu samochodu osobowego Fiat 126p

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania naprężacza zapewniającego stały naciąg łańcucha i cichą pracę przekładni.

Naprężacz składa się ze sworznia (1) przykręconego do kołnierza łożyska głównego (8), ślizgacza (2) i sprężyny (3).

(1 zastrzeżenie)

F02M

W. 70624

22.06.1983

Naukowo-Produkcyjne Centrum Półprzewodników „Cemi”, Warszawa, Polska (Andrzej Petelicki).

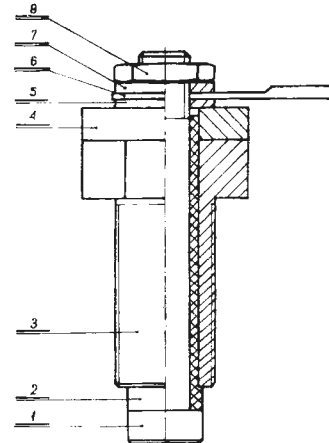
Wyłącznik śrubowy, regulacyjno-stykowy biegu jałowego silnika samochodowego

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania wyłącznika śrubowego spełniającego zadanie wyłącznika sygnałowego układu elektronicznego zmniejszającego zużycie paliwa.

Wyłącznik śrubowy zbudowany jest ze śruby wewnętrznej (1), na kołnierzu której osadzona jest tu-

lejka izolacyjna (2), a na niej śruba regulacyjna (3) z otworem na całej długości. Z jednej strony śruba regulacyjna (3) opiera się o kołnierz tulejki izolacyjnej (2), a z drugiej strony na jej łbie nałożona jest nakładka izolacyjna (4), podkładka (5), końcówka (6) doprowadzenia elektrycznego, podkładka sprężysta (7) oraz nakrętka (8) mocująca całość na śrubie wewnętrznej (1).

(2 zastrzeżenia)

F02M

W. 70917

23.08.1983

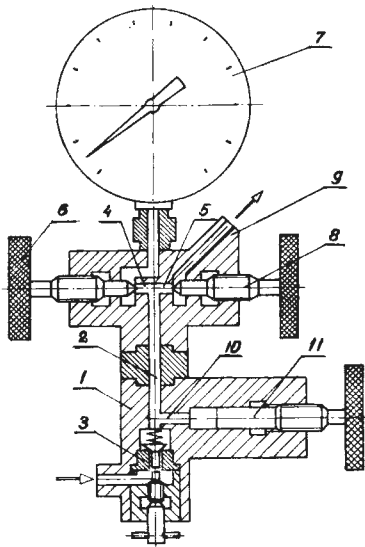
Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Marian Wyczółkowski, Edmund Kujawski).

Przyrząd diagnostyczny przeznaczony do sprawdzania stanu aparatury wtryskowej silnika wysokoprężnego

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania przyrządu umożliwiającego sprawdzanie aparatury wtryskowej bezpośrednio na silniku.

Przyrząd charakteryzuje się tym, że w jego korpusie (1) jest przelotowy kanał (2), przy czym na wlocie kanału (2) jest umieszczony tłoczący zawór (3), zaś wylot kanału (2) stanowią dwa odgałęzienia (4) i (5), z których jedno odgałęzienie (4) wyposażone w odcinający zawór (6), jest połączone z manometrem (7), zaś drugie odgałęzienie (5), także wyposażone w odcinający zawór (8), jest połączone z króćcem (9) do odprowadzania paliwa, którego wylot stanowi gwintowany otwór. Kanał (2) ma jeszcze jedno odgałęzienie (10), umieszczone między tłoczącym zaworem (3), a odcinającymi zaworami (6) i (8), stanowiące wylot pompy tłokowej (11).

(1 zastrzeżenie)

F16D W. 71807 25.01.1984

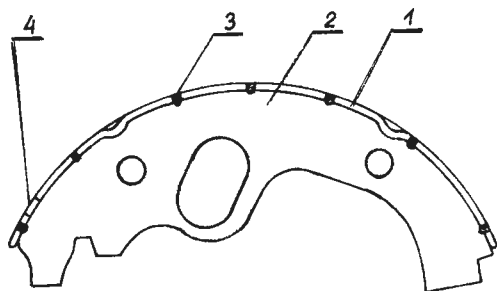
Stanisław Michno, Tychy, Polska (Stanisław Michno).

Szczęka hamulcowa

Celem wzoru jest opracowanie konstrukcji szczęki o zwiększonej trwałości.

Szczęka hamulcowa, składająca się z opaski i trzonu szczęki według, wzoru charakteryzuje się tym, że wzdłuż podłużnej osi symetrii opaski (1) znajdują się okrągłe otwory, których stosunek średnicy do szerokości opaski (1) wynosi od 1:10 do 1:2, a w otworach tych znajdują się elementy łączące (3) o takiej samej średnicy co otwory, które trwale mocują opaskę (1) z trzonem (2).

(1 zastrzeżenie)

F16J W. 71750 18.01.1984
B30B

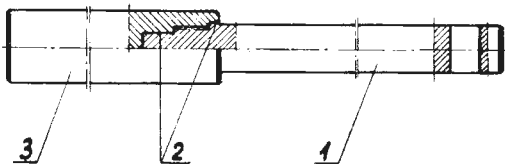
Przedsiębiorstwo Przerobu Żłomu Metali, Herby, Polska (Józef Grabara, Romuald Grabałowski, Zdzisław Sotomski, Henryk Korzekwa).

Nurnik o konstrukcji składanej, zwłaszcza do pras hydraulicznych

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji nurnika, która przedłuża jego żywotność umożliwiając regenerację poszczególnych jego części.

Nurnik o konstrukcji składanej charakteryzuje się tym, że dwa wałki o różnych średnicach, które stanowią jego konstrukcję połączone są ze sobą rozłącznie przy pomocy czopa (2) oraz dostosowanego do niego kształtem gniazda, przy czym czop (2) oraz współpracujące z nim gniazdo mają stopniowaną średnicę, gdzie stopień pierwszy i trzeci stanowi prowadzenie gładkie, a stopień drugi — stanowi prowadzenie śrubowe poprzez nacięty gwint.

(1 zastrzeżenie)

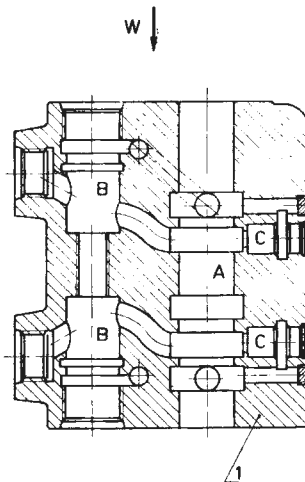
F16K W. 70941 31.08.1983

Kombinat Typowych Elementów Hydrauliki Siłowej „PZL-Hydrał”, Wrocław, Polska (Zdzisław Adamczyk, Witold Imiołczyk, Roman Batóg, Lesław Dąbek, Jerzy Dziemidowicz, Aleksander Hager, Marian Kuchta, Marian Kowalski, Jadwiga Mikuć, Antoni Sołoduszkiewicz).

Korpus zaworu rozdzielczego

Celem wzoru jest wyeliminowanie potrzeby stosowania dodatkowych połączeń, zwiększenia szczelności i zmniejszenia gabarytów układu.

Korpus zaworu rozdzielczego, będący częścią hydraulicznego rozdzielacza blokowego suwakowego, według wzoru stanowi jednolitą bryła (1), zawierająca obok otworu (A) z wytoczeniami pod suwak rozdzielczy, dwie pary gniazd (B i C), służące do osadzenia w nich odpowiednich elementów wyposażenia dodatkowego, np. zamków hydraulicznych, zaworów przeciążeniowych, antykawitacyjnych. (1 zastrzeżenie)

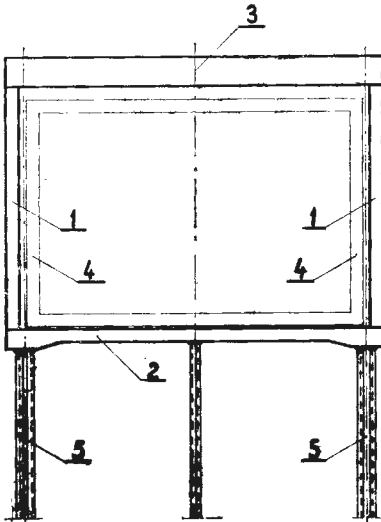
F22B W. 69900 08.02.1983

Centralne Biuro Konstrukcji Kocioł, Tarnowskie Góry, Polska (Norbert Kniefel, Zygmunt Gorol).

Konstrukcja nośna kotła

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie wybaczenia słupów konstrukcji nośnej kotła dwuciągowego, w obrębie międzyciągu. Konstrukcja ma słupy (1) odsunięte od budowy kotła i (tworzące wraz z dolnym ryglem (2) i górnym ryglem (3) układ ramowy wsparty na skróconych słupach (5) dotychczasowej konstrukcji.

Dolny rygiel (2) utworzony jest z belki początkującej międzyciąg, a górny rygiel (3) stanowi główną belkę stropu kotła. (1 zastrzeżenie)

F24C

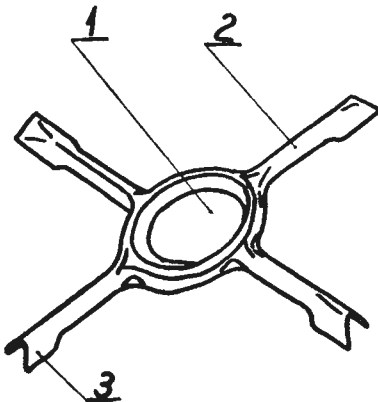
W. 71570

21.12.1983

Stefan Sejfyd, Częstochowa, Polska (Stefan Sejfyd).

Nakładka na ruszt kuchni gazowych

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania nakładki na ruszt kuchni gazowych, przeznaczonej przede wszy-

stkim dla małych naczyń kuchennych, zapewniającej stabilność posadowionych na niej naczyń kuchennych.

Nakładkę stanowi wytłoczka w postaci krzyżaka, której środek tworzy miseczkę (1), natomiast końce ramion (2) są podwyższone i tworzą wsporniki (3).

(1 zastrzeżenie)

F27D

W. 71010

15.09.1983

Radomskie Zakłady Materiałów Ogniotrwałych, Radom, Polska (Andrzej Kozłowski, Alfred Jonczyk, Jadwiga Lipka, Franciszek Szawica, Anna Zwolińska-Mytko).

Trzon wozu pieca tunelowego

Celem wzoru użytkowego jest zwiększenie trwałości trzonu wozu pieca tunelowego. Trzon charakteryzuje się tym, że wewnętrzna jego część składa się z pierwszej, dolnej warstwy izolacyjnej o obrysie prostokątnym, wykonanej z prostek izolacyjnych (1), ułożonych przemiennie w układzie czterech podwarstw, drugiej, środkowej warstwy monolitycznej o obrysie prostokątnym, wykonanej z ogniotrwałego wylewanego betonu (2) oraz trzeciej warstwy roboczej w postaci płyt ogniotrwałych (3) wiązanych chemicznie, o obrysie prostokątnym, ułożonych w jednej warstwie.

Zewnętrzna część pierwszej dolnej warstwy wewnętrznej trzonu otoczona jest w dolnej części pierwszym wieńcem okalającym, monolitycznym, wykonanym z ogniotrwałej masy niewypalanej (4), mającym wyprofilowane pod kątem 45° zewnętrzne naroża górne (5) boków zewnętrznych oraz mającym w części górnej powierzchni wpusty (6), podzielonymi szczelinami dylatacyjnymi na dwóch bokach wzdłużnych i szczelinami dylatacyjnymi na dwóch bokach poprzecznych oraz drugim wieńcem okalającym górnym, wykonanym z kształtek ogniotrwałych (7) mających w części górnej powierzchni wpusty (8), a w dolnej części powierzchni wypusty (12), wchodzące we wpusty (6) wieńca dolnego, okalającego warstwę pierwszą, dolną, wewnętrzną trzonu.

A-A

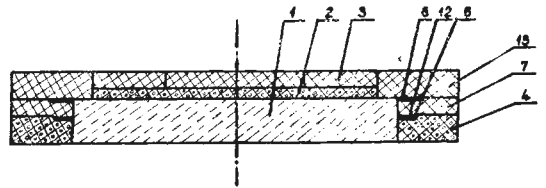

fig.2

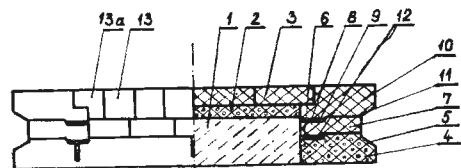

fig.3

Zewnętrzna część warstwy środkowej monolitycznej oraz trzeciej roboczej trzonu otoczona jest wieńcem okalającym wykonanym z kształtek ogniotrwałych (10), chemicznie wiązanych (10) o obrysie prostokątnym, mającym wyprofilowane pod kątem 45° zewnętrzne dolne naroża (11) boków zewnętrznych na dwóch bokach wzdłużnych oraz na dolnej powierzchni wewnętrznej mający wypust (9) wchodzący we wpust (8) wieńca okalającego warstwę środkową i prostek (13) oraz kształtek (13a), ogniotrwałych, chemicznie wiązanych, usytuowanych wzdłuż dwóch boków poprzecznych trzonu. (1 zastrzeżenie)

F28D
B22D

W. 69743

18.01.1983

Fabryka Samochodów Osobowych POLMO, Warszawa, Polska (Jerzy Dębała, Tadeusz Giętka, Jan Sekowski).

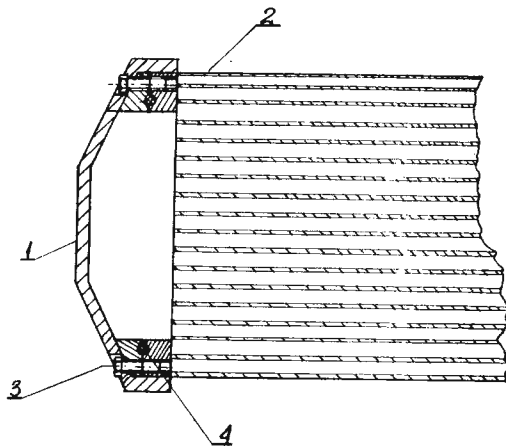
Wymiennik ciepła

Przedmiotem wzoru użytkowego jest wymiennik ciepła zwłaszcza do chłodzenia oleju w odlewniczych maszynach ciśnieniowych.

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie ułatwienia czyszczenia wymiennika ciepła.

Wymiennik ciepła mający postać zbiornika z rurkami na czynnik chłodzący ma z jednej strony denko w postaci pokrwy (1) mocowanej na obwodzie śrubami (3) do zbiornika (2). Pomiędzy zbiornikiem (2) i pokrywą (1) znajduje się uszczelka (4).

(1 zastrzeżenie)

**Dział G
FIZYKA**

G01L

W. 70961

05.09.1983

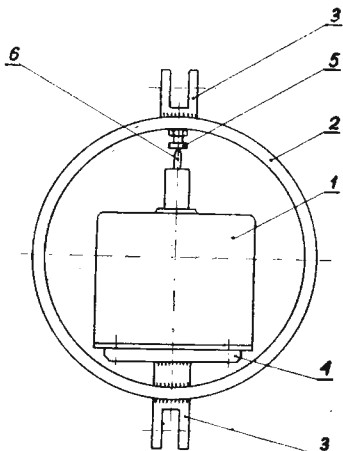
Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych, Warszawa, Polska (Mieczysław Łękowski, Romuald Milewski, Waldemar Michalik).

Urządzenie do pomiaru siły

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie umożliwienia rejestrowania mierzonych wartości chwilowych siły występującej w linie spadochronu.

Urządzenie składa się z sprężystego pierścienia (2), zaopatrzonego w dwa ucha (3) i płytkę oporową (5), stolika (4) i umocowanego do niego rejestratora (1) przemieszczeń.

(1 zastrzeżenie)

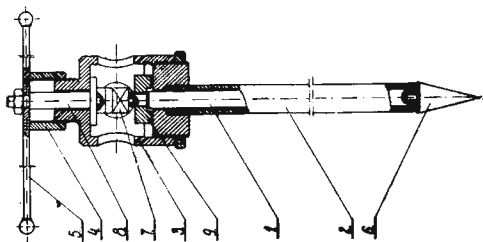

G01N
E02D

W. 70951

02.09.1983

Wojskowy Instytut Techniki Inżynierskiej, Wrocław, Polska (Ryszard Biajgo).

Sonda ręczna do statycznego sondowania gruntów

Celem wzoru jest zapewnienie prowadzenia pomiaru oporu samego stożka zagłębionego w grunt. Sonda składa się z żerdzi (1), osłoniętej rurą (2) opartą o obudowę czujnika (3) i poprzez tuleję regulacyjną (4) o rękojeść (5), oraz stożka (6) wkręconego od dołu w żerdź i czujnika (7) wmontowanego między żerdź a rękojeść.

(2 zastrzeżenia)

G05D
B05B

W. 70814

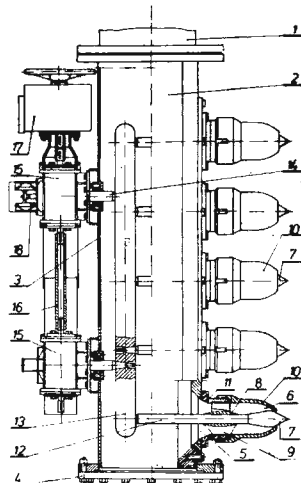
29.07.1983

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum”, Wrocław, Polska (Władysław Magiera, Jan Pompowski, Andrzej Łowski).

Dozownik wody technologicznej w podsadzkowni

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania dozownika, którego konstrukcja umożliwiałaby automatyczne sterowanie pracą podsadzkowni.

W dozowniku według wzoru z rurociągu doprowadzającego (1) woda dopływa do wnętrza (2) zespołu dysz (5), którego korpus (3) wykonano z odcinka rury wielkośrednicowej zaślepionej na końcu pokrywą (4), z którego płynie do poszczególnych dysz (5), a następnie do ich części wylotowych (6) całkowicie lub częściowo zajętych przez iglice (7).

Iglica (7) jest utrzymywana w położeniu centralnym przez prowadnicę (8) wyposażoną w specjalnie profilowany wspornik (9) stanowiący zarazem kierownicę strumienia wody. Wylot dyszy (5) stanowi odpowiednio wyprofilowana obudowa (10) umocowana za pomocą połączenia gwintowego od korpusu (11) dyszy (5). Trzonki (12) iglic (7) są umocowane do wspólnego łącznika (13), który jest utwierdzony na popychaczach (14), przechodzących przez ścianę korpusu (3), a te z kolei do ślimakowych przekładni (15).

Przekładnie są połączone wałkiem (16) i mają wspólny sterujący napęd (17) ręczny i elektryczny. Odwzorowanie położenia iglic (7) odbywa się na drodze elektrycznej za pomocą potencjometru suwakowego (18) wyposażonego w wyłączniki krańcowe.

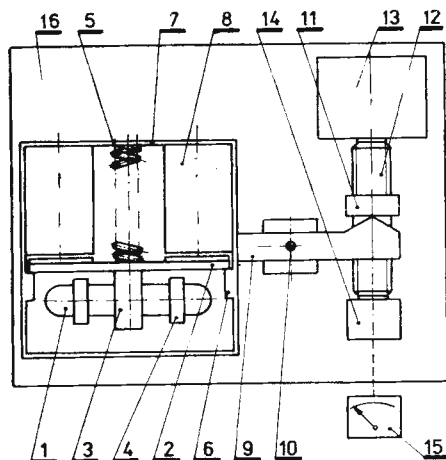
(1 zastrzeżenie)

G05D
E02F
E02B

P. 70960

02.09.1983

Instytut Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa, Warszawa, Polska (Roman Małec, Grzegorz Uszyński, Tomasz Józwickowski, Dariusz Nurek).

Regulator kąta pochylenia organu roboczego maszyny

Wzór użytkowy dotyczy konstrukcji regulatora kąta pochylenia organu roboczego maszyny, którego zadaniem jest automatyczne utrzymywanie zadanego kąta nachylenia do poziomu organu roboczego maszyny, zwłaszcza melioracyjnej.

Regulator zaopatrzony jest w poziomnicę płynową (1), sztywno związaną ze zworką (2) elektromagnesów (3), która jest dociskana do zderzaków (6), przytwierdzonych do ramki (7).

(1 zastrzeżenie)

G12B
G01N
G01R

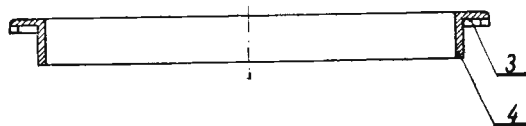
W. 70943

30.08.1983

Instytut Komputerowych Systemów Automatyki i Pomiarów, Wrocław, Polska (Józef Puławski).

Ramka, zwłaszcza dla mierników pomiarowych aparatury fizyko-chemicznej

Celem wzoru jest opracowanie jednolitej i zwartej konstrukcji ramki.

Ramka według wzoru ma w narożnikach zewnętrznych krawędzi ukształtowane profile w postaci litery „L”, zaś od wewnętrznej krawędzi tych profili jest ukształtowane gniazdo (3) do trwałego zamocowania ramki, na której są wykonane krawędzie (4) tworzące maskownice ramki.

(1 zastrzeżenie)

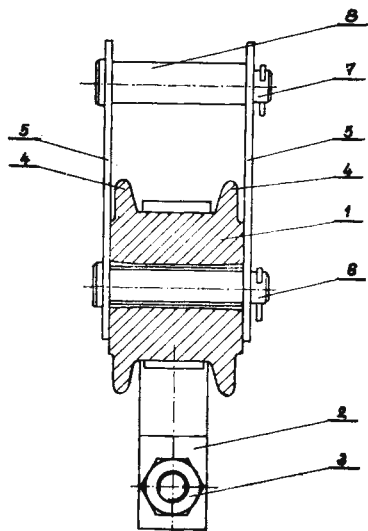
Dział H ELEKTROTECHNIKA

H01B

W. 70918

23.08.1983

Mysłowickie Zakłady Sprzętu Elektrotechnicznego „Polam-Elpor”, Mysłowice, Polska (Kazimierz Sieklucki, Jerzy Chromy, Franciszek Feldek).

Izolator odciągowy

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji izolatora, która pozwalałaby na stosowanie technologii toczenia z odpowietrzonej plastycznej masy ceramicznej.

Izolator odciągowy według wzoru użytkowego ma jedno cięgno w kształcie obejmy (2) zamocowane na zewnętrznej części korpusu (1), a drugie cięgno w postaci dwóch płaskowników (5) zamocowane w otworze korpusu (1) za pomocą sworznia (6).

Korpus (1) w kształcie rolki, ma kołnierze (4) ograniczające przesuwanie się obejmy (2). Płaskowniki są połączone ze sobą za pomocą sworznia (7) z osadzoną na nim rurką dystansową (8).

(2 zastrzeżenia)

H01C

W. 70525

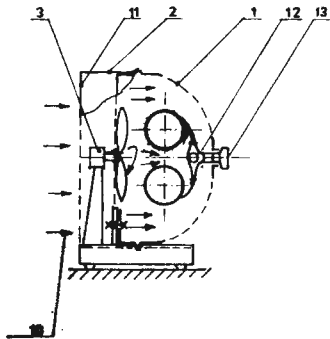
07.06.1983

Politechnika Białostocka, Białystok, Polska (Kazimierz Cywiński, Piotr Barmuta).

Przystawka do chłodzenia rezystorów

Przystawka służy do chłodzenia rezystorów, w szczególności suwakowych, rozpowszechnionych w laboratoriach i pozwala podwyższyć ich parametry prądowe.

Przystawka zbudowana jest z podstawy (5) z osadzonymi na niej wentylatorkami (3). Przystawka ma tylną ściankę (1) ażurową oraz wyposażona jest w kierownicę powietrza (2). Połączenia przystawki z rezystorem dokonuje się śrubami w kołnierzach tych urządzeń. (1 zastrzeżenie)

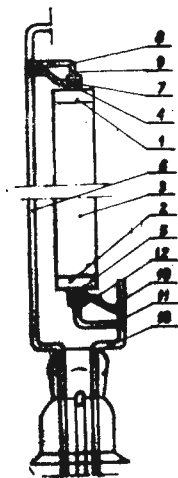
H01J W. 71165 14.10.1983

Zakłady Wytwórcze Lamp Elektrycznych im. R. Luksemburg, Zakład Doświadczalny Sprzętu Oświetleniowego i Urządzeń Technologicznych, Warszawa, Polska (Janusz Bonarowski, Jerzy Szewczyk).

Konstrukcja wsporczo-zasilająca jarznika, zwłaszcza do wysokoprężnej lampy sodowej

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji nie wprowadzającej naprężeń mechanicznych, zapewniającej trwałe, centryczne położenie jarznika względem odbłyśnika oprawy lampy i dającej się łatwo przystosować do jarzników o różnych rodzajach i kombinacjach przepustów.

Konstrukcja wsporczo-zasilająca jarznika o dwóch przepustach elektrycznych w postaci rurek, charakteryzuje się tym, że każdy z przepustów (4) i (5) jest połączony z odpowiadającym mu wspornikiem (6) lub (13) jarznika za pomocą doprowadnika linkowego (7) lub (10). Jednocześnie przepust prętowy (3) jest połączony ze wspornikiem (6) za pomocą drutowej podpórki centrującej (8) zakończonej oczkiem (9) nałożonej na przepust prętowy (3), a przepust rurkowy (5) jest nasadzony na haczyk (12) stanowiący zakończenie drutowej podpórki centrującej (11) zgrzanej do wspornika (13) jarznika. (1 zastrzeżenie)

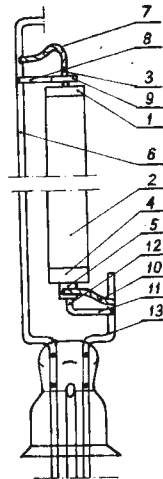

H01J W. 71166 14.10.1983

Zakłady Wytwórcze Lamp Elektrycznych im. R. Luksemburg, Zakład Doświadczalny Sprzętu Oświetleniowego i Urządzeń Technologicznych, Warszawa, Polska (Janusz Bonarowski, Jerzy Szewczyk).

Konstrukcja wsporczo-zasilająca jarznika, zwłaszcza do wysokoprężnej lampy sodowej

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji nie wprowadzającej naprężeń mechanicznych, zapewniającej trwałe centryczne położenie jarznika względem odbłyśnika lampy i jednocześnie dającej się łatwo przystosować do jarzników o innych kombinacjach przepustów.

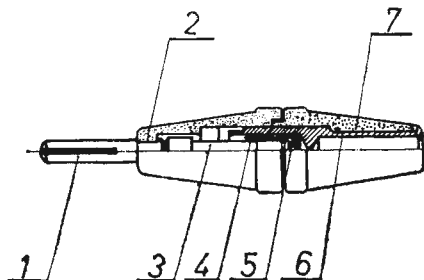
Konstrukcja wsporczo-zasilająca jarznika o jednym elektrycznym przepuscie prętowym i jednym przepuscie rurkowym, charakteryzuje się tym, że każdy z tych przepustów jest połączony z odpowiednim wspornikiem (6) lub (13) jarznika za pomocą doprowadnika linkowego (7) lub (10). Jednocześnie przepust prętowy (3) jest połączony ze wspornikiem (6) za pomocą drutowej podpórki centrującej (8) zakończonej oczkiem (9) nałożonej na przepust prętowy (3), a przepust rurkowy (5) jest nasadzony na haczyk (12) stanowiący zakończenie drutowej podpórki centrującej (11) zgrzanej do wspornika (13) jarznika. (1 zastrzeżenie)

H01R W. 70956 02.09.1983

Zakłady Wytwórcze Grupa Techniczna — URANIA, Nauczycielska Spółdzielnia Pracy, Warszawa, Polska (Wojciech Pustoła).

Laboratoryjny wtyk bananowy

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania laboratoryjnego wtyku bananowego, który miałby zabezpieczenie przeciwzwarceniowe. Zgodnie z wzorem oprawka izolacyjna (2) z zaprasowanym rozciętym kołkiem wtykowym (1) ma gniazdo gwintowane, w które jest wkręcona górna oprawka izolacyjna (7) z gniazdem wtykowym (6), a wewnątrz tych oprawek (2, 7) jest umieszczona wkładka topikowa (3), łącząca za pośrednictwem sprężynki (5) metalową końcówkę kołka (1) oraz gniazda wtykowego (6), współdziałającego z tradycyjnym wtykiem bananowym. (1 zastrzeżenie)

H02B

W. 70450

20.05.1983

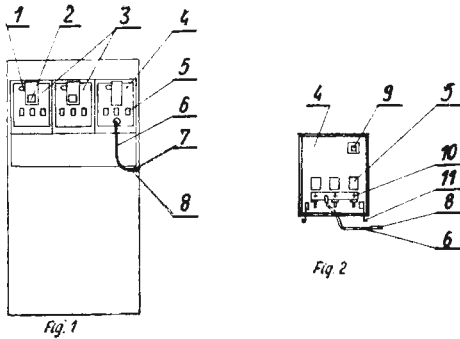
Fabryka Aparatów Elektrycznych „APENA”, Bielsko-Biała, Polska (Jerzy Chałupski, Edmund Czwojdrak, Janusz Gątkiewicz, Bogdan Horeczy, Marian Marszałek, Stanisław Pasko, Andrzej Pieńkowski, Mieczysław Stankiewicz, Leonard Szubert, Andrzej Trelewicz).

Rozdzielnica energoelektryczna

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie zabezpieczenia przed porażeniem przy wykonywaniu prac na odbiorach lub w rozdzielnicach wyposażonej w polach odpływowych w pokrywowe rozłączniki bezpiecznikowe.

W rozdzielnicach według wzoru zastosowano jako dodatkowe urządzenie — uziemiacz (4), stosowany zamiast rozłącznika (3) w polu odpływowym w tym przypadku gdy na urządzeniu zasilanym z tego pola są prowadzone prace i istnieje konieczność uziemienia pola.

Uziemiacz stanowi pokrywa o gabarytach, sposobie mocowania i zamknięcia identycznym jak, pokrywy zastosowanych w rozdzielnicach rozłączników (3). Uziemiacz od wewnątrz ma zwieracz trzyfazowy (10), który po zamknięciu zwiera styki zacisków odpływowych podstawy rozłącznika. Zwieracz jest połączony wyprowadzonym na zewnątrz przewodem uziemiającym, mocowanym do zewnętrznego zacisku uziomowego (7). (2 zastrzeżenia)

H02B

W. 70452

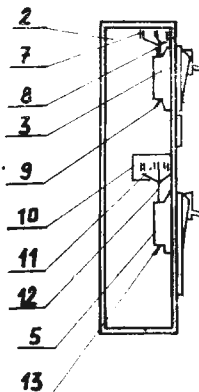
20.05.1983

Fabryka Aparatów Elektrycznych „APENA”, Bielsko-Biała, Polska (Jerzy Chałupski, Edmund Czwojdrak, Janusz Gątkiewicz, Bogdan Horeczy, Marian Marszałek, Stanisław Pasko, Andrzej Pieńkowski, Mieczysław Stankiewicz, Leonard Szubert, Andrzej Trelewicz).

Rozdzielnica energoelektryczna

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania rozdzielnic o zwartej budowie.

Rozdzielnica według wzoru użytkowego ma pola odpływowe (3, 5) usytuowane w dwóch rzędach, przy czym zasilanie każdego rzędu pól odpływowych odbywa się z odpowiedniego systemu szyn zbiorczych poziomych (7, 11), z których niższy (11) ze względów bezpieczeństwa znajduje się w osłonie (10). (2 zastrzeżenia)

H02B
H05K

W. 70803

25.07.1983

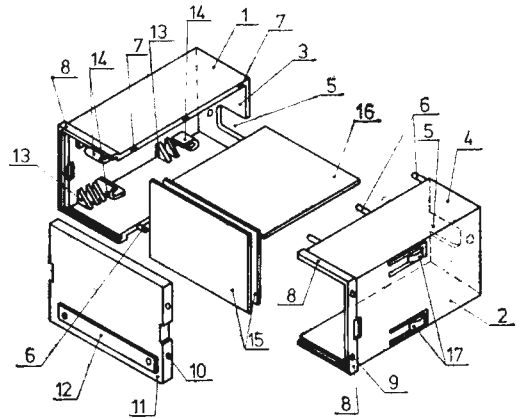
Instytut Automatyki Systemów Energetycznych, Wrocław, Polska (Ryszard Pędziński).

Obudowa bloków funkcjonalnych

Wzór użytkowy rozwiązuje zadanie techniczne skonstruowania obudowy bloków funkcjonalnych, łatwej w montażu.

Obudowa składa się z lewej połówki (1) i prawej połówki (2), które wzdłuż linii podziału mają kołki (6) i otwory (7) stanowiące elementy łączące obie połówki (1, 2).

Każda połówka (1, 2) ma tylną półściankę (3, 4) z fragmentem otworu (5) przeznaczonego do złącza wielowłokowego. Krawędzie czołowe obudowy mają zespół wgłębień (9) wykonanych w ramce (8) współpracujących z wypustkami (10) przykrywką (11) zakładanej na ramkę (8). Wewnątrz obudowy ulokowane są trójkątne blokki (14) stanowiące przewodnice dla pionowych płyt (15) z elementami elektrycznymi oraz obejmy (14) o kształcie przekroju zbliżonym do litery U, stanowiące przewodnice dla poziomych płyt (16), będących również nośnikami elementów elektrycznych. (1 zastrzeżenie)

H02B
H05K

W. 70804

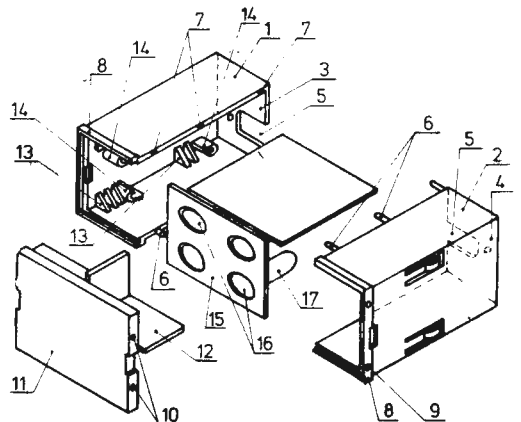
25.07.1983

Instytut Automatyki Systemów Energetycznych, Wrocław, Polska (Ryszard Pędziński).

Obudowa modułu informacyjnego

Wzór użytkowy rozwiązuje zadanie techniczne skonstruowania obudowy łatwej w montażu, chroniącej elementy elektroniczne oraz świetlne.

Obudowa składa się z dwóch połówek (1, 2) łączonych wzdłuż krawędzi za pomocą kołków (6) i dostosowanych do nich otworów (7). Podobnie mocowana jest przezroczysta przykrywka (11), za którą znajduje

się kratownica (12) o liczbie pól najkorzystniej 4, 6 lub 16. Za kratownicą (12) ułożona jest płytka (15) z otworami (16), w których umieszczone są elektryczne lampy (17). Umocowanie płyty (15) i innych płytek z elementami elektrycznymi zapewniają trójkątne klocki (13) ułożone w narożach, zaś płytek poziomych — obejmę (14) umieszczone są na dolnej i górnej ściance, mające kształt zbliżony do litery U. (1 zastrzeżenie)

H02B

W. 71353

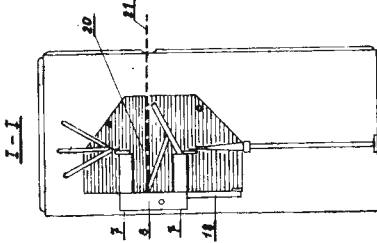
16.11.1983

Biuro Studiów i Projektów Energetycznych „Energo-projekt”, Poznań, Polska (Wiesław Włodarczyk, Zbyszko Chmielewski, Marian Marszałek, Zygmunt Olejniczak, Mieczysław Rzaniak).

Celka rozdzielcza wysokiego napięcia zasilająca

Wzór rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia wymiarów celki rozdzielczej wysokiego napięcia. Celka o konstrukcji ramowej przestrzennej w kształcie prostopadłościanu, ma na poprzeczkach stalowych (7) zamocowany odłącznik trójfazowy (8) z nożami uziemiającymi.

Tory prądowe celki przedzielone są ściankami izolacyjnymi zawieszonymi pionowo na ramie odłącznika (8). Między górną częścią celki, a dolną jej częścią znajduje się przerwa odłącznikowa (20), w którą wsunięta jest poziomo płyta izolacyjna (21). (1 zastrzeżenie)

H02G

W. 70858

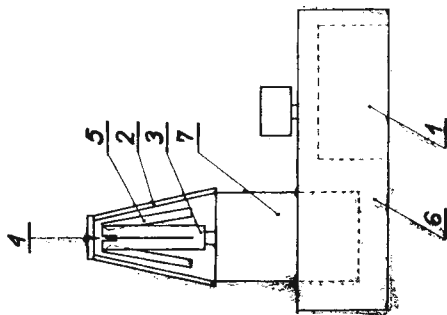
10.08.1983

Politechnika Śląska im. W. Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Józef Krawiec).

Zdzierak elektryczny

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie zdejmowania izolacji z przewodów i oczyszczania elementów elektronicznych za pomocą zdzieraka elektrycznego.

Zdzierak elektryczny według wzoru użytkowego składa się z podstawy (6), w której w dolnej części jest umieszczony zespół elektroniczny sterujący (1), a w górnej części silnik (7) z hamulcem, sprzężony z głowicą z nożami (5) umocowanymi w tulei (3). Tuleja (3) ma wyfrezowane cztery szczeliny (4) prowadzące noże (5). Noże (5) mają ostrza w kształcie trójkąta o kącie rozwarcia 110–160° korzystnie 110°. (1 zastrzeżenie)

H02G

W. 70939

31.08.1983

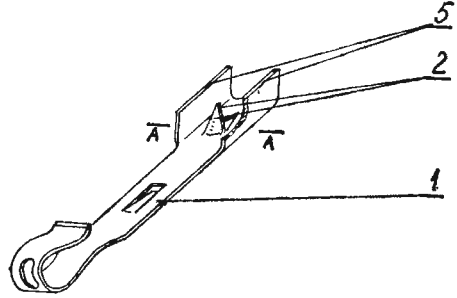
Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Elektronicznego Sprzętu Powszechnego Użytku, Warszawa, Polska (Krzysztof Techmański, Jacek Majewski).

Końcówka montażowa

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania końcówki montażowej przeznaczonej do mocowania na końcu przewodu elektrycznego, giętkiego, wielożyłowego (linka) izolowanego, nie wymagającego ściągania izolacji.

Końcówka montażowa ma ostrze tnąco-przebijające (2) służące do przebicia izolacji przewodu wsunięcia się tego ostrza między nitki przewodu celem utworzenia styku elektrycznego.

Końcówka umocowana jest do przewodu przez zaćśnienie bocznych elementów (5). (1 zastrzeżenie)

H04N

W.70727

12.07.1983

Gdańskie Zakłady Elektroniczne „UNIMOR”, Gdańsk, Polska (Tadeusz Iwanow).

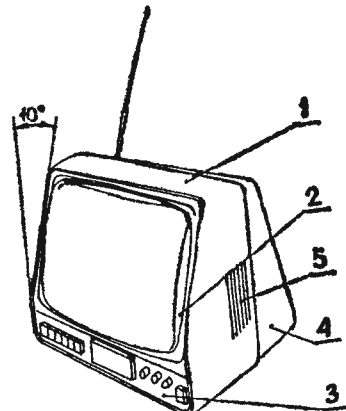
Obudowa przenośnego odbiornika telewizyjnego 12"

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania nowej konstrukcji, prostej w montażu, ułatwiającej przenoszenie nawet na większe odległości. Obudowa charakteryzuje się tym, że stanowi w złożeniu regularną bryłę o kształcie niesymetrycznego trapezoidu, na podstawie prostokątnej i o niepłaskich ściankach oraz zaokrąglonych wszystkich krawędziach i narożach.

Bryła składa się z prostokątnego i o zaokrąglonych narożach korpusu (1), mającego od przodu osadzoną w nim płytę czołową ekranową (2), pochyloną pod kątem około 10° w stosunku do pionu, zaopatrzoną w dolnej jej części na całej szerokości w nakładkę (3), perforowaną otworami różnej wielkości i kształtów dla wyprowadzeń mechanizmów strojenia, pochyloną pod kątem mniejszym od kąta pochylecia płyty czołowej (2).

Korpus ma od tyłu osadzoną tylną ściankę (4), częściową ażurowaną, o nachyleniu w stosunku do pionu większym od nachylenia płyty czołowej (2), zaopatrzoną w górnej jej części w symetryczny ukształtowany w masie wgłębiony uchwyt dla przenoszenia odbiornika.

Na jednej z bocznych ścianek korpusu (1), mających powierzchnie cylindryczne o osi pionowej o bardzo wielkich promieniach zatoczenia, jest w mniej jak połowie ich wysokości ukształtowany otwór podgłośnikowy (5). (1 zastrzeżenie)

**Wykaz numerowy zgłoszonych wynalazków
opublikowanych w BUP Nr 12—13/84**

Nr zgłoszenia	Int. Cl. ⁸	Strona
1	2	3
233629	C01G	26
234332	B25H	15
234333	F03C	44
234631	B01D	8
234716	C07D	30
234940	F01K	42
236146	A01K	2
236147	A01K	2
236330	A61K	7
236615	G10L	60
236632	G01M	54
236884	C07D	30
237278	F02N	43
238358	F03D	44
238664	B66C	22
238743	F24D	50
238804	C07H	33
239089	F26B	51
239091	B66C	23
239128	B65G	21
239145	C07C	28
239147	F16L	49
239148	B23K	12
239150	G01K	53
239151	G01K	53
239153	A01K	3
239154	B01D	8
239155	G11C	60
239156	H02H	63
239160	C01G	26
239169	E04B	39
239171	C07C	28
239173	C07C	29
239174	C07C	29
239180	B66B	22
239181	G08B	60
239182	B66F	25
239183	B66F	25
239184	D06F	37
239185	C09D	34
239189	B62D	19
239191	H01C	61
239196	G01N	55
239197	C23F	36
239198	B21C	10
239199	F15B	45
239200	C02F	26
239201	H01J	62
239202	C22B	35

Nr zgłoszenia	Int. Cl. ⁸	Strona
1	2	3
239203	E04C	39
239204	B23B	11
239207	A22C	5
239210	B66C	23
239214	B26D	15
239215	B26D	15
239218	B65D	20
239220	B23G	12
239221	B65G	21
239222	G01N	55
239223	A01F	1
239224	A01F	2
239225	B01D	8
239226	B01D	8
239230	B66C	23
239231	G01M	54
239232	E04B	39
239233	E04B	39
239234	C02F	26
239241	B27G	16
239246	B23Q	13
239247	F04B	45
239248	A21B	4
239249	B21C	11
239250	A22C	5
239251	H05K	69
239253	H01H	61
239254	G01D	52
239256	B01D	8
239257	G05F	58
239258	C08K	34
239261	G01F	53
239262	C09K	34
239266	H03F	67
239268	C21D	35
239269	G05F	59
239282	E21C	41
239283	F26B	51
239284	E02B	38
239288	F15B	46
239289	H03H	67
239290	H03H	68
239291	B23Q	14
239292	B66C	24
239295	H02M	65
239296	G05F	59
239297	H02H	63
239298	H02P	65
239299	H03K	68

1	2	3
239303	C22F	36
239304	A01D	1
239305	B61F	18
239306	A47L	6
239308	H01F	61
239309	F23D	50
239311	G01F	53
239317	G01R	57
239318	H03B	66
239320	F25D	50
239322	H02J	64
239323	H01J	62
239324	B23K	12
239333	A01B	1
239334	H02K	64
239335	G01L	53
239336	H01H	61
239338	B61L	18
239339	B23P	13
239342	E01C	38
239345	B21F	11
239349	G01R	57
239352	G05F	59
239354	A21C	5
239355	F27B	51
239360	F16D	47
239364	A23N	5
239365	B63B	19
239370	H02J	64
239385	G01N	55
239388	H03K	68
239392	G01R	57
239404	B05B	9
239421	F04B	45
239423	B61D	17
239431	B65D	20
239460	B65G	21
239491	B29C	16
239503	A61B	6
239512	F16K	48
239513	B66C	24
239514	B01D	9
239518	B61L	18
239519	F16D	47
239529	B66C	24
239542	T F16C	47
239543	B25B	14
239549	F02P	43
239555	F16N	49
239567	F02M	43
239577	B61L	18
239582	G01N	55
239583	F16K	49
239585	G01N	56
239586	F16D	47
239604	B60R	17
239609	B65H	22
239624	B24B	14
239628	F16F	48
239629	B62B	19
239643	B29H	16
239787	T C04B	28
239896	T B22D	11
239952	C07C	29

1	2	3
240123	C02F	27
240209	C07D	31
240238	C07D	31
240352	T C02F	27
240387	T A47H	6
240447	T B63B	19
240459	C11D	35
240497	A61K	7
240506	T E04G	40
240540	C07C	29
240661	A01N	3
240689	A01N	3
240837	C08G	34
240847	T F02N	43
240855	C07D	31
240871	C07D	31
240989	C07D	32
241126	C13L	35
241176	G06F	60
241177	A01N	3
241197	B01J	9
241249	C02F	27
241301	T G01S	58
241313	F03D	45
241455	A01N	4
241602	A01N	4
241834	C25C	36
241838	C01B	25
241890	T B05B	10
241897	C01D	26
241898	E01B	38
241969	B66B	22
242288	T G01L	54
242382	G01N	56
242819	T B02C	9
242949	T H03C	66
243152	T H01F	61
243160	T H02J	64
243164	T B21B	10
243172	T C07C	30
243178	T G05D	58
243187	T C07C	30
243188	T C08J	34
243189	T C07C	30
243208	T H02G	62
243214	T C04B	28
243234	T C04B	28
243236	T G05F	59
243282	T D21B	37
243320	T C21D	35
243324	T G01B	52
243369	A47B	6
243379	T B21B	10
243482	T B01D	9
243486	T E21B	40
243498	T B23C	12
243504	T E21B	40
243549	T E21B	40
243584	T C08L	34
243686	D21F	37
243868	B25B	14
243876	D04H	36
243915	E21D	41
243920	C07D	32

1	2	3
243952	F15B	46
244023	E21D	41
244081	D06B	37
244110	B25C	15
244112 T	C07D	33
244232	C07D	33
244233	C07D	33
244327	F02B	43
244356	F15B	46
244587 T	H03F	67
244778	H05B	69
244905	F01P	42
244985	E21C	41
244989 T	A01K	3
245164 T	E02D	38

1	2	3
245213	G01R	56
245260	H02M	65
245261	G01C	52
245346	B23P	13
245357	B60G	17
245358	H02H	63
245368	C23F	36
245389	G01R	57
245406	F24J	50
245429	F16K	49
245618	H02P	66
245625	H01R	62
245729 T	A63H	7
246004	F16H	48

**Wykaz numerowy
zgłoszonych wzorów użytkowych opublikowanych w BUP Nr 12—13/84**

Nr zgłoszenia	Int. Cl. ³	Strona
1	2	3
69718	E04B	88
69720	A47G	72
69743	F28D	93
69900	F22B	91
70008	A47H	73
70052	B65D	84
70053	B65G	86
70065	B63B	84
70080	A63F	75
70179	A46B	71
70209	F65D	85
70325	A47C	72
70401	F04B	88
70450	H02B	96
70452	H02B	96
70484	E05C	90
70525	H01C	94
70536	B02C	77
70542	A47B	71
70624	F02M	90
70637	A42B	71
70640	A01K	70
70648	A47F	72
70651	B25H	80
70674	B65G	86
70682	A63H	75
70727	H04N	97
70743	B08B	77
70803	H02B	96
70804	H02B	96
70814	G05D	93
70858	H02G	97
70866	B23D	80
70890	B65G	86
70894	B21J	79
70895	B66F	86
70898	D01H	88
70899	B25J	81
70901	B21D	77
70917	F02M	90
70918	H01B	94
70919	A61H	75
70920	B21F	78
70921	B23G	80
70922	B29C	81
70923	B66F	87
70924	A63H	75
7092E	B08B	77
70927	B26D	81

Nr zgłoszenia	Int. Cl. ³	Strona
1	2	3
70928	B21B	77
70929	A01K	71
70930	A61F	74
70931	B65D	85
70932	A61F	74
70933	A47B	72
70937	B65D	85
70939	H02G	97
70940	E05B	89
70941	F16K	91
70942	C13H	87
70943	G12B	94
70944	B65D	85
70945	A61F	74
70946	B21D	78
70947	F01L	90
70948	A61F	74
70951	G01N	93
70954	B23B	79
70956	H01R	95
70958	A01C	70
70959	A01D	76
70960	G05D	94
70961	G01L	93
70963	A63H	75
70971	A01B	70
70975	B62H	83
70977	E04F	89
70987	A47G	73
70988	B21D	78
70990	B43L	71
70993	E04C	89
70996	A01G	70
70998	A47G	73
70999	B61B	83
71000	B01F	76
71002	B63B	84
71003	D07B	88
71006	B02C	76
71010	F27D	92
71011	A47J	73
71012	B60C	82
71014	B60Q	82
71156	B23C	79
71165	H01J	95
71166	H01J	95
71353	H02B	97
71570	F24C	92
71606	B60R	83

1	2	3
71607	B60R	83
71642	B62J	83
71750	F16J	91

1	2	3
71751	B23B	79
71752	B30B	82
71807	F16D	91

SPIS TREŚCI

I. Wynalazki

	Str.
Dział A — Podstawowe potrzeby ludzkie	1
Dział B — Różne procesy przemysłowe; Transport	8
Dział C — Chemia i metalurgia	25
Dział D — Włókiennictwo i papiernictwo	36
Dział E — Budownictwo; Górnictwo	38
Dział F — Mechanika; Oświetlenie; Ogrzewanie; Uzbrojenie; Technika minerska	42
Dział G — Fizyka	52
Dział H — Elektrotechnika	61
Wykaz numerowy zgłoszonych wynalazków	98

II. Wzory użytkowe

Dział A — Podstawowe potrzeby ludzkie	70
Dział B — Różne procesy przemysłowe; Transport	76
Dział C — Chemia i metalurgia	87
Dział D — Włókiennictwo i papiernictwo	88
Dział E — Budownictwo; Górnictwo	88
Dział F — Mechanika; Oświetlenie; Ogrzewanie; Uzbrojenie; Technika minerska	90
Dział G — Fizyka	93
Dział H — Elektrotechnika	94
Wykaz numerowy zgłoszonych wzorów użytkowych	101

Cena 400 zł

INDEKS 35326